

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr 28/VIII/2023 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 20 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 r.” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

***PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY ZAGNAŃSK NA LATA 2022-2025
Z PERSPEKTYWĄ DO 2027 ROKU***

Tytuł	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAGNAŃSK NA LATA 2022-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO 2027 ROKU”
--------------	--

Zamawiający	<i>Gmina Zagnańsk ul. Spacerowa 8 26-050 Zagnańsk</i>
--------------------	---

Wykonawca	<i>EkoLogika Mariusz Orzechowski ul. Paryska 7 45-402 Opole tel. 792-103-880 e-mail: biuro@e-ekologia.pl www.e-ekologia.pl</i>
------------------	--

Autor	<i>mgr Mariusz Orzechowski </i>
--------------	---

Data wykonania/aktualizacji:	<i>październik 2022/styczeń 2023</i>
---	--------------------------------------

EkoLogika

Mariusz Orzechowski
ul. Paryska 7, 45-402 Opole
tel. 792-103-880, e-mail: biuro@e-ekologia.pl
NIP: 754-273-79-99

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	5
3. POWIĄZANIE PROJEKTU DOKUMENTU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO SZCZEBŁA ORAZ SPOSÓB ICH UWAGLĘDNIENIA W PROJEKCIE DOKUMENTU	8
3.1. Powiązania projektu Programu z celami strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.....	8
3.2. Powiązania projektu Programu z celami strategicznymi na szczeblu regionalnym	15
4. METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	21
5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	22
5.1. Położenie administracyjne i geograficzne	22
5.2. Budowa geologiczna, rzeźba terenu i sposób użytkowania terenu	22
5.3. Gleby.....	23
5.4. Złoże kopalin	23
5.5. Wody podziemne	24
5.5.1. Jednolite części wód podziemnych	24
5.5.2. Główne zbiorniki wód podziemnych	26
5.6. Wody powierzchniowe	26
5.6.1. Jednolite części wód powierzchniowych (rzecznych).....	26
5.7. Zagrożenie powodziowe.....	30
5.8. Walory przyrodnicze i krajobrazowe	31
5.8.1. Zasoby leśne.....	31
5.8.2. Uwarunkowania florystyczne	31
5.8.3. Siedliska przyrodnicze	32
5.8.4. Uwarunkowania faunistyczne.....	33
5.8.5. Formy ochrony przyrody	35
5.8.6. Zalecenia w ramach ochrony przyrody.....	50
5.9. Powietrze atmosferyczne.....	51
5.10. Klimat akustyczny	54
5.11. Gospodarka odpadami	57
5.12. Promieniowanie elektromagnetyczne	60
5.13. Adaptacja do zmian klimatu i łagodzenie zmian klimatu	62
5.13.1. Adaptacja do zmian klimatu.....	62
5.13.2. Łagodzenie zmian klimatu	66
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	67
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	68
8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUMOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE LUB BRAK ODDZIAŁYWANIA, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	73
8.1. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura2000 oraz ich integralność	114
8.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz	129
8.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, w tym jednolite części wód	135
8.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta	142
8.5. Oddziaływanie na zasoby naturalne	150
8.6. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat	154
8.7. Oddziaływanie na klimat akustyczny	161
8.8. Oddziaływanie na krajobraz kulturowy i zabytki	166
8.9. Oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne	170
9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	175
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	176
10.1. Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu.....	176
10.2. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	177
10.3. Ochrona różnorodności biologicznej, roślin i zwierząt oraz obszarów podlegających ochronie na podstawie <i>Ustawy o ochronie przyrody</i>	178

10.4.	Ochrona zasobów naturalnych.....	181
10.5.	Ochrona powietrza atmosferycznego i zapobieganie zmianom klimatu.....	181
10.6.	Ochrona klimatu akustycznego.....	182
10.7.	Ochrona krajobrazu kulturowego i zabytków.....	183
10.8.	Ochrona zdrowia i warunków życia ludzi i dóbr materialnych.....	184
11.	METODY ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	185
12.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	187
13.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	188
14.	WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH	196
15.	BIBLIOGRAFIA.....	197

SPIS TABEL

Tabela 1.	Analiza zgodności z celami strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	9
Tabela 2.	Analiza zgodności z celami strategicznymi na szczeblu regionalnym (powiatowym i wojewódzkim).....	16
Tabela 3.	Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin na terenie Gminy Zagnańsk.....	24
Tabela 4.	Charakterystyka i ocena stanu JCWPd na obszarze Gminy Zagnańsk.....	25
Tabela 5.	Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu operacyjnego na terenie JCWPd 101 i 102 w punktach zlokalizowanych w granicach administracyjnych powiatu kieleckiego	25
Tabela 6.	Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz na obszarze Gminy Zagnańsk – na podstawie projektu aPGW (2016) dla dorzecza Wisły	27
Tabela 7.	Aktualna ocena stanu JCWPrz na obszarze Gminy Zagnańsk – na podstawie badań monitoringowych GIOŚ 2014-2019.....	29
Tabela 8.	Zinwentaryzowane stanowiska gatunków roślin naczyniowych występujących na terenie gminy Zagnańsk na podstawie danych RDOŚ, RDLP i GDLP	32
Tabela 9.	Zinwentaryzowane siedliska przyrodnicze występujące na terenie gminy Zagnańsk na podstawie danych RDOŚ, RDLP i GDLP	32
Tabela 10.	Zinwentaryzowane stanowiska gatunków zwierząt występujące na terenie gminy Zagnańsk.....	33
Tabela 11.	Zinwentaryzowane siedliska gatunków zwierząt występujące na terenie gminy Zagnańsk.....	35
Tabela 12.	Korytarze ekologiczne występujące na terenie gminy Zagnańsk.....	35
Tabela 13.	Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Zagnańsk.....	36
Tabela 14.	Aktualny stan zanieczyszczenia powietrza na podstawie szacunku emisji w wybranych obrębach Gminy Zagnańsk (stan na 2021 r.).....	51
Tabela 15.	Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie świętokrzyskiej za lata 2018-2021 dla kryterium ochrony zdrowia.....	52
Tabela 16.	Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie świętokrzyskiej za lata 2018-2021 dla kryterium ochrony roślin	53
Tabela 17.	Generalny Pomiar Ruchu na odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich w obrębie punktów pomiarowych na terenie gminy Zagnańsk.....	55
Tabela 18.	Odcinek drogi krajowej na terenie Gminy Zagnańsk objęty opracowaniem mapy akustycznej, 2018.....	56
Tabela 19.	Przekroczenia odnotowane w ciągu drogi krajowej nr 7 zgodnie z aktualizacją Programu ochrony środowiska przed hałasem	56
Tabela 20.	Ilość odebranych i zebranych odpadów [Mg] z terenu gminy Zagnańsk w latach 2019-2021	59
Tabela 21.	Ilość [Mg] niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odebranych z terenu gminy Zagnańsk w latach 2019-2021	59
Tabela 22.	Urządzenia radiokomunikacyjne zlokalizowane na terenie Gminy Zagnańsk, będące źródłem promieniowania elektromagnetycznego.....	61
Tabela 23.	Ostatnie wyniki pomiarów PEM na terenie Gminy Zagnańsk w 2020r.	61
Tabela 24.	Problemy w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie Gminy Zagnańsk.....	69
Tabela 25.	Problemy w zakresie zagrożenia hałasem na terenie Gminy Zagnańsk.....	69
Tabela 26.	Problemy w zakresie promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Zagnańsk.....	70
Tabela 27.	Problemy w zakresie gospodarowania wodami na terenie Gminy Zagnańsk.....	70
Tabela 28.	Problemy w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zagnańsk	70
Tabela 29.	Problemy w zakresie zasobów geologicznych i gleb na terenie Gminy Zagnańsk	71
Tabela 30.	Problemy w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy Zagnańsk	71
Tabela 31.	Problemy w zakresie zasobów przyrodniczych na terenie Gminy Zagnańsk.....	72
Tabela 32.	Proponowane działania i wskazane zadania przyjęte w POŚ dla gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2027.....	74
Tabela 33.	Potencjalne oddziaływania działań i zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na poszczególne komponenty środowiska	100
Tabela 34.	Wnioski z matrycy logicznej	111
Tabela 35.	Wskaźniki monitorowania POŚ dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku	185

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1.	Zasięg występowania JCWPrz względem obszaru gminy Zagnańsk	26
Rysunek 2.	Zasięgi emisji hałasu LDWN wzdłuż odcinka drogi ekspresowej S7 w obrębie gminy Zagnańsk.....	57

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest projekt „Programu ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku”. Podstawą prawną przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której elementem jest opracowanie Prognozy jest art. 46 i 47 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1].

Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1]. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony dodatkowo z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskim Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Kielcach, zgodnie z wymaganiami art. 53 ww. ustawy.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wskazanie potencjalnych zmian w środowisku wynikających z realizacji działań zawartych w projekcie dokumentu. W Prognozie wskazuje się na charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania, oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025” zwanego w dalszej części „POŚ dla Gminy Zagnańsk”. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ dla Gminy Zagnańsk jest realizacja przez Gminę polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ dla Gminy Zagnańsk stanowić będzie podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

Celem strategicznym POŚ dla Gminy Zagnańsk jest przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego obszaru Gminy Zagnańsk, bądź utrzymanie dobrego poziomu, tam gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzednich projektów. Zawarte w POŚ dla Gminy Zagnańsk rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno-informacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. POŚ dla Gminy Zagnańsk jest wypełnieniem obowiązku Gminy w zakresie sporządzania strategicznych dokumentów gminnych, co pozwala na bieżąco kontrolować stan środowiska oraz planować na tej podstawie działania służące ochronie środowiska.

Przyjęcie POŚ dla Gminy Zagnańsk jest formą podejmowania strategicznej decyzji umożliwiającej realizację kierunków rozwoju tego zakresu działalności w określonej perspektywie czasowej. Wynikiem procesu planowania jest dokument zawierający wizję rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, określający opcje i warunki rozwiązań. Jest on także ważnym środkiem informacji, narzędziem kontroli i materiałem wykorzystywanym do rozwoju systemu w przyszłości. Właściwy system zarządzania ochroną środowiska musi opierać się na strategicznych wnioskach, które w tym przypadku są przedstawione w postaci dokumentów programowych.

Przyjęte w POŚ rozwiązania uwzględniają w pierwszej kolejności działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej,

przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców.

Struktura POŚ obejmuje omówienie:

- 1) spójności POŚ z dokumentami strategicznymi i programowymi wyższego szczebla,
- 2) sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej Gminy Zagnańsk,
- 3) oceny stanu środowiska na terenie Gminy Zagnańsk z uwzględnieniem jedenastu obszarów przyszłej interwencji: (1) ochrony klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pól elektromagnetycznych, (4) gospodarowania wodami, (5) gospodarki wodno-ściekowej, (6) zasobów geologicznych, (7) gleb, (8) gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, (9) zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, (10) zagrożeń poważnymi awariami, (11) edukacji ekologicznej uwzględniającej zagadnienia horyzontalne tj. adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska,
- 4) celów, kierunków interwencji i zadań wynikających z oceny stanu środowiska,
- 5) harmonogramu rzeczowo-finansowego wynikającego ze zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji,
- 6) systemu realizacji POŚ w zakresie zarządzania i monitorowania w oparciu o ustalone wskaźniki.

W POŚ dla Gminy Zagnańsk wyznaczono następujące cele i kierunki interwencji:

1) Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Poprawa jakości powietrza

Kierunek interwencji:

- Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie emisji z sektora komunalno-bytowego
- Ograniczenie emisji z sektora transportowego
- Monitoring i kontrola jakości powietrza
- Rozwój energetyki odnawialnej

2) Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem

Cel: Poprawa stanu klimatu akustycznego

Kierunek interwencji:

- Ograniczanie emisji hałasu i poprawa standardów klimatu akustycznego
- Monitoring i kontrola emisji hałasu
- Zarządzanie jakością klimatu akustycznego

3) Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne

Cel: Ochrona przed PEM

Kierunek interwencji:

- Monitoring oraz ograniczenie emisji PEM

4) Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami

Cel: Racjonalne i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Kierunek interwencji:

- Ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych, w tym ochrona przed powodzią i suszą
- Monitoring i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód

5) Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa

Kierunek interwencji:

- Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej
- Monitoring i kontrola wód i ścieków

6) Obszar interwencji: Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalna gospodarka zasobami złóż

Kierunek interwencji:

- Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin
- Monitoring i kontrola terenów złóż

7) Obszar interwencji: Gleby

Cel: Ochrona i właściwe użytkowanie powierzchni ziemi

Kierunek interwencji:

- Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb wraz z poprawą ich jakości i zasobności
- Monitoring i rekultywacja/remediacja terenów zdegradowanych

8) Obszar interwencji: Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunek interwencji:

- Doskonalenie i utrzymanie systemu gospodarki odpadami
- Wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów
- Wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym

9) Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe

Cel: Ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych

Kierunek interwencji:

- Wzmocnienie ochrony przyrody, różnorodności biologicznej, w tym ochrona gatunków i siedlisk
- Zwiększenie lesistości i pielęgnacja terenów zielonych
- Zarządzanie ruchem turystycznym w sposób zrównoważony
- Zachowanie, odtwarzanie i polepszanie stanu obiektów zabytkowych

10) Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zjawiskami ekstremalnymi

Kierunek interwencji:

- Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii i zjawisk ekstremalnych

11) Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna - zagadnienie horyzontalne

Cel: Podnoszenie świadomości ekologicznej

Kierunek interwencji:

- Kształtowanie właściwych postaw społecznych w zakresie ochrony środowiska

3. POWIĄZANIE PROJEKTU DOKUMENTU Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO SZCZEBLA ORAZ SPOSÓB ICH UWAGLĘDNIENIA W PROJEKCIE DOKUMENTU

POŚ dla Gminy Zagnańsk realizując lokalną politykę ochrony środowiska sporządzony został z uwzględnieniem celów zawartych w strategiach i programach wynikających z *Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* [15]. Ponadto wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu krajowego, regionalnego i lokalnego. Zgodność założeń POŚ dla Gminy Zagnańsk z dokumentami wyższego szczebla gwarantuje, że podejmowane działania będą uporządkowane i spójne na poziomie lokalnym i regionalnym. Nawiązanie do celów strategicznych wyższego poziomu powoduje, że zaplanowane w POŚ działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów długoterminowych będących kontynuacją jednorodnej polityki strategicznej i ekologicznej.

3.1. Powiązania projektu Programu z celami strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności celów i kierunków interwencji wyznaczonych w POŚ dla Gminy Zagnańsk z celami innych dokumentów strategicznych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem zgodności z celami w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Przedstawiono jedynie te cele strategiczne, które związane są z szeroko rozumianym systemem ochrony środowiska. Analizie zgodności poddano cele i kierunki interwencji wyznaczone zarówno w ramach zadań własnych Gminy jak i zadań monitorowanych.

Tabela 1. Analiza zgodności z celami strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

LP	CELE WYZNACZONE W MIĘDZYNARODOWYCH, WSPÓLNOTOWYCH I KRAJOWYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH SPÓJNE Z POŚ	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ ZGODNE Z DOKUMENTEM NADRZĘDNYM
DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I WSPÓLNOTOWE		
Agenda Zrównoważonego Rozwoju 2030		
1.	<i>Agenda jest planem działań na rzecz ludzi, naszej planety i dobrobytu. Celem agendy jest również wzmocnienie powszechnego pokoju w warunkach większej wolności. W Agencie sformułowano 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju.</i>	<i>Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami nadrzędnymi Agendy Zrównoważonego Rozwoju. W Programie ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk zaproponowano szereg działań wpisujących się w ideę zrównoważonego rozwoju m.in. rozwój systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii, przedsięwzięcia w zakresie zwiększania efektywności energetycznej aby przeciwdziałać zmianom klimatu, zrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych, przyrodniczych i bioróżnorodności.</i>
Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030		
2.	<p>Główne cele nowej Strategii to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30% powierzchni lądowej i 30% powierzchni morskiej Europy 2) odtworzenie zdegradowanych ekosystemów na lądzie i na morzu poprzez 3) wzrost produkcji w systemie rolnictwa ekologicznego i zwiększenie liczby elementów krajobrazu rolniczego przyjaznych przyrodzie 4) zatrzymanie i odwrócenie trendu spadkowego populacji zapylaczy 5) zmniejszenie użycia i ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów o 50% do 2030 r. 6) odtworzenie co najmniej 25 000 km europejskich rzek poprzez przywrócenie do stanu swobodnego przepływu <p>zasadzenie 3 miliardów drzew</p>	<p>Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe Cel: Ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie ochrony przyrody, różnorodności biologicznej, w tym ochrona gatunków i siedlisk • Zwiększenie lesistości i pielęgnacja terenów zielonych <p>Obszar interwencji: Gleby Cel: Ochrona i właściwe użytkowanie powierzchni ziemi Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie możliwie dobrego stanu gleb • Monitoring i rekultywacja terenów zdegradowanych
Biała Księga: Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania		
3.	<p>Cel główny: osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu.</p> <p>Działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Tworzenie trwałych podstaw wiedzy na temat oddziaływania i skutków zmian klimatu w UE, 2) Włączenie adaptacji do kluczowych dziedzin politycznych UE, 3) Stosowanie kombinacji instrumentów politycznych (instrumenty rynkowe, wytyczne, partnerstwa publiczno-prywatne) celem zapewnienia skutecznej realizacji procesu adaptacji, 4) Nasilenie międzynarodowej współpracy w zakresie adaptacji. 	<i>Wyznaczone cele i kierunki interwencji w ramach poszczególnych obszarów uwzględniają zagadnienia horyzontalne w tym adaptacje do zmian klimatu. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zapewniają poprawę warunków klimatycznych oraz dbałość o jakość powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszenie ilości zanieczyszczeń, stosowanie rozwiązań energooszczędnych, przeciwdziałanie zagrożeniom nadzwyczajnym (suszą, powodziom itp.) oraz rozwój odnawialnych źródeł energii.</i>
VIII Program działań na rzecz środowiska (8EAP) – priorytety polityki ochrony środowiska w UE na lata 2019-2024		
4.	<p>Cele główne:</p> <p>Cel 1: ochrona obywateli i swobód</p>	<i>Wszystkie cele i kierunki interwencji wyznaczone dla poszczególnych obszarów. POŚ dla Gminy Zagnańsk wyznacza cele i kierunki dotyczące ochrony przyrody,</i>

<p>Cel 2: rozwijanie silnej i prężnej bazy gospodarczej Cel 3: budowanie neutralnej klimatycznie, ekologicznej, sprawiedliwej i socjalnej Europy Cel 4: promowanie europejskich interesów i wartości na scenie światowej.</p>	<p>bardziej efektywnego wykorzystywania zasobów i przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz ochrony zdrowia ludzi przed zagrożeniami środowiskowymi, w tym poważnymi awariami. Założenia przyjęte w POŚ dla Gminy Zagnańsk zapewniają rozwój gospodarczy regionu z pełnym poszanowaniem bioróżnorodności. POŚ dla Gminy Zagnańsk wpisuje się głównie w priorytet dotyczący budowania naturalnej, ekologicznej i klimatycznej Europy.</p>
--	---

DOKUMENTY KRAJOWE

Polityka Ekologiczna Państwa 2030

<p>5. <i>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kierunek interwencji - zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,</i> • <i>Kierunek interwencji - likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,</i> • <i>Kierunek interwencji - ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,</i> • <i>Kierunek interwencji - przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,</i> <p><i>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kierunek interwencji - zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,</i> • <i>Kierunek interwencji - wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,</i> • <i>Kierunek interwencji - gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,</i> • <i>Kierunek interwencji - zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,</i> • <i>Kierunek interwencji - wspieranie wdrażania eko-innowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),</i> <p><i>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kierunek interwencji - przeciwdziałanie zmianom klimatu,</i> • <i>Kierunek interwencji - adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,</i> <p><i>Cel horyzontalny: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa</i></p>	<p>Przyjęte w POŚ cele i kierunki są zgodne z celami szczegółowymi i kierunkami Polityki Ekologicznej Państwa. POS przedstawia założenia programowe dla każdego komponentu środowiska uwzględniając w tym ochronę powietrza, ochronę przed hałasem, ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznych, ochronę powierzchni ziemi i jej zasobów, ochronę przyrody i bioróżnorodności oraz ochronę przed zmianami klimatu. Działania wskazane w POŚ są zbieżne z kierunkami PEP 2030 i stanowią ich realizację na szczeblu lokalnym.</p>
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji - edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji, <p><i>Cel horyzontalny: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji - usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania. 	
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030		
6.	<p>Cel 7: „Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne, • Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych, • Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce, • Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii, • Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki, • Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska. <p>Cel 8: „Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach, • Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta, • Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, • Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast. <p>Cel 9: „Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego. 	<p>Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza <i>Cel: Poprawa jakości powietrza</i> <i>Kierunek interwencji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie emisji z sektora komunalno-bytowego • Ograniczenie emisji z sektora transportowego • Rozwój energetyki odnawialnej • Monitoring i kontrola jakości powietrza <p>Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem <i>Cel: Poprawa stanu klimatu akustycznego</i> <i>Kierunek interwencji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie emisji hałasu i ochrona przed hałasem • Monitoring i kontrola emisji hałasu <p>Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe <i>Cel: Ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych</i> <i>Kierunek interwencji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie ochrony przyrody, różnorodności biologicznej, w tym ochrona gatunków i siedlisk • Zwiększenie lesistości i pielęgnacja terenów zielonych
Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”		
7.	<p>Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 1.1. – Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin, • Kierunek interwencji 1.2. – Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, • Kierunek interwencji 1.3. – Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna, 	<p><i>Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami środowiskowymi Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”. Założenia wskazane w POŚ dla Gminy Zagnańsk są zgodne z celem głównym strategii jakim jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 1.4. – Uporządkowanie zarządzania przestrzenią, <p>Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 2.1. – Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii, • Kierunek interwencji 2.2. – Poprawa efektywności energetycznej, • Kierunek interwencji 2.6. – Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii, • Kierunek interwencji 2.7. – Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich, • Kierunek interwencji 2.8. – Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne, <p>Cel 3. Poprawa stanu środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 3.1. – Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki, • Kierunek interwencji 3.2. – Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne, • Kierunek interwencji 3.3. – Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki, • Kierunek interwencji 3.4. – Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych, • Kierunek interwencji 3.5. – Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy, 	<p>zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zakładają dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez uporządkowanie, pielęgnację, ochronę i efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych Gminy Zagnańsk. Ponadto przyjęte założenia zapewniają poprawę stanu środowiska oraz poprawę efektywności energetycznej na terenie Gminy Zagnańsk.</p>
Strategia Rozwoju Transportu do 2030 roku		
8.	<p>Głównym celem krajowej polityki transportowej przedstawionej w strategii jest zwiększenie dostępności transportowej kraju oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego przez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym.</p> <p>Realizacja celu głównego w perspektywie do 2030 r. Wymaga podjęcia następujących działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowy zintegrowanej i wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce • poprawy sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; • zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (chodzi m.in. o promocję transportu zbiorowego); • poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; • ograniczania negatywnego wpływu transportu na środowisko; • poprawy efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. 	<p>Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza Cel: Poprawa jakości powietrza Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie emisji z sektora komunalno-bytowego • Ograniczenie emisji z sektora transportowego • Rozwój energetyki odnawialnej • Monitoring i kontrola jakości powietrza <p>Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem Cel: Poprawa stanu klimatu akustycznego Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie emisji hałasu i ochrona przed hałasem • Monitoring i kontrola emisji hałasu

Polityka Energetyczna Polski do 2030r.		
9.	<p><i>Brak jasno zdefiniowanego celu głównego.</i></p> <p>Podstawowe kierunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa efektywności energetycznej, - wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii, - dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej, - rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw, - rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii, - ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko. 	<p>Główne cele i kierunki interwencji związane z racjonalną polityką energetyczną Gminy oraz ograniczaniem negatywnych oddziaływań na środowisko z energetyki zostały zawarte w obszarze Ochrona klimatu i jakości powietrza. Wyznaczone cele i kierunki w tym obszarze wpisują się w podstawowe kierunki Polityki Energetycznej Polski. W POŚ dla Gminy Zagnańsk wyznaczono:</p> <p>Cel: Poprawa jakości powietrza</p> <p>Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie emisji z sektora komunalno-bytowego • Ograniczenie emisji z sektora transportowego • Rozwój energetyki odnawialnej • Monitoring i kontrola jakości powietrza
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)		
10.	<p>Cel główny: Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych - konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.</p>	<p>Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji muszą być realizowane zgodnie przyjętymi zasadami kształtowania przestrzeni w poszczególnych Gminach Gminy Zagnańsk. Wyznaczone zadania (w szczególności inwestycyjne) powinny być zgodne z obowiązującą polityką przestrzenną Gminy i województwa, w szczególności z aktami prawa miejscowego, które wyznaczają ramy kształtowania i wykorzystania przestrzeni w poszczególnych regionach Gminy. Ważnym jest zatem osiągnięcie wyznaczonego efektu ekologicznego przy jednoczesnym zachowaniu dbałości o walory przestrzenno-krajobrazowe.</p>
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022		
11.	<p>Cel główny: Dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności zasada postępowania z odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, czyli po pierwsze zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie kolejno przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku (czyli wykorzystanie odpadów), unieszkodliwienie, przy czym najmniej pożądanym sposobem ich zagospodarowania jest składowanie</p>	<p>Obszar interwencji: Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</p> <p>Cel: Racjonalna gospodarka odpadami</p> <p>Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonalecie i utrzymanie systemu gospodarki odpadami • Wylimitowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów
Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2022 (VI AKPOŚK)		
12.	<p>Cel główny: Ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami</p>	<p>Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa</p> <p>Cel: Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej</p> <p>Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitoring i kontrola wód i ścieków

Polityka Wodna Państwa do roku 2030

13.	<p>Projekt „Polityki Wodnej Państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016)” został przygotowany przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej na podstawie opracowania pt. „Projekt Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015).</p> <p>Celem nadrzędnym PWP 2030 jest zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównywania dysproporcji regionalnych.</p> <p>Cele strategiczne:</p> <p>Cel strategiczny1: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów,</p> <p>Cel strategiczny2: Zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,</p> <p>Cel strategiczny3: Zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,</p> <p>Cel strategiczny4: Ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz,</p> <p>Cel strategiczny5: Reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.</p>	<p>Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami</p> <p>Cel: Racjonalne i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych• Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
Aktualizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości		
14.	<p>Cel główny: Zapewnienie zwiększenia lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050..</p>	<p>Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze</p> <p>Cel: Ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych</p> <p>Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none">• Wzmocnienie ochrony przyrody, różnorodności biologicznej, w tym ochrona gatunków i siedlisk• Zwiększenie lesistości i pielęgnacja terenów zielonych

3.2. Powiązania projektu Programu z celami strategicznymi na szczeblu regionalnym

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności celów i kierunków interwencji wyznaczonych w POŚ dla Gminy Zagnańsk z celami innych dokumentów strategicznych na szczeblu regionalnym (wojewódzkim, powiatowym). Dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem zgodności z celami w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Przedstawiono jedynie te cele strategiczne, które związane są z szeroko rozumianym systemem ochrony środowiska. Analizie zgodności poddano cele i kierunki interwencji wyznaczone zarówno w ramach zadań własnych Gminy jak i zadań monitorowanych.

Tabela 2. Analiza zgodności z celami strategicznymi na szczeblu regionalnym (powiatowym i wojewódzkim)

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
DOKUMENTY REGIONALNE		
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego		
1.	<p><i>Cel generalny - Kształtowanie zrównoważonej, harmonijnej struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa świętokrzyskiego, sprzyjającej poprawie atrakcyjności i spójności terytorialnej regionu oraz efektywnemu wykorzystaniu jego potencjałów rozwoju, przy jednoczesnym wsparciu dla rozwiązań innowacyjnych i przyjaznych środowisku przyrodniczemu.</i></p> <p><i>Cele warunkujące:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ochrona i racjonalne zagospodarowanie zasobów przyrodniczych i dóbr kultury, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.</i> • <i>Kształtowanie systemów infrastruktury technicznej i społecznej w aspekcie poprawy dostępności i spójności przestrzennej oraz osiągnięcia wysokiego standardu świadczenia usług.</i> • <i>Wzmocnienie odporności struktur przestrzennych na zagrożenia oraz poprawa bezpieczeństwa publicznego.</i> • <i>Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.</i> 	<p><i>POŚ dla Gminy Zagnańsk uwzględnia kierunki rozwoju i zagospodarowania województwa świętokrzyskiego, jakie zostały nakreślone w przyjętych politykach przestrzennych. Przyjęte cele, kierunki interwencji oraz zadania wynikają bezpośrednio lub pośrednio z przyjętych założeń i są zgodne z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego.</i></p>
Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+		
2.	<p><i>Cel strategiczny 2 – Przyjazny dla środowiska i czysty region.</i></p> <p><i>Cel operacyjny 2.1. - Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego</i></p> <p><i>Kluczowe kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej</i> • <i>Racjonalne gospodarowanie odpadami</i> • <i>Ograniczenie niskiej emisji</i> • <i>Ekologiczna mobilność, w tym transport publiczny i infrastruktura rowerowa</i> • <i>Edukacja ekologiczna</i> • <i>Ochrona bioróżnorodności</i> • <i>Ochrona i kształtowanie krajobrazu</i> • <i>Ochrona gleb</i> <p><i>Cel operacyjny 2.2. - Adaptacja do zmian klimatu i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych</i></p> <p><i>Kluczowe kierunki działań:</i></p> <p><i>Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami wody</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Przeciwdziałanie skutkom zagrożeń naturalnych</i> • <i>Ograniczenie wpływu i skutków oddziaływania człowieka na środowisko (ochrona środowiska przyrodniczego)</i> • <i>Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w miastach</i> 	<p><i>POŚ dla Gminy Zagnańsk realizuje założenia Strategii rozwoju województwa świętokrzyskiego 2030+. Wyznaczone w POŚ obszary i kierunki interwencji wraz z poszczególnymi zadaniami są zgodne z następującymi środowiskowymi celami operacyjnymi nakreślonymi w Strategii rozwoju województwa świętokrzyskiego 2030+:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>poprawa stanu środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjne</i> 2) <i>wspieranie niskoemisyjnej gospodarki,</i> 3) <i>kształtowanie systemu przyrodniczego, ochrona krajobrazu i bioróżnorodności,</i> 4) <i>racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,</i> 5) <i>przeciwdziałanie i usuwanie skutków zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych.</i> 6) <i>rewitalizacja terenów zdegradowanych</i> 7) <i>wspieranie rozwoju OZE</i>

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
	<p><i>Cel operacyjny 2.3. - Energetyka odnawialna i efektywność energetyczna</i> <i>Kluczowe kierunki działań:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozwój infrastruktury energetycznej, w tym usprawnienie systemów ciepłowniczych, gazowych i elektroenergetycznych</i> • <i>Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gospodarce, sferze publicznej i mieszkalnictwie</i> • <i>Zwiększenie efektywności energetycznej i zarządzania energią</i> <p><i>Cel operacyjny 3.3. - Wzmocnienie spójności przestrzennej i społecznej regionu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozwój infrastruktury drogowej, kolejowej i transportu publicznego</i> • <i>Rewitalizacja obszarów zdegradowanych</i> • <i>Dążenie do poprawy standardów gospodarowania przestrzenią w województwie.</i> • <i>Uzyskanie wysokiej jakości przestrzeni.</i> 	
Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025		
3.	<p><i>Cel strategiczny (długoterminowy do 2025 r.): ZASOBY PRZYRODNICZE - Ochrona różnorodności biologicznej, krajobrazowej i geologicznej województwa</i></p>	<p><i>Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami środowiskowymi Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska dla województwa świętokrzyskiego. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zakładają dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez uporządkowanie, pielęgnację, ochronę i efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy Zagnańsk. Ponadto przyjęte założenia zapewniają poprawę infrastruktury transportowej i uporządkowania przestrzeni publicznej w gminie. Przyjęte założenia w POŚ dla Gminy Zagnańsk zakładają m.in. poprawę jakości powietrza, ochronę przed ponadnormatywnym hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, racjonalną gospodarkę zasobami geologicznymi, odpadami i systemem wodno-kanalizacyjnym.</i></p>
Program ochrony środowiska dla Powiatu Kieleckiego na lata 2021 – 2025 z perspektywą do roku 2029		
4.	<p><i>Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza</i> <i>Cel: Poprawa jakości powietrza</i> <i>Kierunek interwencji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Poprawa efektywności energetycznej</i> • <i>Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych</i> <p><i>Obszar interwencji: Ochrona przed hałasem</i> <i>Cel: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem</i> <i>Kierunek interwencji:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zmniejszenie liczby ludności narażonej na ponadnormatywny hałas</i> • <i>Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu</i> <p><i>Obszar interwencji: Ochrona przed promieniowaniem</i> <i>Cel: Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem</i> <i>Kierunek interwencji:</i></p>	<p><i>Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami środowiskowymi Programu Ochrony Środowiska Powiatu Kieleckiego. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zakładają dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez uporządkowanie, pielęgnację, ochronę i efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy Zagnańsk. Ponadto przyjęte założenia zapewniają poprawę infrastruktury transportowej i uporządkowania przestrzeni publicznej w gminie. Przyjęte założenia w POŚ dla Gminy Zagnańsk zakładają m.in. podnoszenie świadomości ekologicznej, przeciwdziałanie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz poprawę jakości środowiska, przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu.</i></p>

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ograniczanie szkodliwego oddziaływania pól elektromagnetycznych</i> <i>Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa</i> <i>Cel: Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • <i>Rozwój i dostosowanie instalacji oraz urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu</i> <i>Obszar interwencji: Zasoby geologiczne</i> <i>Cel: Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • <i>Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych</i> <i>Obszar interwencji: Gleby</i> <i>Cel: Ochrona i właściwe użytkowanie gleb</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • <i>Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb</i> <i>Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</i> <i>Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • <i>Racjonalna gospodarka odpadami</i> • <i>Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami</i> <i>Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze i ochrona lasów</i> <i>Cel: Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • <i>Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazem</i> • <i>Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków</i> <i>Cel: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • <i>Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych</i> <i>Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami</i> <i>Cel: Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • <i>Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii</i> <i>Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna</i> <i>Cel: Rozwój świadomości ekologicznej wśród społeczności powiatu kieleckiego</i> <i>Kierunek interwencji:</i> • <i>Wzrost świadomości ekologicznej wśród społeczności powiatu kieleckiego</i> 	

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2030		
5.	<p><i>Obszar: Infrastruktura, środowisko i przestrzeń</i> <i>Cel strategiczny 3 – Dobry stan utrzymania infrastruktury technicznej liniowej i punktowej Powiatu.</i> <i>Zakres obszaru: Infrastruktura drogowa Powiatu</i> <i>Cele szczegółowe:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Poprawa standardu dróg powiatowych</i> • <i>Poprawa stanu bezpieczeństwa na drogach</i> • <i>Rozwinięta sieć ścieżek pieszo – rowerowych na terenie Powiatu</i> <p><i>Zakres obszaru: Gospodarka nieruchomościami</i> <i>Cele szczegółowe:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Poprawa standardu i dostępności powiatowych obiektów użyteczności publicznej oraz obniżenie energochłonności obiektów i infrastruktury towarzyszącej</i> • <i>Racjonalne i sprawne zarządzanie nieruchomościami w Powiecie.</i> • <i>Zwiększenie stopnia wykorzystania OZE w budynkach użyteczności publicznej.</i> <p><i>Cel strategiczny 4 - Lepsza dostępność komunikacyjna obszarów zamieszkałych oraz ważnych gospodarczo na terenie Powiatu.</i> <i>Zakres obszaru: Transport zbiorowy</i> <i>Cele szczegółowe:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Poprawa dostępności przestrzennej i czasowej transportu zbiorowego.</i> <p><i>Cel strategiczny 5 – Utrzymany dobry stan zachowania środowiska.</i> <i>Zakres obszaru: Ochrona środowiska i przyrody</i> <i>Cele szczegółowe:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Poprawa stanu jakości środowiska</i> • <i>Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców.</i> 	<p><i>Wszystkie wyznaczone cele i kierunki interwencji są zgodne z celami środowiskowymi „Strategii Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2030”. Wyznaczone cele i kierunki interwencji zakładają dbałość o środowisko przyrodnicze poprzez uporządkowanie, pielęgnację, ochronę i efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy Zagnańsk. Ponadto przyjęte założenia zapewniają poprawę infrastruktury transportowej i uporządkowania przestrzeni publicznej w gminie. Przyjęte założenia w POŚ dla Gminy Zagnańsk zakładają m.in. podnoszenie świadomości ekologicznej, przeciwdziałanie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz rozwój ekoturystyki.</i></p>
Strategia Rozwoju Gminy Zagnańsk na lata 2014 - 2024		
6.	<p><i>W Strategii Rozwoju Gminy Zagnańsk określono trzy cele strategiczne nawiązujące do wizji rozwoju gminy sformułowanej jako: „Gmina Zagnańsk konkurencyjna ze względu na oferowaną wysoką jakość życia, cenne walory przyrodnicze i kulturowe”. Cele te to:</i></p> <p><i>Cel strategiczny 1: Poprawa warunków dla gospodarki lokalnej.</i></p> <p><i>Cel strategiczny 2: Wzrost jakości życia mieszkańców.</i></p> <p><i>Cel strategiczny 3: Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego gminy.</i></p> <p><i>Każdy z celów strategicznych realizowany jest przez następujące cztery cele operacyjne:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>1. Korzystne warunki do kształtowania gospodarki lokalnej.</i> 	<p><i>Wszystkie określone w POŚ dla gminy Zagnańsk cele i kierunki są zgodne ze Strategią rozwoju gminy. Określone w POŚ dla Gminy Zagnańsk cele wpisują się w strategię gminy i uwzględniają wieloletnią prognozę rozwoju gminy i jej cele środowiskowe.</i></p>

LP	CELE WYZNACZONE W REGIONALNYCH I LOKALNYCH DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH	CELE I KIERUNKI INTERWENCJI WYZNACZONE W POŚ
	<ul style="list-style-type: none"> • 2. Rozwinięta turystycznie gmina – cel realizowany poprzez: ochronę, promocję i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego, rozbudowę infrastruktury technicznej oraz zdynamizowanie rozwoju agroturystyki • 3. Wysoka jakość życia mieszkańców • 4. Promocja zasobów gminy – cel realizowany poprzez m.in. promocję turystyczną gminy. 	
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zagnańsk		
7.	<p>Studium analizuje istniejące uwarunkowania oraz przedstawia zasady i wytyczne kształtowania przyszłych kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy. Studium, nawiązując do ustaleń lokalnych dokumentów programowych, tj. gminnej strategii rozwoju oraz gminnego programu ochrony środowiska, przyjmuje jako główny cel zagospodarowania obszaru gminy, rozwój zrównoważony, prowadzący m.in. do zachowania naturalnej rzeźby terenu i struktury geologicznej oraz utrzymania i odtworzenia cennych walorów przyrodniczo – krajobrazowych. Studium wykazuje przestrzenne możliwości i ograniczenia rozwoju gminy, jej zadania własne, jak również zobowiązania w zakresie zadań ponadlokalnych, przy uwzględnieniu obowiązku ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego, w oparciu o uwarunkowania fizjograficzne, przyrodnicze, kulturowe, stan zainwestowania, przepisy prawne oraz sytuację demograficzno-gospodarczą gminy.</p>	<p>Zasady i wytyczne kształtowania lokalnej polityki rozwoju, w tym zwłaszcza w kwestii polityki ochrony środowiska pozostają zbieżne z celami i działaniami wyznaczonymi w POŚ w zakresie różnych obszarów interwencji. Zachowuje się zgodność zapisów POŚ z kierunkami zagospodarowania przestrzennego Gminy Zagnańsk i nie stwierdza się kolizji w ogólnych założeniach i wizjach tychże dokumentów.</p>

4. METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027” przebiegało wieloetapowo i obejmowało kolejno:

- ocenę aktualnego stanu środowiska na obszarze objętym dokumentem, zawierającą analizę zasobów i walorów środowiska oraz jakości środowiska;
- ocenę potencjalnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze, w tym na zdrowie ludzi;
- opracowanie propozycji minimalizacji negatywnych skutków realizacji ustaleń dokumentu w obszarach, w których zidentyfikowano znaczące negatywne oddziaływania;
- opracowanie systemu monitorowania środowiskowych skutków wdrażania dokumentu strategicznego.

Opracowując Prognozę zastosowano metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogii środowiskowych. Ocenę stanu środowiska przyrodniczego oraz analizę jakości jego poszczególnych elementów sporządzono przy wykorzystaniu dostępnych danych na temat obszaru Gminy Zagnańsk tj. studium literatury, informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska. Szczegółową analizę wpływu ustaleń projektu POŚ dla Gminy Zagnańsk na środowisko opracowano wykorzystując metodę macierzy interakcji.

Zakres Prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku” wynika z art. 51 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [1]. Ponadto zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach (pismo znak: WOO-III.411.16.2022.KW z dnia 18.07.2022r.) – **patrz załącznik tekstowy nr 1** oraz Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Kielcach (pismo znak: NZ.9022.5.105.2022 z dnia 19.10.2022r.) – **patrz załącznik tekstowy nr 2**.

5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

5.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Zagnańsk położona jest w północnej części województwa świętokrzyskiego. Posiada status gminy wiejskiej. Zlokalizowana jest na terenie powiatu kieleckiego w odległości 17 km od Kielc, w otoczeniu gmin:

- od północy sąsiaduje z gminami: Stąporków (powiat konecki), Bliżyn (powiat skarżyski),
- od północnego wschodu z gminą Łączna (powiat skarżyski),
- od południa z gminą Masłów (powiat kielecki),
- od południowego zachodu z gminą Miedziana Góra (powiat kielecki),
- od zachodu z gminą Mniów (powiat kielecki).

Gmina obejmuje 36 miejscowości, które tworzą 17 sołectw. Miejscowości sołeckie to: Bartków, Belno, Chrusty, Długojów, Gruszka, Janaszów, Jaworze, Kajetanów, Kaniów, Kołomań, Lekomin, Samsonów, Szałas, Tumlin, Umer, Zachełmie oraz Zagnańsk.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski Solona (2018 r.) teren gminy znajduje się w:

- MEGAREGIONIE - Pozaalpejska Europa Środkowa (3)
- PROWINCJI – Wyżyny Polskie (34)
- SUBPROWINCJI – Wyżyna Małopolska (342)
- MAKROREGIONIE – Wyżyna Kielecka (342.3)
- MEZOREGIONACH: - Płaskowyż Suchedniowski (342.31) – północna część gminy,
- Góry Świętokrzyskie (342.34-5) – centralna i południowa część gminy.

5.2. Budowa geologiczna, rzeźba terenu i sposób użytkowania terenu

Gmina Zagnańsk obejmuje swoimi granicami: południowo-zachodnią część Płaskowyżu Suchedniowskiego oraz północną część masywu Gór Świętokrzyskich. Płaskowyż zbudowany jest z dolotriasowych piaskowców (piaskowiec pstry). W rejonie wsi Szałas obserwuje się wychodnie wapieni i dolomitów marglistych oraz nieliczne i niewielkie wydmy. Pod względem geologicznym gmina położona jest w obrębie mezozoicznej osłony paleozoicznego trzonu Gór Świętokrzyskich, zbudowanej głównie z utworów permu i triasu, wykształconych w postaci piaskowców i wapieni. W południowej części gminy odsłaniają się starsze utwory trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich, zbudowane z osadów kambru, syluru i dewonu. Osady paleozoiku reprezentowane są przez piaskowce i łupki kambru środkowego i górnego budujące masyw Góry Krzemionki, piaskowce kwarcytowe, mułowce i iłowce budujące Górę Barczę oraz dolomity dewonu środkowego występujące w Zachełmiu, budujące Górę Chełmową. Największą część obszaru gminy zajmują utwory triasowe (pstręgo piaskowca) budujące masywy wzgórz w centralnej, południowej i zachodniej części gminy. Należą do nich tzw. piaskowce tumlińskie (eksploatowane w kamieniołomie w Sosnowicy). W okolicach Tumlina leżą piaskowce szarowiśniowe cienko- i gruboławicowe, niekiedy o odcieniu jasnoszarym, zwane jako piaskowce tumlińskie (ok. 80 m miąższości). Osady czwartorzędowe, tj. piaski, gliny, lessy, mułki i torfy występują głównie w dolinach rzek Bobrzy, Krasnej i Lubrzanki oraz pokrywają nieregularnymi płatkami obszar całej gminy. Są to osady pochodzenia lodowcowego, wodnolodowcowego (z licznymi gładzami narzutowymi głównie w rejonie Jasiowa), rzecznoeolicznego, a także zwietrzelinowe (z fragmentami skał podłoża) i deluwialne.

Położenie gminy Zagnańsk na obszarze dwóch mezoregionów, tj. Płaskowyżu Suchedniowskiego oraz masywu Gór Świętokrzyskich, decyduje o ciekawej i urozmaiconej rzeźbie terenu. Cały teren gminy ma charakter pofalowanej wyżyny, wyniesionej średnio 300–350m n.p.m., porozcinanej dolinami rzecznyymi o

płaskich i szerokich dnach. Część północna gminy należąca do Płaskowyżu charakteryzuje się niskofalistaszą rzeźbą terenu. Wysokości wzniesień przekraczają 400 m. Deniwelacja terenu wynosi ok. 140 m. Wzgórza porośnięte są lasami i stosunkowo rzadko zaludnione. Natomiast część południowa objęta częściowo Pasmem Klonowskim oraz Masłowskim, wchodzących w skład Gór Świętokrzyskich odznacza się wyższymi wzniesieniami (Bukowa Góra 467 m n.p.m. oraz Góra Barcza 465 m n.p.m.), większymi spadkami charakterystycznymi dla terenu pagórkowatego, a nawet wzgórzowego. Południowe zbocza Pasma Klonowskiego są łagodniejsze, o mniejszych spadkach, przechodzące w teren falisty a nawet równinny w zasięgu Doliny Wilkowskiej. Południowo-zachodni obszar gminy leży w zasięgu Pasma Tumlińskiego, będącego przedłużeniem w kierunku zachodnim Pasma Masłowskiego. Najwyższym wzniesieniem na tym obszarze jest wzniesienie osiągające wysokość 417,7 m n.p.m., położone na wschód od drogi powiatowej Kielce - Zagnańsk oraz położona na zachód od tej drogi Góra Sosnowica 416 m n.p.m. Ukształtowanie terenu jest faliste, pagórkowate, a miejscami równinne. Deniwelacja terenu wynosi ok. 167 m.

Wedle danych z 2021 r. blisko 60,7 % powierzchni gminy Zagnańsk stanowią grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione. Lasy zajmują aż 59,9 % powierzchni gminy, decydując tym samym o typowo leśnym charakterze krajobrazu gminy. Użytki rolne stanowią 32,7 % powierzchni gminy. Użytki te to głównie grunty orne (ponad 60%) oraz łąki trwałe i pastwiska trwałe (w sumie 31,3 %). Nadmienić należy, iż grunty zabudowane i zurbanizowane obejmują zaledwie niecałe 5 % powierzchni gminy. Gmina ma charakter typowo wiejski, na jej terenie nie występuje większa koncentracja przemysłu, tereny przemysłowe zajmują powierzchnię zaledwie około 27 ha (0,2 % powierzchni gminy).

5.3. Gleby

Według rejonizacji glebowo-rolniczej (JUNG - Puławy 1980r) gmina Zagnańsk położona jest w regionie Suchedniowskim, charakteryzującym się przewagą gleb kompleksów żytnich. W regionie tym występują gleby piaskowe, które wytworzyły się głównie z utworów akumulacji lodowcowej. Obok tych gleb spotykamy często gleby wytworzone ze zwietrzelin czerwonych piaskowców dolnego triasu. Na terenie gminy Zagnańsk znaczny procent gleb powstał z ubogich skał macierzystych w procesie wietrzenia piaskowców i iłowupków. Występuje tu znaczne zróżnicowanie pod względem glebowym, dominują gleby pseudobielicowe, brunatne, czarne ziemie zdegradowane, mady, gleby glejowe, murszowate oraz torfowe.

Prawie wszystkie gleby posiadają wadliwe stosunki wodne, tzn. są okresowo za suche lub podmokłe. Są to gleby o małej przydatności rolniczej, ubogie w próchnicę i przyswajalne składniki pokarmowe. Około 75% gleb zaliczonych jest do gleb słabych i bardzo słabych (klasy V i VI). Kompleksy gleb chronionych na terenie gminy Zagnańsk to gleby mineralne IIIa i b oraz IVa i b klasy bonitacyjnej. Największe kompleksy tych gleb zajmują południowo-wschodnią część terenów rolniczych tej gminy (Kajetanów, Zabłocie, Lekomin) oraz wschodnią – sołectwo Belno. Znaczne powierzchnie gleb chronionych znajdują się również w południowej części sołectwa Samsonów oraz we wsi Jasiów. W obrębie użytków zielonych występują większe i mniejsze płaty chronionych gleb organicznych, do których należą gleby torfowe, torfowo-mułowe, mułowo-torfowe. Na nich występują kompleksy użytków zielonych – dobre oraz słabe i bardzo słabe.

Tak wykształcone gleby nie sprzyjają rozwojowi rolnictwa. Dominacja terenów zielonych wskazuje na możliwy rozwój paszowych kierunków gospodarki rolnej.

5.4. Złóża kopalin

Na obszarze Gminy Zagnańsk występuje 6 udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych i surowców ilastych ceramiki budowlanej, których charakterystykę przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 3. Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin na terenie Gminy Zagnańsk

L. p.	Nazwa złoża	Stan	Kopalina	Zasoby (tys. ton) wg. stanu na 31.XII.2021 r.		Wydobycie (tys. ton) geologiczne / przemysłowe		
				Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	2019	2020	2021
1.	Samsonów	R	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	407	0,00	- / -	- / -	- / -
2.	Samsonów - Ciągłe	R	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	2963	0,00	- / -	- / -	- / -
3.	Kołomań - Podlesie	R	surowce ilaste ceramiki budowlanej	29	0,00	- / -	- / -	- / -
4.	Kołomań - Podlesie I	R	surowce ilaste ceramiki budowlanej	103	0,00	- / -	- / -	- / -
5.	Sosnowica	Z	kamienie łamane i bloczne	349	0,00	- / -	- / -	- / -
6.	Zachełmie	Z	kamienie łamane i bloczne	-	0,00	- / -	- / -	- / -

Objaśnienia:

„0, - brak wydobywania; Z - złoża, z którego wydobywanie zostało zaniechane/zakończony; T - złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo; R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo/wstępnie; E - złoża zagospodarowane (eksploatowane)

Źródło: Bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego, Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. stanu na 31.XII.2021 r..

Z informacji zawartych w bazie danych PIG wynika, iż na terenie Gminy Zagnańsk nie prowadzi się obecnie eksploatacji złóż surowców naturalnych. Decyzją Starosty Kieleckiego znak: RO.III.6522.45.2020 z 19.10.2020 r., stwierdzono wygaśnięcie koncesji z dnia 18.12.1996 r., znak: OS.II-7512/19/96, wraz ze zmianą z dnia 14.04.2010 r., znak: OWŚ.V.7511-8/10, na wydobywanie piaskowców triasowych ze złoża „Sosnowica”. Aktualnie na terenie gminy Zagnańsk brak jest koncesji na wydobywanie kopalin udzielonych przez Starostę Kieleckiego. Nie prowadzi się również wydobywania kopalin na podstawie koncesji wydanych przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego.

5.5. Wody podziemne

5.5.1. Jednolite części wód podziemnych

Obszar Gminy Zagnańsk pod względem położenia wobec jednostek hydrogeologicznych należy do Regionu wodnego Środkowej Wisły oraz Regionu wodnego Górnej Wisły. Skomplikowana budowa geologiczna obszaru gminy Zagnańsk (z uwagi na wykształcenie litologiczne skał zbiornikowych) powoduje, że można tu wyróżnić co najmniej cztery poziomy wodonośne: środkowodewoński, cechszyński, triasowy, czwartorzędowy.

Obszar gminy Zagnańsk położony jest w granicach 3 jednolitych części wód podziemnych PLGW200085, PLGW2000101 i PLGW2000102 (zgodnie z nowym podziałem na lata 2016-2021, PIG). Poniżej przedstawiono zasięg występowania JCWPd względem gminy Zagnańsk oraz charakterystykę stanu JCWPd, ocenę stanu wraz z celami środowiskowymi zgodnie ze zaktualizowanym w 2016r. „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”.

Tabela 4. Charakterystyka i ocena stanu JCWPd na obszarze Gminy Zagnańsk

L.p.	Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)		Lokalizacja			Ocena stanu z PGW		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy oraz termin osiągnięcia	Derogacje [symbol]
	Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW	ilość.	chem.			
1.	PLGW200085	85	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	dobry	dobry	niezagrożona	dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy	brak
2.	PLGW2000101	101	Górnej Wisły	Wisła	Kraków	słaby	dobry	zagrożona	dobry stan chemiczny i mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	brak
3.	PLGW2000102	102	Środkowej Wisły	Wisła	Warszawa	dobry	słaby	zagrożona	dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy	brak

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016 r.)/ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan JCWPd o numerze 85 ocenia się jako dobry i niezagrożony osiągnięciem celu środowiskowego dla wód podziemnych, zgodnie z zapisami art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Potencjalne zagrożenie nieosiągnięcia celów zdiagnozowano wobec JCWPd o numerach: 102 oraz 101, których stan w jednym aspekcie – ilościowym, bądź chemicznym określono mianem „słaby”. Derogacji nie ustanawiano wobec żadnej z części wód.

W 2021 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. W ramach ww. monitoringu operacyjnego wyznaczono punkty monitoringowe na terenie powiatu kieleckiego zawarte w obszarze JCWPd o nr: 101 i 102. Ich zestawienie wraz z wynikami jakości wód przedstawia poniższa tabela. Na przestrzeni lat 2019-2021 tylko jeden punkt monitoringowy został zlokalizowany na obszarze Gminy Zagnańsk, w miejscowości Ściegna.

Tabela 5. Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu operacyjnego na terenie JCWPd 101 i 102 w punktach zlokalizowanych w granicach administracyjnych powiatu kieleckiego

L.p.	Nr JCWPd	Gmina	Miejscowość	Stratygrafia	Typ ośrodka	Użytkowanie terenu	Klasa jakości końcowa
1.	101	Daleszyce	Suków	D2	szczelinowo -krasowy	Grunty orne	III
2.	101	Chęciny	Wolica	T3	szczelinowo -krasowy	Zabudowa wiejska	IV
3.	101	Górno	Wola Jachowa	Q	porowy	Zabudowa wiejska	IV
4.	101	Łopuszno	Dobrzyszów	T2	szczelinowo -krasowy	Grunty orne	II
5.	101	Zagnańsk	Ściegna	T1	porowo-szczelinowy	Zabudowa wiejska	II
6.	102	Bodzętyń	Sieradowice Pierwsze	D2	szczelinowo -krasowy	Łąki i pastwiska	II

Źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, GIOŚ, 2021

Ocena wyników badań GIOŚ wykazała, że wody podziemne w obrębie analizowanej JCWPd to wody w większości dobrej i zadowalającej jakości. Uzyskane dane z monitoringu wód w poszczególnych punktach posłużyły do wykonania oceny końcowej stanu JCWPd.

5.5.2. Główne zbiorniki wód podziemnych

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy – oraz w oparciu o zgromadzone na przestrzeni lat wyniki badań i analiz na obszarze gminy Zagnańsk występują 2 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych GZWP 414 (Zbiornik Zagnańsk) oraz GZWP 415.

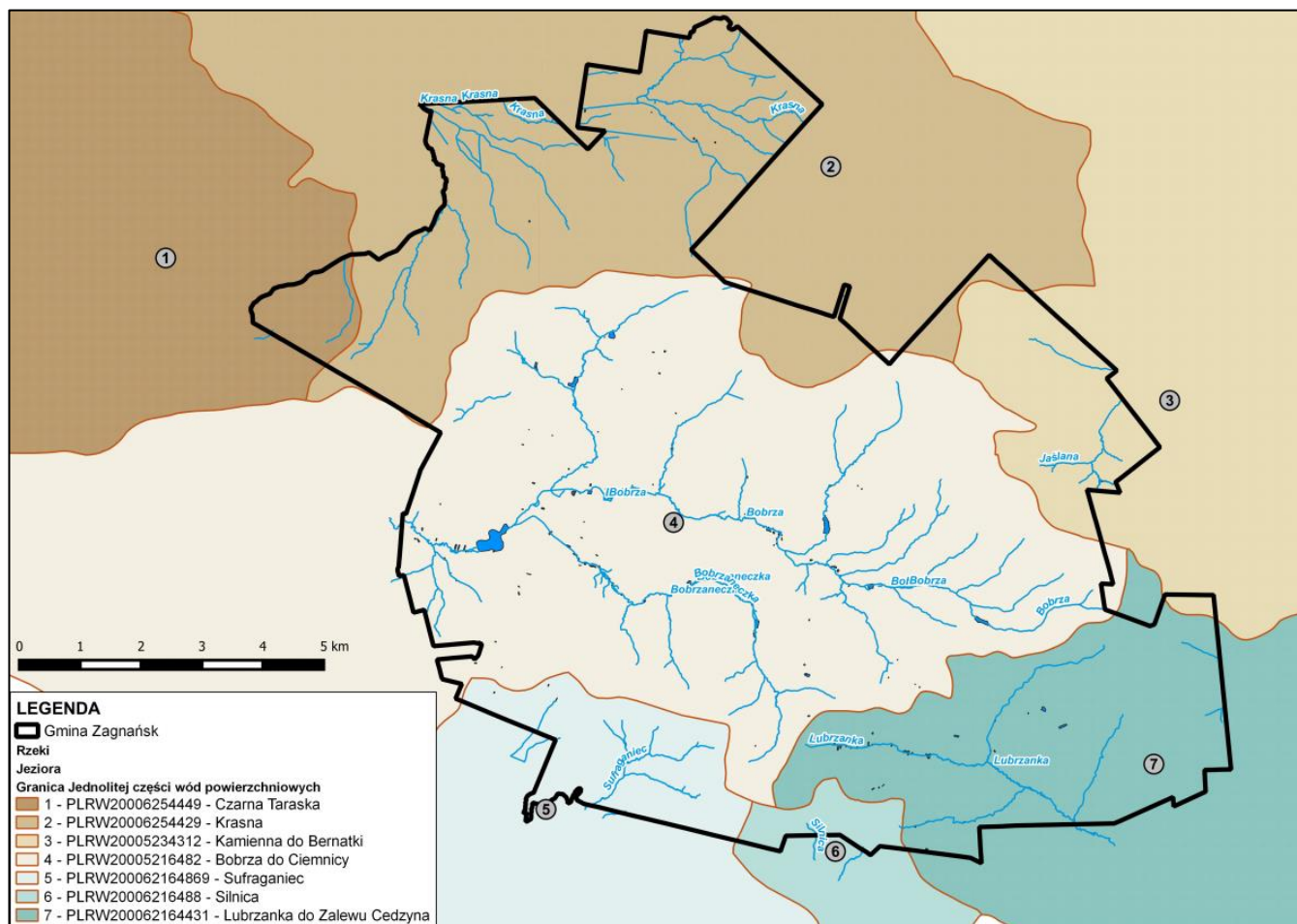
5.6. Wody powierzchniowe

5.6.1. Jednolite części wód powierzchniowych (rzecznych)

Obszar gminy Zagnańsk położony jest w dorzeczu Wisły. Pod względem hydrograficznym obszar gminy rozdzielony jest dwoma większymi i kilkoma mniejszymi działami wodnymi, przechodzącymi wzdłuż pasm górskich, co powoduje, że tutejsze strumienie i rzeczki spływają do trzech większych zlewni, którymi są rzeki Pilica, Kamienna i Nida, będące lewobrzeżnymi dopływami Wisły.

Obszar gminy Zagnańsk położony jest w granicach 7 Jednolitych części wód powierzchniowych (JCWPrz). 3 spośród 7 JCWPrz odznaczają się złym stanem, w związku z czym wyznaczono dla nich odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych z wydłużeniem terminu. Poniżej przedstawiono zasięg występowania JCWPrz względem gminy Zagnańsk oraz charakterystykę stanu JCWPrz wraz z celami środowiskowymi zgodnie ze zaktualizowanym w 2016r. Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Rysunek 1. Zasięg występowania JCWPrz względem obszaru gminy Zagnańsk

Źródło: opracowanie własne na podstawie Danych Otwartych - Baza danych przestrzennych aktualizacji planów gospodarowania wodami

Tabela 6. Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz na obszarze Gminy Zagnańsk – na podstawie projektu aPGW (2016) dla dorzecza Wisły

L. P.	Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych (JCWPrz)		Lokalizacja		Status	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu z aPGW*	Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy /termin osiągnięcia celu
	Europejski kod JCWPrz	Nazwa JCWPrz	Region wodny	RZGW						
	PLRW20006254449	Czarna Taraska	Środkowej Wisły	Warszawa	naturalna część wód	co najmniej dobry	dobry	dobry	niezagrożona	utrzymanie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego / bezterminowo
Derogacje		brak								
	PLRW20006254429	Krasna	Środkowej Wisły	Warszawa	naturalna część wód	dobry	dobry	dobry	niezagrożona	utrzymanie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego / bezterminowo
Derogacje		brak								
	PLRW20005234312	Kamienna do Bernatki	Środkowej Wisły	Warszawa	naturalna część wód	umiarkowany	dobry	zły	zagrożona	osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego / 2021r.
Derogacje 4(4) - 1		Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.								
	PLRW20005216482	Bobrza do Ciemnicy	Górnej Wisły	Warszawa	naturalna część wód	co najmniej dobry	dobry	dobry	niezagrożona	utrzymanie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego / bezterminowo
Derogacje		brak								
	PLRW200062164869	Sufraganiec	Górnej Wisły	Kraków	silnie zmieniona część wód	umiarkowany	PSD	zły	zagrożona	osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego / 2021r.
Derogacje 4(4) - 1		Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.								
	PLRW20006216488	Silnica	Górnej Wisły	Kraków	silnie zmieniona część wód	słaby	dobry	zły	zagrożona	osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego / 2021r.

L. P.	Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych (JCWPrz)		Lokalizacja		Status	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu z aPGW*	Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy /termin osiągnięcia celu
	Europejski kod JCWPrz	Nazwa JCWPrz	Region wodny	RZGW						
Derogacje 4(4) - 1		Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.								
	PLRW200062164431	Lubrzanka do Zalewu Cedzyna	Górnej Wisły	Kraków	naturalna część wód	co najmniej dobry	dobry	dobry	niezagrożona	utrzymanie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego / bezterminowo
Derogacje		brak								

* Ocena stanu wód powierzchniowych w latach 2010-2012, GIOŚ – na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. 2011 r. nr 258 poz. 1549) – ocena wykorzystana na potrzeby opracowania aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

PSD - poniżej stanu dobrego; PSD_sr – poniżej stanu dobrego – przekroczone stężenia średnioroczne

Derogacje:

4(4) -1 derogacje czasowe - brak możliwości technicznych

4(4) - 2 derogacje czasowe - dysproporcjonalne koszty

4(4) - 3 derogacje czasowe - warunki naturalne

4(5) - 1 cele mniej rygorystyczne - brak możliwości technicznych

4(5) - 2 cele mniej rygorystyczne - dysproporcjonalne koszty

4(7) - 1 nowe modyfikacje - przekształcenie charakterystyk fizycznych

4(7) - 2 nowe modyfikacje - nowy zrównoważony rozwój działalności człowieka

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – aktualizacja 2016r.

Tabela 7. Aktualna ocena stanu JCWPrz na obszarze Gminy Zagnańsk – na podstawie badań monitoringowych GIOŚ 2014-2019

L.p.	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Ocena stanu z PGW	Aktualna ocena stanu na podstawie oceny WIOŚ za lata 2014-2019					Wyznaczony cel środowiskowy po uwzględnieniu aktualnego stanu /termin osiągnięcia celu	
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP		Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny		Ocena ogólna
1.	PLRW20006 254449	Czarna Taraska	dobry	b.k.	b.k.	b.k.	dobry stan ekologiczny	PSD	zły stan wód	osiągnięcie dobrego stanu wód/ do 2027r
2.	PLRW20006 254429	Krasna	dobry	2	1	2	dobry stan ekologiczny	PSD	zły stan wód	osiągnięcie dobrego stanu/ do 2027r
3.	PLRW20005 234312	Kamienna do Bernatki	zły	2	1	2	dobry stan ekologiczny	PSD	zły stan wód	osiągnięcie dobrego stanu wód/ do 2027r
4.	PLRW20005 216482	Bobrza do Ciemnicy	dobry	3	1	2	umiarkowany stan ekologiczny	PSD	zły stan wód	osiągnięcie dobrego stanu/ do 2027r
5.	PLRW20006 2164869	Sufraganiec	zły	3	2	>2	umiarkowany potencjał ekologiczny	PSD	zły stan wód	osiągnięcie dobrego stanu/ do 2027r
6.	PLRW20006 216488	Silnica	zły	4	3	>2	słaby potencjał ekologiczny	PSD	zły stan wód	osiągnięcie dobrego stanu/ do 2027r
7.	PLRW20006 2164431	Lubrzanka do Zalewu Cedzyna	dobry	2	2	2	dobry stan ekologiczny	PSD	zły stan wód	osiągnięcie dobrego stanu/ do 2027r

Objaśnienia:

b.o. – jednolita część wód nie została poddana ocenie w danym zakresie w latach 2014-2019

b.d. – stan jednolitej części wód nie został oceniony z uwagi na brak pomiarów elementów biologicznych, fizykochemicznych lub chemicznych, które stanowią podstawę do końcowej oceny

b.k. – brak klasyfikacji

PSD – poniżej stanu dobrego, **PPD** – poniżej potencjału dobrego

* kod JCWPrz zgodnie z układem jednostek planistycznych aPGW na lata 2016-2021

Źródło: Ocena stanu JCWP za lata 2014 – 2019 prowadzona przez GIOŚ ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

Zgodnie z informacjami zawartymi w zaktualizowanym Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016r.) dla 4 spośród 7 JCWPrz oceniono dobry stan wód. Dla 3 pozostałych JCWPrz oceniono zły stan wód i wyznaczono derogację z przesunięciem terminu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód. Wszystkie JCWPrz na terenie gminy Zagnańsk zostały poddane badaniom monitoringowym w latach 2014-2019. Jak wynika z analizy stanu wód za lata 2014-2019 sytuacja w zakresie stanu wód powierzchniowych w obrębie poszczególnych JCWP na terenie gminy Zagnańsk nie uległa poprawie, a wręcz pogorszeniu z uwagi na wykazanie złego stanu wód w obrębie wszystkich analizowanych JCPWrz na terenie gminy. Reasumując sytuacja w zakresie stanu wód powierzchniowych na terenie gminy Zagnańsk wymaga kontynuowania odpowiednich działań naprawczych i dalszego monitorowania osiągnięcia dobrego stanu wód w kolejnym okresie programowania IIaPGW na lata 2021-2027.

Obszar gminy Zagnańsk nie znajduje się w zasięgu występowania jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych (JCWPj), przybrzeżnych (JPWPprzy) i przejściowych (JCWPprze).

5.7. Zagrożenie powodziowe

Do najistotniejszych cieków gminy Zagnańsk należą rzeki: Krasna, Bobrza i Lubrzanka wraz dopływami. Rejony rzek w okresie jesiennym, wiosennym, a także letnim, przy długich i ciągłych opadach narażone są na podtopienia i zalewania wodami poopadowymi.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne [4] dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego (WORP) zostały sporządzone mapy zagrożenia powodziowego (MZP), dla których określono obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). W dniu 15 kwietnia 2015 r. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie opublikował za pośrednictwem strony internetowej www.mapy.isok.gov.pl zweryfikowane i ostateczne wersje map zagrożenia powodziowego, dla rzek objętych i cyklem planistycznym opracowania MZP i MRP. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, jako oficjalne dokumenty planistyczne, stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym. Niemniej jednak zgodnie z art. 14 Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zachowuje ważność do dnia sporządzenia map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego na danym terenie.

W II cyklu planistycznym (2016-2021) dokonano przeglądu MZP i MRP sporządzonych w I cyklu, i w uzasadnionych przypadkach ich aktualizacji. Sporządzone zostały również nowe mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dla obszarów i typów powodzi wskazanych w wyniku przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP) zakończonej w 2018 r. Podanie zaktualizowanych oraz nowych MZP i MRP do publicznej wiadomości przez ich umieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska i Klimatu nastąpiło w dniu 22.10.2020 r.

Dla terenu Gminy Zagnańsk nie zostały opracowane mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego. W związku z powyższym, jak i na podstawie otrzymanej informacji z PGWWP RZGW Kraków i RZGW Warszawa teren Gminy Zagnańsk nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

5.8. Walory przyrodnicze i krajobrazowe

5.8.1. Zasoby leśne

W gminie Zagnańsk lasy odgrywają znaczną rolę w strukturze przyrodniczej regionu. Są one najważniejszym ogniwem łączącym główne komponenty środowiska, tworząc węzły ekologiczne, umożliwiające rozprzestrzenianie się gatunków. Ponadto obszary leśne spełniają różnorodne funkcje, począwszy od ochronnych zapewniających ochronę pozostałych komponentów przyrody i gospodarczych stanowiących źródło surowców dla wielu gałęzi przemysłu, po społeczne kształtujące korzystne warunki zdrowotne i rekreacyjne dla społeczeństwa.

W gminie Zagnańsk lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię ok. 7572 ha tj. ok. 60,7 % powierzchni gminy. Wskaźnik lesistości gminy jest dwukrotnie wyższy od przeciętnej lesistości województwa (27,5%) i kraju (29,6 % w 2018 r.). Na terenie gminy lasy wchodzi w skład Nadleśnictwa Zagnańsk, podlegającego pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Radomiu. Nadleśnictwo Zagnańsk tworzą dwa obręby leśne Samsonów i Zagnańsk o łącznej powierzchni 9969,58 ha. Całkowita powierzchnia leśna nadleśnictwa to 9760,54 ha. Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej, Nadleśnictwo Zagnańsk położone jest w krainie Małopolskiej (VI), dzielnicy Gór Świętokrzyskich, mezoregionach: Łysogórskim i Puszczy Świętokrzyskiej.

Specyficzne warunki klimatyczne i hydrologiczne, układ pasm górskich, położenie geograficzne oraz różnorodność utworów skalnych i gleb istotnie wpłynęło na charakter szaty roślinnej Nadleśnictwa Zagnańsk. Największy udział procentowy mają siedliska lasowe, które wraz z olsami zajmują aż 86% powierzchni, pozostałe 14% stanowią siedliska borowe. Dominującymi typami siedliskowymi są: las mieszany wyżynny z jodłą i sosną oraz las wyżynny z jodłą i bukiem jako gatunkami panującymi. Te dwa typy siedliskowe zajmują razem 76% pow. leśnej nadleśnictwa.

W gminie Zagnańsk 94,73 % gruntów leśnych (stan na 2021r. według BDL GUS) to grunty leśne publiczne z czego 99,73 % znajduje się pod zarządem Lasów Państwowych. Właściciele prywatni użytkują i zarządzają tylko 5,57% kompleksów terenów leśnych na terenie gminy Zagnańsk.

Na przestrzeni czterech lat, tj. od roku 2017 – 2021, powierzchnia gruntów leśnych w gminie Zagnańsk uległa nieznacznemu zwiększeniu – nastąpił przyrost powierzchni o 5,2 ha.

5.8.2. Uwarunkowania florystyczne

Szata roślinna jest jednym z najważniejszych elementów przyrodniczych terenu oraz istotnym składnikiem krajobrazu. Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski (wg W. Szafera) gmina Zagnańsk położona jest w Krainie Świętokrzyskiej, w Okręgu Łysogórskim. W krainie tej największe znaczenie ma realny układ poziomy i pionowy naturalnych zbiorowisk roślinnych. Znaczna naturalna lesistość oraz zmieniające się lokalnie warunki mikroklimatyczne, pozostające w związku z bogatą rzeźbą terenu, stwarzają korzystne warunki życia dla roślin pochodzenia górskiego jak i dla naskalnej roślinności kserotermicznej, zwłaszcza na podłożu wapiennym. Naturalnym następstwem wielkiej rozpiętości warunków siedliskowych jest bogactwo florystyczne tej krainy.

Z danych gromadzonych przez organy ochrony środowiska tj. Generalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Warszawie, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Kielcach wynika, że na terenie gminy Zagnańsk zinwentaryzowano do tej pory 22 gatunki roślin naczyniowych, których zestawienie znajduje się w poniższej tabeli, a lokalizacja została wskazana na **załączniku graficznym nr 1 do POŚ**.

Tabela 8. Zinwentaryzowane stanowiska gatunków roślin naczyniowych występujących na terenie gminy Zagnańsk na podstawie danych RDOŚ, RDLP i GDLP

L.p.	Nazwa gatunku	Wymóg ochrony w ramach obszaru Natura 2000	Gatunek priorytetowy (T/N)*	Ochrona gatunkowa (T/N)**
1	Centuria pospolita	N	N	T (częściowa)
2	Centuria nadobna	N	N	T (częściowa)
3	Goryczka wąskolistna	N	N	T (ściśła)
4	Goryczuszka (Goryczka) orzęsiona	N	N	T (częściowa)
5	Kalina koralowa	N	N	N
6	Kopytnik pospolity	N	N	N
7	Kruszczyk błotny	N	N	T (ściśła)
8	Kruszczyk rdzawoczerwony	N	N	N
9	Kruszyna pospolita	N	N	N
10	Kukułka (Storczyk) szerokolistna	N	N	T (częściowa)
11	Mieczyk dachówkowaty	N	N	T (ściśła)
12	Paprotka zwyczajna	N	N	N
13	Pierwiosnek (Pierwiosnka) lekarski	N	N	N
14	Pięciornik wyprostowany	N	N	N
15	Podkolan biały	N	N	T (częściowa)
16	Rojownik (Rojnik) pospolity	N	N	T (ściśła)
17	Rosiczka okrągłolistna	N	N	T (ściśła)
18	Widłak jałowcowaty	N	N	T (częściowa)
19	Wierzbówka nadrzeczna	N	N	N
20	Włóknouszek ukośny	N	N	N
21	Zaraza wielka	N	N	T (częściowa)
22	Zawilec wielkokwiatowy	N	N	T (częściowa)

T – tak, N - nie

* - zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 1713)

** - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014r. poz. 1409).

Źródło: Dane z Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, stan na lipiec 2022r.

5.8.3. Siedliska przyrodnicze

Z danych gromadzonych przez organy ochrony środowiska tj. Generalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Warszawie oraz Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Kielcach wynika, że na terenie gminy Zagnańsk zinwentaryzowano do tej pory 11 typów siedlisk cennych przyrodniczo, których zestawienie znajduje się w poniższej tabeli, a lokalizacja przedstawiona na **załączniku graficznym nr 1 do POŚ**.

Tabela 9. Zinwentaryzowane siedliska przyrodnicze występujące na terenie gminy Zagnańsk na podstawie danych RDOŚ, RDLP i GDLP

L.p.	Kod siedliska	Nazwa siedliska	Siedlisko priorytetowe (T/N*)
1	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	N
2	6510	Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	N

3	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	N
4	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	N
5	9110	Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum)	T
6	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	N
7	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	N
8	91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	T
9	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe	T
10	91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	N
11	9410	Górskie bory świerkowe (Piceion abietis, część - zbiorowiska górskie)	N

*T – tak, N – nie.

Źródło: Dane z Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, stan na lipiec 2022r.

W powyższej tabeli wskazano, które siedliska przyrodnicze są wskazane jako siedliska priorytetowe (symbol T) zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 [20].

5.8.4. Uwarunkowania faunistyczne

Z danych gromadzonych przez organy ochrony środowiska tj. Generalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Warszawie oraz Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Kielcach wynika, że na terenie gminy Zagnańsk zinwentaryzowano do tej pory 61 gatunków cennych przyrodniczo zwierząt zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt [16]. Wśród gatunków objętych ochroną 3 gatunki wyznaczone są do ochrony w ramach obszaru Natura 2000. Lokalizację rozmieszczenia stanowisk i siedlisk fauny przedstawiono na **załączniku graficznym nr 1 do POŚ**.

Tabela 10. Zinwentaryzowane stanowiska gatunków zwierząt występujące na terenie gminy Zagnańsk

L.p.	Kod gatunku	Nazwa gatunku	Gromada	Wymóg ochrony w ramach obszaru Natura 2000 T/N*	Gatunek priorytetowy T/N*	Ochrona gatunkowa T/N**
1	189	(Bekas) Kszyk	Ptaki	N	N	T (ściśła)
2	197	Apatura ilia	Owady	N	N	N
3	475	Biegacz fioletowy	Owady	N	N	N
4	452	Biegacz gładki	Owady	N	N	T (częściowa)
5		Biegacz granulowany	owady	N	N	N
6	459	Biegacz Linneusza	Owady	N	N	N
7		Biegacz skórzasty	Owady	N	N	T (częściowa)
8	445	Biegacz zielonożłoty	Owady	N	N	T (częściowa)
9	14	Bóbr europejski	Ssaki	T***	N	T (częściowa)
10	1308	Czerwończyk nieparek	Owady	T	N	T (ściśła)
11	141	Derkacz (zwyczajny)	Ptaki	N	N	T (ściśła)
12	154	Dzięcioł czarny	Ptaki	N	N	T (ściśła)
13	335	Dzięcioł zielonosiwy	Ptaki	N	N	T (ściśła)
14	336	Dzięcioł zielony	Ptaki	N	N	T (ściśła)
15	219	Gąsiorek	Ptaki	N	N	T (ściśła)
16	1065	Heterocoillus tigripes	Owady	N	N	N
17	1456	Iglica mała	Owady	N	N	T (ściśła)

18	1758	Jarząbek zwyczajny		N	N	N
19	5	Jaszczurka zwinka	Gady	N	N	T (częściowa)
20		Jaszczurka żyworodna	gady	N	N	T (częściowa)
21		Jeż wschodni	Ssaki	N	N	T (częściowa)
22	191	Kokozka (zwyczajna)	Ptaki	N	N	T (ściśła)
23	11	Kompleks żab zielonych	Płazy	N	N	N
24		Kozioróg dębosz	Owady	N	N	T (ściśła)
25		Kret	Ssaki	N	N	T (częściowa)
26	135	Kruk (zwyczajny)	Ptaki	N	N	T (częściowa)
27		Modraszek alkon	Owady	N	N	T (częściowa)
28	1059	Modraszek telejus	Owady	T	N	T (ściśła)
29		Mopek zachodni	Nietoperze	N	N	T (ściśła)
30	182	Muchołówka mała	Ptaki	N	N	T (ściśła)
31	163	Ortolan	Ptaki	N	N	T (ściśła)
32	55	Orzesznica	Ssaki	N	N	T (ściśła)
33		Padalec zwyczajny	Gady	N	N	T (częściowa)
34		Paż królowej	Owady	N	N	N
35		Paż żeglarz	Owady	N	N	T (częściowa)
36	1685	Długoskrzydłak sierposz	Owady	N	N	N
37	275	Pliszka górską	Ptaki	N	N	T (ściśła)
38	105	Poczwarówka zwięzona	Ślimaki	T	N	T (ściśła)
39	33	Popielica	Ssaki	N	N	T (częściowa)
40	919	Przeplatka aurinia	Owady	T	N	T (ściśła)
41	392	Puszczyk (zwyczajny)	Ptaki	N	N	T (ściśła)
42	1	Rak rzeczny	Skorupiaki	N	N	T (częściowa)
43		Ropucha szara	Płazy	N	N	T (częściowa)
44	420	Samotnik	Ptaki	N	N	T (ściśła)
45	132	Siniak	Ptaki	N	N	T (ściśła)
46	674	Szklarnik leśny	Owady	N	N	T (częściowa)
47	1026	Ślimak winniczek	Ślimaki	N	N	T (częściowa)
48	17	Traszka grzebieniasta	Płazy	T	N	T (ściśła)
49	19	Traszka zwyczajna	Płazy	N	N	T (częściowa)
50		Trzmiel paskowany	Owady	N	N	T (częściowa)
51		Trzmiel rudy	Owady	N	N	T (częściowa)
52		Trzmiel tajgowy	Owady	N	N	T (częściowa)
53		Trzmiel ziemny	Owady	N	N	T (częściowa)
54		Wiewiórka pospolita	Ssaki	N	N	T (częściowa)
55	1042	Zalotka większa	Owady	T	N	T (ściśła)
56	1086	Zgniotek cynobrowy	Owady	T	N	T (ściśła)
57	365	Zniczek	Ptaki	N	N	T (ściśła)
58	1214	Żaba moczarowa	Płazy	N	N	T (ściśła)
59	1213	Żaba trawna	Płazy	N	N	T (częściowa)
60	9	Żmija zygzakowata	Gady	N	N	T (częściowa)
61	201	Żuraw	Ptaki	N	N	T (ściśła)

T – tak, N – nie.

* - zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 1713)

** - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016r. poz. 2183).

*** - z wyjątkiem populacji estońskich, łotewskich, litewskich, fińskich oraz szwedzkich

Źródło: Dane z Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, stan na lipiec 2022r.

Tabela 11. Zinventaryzowane siedliska gatunków zwierząt występujące na terenie gminy Zagnańsk

L.p.	Kod gatunku	Gatunek	Wymóg ochrony w ramach obszaru Natura 2000 T/N*	Gatunek priorytetowy T/N*	Ochrona gatunkowa T/N**
1	1337	Bóbr europejski	T***	N	T (częściowa)
2	1060	Czerwończyk nieparek	T	N	T (ściśła)
3	1014	Poczwarówka zwężona	T	N	T (ściśła)
4	1920	Ponurek Schneidera	T	N	T (ściśła)
5	1065	Przeplatka aurinia	T	N	T (ściśła)
6	1355	Wydra	T	N	T (częściowa)
7	4026	Zagłębek bruzdkowany	T	N	T (ściśła)
8	1086	Zgniotek cynobrowy	T	N	T (ściśła)

T – tak, N – nie.

* - zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 1713)

** - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016r. poz. 2183)

*** - z wyjątkiem populacji estońskich, łotewskich, litewskich, fińskich oraz szwedzkich

Źródło: Dane z Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, stan na lipiec 2022r.

5.8.5. Formy ochrony przyrody

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych na terenie gminy Zagnańsk wynosi ok. 12480 ha, co stanowi 99 % ogólnej powierzchni gminy.

Przez teren gminy Zagnańsk przechodzą następujące korytarze ekologiczne wymienione w tabeli poniżej, których lokalizację przedstawiono na **załączniku graficznym nr 2 do POŚ**.

Tabela 12. Korytarze ekologiczne występujące na terenie gminy Zagnańsk

L.p.	Kod korytarza	Nazwa korytarza	Kategoria
1.	KPdC-8C	Łysogóry	krajowy
2.	GKPdC-6	Puszcza Świętokrzyska	główny

Źródło: Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce - Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego - etap II - 2011 r.

Na obszarze gminy Zagnańsk występują formy ochrony przyrody wskazane w poniższej tabeli, wyznaczone na podstawie Ustawy o ochronie przyrody [5]. Lokalizację form ochrony przyrody przedstawia **załącznik graficzny nr 2 do POŚ**.

Tabela 13. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Zagnańsk

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
1.	Obszar Natura 2000	Lasy Suchedniowskie	<p>Nazwa: Lasy Suchedniowskie Data wyznaczenia: 2009-03-06 Kod obszaru: PLH260010 Rodzaj ochrony: Dyrektywa siedliskowa Powierzchnia [ha]: 19120,8900</p> <p>W obszarze zidentyfikowano 11 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 16 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Szczególnie bogata jest fauna bezkręgowców, z bardzo rzadkimi obecnie w Polsce chrząszczami, będącymi relikdami lasów o wysokim stopniu naturalności - ponurkiem Schneidera, zgniotkiem cynobrowym i zagłębkim bruzdkowanym. Łagodne pagórki i wzgórza Lasów Suchedniowskich porośnięte są lasami, zajmującymi łącznie około 90% powierzchni ostoi. Występuje tu dobrze zachowany starodrzew o naturalnym charakterze (14,5% drzewostanów w wieku powyżej 80 lat i 5,4% powyżej 100 lat). Jest to jedna z głównych ostoi występowania modrzewia polskiego <i>Larix polonica</i> w kraju (drzewa do ok. 40 m wys., w wieku ok. 300 lat i jodły ok. 40 m wys., w wieku ok. 200 lat). W obniżeniach terenu zachowały się niewielkie płaty torfowisk i wilgotnych łąk. Duży i zwarty kompleks leśny nie sprzyjał osadnictwu, w związku z czym na terenie Lasów Suchedniowskich użytki zielone zajmują tylko ok. 8% powierzchni. Na obszarze ostoi znajdują się tereny źródliskowe rzek: Krasnej, Bobrzy i Kamionki. Bogata flora roślin naczyniowych, w tym 16 gatunków z rodziny storczykowatych oraz wiele innych</p>	<p>Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: konecki, kielecki, skarżyski Gminy: Zagnańsk, Skarżysko-Kamienna, Strawczyn, Stąporków, Suchedniów, Bliżyn, Mniów, Miedziana Góra, Łączna</p>	<p><i>Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 43 str. 63, 2009-02-13</i></p>

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			rzadkich lub zagrożonych gatunków, w tym także prawnie chronione.		
2.	Obszar Natura 2000	Ostoja Barcza	<p>Data wyznaczenia: 2011-03-01 Kod obszaru: PLH260025 Rodzaj ochrony: Dyrektywa siedliskowa Powierzchnia [ha]: 1523,4800 Na terenie ostoi występuje 8 siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Największe powierzchnie zajmują tutaj kwaśne i żyzne buczyny, które są bardzo dobrze wykształcone. I zbiorowiskach tych występuje wiele rzadkich, chronionych i zagrożonych gatunków roślin. Ponadto w obszarze stwierdzono występowanie takich siedlisk przyrodniczych jak: górskie i niżowe murawy bliźniczkowe oraz torfowiska przejściowe i trzęsawiska. Stopień reprezentatywności muraw bliźniczkowych oceniono jako znaczący (C). Siedlisko w ostoi zajmuje 1,47 ha. Względną powierzchnię oceniono na C. Z kolei stan zachowania został zakwalifikowany do kategorii C (średni). Biorąc pod uwagę powyższe oceny, ocenę ogólną wartościującą obszar pod kątem jego znaczenia dla ochrony siedliska w kraju określono na C (znacząca). W przypadku siedliska 7140, reprezentatywność oceniono jako znaczącą. Siedlisko zajmuje jedynie 0,06 ha w obszarze. Względną powierzchnię oceniono na C. Z kolei stan zachowania został zakwalifikowany do kategorii B (dobry). Ocenę ogólną wartościującą obszar pod kątem jego znaczenia dla ochrony siedliska w kraju określono na B (dobra).</p>	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki, skarżyski Gminy: Zagnańsk, Masłów, Łączna	<i>Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 33 str. 146, 2011-02-08</i>
3.	Obszar Natura 2000	Dolina Krasnej	<p>Data wyznaczenia: 2008-01-15 Kod obszaru: PLH260001 Rodzaj ochrony: Dyrektywa siedliskowa</p>	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie	<i>Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających</i>

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótka charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			<p>Powierzchnia [ha]: 2384,1000</p> <p>Obszar obejmuje naturalną, silnie zabagnioną dolinę rzeki Krasnej i jej dopływów. Teren znacznie zróżnicowany pod względem warunków geomorfologicznych i sposobu użytkowania gruntu. W południowej i wschodniej części „Doliny Krasnej” dominują ekosystemy nieleśne: łąki, pastwiska oraz rozległe tereny mokradłowe. Rzeka Krasna na tym odcinku ma szeroką dolinę a jej spadek jest niewielki. W części północnej największą powierzchnię pokrywają ekosystemy leśne. Wśród nich przeważają bory sosnowe. W tej części obszaru rzeka Krasna biegnie w głęboko wciętych korycie i ma charakter rzeki wyżynnej. Nieduże powierzchniowo olsy i bory bagiennie występują głównie na północ od Długojowa i Rogowic. Fragmenty borów bagiennych spotykamy również na południe od Krasnej. Najcenniejsze torfowiska wykształciły się w południowej i środkowej części doliny.</p> <p>Występują tu głównie torfowiska przejściowe, ze stanowiskami rzadkich w Polsce roślin np. przygiełki białej <i>Rhynchospora alba</i>, modrzewnicy zwyczajnej <i>Andromeda polifolia</i>, żurawiny błotnej <i>Oxycoccus palustris</i>, rosiczki okrągłolistnej <i>Drosera rotundifolia</i> i długolistnej <i>Drosera anglica</i>, widłaków torfowiskowego <i>Lycopodiella inundata</i> i goździstego <i>Lycopodium clavatum</i>. Torfowiska otacza bór bagienny. Jego dno płatami porastają bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i> i borówka bagienna <i>Vaccinium uliginosum</i>. Cenne są również zbiorowiska łozowe z wierzbą szarą <i>Salix cinerea</i> i pięciopęcikową <i>Salix pentandra</i>. Łęgi zdominowane są przez olszę</p>	<p>Powiaty: konecki, kielecki, skarżyski</p> <p>Gminy: Końskie (miejsko-wiejska), Stąporków (miejsko-wiejska), Zagnańsk (wiejska), Mniów (wiejska), Bliżyn (wiejska)</p>	<p>znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE)</p>

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			<p>czarną <i>Alnus glutinosa</i> i mozgę trzcinową <i>Phalaris arundinacea</i>. Bory sosnowe występują pod postacią suboceanicznego boru świeżego i śródlądowego boru. Doskonale wykształcone szuwary turzycowe spotykamy w całej zabagnionej, górnej części doliny. Występują tu stanowiska szuwarowe ze skrzypem bagiennym <i>Equisetum fluviatile</i> i błotnym <i>Equisetum palustre</i>. Notowany jest również szuwar mozgi trzcinowej <i>Phalaris arundinacea</i>. Jednakże w znacznej mierze dominuje szuwar wielkoturzycowy, z takim gatunkami jak turzyca brzegowa <i>Carex riparia</i>, zastrzona <i>Carex gracilis</i>, prosowa <i>Carex paniculata</i> i dzióbkowata <i>Carex rostrata</i>. Znaczne powierzchnie ostoi pokrywają zbiorowiska roślinności łąkowej i pastwiskowej. Łąki trzęślicowe w południowej części, chociaż niezwykle cenne, nie są naturalnym zbiorowiskiem roślinnym. Wykształciły się z podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk. Koszone były one zazwyczaj raz w roku, często późnym latem.</p>		
4.	Park krajobrazowy	Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy	<p>Data ustanowienia: 1988-06-10 Powierzchnia [ha]: 19895,0000 Powierzchnia otuliny [ha]: 27514,0000 Opis wartości przyrodniczej: Ustala się szczególne cele ochrony Parku: 1) zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów; 2) racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin; 3) zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy); 4) zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 5) zachowanie siedlisk</p>	<p>Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: konecki, kielecki, skarżyski Gminy: Zagnańsk(4 869 ha, północna część gminy w którego granicach położone są sołectwa: Umer (część), Kołomań (część), Długojów, Szałas i Belno), Strawczyn, Stąporków, Suchedniów, Bliżyn, Mniów, Miedziana Góra, Łączna</p>	<p>Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XXVIII/279/88 z dnia 10 czerwca 1988 r, DZ. Urz. Wojewódzkiej Rady Narodowej z 1988 r. Nr 18, poz. 199; Uchwała Nr XLIX/872/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Suchedniowsko - Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego z 2014 r. poz. 3147</p>

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności torfowisk; 6) zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej; 7) zachowanie układów i obiektów zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, a także licznych miejsc pamięci narodowej; 8) preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu; 9) zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych; 10) zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych; 11) ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.		
5.	Obszar chronionego krajobrazu	Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu	Data wyznaczenia: 2001-11-03 Powierzchnia [ha]: 27514,0000 Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej: Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu stanowi otulinę Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, obejmując tereny rolnicze gęsto zaludnione oraz obszary leśne. Na terenie Obszaru znajduje się rezerwat geologiczno-archeologiczny "Kręgi Kamienne". Jest on cennym stanowiskiem archeologicznym. Ochroną objęto także pojedyncze obiekty przyrody żywej i nieożywionej-20 pomników przyrody, 3 użytki ekologiczne, 1 stanowisko dokumentacyjne i 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Na terenie Obszaru znajdują się liczne zabytki kultury materialnej: sakralnej i świeckiej. Unikalne w skali ogólnokrajowej znaczenie naukowe, kulturowe i krajoznawcze mają obiekty	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: konecki, kielecki, skarżyski Gminy: Zagnańsk (5897 ha w którego granicach położone są następujące sołectwa: Umer (część), Tumlin, Kołomań (część), Jaworze, Zagnańsk, Bartków, Chrusty, Kaniów, Belno, Janaszów, Samsonów), Skarżysko-Kamienna, Strawczyn, Stąporków, Suchedniów, Bliżyn, Mniów, Miedziana Góra, Łączna	Rozporządzenie Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu, Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2001 r. Nr 108, poz. 1271, 2001-10-19; Rozporządzenie Nr 9/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu, Dz. Urz. z 2002 r. Nr 8, poz. 66; Rozporządzenie Nr 2/2003 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 stycznia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu, Dz. Urz. z 2003 r. Nr 6, poz. 83, 2003-01-15; Rozporządzenie Nr 14/2004 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 21 września 2004 r. w sprawie otulin parków krajobrazowych będących

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			dawnego przemysłu i techniki Staropolskiego Okręgu Przemysłowego.		obszarami chronionego krajobrazu, Dz. Urz. z 2004 r. Nr 169, poz. 2278, 2004-09-27; Rozporządzenie Nr 79/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. z 2005 r. Nr 156, poz. 1940, 2005-07-20 ; Rozporządzenie Nr 9/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 28 stycznia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. z 2009 r. Nr 42, poz. 621, 2009-02-23; Uchwała Nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Suchedniowsko - Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. z 2014 r. poz. 3154, 2014-11-25.
6.	Obszar chronionego krajobrazu	Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu	Data wyznaczenia: 1995-11-21 Powierzchnia [ha]: 26484,6900 Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej: Podkielecki OChK położony jest głównie w granicach zlewni rzeki Lubrzanki oraz częściowo zlewni Kamionki i Bobrzy, pełniąc ważne funkcje łącznikowe pomiędzy ŚPN, a wspomagającymi go parkami krajobrazowymi: Sieradowickim, Suchedniowsko-Oblęgarskim, Cisowsko-Orłowińskim i Chęcińsko-Kieleckim. Pod względem fizycznogeograficznym obszar ten obejmuje część Gór Świętokrzyskich, reprezentowanych przez fragmenty twardej pasm zbudowanych z krzeminkowych piaskowców i łupków środkowo- i górnokambryjskich (Pasma Masłowskie, część Grzbietu Krajeńskiego) oraz dolnodewońskich (Pasma Klonowskie, fragmenty Pasma Brzechowskiego i	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki, skarżyski Gminy: Zagnańsk (1708ha w granicach którego położone są sołectwa: Gruszka i Kajetanów), Masłów, Morawica, Suchedniów, Piekoszów, Daleszyce, Miedziana Góra, Łączna, Górnio	Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim, Dz. Urz. z 1995 r. Nr 21, poz. 145, 1995-11-06; Rozporządzenie Nr 48/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 23 lipca 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim, Dz. Urz. z 2002 r. Nr 108, poz. 1275, 2002-07-23; Rozporządzenie Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, Dz. Urz. z 2005 r. Nr 156, poz. 1950, 2005-07-20; Rozporządzenie Nr 9/2008 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, Dz. Urz. z 2008 r. Nr 189, poz. 2515, 2008-09-02;

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótka charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			<p>Daleszyckiego, Grupa Otracza) rozdzielonych rozległymi dolinami wyerodowanymi w łupkowo-ilastych i szarogłazowych osadach staropaleozoicznych (Dolina Wilkowska) lub dewońsko-karbońskich (Dolina Kielecko-Łagowska). Poprzecznie rozcinające te pasmowe struktury doliny Lubrzanki i Warkocza tworzą malownicze przełomy rzeczne (w Mąchocicach) wykorzystujące poprzeczne strefy dyslokacyjne. Szata roślinna jest zróżnicowana, o dużych walorach przyrodniczych. W płn. części obszaru (Pasma Klonowskie) grupują się najcenniejsze, naturalne zbiorowiska mieszanych lasów liściastych, świeże bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły. Szczególnie zbiorowiska tzw. kwaśnej buczyny sudeckiej (z żywcem dziewięciolistnym) zasługują na objęcie ochrona przez włączenie w granice świętokrzyskiego Parku Narodowego. Swoiste dla Gór Świętokrzyskich są borealne świerczyny na torfach zajmujące obniżenia terenu w obrębie Doliny Wilkowskiej. Występują tu bór wilgotny i fragmenty łągowych lasów jesionowo-olszynowych z licznymi gatunkami rzadkich i chronionych roślin górskich (m.in. omieg górski, kozłek bzowy, świerząbek owłosiony). Nieprzepuszczalne podłoże skał ilastych sprawia, że w Dolinie Wilkowskiej występują liczne źródła, wysięki i młaki odgrywające szczególną rolę w retencji wód, a w niewielkim stopniu zmeliorowane wilgotne łąki spełniają ważną rolę biotopowótórczą i klimatotwórczą. W płd. części obszaru wysokie walory botaniczne mają również zbiorowiska leśne w Grupie Otracza i w</p>		<p>Rozporządzenie Nr 17/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 16 lutego 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, Dz. Urz. z 2009 r. Nr 42, poz. 629, 2009-02-23; Uchwała Nr XXXV/618/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. z 2013 r. poz. 3310, 2013-10-01; Uchwała Nr XIV/200/2015 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 września 2015 r. w sprawie wyznaczenia Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Dz. Urz. z 2015 r. poz. 2655, 2015-09-14.</p>

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			Paśmie Brzechowskim. Są to bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły. Na terenie POChK istnieje leśny rezerwat przyrody Sufraganiec chroniący dobrze zachowane i typowy fragment boru mieszanego z jodłą, świeżego boru sosnowego, grądu oraz łągu jesionowo - olszowego. W rezerwacie bardzo odłonięty jest profil osadów dolnego dewonu z wkładką wulkanogenicznych tufitów oraz zachowany fragment lasu jodłowego z gatunkami roślin rzadkich i chronionych.		
7.	Rezerwat przyrody	Górna Krasna	Data uznania: 2004-01-28 Powierzchnia [ha]: 416,1800 Rodzaj rezerwatu: wodny Typ rezerwatu: biocenotyczny i fizjocenotyczny Podtyp rezerwatu: biocenoza naturalnych i półnaturalnych Typ ekosystemu: różnych ekosystemów Podtyp ekosystemu: mozaiki różnych ekosystemów Opis celów ochrony: Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego odcinka rzeki Krasna i fragmentu jej doliny z występującymi cennymi zbiorowiskami roślinnymi oraz chronionymi i rzadkimi gatunkami zwierząt, głównie ptaków.	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: konecki, kielecki, skarżyski Gminy: Zagnańsk (północna część gminy), Stąporków, Bliżyn, Mniów	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 1/2004 z dnia 8 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, Dz. Urz. z 2004 r., Nr 3, poz. 46; Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Górna Krasna Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2910, 2017-09-26.
8.	Rezerwat przyrody	Zachełmie	Data uznania: 2010-11-25 Powierzchnia [ha]: 7,9400 Rodzaj rezerwatu: przyrody nieożywionej Typ rezerwatu: geologiczny i glebowy Podtyp rezerwatu: stanowisk paleontologicznych Typ ekosystemu: skalny Podtyp ekosystemu: skał osadowych	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk (na południe od miejscowości Zachełmie)	Zarządzenie Nr 5/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z dnia 10 listopada 2010 r. Nr 298, poz. 3076; Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody Zachełmie, Dz. Urz. Województwa

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			Opis celów ochrony: Celem ochrony jest zachowanie ze względów społecznych, naukowych i dydaktycznych terenu kamieniołomu Zachełmie ze stanowiskiem paleontologicznym najstarszych na świecie tropów czworonogów wraz z formami tektonicznymi, skałami i minerałami.		Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2891, 2017-09-26; Zarządzenie Nr 2/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Zachełmie", Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2013 r. poz. 1479
9.	Rezerwat przyrody	Barcza	Data uznania: 1984-07-01 Powierzchnia [ha]: 14,5800 Rodzaj rezerwatu: przyrody nieożywionej Typ rezerwatu: geologiczny i glebowy Podtyp rezerwatu: skał, minerałów, osadów, gleb i wydm Typ ekosystemu: leśny i borowy Podtyp ekosystemu: lasów wyżynnych Opis celów ochrony: Celem ochrony jest zachowanie odsłoneń skał dolnodewońskich na terenie Gór Świętokrzyskich.	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk, na wschód od miejscowości Barcza	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 18 maja 1984 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody, Monitor Polski, M. P. z 1984 r. Nr 15, poz. 108; Obwieszczenie Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 15 października 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2001 r. Nr 107, poz. 1270; Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Barcza, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2838, 2017-09-25; Rozporządzenie Nr 56/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 listopada 2002 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody, Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2002 r. Nr 165, poz. 2057.
10.	Użytek ekologiczny		Nazwa: Nie nadano nazwy Rodzaj użytku: bagno Data ustanowienia: 2002-03-12 Powierzchnia [ha]: 1,0800 Opis wartości przyrodniczej: brak informacji	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk położona w Leśnictwie Bartków, w obrębie Samsonów Nadleśnictwa Zagnańsk w oddziale 72 d	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dn. 19.02.2002r, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. Woj. Świet. z dn. 25.02.2002r., Nr 23, poz. 291, 2002-02-25.
11.	Pomnik przyrody	Odsłonięcie geologiczne w filarze skalnym	Data ustanowienia: 1987-10-02 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: skałka	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki	Zarządzenie Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dn. 2.10.1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.,

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			Opis pomnika: Odslonięcie geologiczne w filarze skalnym o wysokości ok. 20 m, długości ok.. 50 m i szerokości ok.. 50 m. W dolnej części filaru odsłaniają się dolomity środkowodewońskie trzonu paleozoicznego Gór Świętokrzyskich, waryscyjskiego pietra strukturalnego.	Gminy: Zagnańsk Tekstowy opis granic: w północnej części kamieniołomu Zachełmie; kamieniołom leży na zachodnim zboczu góry Chełm, ok.. 250 m na N od linii kolejowej Kraków-Warszawa	Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z 1987r. Nr 19. poz. 223., 1987-10-02; Rozporządzenie Nr 7/94 Wojewody Kieleckiego z dn. 4.08.1994 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z dn. 30.08.1994 r. Nr 8, poz. 55, 1994-08-30.
12.	Pomnik przyrody	Grupa starych wyrobisk	Data ustanowienia: 1987-10-02 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworzywa: inne Opis pomnika: Grupa starych wyrobisk o głębokości do 6 m, na obszarze o łącznej długości 200 m i szerokości do 60 m, które stanowią jedyne w Górach Świętokrzyskich miejsce eksploatacji czarnych marmurów. Wydobywano tu czarne wapienie bitumiczne, występujące w ławicach	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk ok. 200 m na SE od szosy E-7 Kraków-Warszawa, ok. 500 m na N od zabudowań wsi Kajetanów	Zarządzenie Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dn. 2.10.1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody., Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z 1987r. Nr 19. poz. 223., 1987-10-02; Rozporządzenie Nr 7/94 Wojewody Kieleckiego z dn. 4.08.1994 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z dn. 30.08.1994 r. Nr 8, poz. 55, 1994-08-30
13.	Pomnik przyrody	Aleja przydrożna składająca się z 24 drzew	Data ustanowienia: 2011-12-06 Typ pomnika: Wieloobiektowy Podtyp pomnika: Aleja Nazwa pomnika: Aleja przydrożna Opis pomnika: Aleja przydrożna składająca się z 24 szt. drzew, w tym: Klon pospolity (Acer platanoides) – szt. 9 o obwodach pni: 265, 228, 175, 219, 246, 183, 233, 244, 210 cm, mierzonych na wysokości 1,30 m od ziemi i Klon jawor (Acer pseudoplatanus) – szt. 3 o obwodzie pni: 298, 226, 227 cm, mierzonych na wysokości 1,30 m od ziemi; Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior) – szt. 9, o obwodzie pni: 126, 118, 230, 225, 176, 207, 190, 240, 216 cm mierzonych na wysokości 1,30 m od ziemi; Lipa drobnolistna (Tilia cordata) – szt. 2 o obwodzie pni: 399, 283 cm, mierzonych na wysokości 1,30 m od ziemi i Lipa szerokolistna (Tilia platyphyllos) - szt. 1 o obwodzie pnia: 225 cm, mierzonym na	Przy drodze wojewódzkiej nr 750 na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 379/4 położonej w obrębie geodezyjnym Zagnańsk, będącej w trwałym zarządzie Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach. W pobliżu zabudowań leśnictwa Bartków i dębu "Bartek"	Uchwała nr 94/2011 Rady Gminy Zagnańsk z dn. 28.09.2011 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody, (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dn. 22.11.2011. Poz. 3171) Uchwała nr 137/VII/2015 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego z 2016 r. poz. 229) Uchwała nr 30/VII/2018 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 30.05.2018r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 137/VII/2015 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie ustanowienia pomnika przyrody Uchwała Nr 38/VIII/2020 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 27 marca 2020 roku w sprawie zmiany uchwały Nr 137/VII/2015 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie ustanowienia pomnika przyrody Uchwała Nr 68/VIII/2021 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 10 września 2021 r. w sprawie zmiany uchwały

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			wysokości 1,30 m od ziemi, rosnących wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 750 na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 379/4, położonej w obrębie geodezyjnym Zagnańsk, będącej w trwałym zarządzie Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach.”		Nr 137/VII/2015 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
14.	Pomnik przyrody	Dąb Bartek	Data ustanowienia: 1954-02-25 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: drzewo Opis pomnika: Drzewo dąb szypułkowy, wiek drzewa wg aktu 1200 lat, wg najnowszych badań dendrochronologicznych wiek oceniany jest na 645-670 lat, wymiary: wysokość ok. 28 m, obwód pnia 985 cm	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk Drzewo rośnie przy drodze wojewódzkiej Nr 750 Zagnańsk-Samsonów, na terenie nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów nr 999/4, obręb Zagnańsk	Orzeczenie Nr 1 z dnia 2 grudnia 1952 r. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach, Dziennik Urzędowy Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach, Dz. Urz. z 1954. Nr 1. poz.1, 1954-02-25; Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 35/2007 z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2007 r. Nr 239, Poz.3552, 2007-12-14; Uchwała Nr 22/VII/2017 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie pomnika przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 1340, 2017-04-05.
15.	Pomnik przyrody	Daniel	Data ustanowienia: 1993-09-08 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: drzewo Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - Quercus robur Wysokość [m]: 24.0 Pierśnica [cm]: 480.0	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk Nadleśnictwo Zagnańsk, Leśnictwo Występa, oddział Nr 60d, drzewo rośnie po prawej stronie drogi z Zagnańska do Borowej Góry, na skraju lasu	Rozporządzenie Wojewody Kieleckiego Nr 8/93 z dn. 12.08.1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z dn. 24.08.1993 Nr8. poz. 87, 1993-08-24; Uchwała Nr 69/VII/2017 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2460, 2017-08-16.
16.	Pomnik przyrody	Helena	Data ustanowienia: 1997-01-15 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: drzewo Gatunek drzewa: Jodła pospolita (Jodła biała) - Abies alba Wysokość [m]: 30.0 Pierśnica [cm]: 335.0	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk Nadleśnictwo Zagnańsk, Leśnictwo Węgłe oddział 177f	Rozporządzenie Wojewody Kieleckiego Nr 18/96 z dn. 30.12.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z dn. 31.12.1996 r. Nr 56 poz.217, 1996-12-31; Uchwała Nr 69/VII/2017 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2460, 2017-08-16.

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
17.	Pomnik przyrody	Tobiasz	Data ustanowienia: 1997-01-15 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: drzewo Gatunek drzewa: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> Wysokość [m]: 30.0 Pierśnica [cm]: 470.0	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk Nadleśnictwo Zagnańsk, oddział 186g, gm: leśnictwo Węgle oddział 186g	Rozporządzenie Wojewody Kieleckiego Nr 18/96 z dn. 30.12.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z dn. 31.12.1996 r. Nr 56 poz.217, 1996-12-31; Uchwała Nr 69/VII/2017 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2460, 2017-08-16.
18.	Pomnik przyrody	Samson	Data ustanowienia: 1997-01-15 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: drzewo Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]: 22.0 Pierśnica [cm]: 482.0	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk Samsonów-Piechotne 44	Rozporządzenie Wojewody Kieleckiego Nr 18/96 z dn. 30.12.1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z dn. 31.12.1996 r. Nr 56 poz.217, 1996-12-31; UCHWAŁA NR 68/VII/2017 RADY GMINY ZAGNAŃSK z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2459, 2017-08-16.
19.	Pomnik przyrody	Szczepko i Tońcio	Data ustanowienia: 1998-02-18 Typ pomnika: Wieloobiektowy Podtyp pomnika: Grupa drzew Opis pomnika: 2 drzewa, wiek około 120 lat 1. Modrzew europejski - <i>Larix decidua</i> , wysokość 30,00 m, pierśnica 271,00 cm 2. Modrzew europejski - <i>Larix decidua</i> wysokość 30,00 m, pierśnica 346,00 cm	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk Nadleśnictwo Zagnańsk, Leśnictwo Bartków oddział 80c; ok.. 200 m na zachód od drogi Samsonów-Szałas	Uchwała Nr 75/97 Rady Gminy w Zagnańsku z dn. 14.10.1997 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z dn. 18.02.1998 r. Nr 4. poz. 18, 1998-02-18; Uchwała Nr 69/VII/2017 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 9 sierpnia 2017 roku, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2460, 2017-08-16.
20.	Pomnik przyrody	Borsuk	Data ustanowienia: 1998-02-18 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: drzewo Gatunek drzewa: Modrzew europejski - <i>Larix decidua</i> Wysokość [m]: 27.0 Pierśnica [cm]: 310.0 Opis pomnika: wiek około 120 lat	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk Nadleśnictwo Zagnańsk, Leśnictwo Długojów, oddział 93f; W kompleksie leśnym, na granicy lasu i gruntów rolnych wsi Długojów, na zachód od osady leśnej.	Uchwała Nr 75/97 Rady Gminy w Zagnańsku z dn. 14.10.1997 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Kieleckiego, Dz. Urz. z dn. 18.02.1998 r. Nr 4. poz. 18, 1998-02-18; Uchwała Nr 69/VII/2017 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2460, 2017-08-16.
21.	Pomnik przyrody	Antek	Data ustanowienia: 2001-06-19 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: drzewo	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 205/2001 z dn. 29.05.2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego,

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - Quercus robur Wysokość [m]: 27.0 Pierśnica [cm]: 374.0 Opis pomnika: wiek około 160 lat;	na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 154, położonej w obrębie geodezyjnym Belno	Dz. Urz. z dn. 04.06.2001 r. Nr 51.poz. 543, 2001-06-04; UCHWAŁA NR 68/VII/2017 RADY GMINY ZAGNAŃSK z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2459, 2017-08-16.
22.	Pomnik przyrody	Dudek	Data ustanowienia: 2017-08-31 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor: drzewo Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - Quercus robur Wysokość [m]: 20.0 Pierśnica [cm]: 506.0	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk rośnie na działce o numerze ewidencyjnym 2308/2	Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Kieleckiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Dziennik Urzędowy Województwa Kieleckiego, 1995-01-04; UCHWAŁA NR 68/VII/2017 RADY GMINY ZAGNAŃSK z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2459, 2017-08-16.
23.	Pomnik przyrody	Goliat	Data ustanowienia: 2020-12-26 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor i gatunek: drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 138cm; obwód: 434cm; wysokość: 29m)	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki Gminy: Zagnańsk Rośnie na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, na działce nr ewid. 593, obręb geodezyjny Kołomań, gm. Zagnańsk	UCHWAŁA NR 91/VIII/2020 RADY GMINY ZAGNAŃSK z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2020 r. poz. 4567, 2020-12-11
24.	Pomnik przyrody	Inka	Data ustanowienia: 2020-12-26 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor i gatunek: drzewo (gatunek: Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris; pierśnica: 97cm; obwód: 305cm; wysokość: 27m)	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki; Gminy: Zagnańsk; Rośnie na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, na działce nr ewid. 593, obręb geodezyjny Kołomań, gm. Zagnańsk	UCHWAŁA NR 91/VIII/2020 RADY GMINY ZAGNAŃSK z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2020 r. poz. 4567, 2020-12-11
25.	Pomnik przyrody	Gryf	Data ustanowienia: 2020-12-26 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj twor i gatunek: drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica; pierśnica: 108cm; obwód: 339cm;	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki; Gminy: Zagnańsk;	UCHWAŁA NR 91/VIII/2020 RADY GMINY ZAGNAŃSK z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody,

L.p.	Forma ochrony	Nazwa	Krótką charakterystyka	Lokalizacja	Akt powołujący/ Plany ochrony
			wysokość: 36m)	Rośnie na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, na działce nr ewid. 2056, obręb geodezyjny Tumlin, gm. Zagnańsk	Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2020 r. poz. 4567, 2020-12-11
26.	Pomnik przyrody	Bohun	Data ustanowienia: 2020-12-26 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworzywa i gatunek: drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i> ; pierśnica: 125cm; obwód: 393cm; wysokość: 36m)	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki; Gminy: Zagnańsk; Rośnie na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, na działce nr ewid. 2056, obręb geodezyjny Tumlin, gm. Zagnańsk	UCHWAŁA NR 91/VIII/2020 RADY GMINY ZAGNAŃSK z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2020 r. poz. 4567, 2020-12-11
27.	Pomnik przyrody	Kajetan	Data ustanowienia: 2020-12-26 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworzywa i gatunek: drzewo (gatunek: Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i> ; pierśnica: 166cm; obwód: 521cm; wysokość: 24m)	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki; Gminy: Zagnańsk; Rośnie na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, na działce nr ewid. 1300, obręb geodezyjny Gruszka, gm. Zagnańsk	UCHWAŁA NR 91/VIII/2020 RADY GMINY ZAGNAŃSK z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2020 r. poz. 4567, 2020-12-11
28.	Pomnik przyrody	Wielki	Data ustanowienia: 2022-02-23 Typ pomnika: Jednoobiektowy Rodzaj tworzywa i gatunek: drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 131cm; obwód: 412cm; wysokość: 22m)	Województwa, w których znajduje się obiekt: świętokrzyskie Powiaty: kielecki; Gminy: Zagnańsk; na działce nr ewid. 1376/4, obręb geodezyjny Zachełmie, gm. Zagnańsk, będącej w trwałym zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Zagnańsk.	Uchwała nr 8/VIII/2022 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody, Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego, Dz. Urz. z 2022 r. poz. 583, 2022-02-08

Źródło: Centralny rejestr form ochrony przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, stan na lipiec 2022r.

5.8.6. Zalecenia w ramach ochrony przyrody

Mając na uwadze, iż zaplanowane w POŚ dla gminy Zagnańsk zadania z zakresu termomodernizacji budynków oraz usuwania wyrobów zawierających azbest mogą odbywać się w potencjalnych miejscach odpooczynku nietoperzy oraz gniazdowania ptaków należy zapobiegać łamaniu zakazów dotyczących chronionych gatunków zwierząt, o których mowa w § 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt [16], a w szczególności dostosować termin termomodernizacji i usuwania wyrobów zawierających azbest z budynków do okresu lęgowego ptaków.

W wyniku prowadzenia tych robót może dochodzić do powstawania kolizji na drodze „siedliska gatunków chronionych”, a „remonty budynku” w wyniku, których zamieszkujące je zwierzęta mogą utracić bezpowrotnie miejsca schronienia bądź gniazdowania (rozrodu), przez co w widoczny sposób zmniejsza się ich populacja (w konsekwencji może dojść do jej całkowitego zaniku). W związku z powyższym, koniecznym jest właściwe planowanie i prowadzenie tego typu robót. W przypadku nieodpowiedniego ich wykonywania może dochodzić do naruszania zakazów wymienionych w § 7 w/w rozporządzenia, m.in. zabijania i okaleczania ptaków lub nietoperzy, niszczenia ich jaj i postaci młodocianych oraz ich siedlisk, miejsc gniazdowania, lęgu lub schronień (zakazy). Także umyślne płoszenie i niepokojenie ww. gatunków jest dla nich zagrożeniem, gdyż prowadzić może, m.in. do porzucenia lęgów przez osobniki rodzicielskie. Dodatkowo, przeprowadzone zamierzenia remontowe mogą uniemożliwić w przyszłości zakładanie gniazd przez bytujące tam wcześniej gatunki ptaków (np. poprzez montaż podbitek i uszczelnienie wszelkich szpar i nieciągłości elewacji wykorzystywanych wcześniej przez ptaki) lub też sprawić, że dane obiekty nie będą nadawały się w przyszłości do wykorzystania, jako miejsca odpooczynku przez występujące tam wcześniej nietoperze (np. poprzez zagrodzenie dostępu do pomieszczeń).

Najdogodniejszym terminem prowadzenia termomodernizacji obiektów budowlanych oraz usuwania wyrobów zawierających azbest jest okres od 16 października do 28 lutego, przypadający poza okresem rozrodu większości gatunków zwierząt. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku nietoperzy zabudowania mogą stanowić nie tylko schronienie rozrodczych kolonii letnich lub pojedynczych osobników w poza zimowych okresach roku, ale również stanowić schronienie w okresach zimowej hibernacji. Powyższe oznacza, że niezależnie od danego okresu w roku każde prowadzenie prac modernizacyjnych lub prac związanych z wymianą pokryć azbestowych powinno odbywać się po uprzednio przeprowadzonym przeglądzie budynku pod kątem występowania nietoperzy, tak aby nie spowodować zniszczenia stanowiska gatunku chronionego, płoszenia, uwięzienia lub śmierci. Przegląd budynku najlepiej przeprowadzać we współpracy ze specjalistą chiropterologiem oraz ornitologiem, a w przypadku potwierdzenia występowania chronionych gatunków zwierząt dostosować okres prowadzenia prac zgodnie z zaleceniami tych specjalistów. Należy pamiętać, aby przed wykonaniem prac termomodernizacyjnych oraz przed wymianą pokryć dachowych bezwzględnie przestrzegać następujących zasad:

- 1) upewnić się, czy w obrębie remontowanych budynków nie występują miejsca lęgowe ptaków lub rozrodu nietoperzy - obserwacje dotyczące zasiedlenia budynku powinny zostać przeprowadzone przez eksperta ornitologa i chiropterologa w okresie możliwie najkrótszym poprzedzającym planowaną inwestycję, tak aby uniknąć przykrych konsekwencji wstrzymania prac,
- 2) w przypadku stwierdzenia zasiedlenia budynku przez chronione gatunki ptaków lub nietoperzy ekspert powinien wskazać dokładne miejsca ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu wykorzystywane przez te zwierzęta. W momencie, gdy planowane działania będą się wiązać z koniecznością realizacji czynności zakazanych w stosunku do nich, tj. z niszczeniem gniazd, jaj, czy też postaci młodocianych, inwestor zobowiązany jest do uzyskania, przed przystąpieniem do prac, zezwolenia właściwego organu ochrony przyrody, wydawanego w trybie art. 56 Ustawy o ochronie przyrody [5]. Jednakże przypadki takie należy traktować, jako wyjątkowe, nie zaś, jako zasadę w procesie inwestycyjnym.

Uzyskanie ww. zezwolenia nie jest wymagane w przypadku usuwania, w okresie od dnia 16 października do końca lutego, gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne, jednak pod warunkiem, iż dla planowanych czynności brak rozwiązań alternatywnych oraz gdy nie będzie to szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony populacji tych gatunków i ich siedlisk (§ 8 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt [16]). Powyższe zezwolenie może być wydane jedynie w przypadku wystąpienia łącznie trzech warunków, tj.: braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz gdy zachodzi jedna z przesłanek wymieniona w art. 56 ust. 4 pkt od 1 do 7 Ustawy o ochronie przyrody [5]. Brak spełnienia jednego z ww. warunków skutkuje odmową wydania zezwolenia,

- 3) po przeprowadzeniu prac remontowych należy, w miarę możliwości, umożliwić ptakom i nietoperzom dalsze występowanie w obiektach budowlanych, poprzez stworzenie na remontowanych budynkach siedlisk zastępczych w postaci, np. budek lęgowych. Ich charakter, lokalizacja, parametry techniczne i zagęszczenie powinny być dobrane przez specjalistę ornitologa i chiropterologa odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej,
- 4) w przypadkach, gdy obiekt budowlany wykorzystywany był przez jerzyki *Apus apus*, a w ramach remontu stropodach budynku ocieplono materiałami sypkimi (np. przy użyciu granulatu wełny mineralnej, granulatu styropianu fibry celulozowej), należy całkowicie zrezygnować z pozostawiania otwartych otworów do stropodachów, gdyż materiały użyte do izolacji są niebezpieczne dla gatunku.

5.9. Powietrze atmosferyczne

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach nie posiada na terenie gminy Zagnańsk punktów monitoringu jakości powietrza. Dane przekazane przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach ukazują aktualny stan zanieczyszczenia powietrza, na podstawie szacunku immisji¹. Aktualny stan zanieczyszczenia powietrza (tzw. tło zanieczyszczeń) na podstawie szacunku immisji przedstawia tereny nieobjęte siecią monitoringu, jak również substancje, które nie są badane w punktach pomiarowo – kontrolnych, a ich wyniki uzyskiwane są w formie modelowania.

Tabela 14. Aktualny stan zanieczyszczenia powietrza na podstawie szacunku immisji w wybranych obrębach Gminy Zagnańsk (stan na 2021 r.)

Lp.	Substancja	Jednostka	Sa [µg/m ³]	Wartość odniesienia D _a uśredniona dla roku	Sa/D _a [%]
Obręb Zagnańsk					
1	Pył zawieszony PM10	µg/m ³	22-23	40,0	57,5
2	Pył zawieszony PM2,5	µg/m ³	15-16	20,0	80
3	Dwutlenek azotu	µg/m ³	15-17	40,0	42,5
4	Dwutlenek siarki	µg/m ³	5	20,0	25
5	Benzen	µg/m ³	0,8	5,0	16
6	benzo(a)piren [ng/m ³]	ng/m ³	2-3	1,0	300
7	Ołów	µg/m ³	0,005	0,5	1
8	CO	µg/m ³	157	-	-
Obręb Samsonów					
1	Pył zawieszony PM10	µg/m ³	19-23	40,0	57,5
2	Pył zawieszony PM2,5	µg/m ³	12-15	20,0	75
3	Dwutlenek azotu	µg/m ³	14-15	40,0	37,5
4	Dwutlenek siarki	µg/m ³	5	20,0	25
5	Benzen	µg/m ³	0,8	5,0	16
6	benzo(a)piren [ng/m ³]	ng/m ³	1-3	1,0	300
7	Ołów	µg/m ³	0,005	0,5	1
8	CO	µg/m ³	157	-	-
Obręb Szalas					

1	Pył zawieszony PM10	µg/m ³	18-19	40,0	47,5
2	Pył zawieszony PM2,5	µg/m ³	11-12	20,0	60
3	Dwutlenek azotu	µg/m ³	13-14	40,0	35
4	Dwutlenek siarki	µg/m ³	4-5	20,0	25
5	Benzen	µg/m ³	0,8	5,0	16
6	benzo(a)piren	ng/m ³	1	1,0	100
7	Ołów	µg/m ³	0,005	0,5	1
8	CO	µg/m ³	157	-	-
Obręb Kajetanów					
1	Pył zawieszony PM10	µg/m ³	23-24	40,0	60
2	Pył zawieszony PM2,5	µg/m ³	15-16	20,0	80
3	Dwutlenek azotu	µg/m ³	16-19	40,0	47,5
4	Dwutlenek siarki	µg/m ³	5	20,0	25
5	Benzen	µg/m ³	0,8	5,0	16
6	benzo(a)piren	ng/m ³	2-3	1,0	300
7	Ołów	µg/m ³	0,005	0,5	1
8	CO	µg/m ³	157	-	-

Objaśnienia:

S_a – wynikowa średnioroczna wartość zanieczyszczenia (na podstawie danych WIOŚ Kielce – tło zanieczyszczeń, stan na 2021r.)

D_a – wartość dopuszczalna zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [13].

S_a/D_a – stosunek średniorocznej otrzymanej wartości zanieczyszczenia do wartości poziomu dopuszczalnego (powyżej 100% = przekroczenie wartości dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu).

Źródło: Tło zanieczyszczeń powietrza dla Gminy Zagnańsk, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach, GIOŚ, dane pozyskane na wniosek w lipcu 2022 r.

Z powyższego zestawienia wynika, że wielkości emisji¹ w poszczególnych punktach Gminy Zagnańsk kształtuje się na zbliżonym poziomie. Wg szacunkowych obliczeń emisji na podstawie modelowania matematycznego na terenie Gminy Zagnańsk odnotowano przekroczenia w zakresie benzo(a)pirenu w obrębach Zagnańsk, Samsonów oraz Kajetanów. W obrębie Szałas substancja ta osiągnęła wartość graniczną. Należy jednak zaznaczyć, iż tło zanieczyszczeń powietrza uzyskiwane jest na podstawie symulacji modelowych w oparciu o wyniki wszystkich pomiarów zebranych w 2021 r. na terenie województwa i ma ono charakter orientacyjny.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Zgodnie z klasyfikacją stref obszar Gminy Zagnańsk znajduje się w strefie świętokrzyskiej. Wyniki klasyfikacji strefy ze względu na poziomy zanieczyszczeń przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie świętokrzyskiej za lata 2018-2021 dla kryterium ochrony zdrowia

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń												
Lata	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
Kryterium ochrona zdrowia												
Rok 2018	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A
Rok 2019	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A ¹
Rok 2020	A	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	C	A ¹
Rok 2021	A	A	A	A	C	C1²	A	A	A	A	C	A ¹ A

Objaśnienia:

¹ - dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2;

² - dla pyłu zawieszony PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A;

– klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych

– klasa C - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Świętokrzyskim za lata 2018-2021, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach, GIOŚ

¹ Immisja jest miarą stopnia jego zanieczyszczenia definiowaną, jako stężenie zanieczyszczeń w powietrzu.

W ramach oceny jakości powietrza w strefie świętokrzyskiej dla kryterium ochrony zdrowia, w 2021 r. odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji: PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu. W przypadku pyłu zawieszanego PM10, wynikowa klasa C jest efektem przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych oraz przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. W przypadku pyłu zawieszanego PM2,5, wynikowa klasa jest efektem przekroczenia poziomu dopuszczalnego w klasyfikacji podstawowej. Analiza wyników pomiarów benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w latach 2018 - 2021 wskazuje, że zanieczyszczenie to utrzymuje się w każdym roku pomiarowym na wysokim poziomie. Ocenia się, iż wysokie wartości i brak wyraźnego trendu spadkowego zależne są od uwarunkowań meteorologicznych, w tym zwłaszcza, od tego jak mroźna lub łagodna w danym roku jest pora zimowa. Poziom docelowy wynoszący 1 ng/m³ jest bardzo rygorystyczny i trudny do dotrzymania, gdy głównym źródłem B(a)P w powietrzu są procesy spalania paliw poza przemysłem. Podobnie ma się w przypadku pyłu zawieszanego PM10 - stężenia tego zanieczyszczenia również ulegają rytmicznym zmianom w ciągu roku z uwagi na zwiększoną emisję w sezonie grzewczym, a przekroczenia wynikają z poziomów notowanych głównie w okresie zimowym.

Tabela 16. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie świętokrzyskiej za lata 2018-2021 dla kryterium ochrony roślin

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń			
	SO ₂	NO _x	O ₃
Kryterium ochrona roślin			
Rok 2018	A	A	A
Rok 2019	A	A	C1
Rok 2020	A	A	A
Rok 2021	A	A	A1

Objaśnienia:

A¹ - dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa świętokrzyska uzyskała klasę D2;

C¹- dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2;

– klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych

– klasa C - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Świętokrzyskim za lata 2018-2021, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach, GIOŚ.

Na podstawie oceny jakości powietrza atmosferycznego za rok 2018 oraz odnotowanych przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu atmosferycznym Sejmik Województwa Świętokrzyskiego podjął Uchwałę nr XXII/291/20 w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych”. Program ochrony powietrza wskazuje przyczyny wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla pyłu zawieszanego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu oraz wskazuje działania naprawcze, których skuteczną realizacją na przestrzeni sześciu lat korzystnie wpłynie na poprawę jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Harmonogram przewiduje realizację zadań naprawczych, jednocześnie wskazując podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. Należą do nich: samorządy lokalne, właściciele i zarządzający budynkami i nieruchomościami, organizacje pożytku publicznego, jednostki oświatowe, jednostki prowadzące działalność edukacyjną oraz zarządcy dróg wojewódzkich i krajowych z terenu województwa. Do głównych działań zaplanowanych do realizacji w POP zaliczono:

- 1) Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych – lata realizacji 2021-2026;
- 2) Prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjnych i szkoleniowych – okres realizacji 1.09.2020 – 31.12.2026 r.;
- 3) Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów – okres realizacji 1.09.2020 – 31.12.2026 r.;
- 4) Ograniczenie oddziaływania transportu drogowego poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny miejskie – lata realizacji 2021-2026.

Integralną część Programu ochrony powietrza stanowi Plan działań krótkoterminowych (PDK), który wyznacza trzy poziomy powiadomień, wskazując na szczegółowe warunki wymagane do ich ogłaszania. Są to następujące poziomy:

- Ostrzeżenie dotyczące ryzyka lub przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu;
- Alarm I stopnia;
- Alarm II stopnia.

5.10. Klimat akustyczny

Hałas przemysłowy

Zgodnie z art. 115a. ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska [1]w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu uważa się przekroczenie wskaźnika hałasu $L_{Aeg D}$ lub $L_{Aeg N}$. Gospodarka gminy Zagnańsk opiera się przede wszystkim na mikroprzedsiębiorstwach (1-9 zatrudnionych) i małych podmiotach gospodarczych (10-49 zatrudnionych).

Największy udział w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych mają firmy prowadzące działalność w sekcji G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle). Na drugim miejscu znajduje się grupa przedsiębiorstw prowadzących działalność w sekcji F (budownictwo). Duży odsetek przedsiębiorstw w gminie dotyczy również sekcji związanej z przetwórstwem przemysłowym. Na terenie Gminy brak jest prowadzonych działalności gospodarczych istotnie uciążliwych dla środowiska naturalnego.

Hałas przemysłowy emitowany jest przez źródła znajdujące się na terenie zakładów przemysłowych, wytwórczych i rzemieślniczych. Istotnym źródłem hałasu są warsztaty usługowe (np. mechaniki pojazdowej, blacharskie, ślusarskie, stolarskie bądź drzewne). Zakłady przemysłowe oraz warsztaty usługowe są źródłami hałasu o ograniczonym zasięgu oddziaływania, mającymi jedynie charakter lokalny. Powodują uciążliwości dla zamieszkujących w ich najbliższym sąsiedztwie. Liczba takich podmiotów na terenie Gminy jest stosunkowo nieduża, ale ma charakter rozwijający się (m.in. zwiększenie liczby podmiotów w latach 2017 – 2021, zarejestrowanych w sekcji F z 177 do 225, jak również w sekcji H z 68 do 79).

Narastającym ostatnio problemem są również obiekty gastronomiczne i usługowo-handlowe. Generujące znaczny poziom hałasu urządzenia wentylacyjno-klimatyzacyjne obsługujące powstałe obiekty, lokalizowane przeważnie na zewnątrz budynków, oraz klienci, zwłaszcza lokali gastronomicznych odwiedzający je w godzinach nocnych, mogą w istotny sposób wpłynąć na panujący w najbliższej okolicy klimat akustyczny.

W roku 2020 w granicach województwa świętokrzyskiego, według danych zgromadzonych w bazie EHALAS, liczba podmiotów prowadzących działalność będącą źródłem hałasu przemysłowego, które objęto pomiarami, wyniosła 43. Analizy wykazały, że 79 % przebadanych obiektów dotrzymywało dopuszczalnych poziomów hałasu. Badania hałasu przemysłowego, przeprowadzone łącznie w 127 punktach wykazały naruszenia dopuszczalnych poziomów hałasu w 21 punktach pomiarowych. W porze dnia stwierdzono przekroczenia do 15 dB, a w przypadku pory nocy przekroczenia pojawiły się nawet w zakresie > 20 dB [„Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego w roku 2020”, GIOŚ, Kielce, 2021]. Z danych źródłowych bazy danych EHALAS prezentujących lokalizację punktów

pomiarowych, wynika, iż na terenie gminy Zagnańsk brak jest punktów pomiarowych hałasu przemysłowego, tym samym nie dokonywano na jej terenie pomiarów poziomego tego typu hałasu.

Z informacji otrzymanej od Starosty Kieleckiego wynika, że na terenie Gminy Zagnańsk nie znajdują się zakłady, dla których zostały wydane decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu, o których mowa w art. 115a Ustawy Prawo ochrony środowiska [1].

Hałas komunikacyjny

Na terenie Gminy Zagnańsk głównym źródłem hałasu o charakterze liniowym jest komunikacja drogowa. Przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 7 i droga wojewódzka nr 750. System drogowy uzupełniają dodatkowo liczne drogi powiatowe i gminne. Przez obszar Gminy przebiega również linia kolejowa nr 8 relacji Warszawa Zachodnia – Kraków Główny. Jest to jedna z głównych linii komunikacyjnych w krajowym systemie transportu kolejowego. Stacja kolejowa w Zagnańsku obsługuje regionalny ruch pasażerski oraz w mniejszym stopniu towarowy.

Ruch komunikacyjny stanowi pewną uciążliwość ze względu na systematyczny wzrost natężenia, zwłaszcza samochodów ciężarowych, które prócz hałasu powodują drgania i stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu. O stopniu obciążenia na drogach krajowych wskazuje przeprowadzony w latach 2010, 2015 i 2020 Generalny Pomiar Ruchu. W poniższej tabeli zestawiono wyniki pomiaru natężenia ruchu pojazdów mechanicznych na drogach krajowych i wojewódzkich na terenie Gminy Zagnańsk.

Tabela 17. Generalny Pomiar Ruchu na odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich w obrębie punktów pomiarowych na terenie gminy Zagnańsk

Wyniki GPR:	S7 – Kielce/ Obwodnica A nr punktu 21301	S7 – węzeł Barcza/DW750 /węzeł Kielce Pn./ DK73 nr punktu 21319	S7 – Wiśniówka- Kielce nr punktu 21319	DW 750 – Ćmińsk/DK74/ Zagnańsk Nr punktu 26018	DW 750 – Zagnańsk/węzeł Barcza/S7 Nr punktu 26019
Ogółem [poj./dobę]:					
GPR 2010	9773	-	13454	4029	3981
GPR 2015	13535	22742	15377	4083	2686
GPR 2020	24237	33100	18562	5665	3922
Osobowe¹ [poj./dob237]:					
GPR 2010	6950	-	11820	3835	3531
GPR 2015	10706	19099	14281	3899	2551
GPR 2020	20105	28125	17426	5477	3842
Ciężarowe²[poj./dobę]:					
GPR 2010	2823	-	1634	194	450
GPR 2015	2828	3643	1096	184	135
GPR 2020	4132	4975	1136	188	80

Analizując wyniki pomiarów natężenia ruchu na drodze krajowej nr 7 na odcinkach przebiegających przez teren Gminy Zagnańsk można stwierdzić ciągły, dynamiczny wzrost liczny pojazdów na wszystkich badanych odcinkach. Największy, bo aż niemalże 250 % wzrost liczby pojazdów miał miejsce na odcinku nr 21301 Kielce Obwodnica A.

Analizując wyniki pomiarów natężenia ruchu na drodze wojewódzkiej nr 750 na odcinkach przebiegających przez teren Gminy Zagnańsk, na przestrzeni 10 lat, tj. od roku 2010 do 2020 można stwierdzić ogólny wzrost liczby pojazdów. Wzrost natężenia ruchu dotyczy zwłaszcza odcinka pomiarowego Ćmińsk – Zagnańsk. Reasumując w ciągu ostatnich 10 lat odnotowano rosnący ruch komunikacji drogowej, zarówno na odcinkach drogi krajowej jak i dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Zagnańsk.

W roku 2020 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach realizował zadania dotyczące pomiarów i oceny hałasu drogowego i kolejowego emitowanego do środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego, w ramach programu PMŚ. Pomiarami monitoringowymi nie objęto jednakże terenów Gminy Zagnańsk.

Dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przygotowywała do momentu zmian przepisów w Ustawie Prawo ochrony środowiska [1] cyklicznie mapy akustyczne. Na terenie gminy Zagnańsk podczas III edycji mapowania (lata 2017-2018) wyznaczono jeden odcinek do opracowania mapy akustycznej, który został scharakteryzowany w tabeli poniżej i dotyczył odcinka drogi ekspresowej S7.

Tabela 18. Odcinek drogi krajowej na terenie Gminy Zagnańsk objęty opracowaniem mapy akustycznej, 2018

ID odc.	Nr drogi		Kilometraż		Długość [km]	Nazwa odcinka
	krajowy	E	pocz.	końca		
13_21319	S7e	E77	1+952	6+513	4,561	WĘZEŁ BARCZA-WĘZEŁ KIELCE PŁN

Źródło: „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, Województwo Świętokrzyskie, część nr 13, opisowa, aktualizacja 2018r.

Wyniki pomiarów opracowane przy tworzeniu mapy akustycznej zostały uwzględnione w opracowaniu pn. „Aktualizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych w pobliżu dróg krajowych z terenu województwa świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne”, przyjętym uchwałą Nr 4/63/19 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 stycznia 2019 r. Programem ochrony środowiska przed hałasem został objęty odcinek WĘZEŁ BARCZA-WĘZEŁ KIELCE PŁN, zlokalizowany w ciągu drogi ekspresowej S7, przebiegający przez teren Gminy Zagnańsk. To na tym odcinku drogi krajowej stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu.

Tabela 19. Przekroczenia odnotowane w ciągu drogi krajowej nr 7 zgodnie z aktualizacją Programu ochrony środowiska przed hałasem

L.p.	Nr drogi/nazwa odcinka	Kilometraż/ Gmina	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem:		Maksymalna wartość wskaźnika M:	
			LDWN [dB]	LN [dB]	LDWN	LN
1.	S7 WĘZEŁ BARCZA - WĘZEŁ KIELCE PŁN.	od 3+000 do 4+000 Zagnańsk	10	10	0	0
2.		od 4+000 do 5+000 Zagnańsk	15	15	0	0
3.		od 5+000 do 6+000 Zagnańsk	5	10	0	0

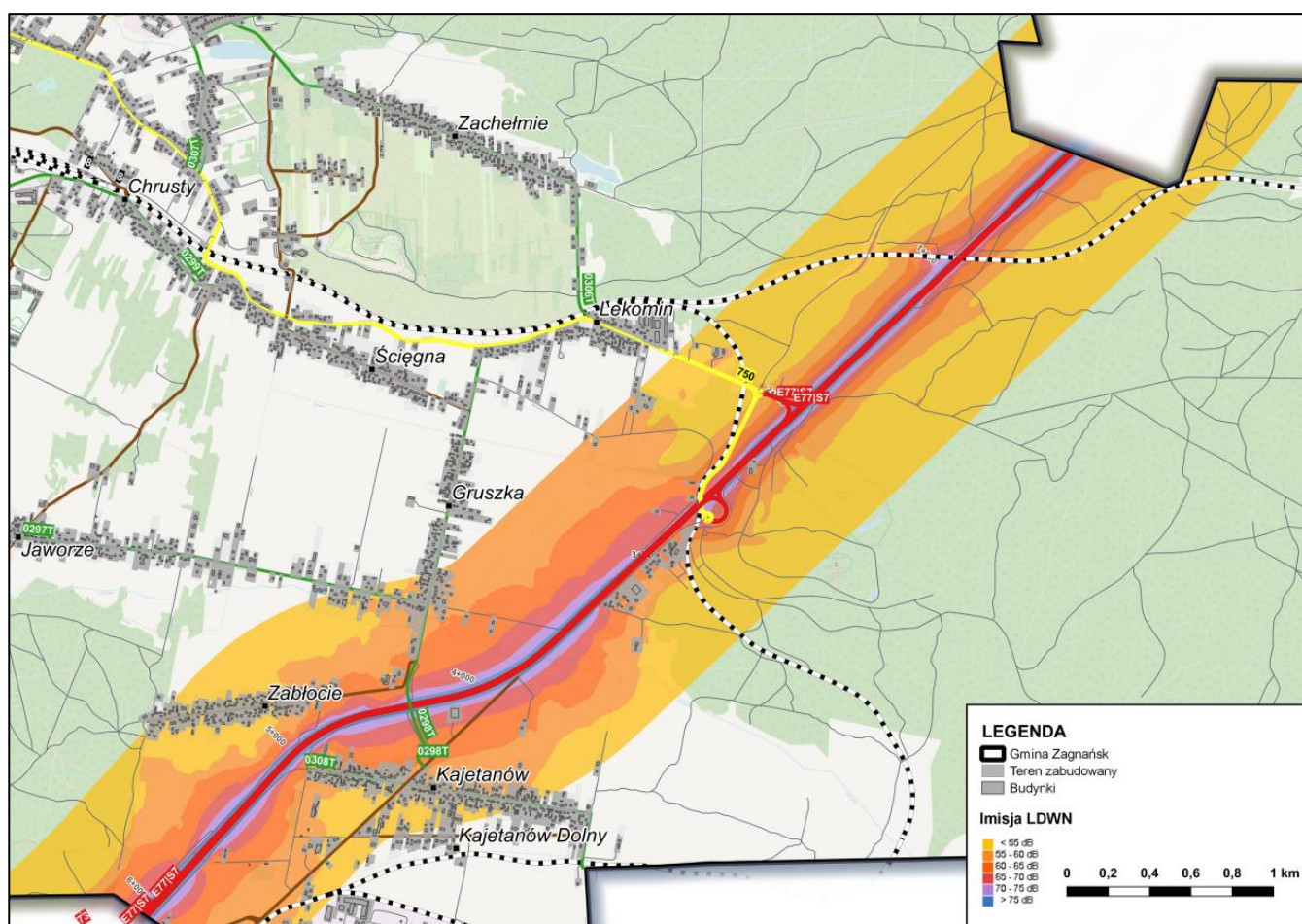
Źródło: Aktualizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych w pobliżu dróg krajowych z terenu województwa świętokrzyskiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne, 2019

Dla ww. odcinków drogi krajowej nr 7 w „Aktualizacji Programu ochrony środowiska (...)” nie wykazano działań naprawczych.

Z powyższych zestawień wynika, że zarówno w porze dnia i nocy dochodzi do niewielkich przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, niemniej jednak powierzchnia narażona tymi przekroczeniami jest niewielka na terenie gminy Zagnańsk, co przy takim odcinku drogi S7 i stopniu ruchu pojazdów jest zjawiskiem

marginalnym. Niewielka powierzchnia oddziaływania, na której zostały wykazane przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu związana jest bezpośrednio ze standardami akustycznymi, jakie obowiązują dla określonego rodzaju zabudowy w myśl Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wyniki mapowania w postaci zasięgów zmierzonych oddziaływań imisji hałasu w obrębie terenów gminy Zagnańsk przedstawiono na rysunku poniżej. Rysunek poniżej jest mapą imisji, a więc modelem rozprzestrzeniania się hałasu w środowisku, w którym to modelu zostały wzięte pod uwagę m.in. numeryczny model terenu, ekrany akustyczne, zieleń, użytkowanie terenu wraz z morfologią, współczynnik szorstkości. Przedstawione w legendzie wartości imisji hałasu dają rozeznanie jak daleko od źródła hałasu tj. drogi S7 rozprzestrzenia się hałas i jakie wartości przyjmuje w danych lokalizacjach. Należy jednak pamiętać, że jak wspomniano już wcześniej wartości przekroczeń ilości hałasu w danej lokalizacji warunkowane są rodzajem zabudowy i określonym dla tej zabudowy poziomem dopuszczalnym hałasu w w/w Rozporządzeniu.

Rysunek 2. Zasięgi imisji hałasu LDWN wzdłuż odcinka drogi ekspresowej S7 w obrębie gminy Zagnańsk

Źródło: opracowanie własne

5.11. Gospodarka odpadami

W ramach założeń nowego Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Zagnańsk, wprowadzonego uchwałą nr 24/VIII/2020 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 13 marca 2020 r. prowadzony jest system segregacji odpadów stałych. Właściciele nieruchomości obowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów:

- 1) papier i tekturę,
- 2) szkło opakowaniowe,
- 3) metale,

- 4) tworzywa sztuczne,
- 5) opakowania wielomateriałowe,
- 6) odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- 7) przeterminowane leki i chemikalia,
- 8) odpady niebezpieczne;
- 9) zużyte igły, strzykawki (odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi),
- 10) zużyte baterie i akumulatory,
- 11) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 12) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 13) zużyte opony,
- 14) tekstylia i odzież,
- 15) popiół z palenisk domowych,
- 16) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, pochodzące z remontów i innych robót budowlanych wykonywanych we własnym zakresie, na wykonanie których nie jest wymagane zgłoszenie lub pozwolenie na budowę,
- 17) odpady niebezpieczne.

Selektywną zbiórką odpadów komunalnych na terenie gminy Zagnańsk objęte są wszystkie nieruchomości zamieszkałe. Odpady komunalne odbierane od mieszkańców gminy Zagnańsk „u źródła”. Mieszkańcy mają możliwość gromadzenia odpadów w następujących pojemnikach/workach:

- pojemnik żółty – tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe,
- pojemnik zielony – szkło,
- pojemnik brązowy – bioodpady,
- pojemnik niebieski/worek niebieski – papier i tektura,
- pojemnik szary – popiół,
- pojemnik czarny – odpady niesegregowane (zmieszane) oraz pozostałości z sortowania.

Ponadto prowadzone są również zbiórki innych frakcji odpadów tj.:

- odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz opony - zbiórka w systemie akcyjnym raz w roku w podanych do publicznej wiadomości terminach wskazanych w harmonogramie,
- odzież – zbiórka prowadzona przez Polski Czerwony Krzyż za pomocą specjalnych kontenerów ustawionych w poszczególnych miejscowościach oraz zbiórki prowadzone przez różne fundacje poprzez odbiór worków spod posesji,
- zużyte baterie - zbiórka w budynkach użyteczności publicznej.

Na terenie gminy Zagnańsk został wybudowany stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Kołomani, którego uruchomienie zaplanowano na listopad 2022r.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. liczba osób zameldowanych na terenie gminy Zagnańsk wyniosła: 12755. Natomiast zadeklarowana przez właścicieli nieruchomości sumaryczna liczba osób zamieszkujących na terenie Gminy oscylowała na poziomie 10321. Różnica w liczbie wynika z faktu, iż znaczna część osób zameldowanych na terenie gminy faktycznie zamieszkuje poza jej terytorium. Znaczący wpływ ma również migracja zarobkowa. Ponadto warto zauważyć, że w deklaracji wymienia się osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość a nie zameldowane. Istotnym jest, iż liczba osób zameldowanych i liczba osób zamieszkałych zawsze będą różne i wartości nie będą się pokrywać. Bezsprzeczny jest fakt, iż

praktycznie w każdej miejscowości znajdują się tzw. „pustostany”, które niejednokrotnie nie mają uporządkowanego stanu meldunkowego na swojej posesji co powoduje dodatkowe różnice w liczbie wykazywanych osób.

Poniżej w tabeli przedstawiono ilości odebranych i zebranych odpadów na terenie gminy Zagnańsk w latach 2019-2021.

Tabela 20. Ilość odebranych i zebranych odpadów [Mg] z terenu gminy Zagnańsk w latach 2019-2021

LP.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Masa odpadu [Mg]		
			2019	2020	2021
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	679,14	1587,81	1426,76
2.	Papier i tektura	20 01 01, 15 01 01	95,83	65,14	143,07
3.	Szkło	20 01 02, 15 01 07	139,68	214,14	264,93
4.	Tworzywa sztuczne	20 01 39, 15 01 02	112,08	14,04	6,48
5.	Biodopady	20 01 08, 20 02 01	37,52	211,06	334,20
6.	Meble i inne odpady wielkogabarytowe	20 03 07	57,72	102,48	242,64
7.	Zużyte opony	16 01 03	49,53	29,46	36,92
8.	Zużyte baterie i akumulatory	20 01 33, 20 01 34	0,002	-	-
9.	Chemikalia i przeterminowane leki	20 01 13 – 20 01 32	0,21	0,19	0,17
10.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	20 01 35*, 20 01 36	15,2	20,99	14,47
11.	Odpady budowlane i rozbiórkowe	17 01 07, 17 09 04,	45,28	66,08	95,5
12.	Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	200,25	331,08	365,09
13.	Urządzenia zawierające freony	20 01 23	6,38	0,94	1,59
14.	Inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	11,14	-	110,44
15.	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	20 03 99	33,90	86,12	195,24
SUMA			1483,862	2729,53	3237,5

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2019-2021., Urząd Gminy Zagnańsk

Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i biodopadów stanowiących odpady komunalne, odebranych z terenu gminy Zagnańsk w latach 2019 - 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21. Ilość [Mg] niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i biodopadów stanowiących odpady komunalne, odebranych z terenu gminy Zagnańsk w latach 2019-2021

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów [Mg]		
		2019	2020	2021
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	679,14	1587,81	1426,76
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	37,52	211,06	334,20

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2019-2021., Urząd Gminy Zagnańsk

W roku 2021 z terenu gminy Zagnańsk odebrano łącznie 1426,76 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 334,20 Mg biodopadów, stanowiących odpady komunalne.

Jednym z głównych celów wdrażanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie. do realizacji powyższych zadań zobowiązuje gminy art. 3a i 3b i 3c Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach [8].

Zgodnie z art. 3b ust. 3 ww. ustawy oraz rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobów obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i

recyklingu odpadów komunalnych, gmina Zagnańsk osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 35,31%. Poziom składowania odpadów komunalnych o odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych wyniósł odpowiednio 34,27 % za rok 2020 oraz 35,62 % za rok 2021. Gmina Zagnańsk w 2021 r. osiągnęła wymagane poziomy, co wskazuje, iż system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje prawidłowo, a podmioty odpowiedzialne za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wywiązały się z powierzonych im zadań prawidłowo. Ponadto, prowadzona przez mieszkańców gminy Zagnańsk coraz lepsza, prawidłowa segregacja odpadów komunalnych powoduje zmniejszenie ilości odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przekazywanych do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz zapewnia odpowiedni strumień odpadów segregowanych, który musi spełniać wymogi ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz normy unijne.

Wśród odpadów niebezpiecznych wyróżnia się odpady zawierające azbest. Gmina Zagnańsk posiada opracowany „Program usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Zagnańsk na lata 2007-2032” przyjęty Uchwałą Nr 1/2007 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 26.02.2007r. Podstawą opracowania „Programu...” były informacje złożone za pośrednictwem Sołtysów do Wójta Gminy Zagnańsk o lokalizacjach, w których występują wyroby zawierające azbest. Głównym celem w zakresie gospodarki wyrobami zawierającymi azbest jest całkowite usunięcie tych wyrobów z terenu gminy Zagnańsk do 2032 r. Cel ten wynika z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów 14 maja 2002r. oraz „Programu oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjętym Uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2009r.

W 2017r. została przeprowadzona aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Zagnańsk. Celem prac było zweryfikowanie rzeczywistej ilości wyrobów zawierających azbest wg. stanu na 2017r. na podstawie danych wprowadzonych do Bazy Azbestowej oraz na podstawie wcześniejszych zgłoszeń mieszkańców gminy. Z przeprowadzonych prac sporządzono Raport z podsumowaniem wyników inwentaryzacji.

Gmina Zagnańsk na bieżąco wprowadza i aktualizuje dane o miejscach występowania wyrobów zawierających azbest w Bazie Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Wg stanu na wrzesień 2022r. zgodnie z ewidencją Bazy Azbestowej na terenie Gminy Zagnańsk zinwentaryzowano do tej pory 4 851,289 Mg wyrobów azbestowych u osób fizycznych i prawnych, z czego usunięto 1 970,953 Mg tych wyrobów. Pozostało do unieszkodliwienia 2 880,336 Mg wyrobów zawierających azbest.

5.12. Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania jest każde urządzenie (każda instalacja), w którym następuje przepływ prądu np. sieci energetyczne w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu itp. Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje: w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych oraz w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

W gminie Zagnańsk brak jest znaczących źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Przez teren gminy nie przebiegają linie elektroenergetyczne o napięciu 400 i 220 kV, przebiega natomiast jedna linia o napięciu znamionowym 110 kV. Wzdłuż istniejących linii napowietrznych należy zachować, wolne od

zabudowy i zieleni wysokiej oraz dostępne dla prowadzenia prawidłowej eksploatacji linii, pasy terenu w zależności od poziomu napięcia.

Największy udział w emisji pól elektromagnetycznych mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii. Stacje bazowe telefonii komórkowej znajdują się w Zagnańsku, Kajetanowie, Tumlinie i Bartkowie. Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz stacji radiokomunikacyjnych zlokalizowanych na obszarze Gminy Zagnańsk, dla których Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Prezes UKE) wydał aktualnie obowiązujące decyzje.

Tabela 22. Urządzenia radiokomunikacyjne zlokalizowane na terenie Gminy Zagnańsk, będące źródłem promieniowania elektromagnetycznego

L. P.	Lokalizacja stacji				Przeznaczenie stacji	Operator
	Miejscowość	Ulica	Długość geograficzna	Szerokość geograficzna		
1.	Bartków	71A, dz. nr 259/6	50,979167	20,644722	GSM, LTE, UMTS	P4 sp. z o.o.
2.	Zagnańsk	ul. Kielecka 16, dz. nr 482/3	50,975833	20,653611	5G, LTE	Aero 2 sp. z o.o.
3.	Zagnańsk	ul. Kielecka 16, dz. nr 482/3	50,975833	20,653611	GSM, UMTS	Plus
4.	Zagnańsk	ul. Kielecka 16, dz. nr 482/3	50,975833	20,653611	UMTS	Aero 2 sp. z o.o.
5.	Zagnańsk	ul. Kielecka 16, dz. nr 482/3	50,975833	20,653611	5G, GSM, LTE, UMTS	Orange Polska S.A.
6.	Tumlin-Osowa	ul. Sosnowa 47	50,983333	20,597778	5G, GSM, LTE, UMTS	Plus
7.	Kajetanów	113	50,946111	20,685833	5G, GSM, LTE, UMTS	T-Mobile Polska S.A.
8.	Kajetanów	dz. nr 988	50,941111	20,688056	5G, GSM, LTE, UMTS	P4 sp. z o.o.

Źródło: Dane z Urzędu Komunikacji Elektronicznej w Warszawie, adres strony: <http://beta.btsearch.pl/>; stan na lipiec 2022r.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach ostatnie badania poziomów pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Zagnańsk prowadził w 2020 roku. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów pól elektromagnetycznych dla lokalizacji położonej w gminie Zagnańsk nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego. Wyniki przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 23. Ostatnie wyniki pomiarów PEM na terenie Gminy Zagnańsk w 2020r.

L.p.	Lokalizacja punktu pomiarowego	Typ terenu	Wyniki pomiarów [V/m]	Dopuszczalny poziom PEM [V/m]
1.	Zagnańsk, ul. Turystyczna 65A	teren wiejski	<0,1*	7

* - wynik poniżej dolnego progu czułości sondy

Źródło: Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych za rok 2020, GIOŚ, 2020

Analizując wyniki pomiarów PEM przeprowadzonych na terenie całego województwa świętokrzyskiego w latach 2017-2021 nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów PEM w żadnym z wyznaczonych punktów pomiarowych. Analizując okres ostatnich lat można stwierdzić że wartości PEM na terenie woj. świętokrzyskiego kształtują się na podobnym poziomie i nie przekraczają dopuszczalnych norm. Zgodnie z ostatnimi opublikowanymi wynikami w skali województwa świętokrzyskiego średnia arytmetyczna natężenia pól elektromagnetycznych wyniosła 0,3 V/m, w tym na terenie miast wyniosła 0,41 V/m, a na terenie gmin wiejskich 0,3 V/m.

5.13. Adaptacja do zmian klimatu i łagodzenie zmian klimatu

5.13.1. Adaptacja do zmian klimatu

Wyniki prognoz pokazują, że do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo.

Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. W postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu letniego. Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom, jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody, w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będą do zaobserwowania również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość. Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień, a także osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych, ale również na zboczach dolin rzecznych. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry, a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.

Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

Działania adaptacyjne i łagodzące zmiany klimatu wiążą się ze znacznymi kosztami. Istotą działań adaptacyjnych i łagodzących podejmowanych poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę i technologie, a także zmiany zachowań, jest uniknięcie ryzyk i wykorzystanie szans. Zmiany klimatu należy postrzegać jako potencjalne ryzyko, które powinno być brane pod uwagę przy tworzeniu np. mechanizmów regulacyjnych i planów inwestycyjnych, podobnie jak brane pod uwagę są ryzyka o charakterze makroekonomicznym, czy geopolitycznym. Realizacja POŚ dla Gminy Zagnańsk powinna uwzględniać zagadnienia związane z adaptacją do zachodzących zmian klimatu. Wskazane w POŚ dla Gminy Zagnańsk cele i kierunki działań będą realizowane na płaszczyznach różnych sektorów gospodarczych i przyrodniczych. Oznacza to, że realizacja ściśle określonych w POŚ zadań lub realizacja ogólnie przyjętych celów i kierunków wymagać będzie uwzględnienia niekorzystnych zmian klimatu zachodzących obecnie na wielu różnych płaszczyznach infrastrukturalnych i przestrzennych. W związku z powyższym poniżej scharakteryzowano zmiany klimatyczne zachodzące obecnie na płaszczyznach różnych sektorów, a które to zmiany powinny być uwzględnione na etapie bezpośredniej i pośredniej realizacji przyjętych w POŚ celów, kierunków i zadań. Do najistotniejszych sektorów powiązanych z realizacją POŚ dla Gminy Zagnańsk należą:

1. Rolnictwo

Rolnictwo należy do tych obszarów gospodarki, które są lub będą znacząco dotknięte negatywnymi skutkami zmiany klimatu. Większe ryzyko utraty plonów i pogorszenie ich jakości może spowodować zmniejszenie produkcji rolniczej, czego konsekwencją może być niestabilna sytuacja ekonomiczna w rolnictwie. Konieczne jest, zatem z jednej strony zabezpieczenie gospodarstw przed skutkami występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych wynikających ze zmian klimatu, z drugiej zaś strony

wsparcie odbudowy zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub katastrof, potencjału produkcyjnego. Wraz ze wzrostem temperatury poprawiają się warunki klimatyczne do uprawy roślin ciepłolubnych w Polsce. Wzrost temperatury w okresie późnozimowym i wczesnowiosennym przyspiesza początek okresu wegetacyjnego i stwarza możliwość wcześniejszego rozpoczęcia prac polowych oraz wypasu bydła. Wcześniejszy siew odbywa się często w warunkach dostatecznego uwilgotnienia gleby, co pozwala uniknąć negatywnych skutków ewentualnych susz wiosennych. Wyższa temperatura w okresie letnim powoduje dodatkowy stres termiczny dla zwierząt, co może wpływać na zmniejszenie produktywności stad, a w przypadku bydła mlecznego zmniejsza mleczność oraz cechy jakościowe mleka. Wyższa temperatura wymaga rozbudowy urządzeń chłodniczych także w przechowalnictwie surowców zwierzęcych (jaj, mleka i mięsa), co wpływa na wzrost zapotrzebowania na energię, a tym samym na koszty produkcji.

2. Leśnictwo

Ocena wrażliwości lasów i gospodarki leśnej oraz całego sektora leśno-drzewnego na zmiany warunków klimatycznych zawiera zarówno negatywne, jak i pozytywne elementy, a można ją zawrzeć w następujących punktach:

- zmiana lokalizacji lasów i przesunięcie się optimum ekologicznego dla wielu gatunków drzew;
- przesunięcie lub zanik niektórych formacji leśnych;
- zmniejszenie (choć niekiedy zwiększenie) produktywności ekosystemów, zarówno drewna, jak i produktów nieдрzewnych, na jednostkę powierzchni;
- zmiany w typie i nasileniu występowania szkodników i chorób;
- uszkodzenie funkcji ekosystemowych, tj. cykli geobiochemicznych i przemian energii (rozkład i mineralizacja materii organicznej);
- wzrost lub spadek retencji elementów odżywczych;
- zmiany cykli reprodukcyjnych (pogorszenie lub poprawa warunków odnawiania się lasów);
- zmiany wartości/atrakcyjności ekosystemów leśnych jako miejsc wypoczynku i rekreacji.

3. Zasoby i gospodarka wodna

Zasoby wód powierzchniowych w Polsce są szczególnie wrażliwe na warunki klimatyczne, przede wszystkim na wahania opadów i parowanie. W latach 1997–2003 odnotowano wzrost częstotliwości występowania wezbrań, a jednocześnie wyraźny wzrost odpływu i to zarówno w półroczu zimowym, jak i letnim. W tych latach Polska doświadczyła szeregu katastrofalnych powodzi. Częstotliwość przepływów maksymalnych rzek o prawdopodobieństwie 1% (woda stuletnia) wzrosła dwukrotnie w latach 1981–2000 w porównaniu z latami 1961–1980. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną w obu okresach prognostycznych wykazuje tendencję spadkową. Wyniki wszystkich analizowanych modeli klimatycznych symulują wzrost temperatury wody. Najwyższy wzrost temperatury wody nawet o 4°C prognozowany jest dla miesięcy wiosennych (kwiecień, maj) oraz w grudniu. W przemyśle, energetyce i gospodarce komunalnej wdrażanie mniej wodochłonnych technologii i bardziej efektywne wykorzystywanie zasobów spowoduje, że zużycie wody w tych sektorach będzie spadać przez cały okres prognozowania. Jedynym sektorem, w którym średnie roczne potrzeby wodne wykazują stałą tendencję rosnącą jest rolnictwo. Wraz z rozwojem technicznym rolnictwa będzie rosła jego efektywność ekonomiczna, pociągając za sobą zwiększone zużycie wody. Potrzeby wodne są zróżnicowane regionalnie i są funkcją strategii rozwojowych. Największy wzrost potrzeb w stosunku do stanu aktualnego w pierwszym okresie prognozowania będzie w województwach centralnych i wschodnich oraz lubuskim.

4. *Bioróżnorodność*

Wrażliwość gatunków i siedlisk jest nie tylko uwarunkowana zmianami temperatury czy opadów, lecz także zmianami częstotliwości i amplitudy zjawisk ekstremalnych, takich jak powodzie, wichury, ulewy. Wpływ wymienionych warunków spowoduje zmiany w zasięgu występowania gatunków, wielkości populacji, parametrach rozrodu, a w konsekwencji całej bioróżnorodności. Spodziewane ocieplenie się klimatu spowoduje intensyfikację migracji gatunków z Europy Południowej, z równoczesnym wycofywaniem się tych gatunków, które nie są przystosowane do wysokich temperatur i suszy latem, a dobrze znoszą ostre mrozy. Wpływ zmian klimatu na bioróżnorodność był rozpatrywany w dwóch aspektach: z punktu widzenia siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz zmienności przestrzennej wynikającej z położenia geograficznego. Grupa siedlisk wód słodkich płynących i stojących jest bardzo wrażliwa na zmiany klimatyczne, takie jak wzrost opadów nawaalnych, okresy suche, intensyfikacja procesów eutrofizacji wód stojących i płynących. Podobnie wysoka wrażliwość na zmiany w środowisku wodnym cechuje siedliska z grupy torfowisk, trzęsawisk i źródlisk śródładowych.

Zmiany w reżimie opadowym i wzrost ewapotranspiracji w połączeniu z antropogenicznym odwodnieniem ich stanowi istotne zagrożenie dla tych siedlisk. Zanik bagien, małych zbiorników wodnych, a także potoków i małych rzek jest największym zagrożeniem dla licznych gatunków, które bądź to bezpośrednio bytują na tych terenach, bądź korzystają z nich jako rezerwuarów wody pitnej. Dotyczy to też łąk wilgotnych i pastwisk, będących siedliskiem dla wielu roślin łąkowych, które zostały w ostatnich dekadach wytrzebione na rzecz monokultur trawy oraz będących ważną bazą pokarmową dla licznych gatunków zwierząt. Grupy wrzosowisk i zarośli oraz naturalnych i półnaturalnych formacji łąkowych i muraw także są zagrożone przez obniżenie poziomu wód gruntowych i częste susze. Zjawiska te będą powodować ich stopniowe przechodzenie od postaci wilgotnych i świeżych do bardziej termofilnych. W górach wrażliwe na zmiany klimatu są zbiorowiska muraw alpejskich, szczególnie narażone na zanikanie w miarę przesuwania w górę pięter termicznych. Spośród siedlisk leśnych do najbardziej zagrożonych należy zaliczyć siedliska lasów bagiennych, z powodu spadku poziomu wód gruntowych, lasy wysokogórskie i silnie termofilne lasy dębowe oraz niektóre postaci lasów na stokach południowych i zachodnich, szczególnie narażonych na skutki susz wiosenno-letnich. Silnie narażone na utratę wartości będą obszary Natura 2000 desygnowane dla ochrony pojedynczego przedmiotu, który jednocześnie jest silnie zagrożony zmianami klimatycznymi, w wyniku których może on doznać znaczącego pogorszenia parametrów struktury i funkcji w stosunkowo krótkim czasie. Obszary Natura 2000 leżące w pasie Nizin Polskich należy generalnie uznać za silnie narażone, co związane jest z obniżaniem poziomu wód gruntowych.

5. *Energetyka*

Sektor energetyki jest relatywnie mało wrażliwy na zmiany klimatu. Wzrost temperatury jest korzystny z punktu widzenia zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło. Zmniejsza się zapotrzebowanie na ogrzewanie pomieszczeń, a także wyrównaniu ulegają zmiany obciążenia w wyniku zmniejszenia różnic między zapotrzebowaniem minimalnym i maksymalnym, co dotyczy zarówno energii elektrycznej i ciepła. Wzrost temperatury może jednak wpływać na zwiększenie zapotrzebowania na chłód, a tym samym energię elektryczną. W przypadku zapotrzebowania nie można, zatem wskazać prawdopodobnych zagrożeń i strat. Najczulszą, z punktu widzenia zmian klimatu, składową sektora energetyki jest infrastruktura wykorzystywana do dystrybucji energii elektrycznej. Już obecnie obfite opady śniegu połączone z przechodzeniem temperatury przez wartość 0°C powodują masowe awarie sieci niskiego napięcia i nawet kilkudniowe braki zasilania, głównie na obszarach wiejskich. Wzrost temperatury w warunkach krajowych spowoduje, że zimą dni o temperaturze ok. 0°C znacznie przybędzie. Wzrastać będą zatem straty spowodowane brakiem zasilania w energię elektryczną. Istotnym problemem w elektrowniach ciepłych jest dostępność wody dla potrzeb chłodzenia i uzupełniania obiegu.

Rozwój technologiczny zmniejszy energochłonność poszczególnych sektorów gospodarki. Energooszczędność struktur budowlanych, odpowiednie materiały, inteligentna obudowa budynku, systemy odpowiednio zarządzane i sterowane spowodują, że budynki będą zero energetyczne w odniesieniu do ciepła na potrzeby ogrzewania pomieszczeń. Natomiast będą produkować energię elektryczną i ciepło, co zostanie wykorzystane do zaopatrywania budynków, zaś nadmiar energii będzie magazynowany albo oddawany do sieci elektroenergetycznej lub ciepłowniczej. Wraz ze wzrostem średniej temperatury wzrośnie efektywność działania cieplnych systemów słonecznych. Zmiany klimatu będą, więc miały korzystny wpływ w tym zakresie. Ponadto przyszłe technologie energetyczne OZE będą mniej wrażliwe na zmiany klimatu, co zapewni odpowiedni rozwój poszczególnych technologii i ich adaptację do nowych warunków.

6. Budownictwo

Konstrukcja nośna obiektów budownictwa mieszkaniowego na terenach zurbanizowanych jest wrażliwa na czynniki klimatyczne. Przy zmieniających się warunkach klimatycznych stosowane obecnie normy i wskaźniki trzeba będzie dostosować do tych zmian. Budownictwo usługowe i produkcyjne na terenach wiejskich, takie jak: magazyny, szklarnie oraz naziemne stalowe zbiorniki na gnojowicę wrażliwe są na silne podmuchy wiatru lub na intensywne opady śniegu. Wyjątkową wrażliwością na podwyższoną temperaturę charakteryzują się: szpitale, hospicja, domy opieki i przedszkola, które w okresie lata muszą być wyposażone w klimatyzację ze względu na stres termiczny.

7. Transport

Infrastruktura transportu drogowego i kolejowego jest najbardziej wrażliwa na czynniki klimatyczne, przede wszystkim na: silny wiatry, opady śniegu, oblodzenie, deszcz i mróz. Ze względu na prognozowane zmiany struktury opadów większego znaczenia nabierze m.in. poprawne określanie światła mostów i przepustów, projektowanie drogi na dojazdach do mostów, problem osuwisk i zagadnienia związane z odwodnieniem powierzchni transportowych oraz kwestie przejść podziemnych, tuneli i in. Równie niekorzystne jest oddziaływanie wysokich temperatur (upałów) – szczególnie długotrwałych – na infrastrukturę drogową i kolejową. Istotny jest problem wpływu wysokich temperatur na nawierzchnie powierzchni komunikacyjnych.

8. Gospodarka przestrzenna i miasta

Wysokie temperatury powietrza w dużych miastach zwiększają efekt miejskiej wyspy ciepła (MWC). Prognozowane zwiększenie częstotliwości i intensywności fal upałów może pogłębiać zjawiska związane z MWC i jej skutkami dla warunków życia oraz zdrowia ludzi. W obliczu zmian klimatu można oczekiwać coraz częstszych powodzi miejskich generowanych głównie przez nawalne opady deszczu. Zagrożenie tym rodzajem powodzi zwiększa niewydolność systemu odwadniającego oraz uszczelnienie powierzchni terenu ograniczające możliwości retencji wodnej.

9. Zdrowie

Wzrost ryzyka zgonu lub choroby podczas fal gorąca jest związany nie tylko z wysoką temperaturą powietrza, ale także dużym natężeniem promieniowania słonecznego oraz wysoką wilgotnością powietrza. W Polsce najwyższy wzrost ryzyka zgonu towarzyszy dużemu stresowi gorąca i wynosi dla zgonów z ogółu przyczyn +23% w stosunku do warunków termoneutralnych i +24% dla zgonów z powodu chorób układu krążenia. Grupami szczególnie wrażliwymi na wpływ wysokiej temperatury są osoby starsze i małe dzieci, u których łatwo dochodzi do zaburzeń gospodarki cieplnej organizmu, oraz osoby ze specyficznymi schorzeniami. W okresie zimowym najbardziej niebezpieczne dla organizmu są duże, gwałtowne spadki temperatury powietrza, które mogą stać się przyczyną nagłych zgonów, zwłaszcza osób starszych z chorobami tętnic czy z chorobą niedokrwienną serca. Pozytywnym skutkiem

postępującego ocieplenia okresów zimowych jest wyraźne zmniejszenie liczby zgonów z wychłodzenia organizmu. Pod koniec XXI wieku liczba takich zdarzeń może się zmniejszyć o 45–80%. Ze wzrostem temperatury powietrza wiąże się także inwazja chorób odkleszczowych. Symulacje zakładają wzrost liczby zachorowań na boreliozę od 20% do 50%. W Polsce od kilkudziesięciu lat notuje się wzrost zachorowalności na alergię pyłkową. Pod wpływem zmian klimatu, a zwłaszcza wzrostu temperatury obserwuje się m.in.: coraz wcześniejszy początek sezonów pyłkowych, zwłaszcza na wiosnę (drzewa wczesnowiosenne) – średnio o 6 dni, wydłużenie sezonu pyłkowego o 10–11 dni.

10. Turystyka i rekreacja

Zmiany klimatu będą wpływać na rozwój turystyki w Polsce poprzez wzrost atrakcyjności wybrzeża Bałtyku i pojezierzy w wyniku wzrostu temperatury i poprawy warunków solarnych w lecie. Turystyce w całym kraju sprzyjać będzie wydłużenie sezonu letniego w turystycznych regionach Polski, co umożliwi poszerzenie oferty wypoczynku. Jednocześnie należy oczekiwać zmniejszenia atrakcyjności turystycznej rejonów o wysokim ryzyku wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych i ich skutków oraz o słabym systemie ostrzeżeń. Także utrata lub obniżenie wartości zasobów przyrodniczych w wyniku zmian klimatu (np. zanikanie jezior) będzie powodować spadek atrakcyjności turystycznej.

5.13.2. Łagodzenie zmian klimatu

W powyższym podrozdziale wskazano przyczyny i skutki zmian klimatu w podziale na najistotniejsze obszary problemowe sfery gospodarczej i środowiskowej. Opisane postępujących zmian i ich skategoryzowanie zwiększa świadomość, że otaczający nas klimat nieustannie ulega modyfikacjom. Każda jego modyfikacja wywołana jest głównie czynnikiem antropogenicznym m.in. emisją gazów i pyłów do powietrza, emisją gazów cieplarnianych, zabudową powierzchni biologicznie czynnych, urbanizacją, wycinką zieleni itp. Opisane wyżej zmiany klimatyczne i ich wpływ na funkcjonowanie poszczególnych sektorów gospodarczych i środowiskowych można minimalizować poprzez wprowadzanie odpowiednich działań łagodzących i adaptacyjnych. Do podstawowych działań łagodzących skutki zmian klimatu oraz przystosowujących środowisko do nieuniknionych zmian należą m.in.:

- 1) odpowiednie zagospodarowanie wód opadowych m.in. retencja wodna, studnie chłonne, nawadnianie terenów zielonych wodami opadowymi, dobór odpowiedniego materiału utwardzającego pozwalającego na swobodną infiltrację wód,
- 2) zatrzymanie i spowolnienie odpływu wód poprzez mikro i naturalną retencję oraz zwiększanie retencji w zlewniach cząstkowych,
- 3) wykonywanie nowych nasadzeń/zalesień w celu zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej i minimalizacji strat podczas ewapotranspiracji,
- 4) ochrona gleb przed erozją w celu minimalizacji jej wysuszenia (erozja wietrzna) oraz nadmiernej utraty szaty roślinnej (erozja wodna),
- 5) odpowiednie dobranie zabiegów agrotechnicznych i struktury upraw zapewniających zwiększone zdolności absorpcyjne gleby oraz utrzymujących prawidłowe stosunki wodno-powietrzne gleby,
- 6) zapobieganie monokulturom leśnym,
- 7) ochrona terenów zielonych i wodnych,
- 8) zabezpieczenie dróg i mostów wraz z prawidłowym odwodnieniem,
- 9) ochrona przeciwpowodziowa obszarów na terenach zalewowych,
- 10) wprowadzanie do uprawy roślin ciepłolubnych (kukurydza, sorgo),
- 11) zapewnienie przewietrzania miast/zawartej zabudowy – poprawa stanu sanitarnego powietrza,
- 12) wykonywanie bieżącej konserwacji rowów melioracyjnych i regulacja rzek (unikanie zjawiska "betonowania" dolin rzecznych, przeciwdziałanie zamuleni rowów),
- 13) utrzymanie drożności korytarzy migracyjnych,

- 14) przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków,
- 15) wprowadzanie gatunków rodzimych,
- 16) prowadzenie nawodnień użytków rolnych i gruntów leśnych,
- 17) zwiększenie wykorzystania OZE (wykorzystanie energii słońca, energii geotermalnej),
- 18) powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych,
- 19) tworzenie i udoskonalanie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przez zagrożeniami naturalnymi,
- 20) rekultywacja terenów zdegradowanych w kierunku wodnym np. zagłębień, obniżeń będących skutkiem działalności wydobywczej.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Celem POŚ dla Gminy Zagnańsk jest przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego Gminy, bądź utrzymanie dobrego poziomu tam gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzednich projektów. Zawarte w POŚ rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno-informacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Opracowany POŚ jest wypełnieniem obowiązku Gminy Zagnańsk w zakresie sporządzania strategicznych dokumentów, co pozwala władzom na bieżąco kontrolować stan środowiska oraz planować na tej podstawie działania służące ochronie środowiska.

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. POŚ dla Gminy Zagnańsk wspomaga dążenie do uzyskania w Gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów.

Odstąpienie od wdrażania zapisów przedmiotowego dokumentu oznaczać będzie odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. W przypadku braku realizacji Programu, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu środowiska pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska.

Brak realizacji zapisów POŚ dla Gminy Zagnańsk doprowadzi m.in. do:

1. pogorszenia stanu i jakości powietrza atmosferycznego,
2. pogorszenia stanu klimatu akustycznego,
3. pogorszenia jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych,
4. pogorszenia stanu gospodarki wodno-ściekowej,
5. pogorszenia jakości i zasobności gleb i powierzchni ziemi,
6. pogorszenia systemu gospodarowania odpadami, w tym ograniczenia powstawaniu odpadów,
7. pogorszenia stanu zasobów przyrodniczych, różnorodności biologicznej, obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną,
8. pogorszenia walorów krajobrazowych,
9. wzrostu występowania zjawisk ekstremalnych (powódź, susza),
10. pogorszenia życia mieszkańców z uwagi na przekroczenia standardów ochrony środowiska.

Pozytywnym skutkiem środowiskowym w przypadku zaniechania realizacji założeń projektu POŚ dla Gminy Zagnańsk będzie wyeliminowanie negatywnego wpływu występującego podczas działań typowo inwestycyjnych m.in. budowy/przebudowy układu komunikacyjnego (drogowego i kolejowego), budowy ścieżek rowerowych, remonty i udrażnianie rowów melioracji szczegółowej, budowy/przebudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, termomodernizacji obiektów itp. W przypadku braku realizacji w/w zamierzeń nie dojdzie do zajęcia nowych powierzchni biologicznie czynnych, wzrostu emisji hałasu oraz

gazów i pyłów do powietrza w miejscach dotąd nieprzekształconych antropogenicznie. Brak realizacji zamierzeń inwestycyjnych wiąże się z mniejszą ingerencją na komponenty środowiska tj.: wody, gleby, środowisko przyrodnicze oraz krajobraz lokalny. Zaniechanie założeń projektu POŚ dla Gminy Zagnańsk wiąże się z mniejszym prawdopodobieństwem zniszczenia siedlisk przyrodniczych oraz naruszenia funkcjonowania korytarzy migracyjnych czy też obszarów chronionych. Generalnie zaniechanie realizacji zadań typowo inwestycyjnych jest pozytywne, niemniej jednak w perspektywie długoterminowej oznaczać będzie pogarszanie się warunków życia mieszkańców, w tym warunków środowiskowych na terenie Gminy Zagnańsk.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Projekt Programu w części diagnostycznej, wskazuje na najważniejsze zagrożenia oraz problemy środowiska w Gminie Zagnańsk poprzez wykonaną dla każdego obszaru interwencji analizę SWOT. Na podstawie analizy danych oraz informacji o stanie środowiska w regionie, wytypowano odpowiednie cele i kierunki interwencji wraz z działaniami i odpowiadającymi im zadaniami. Zaproponowane działania i zadania będą dotyczyły projektów odpowiadających na zidentyfikowane problemy środowiska w regionie, np. przekroczone normy dotyczące jakości powietrza w strefach województwa, zanieczyszczenie wód powierzchniowych, problemy dotyczące zmian klimatu oraz działań adaptacyjnych, a także przeciwdziałania i zapobiegania katastrofom naturalnym. Należy stwierdzić, iż żadne z planowanych przedsięwzięć nie będzie naruszało aktualnego statusu ochrony na wyznaczonych obecnie obszarowych formach ochrony przyrody. Ponadto nadmienić należy, iż wszelkie działania zmierzające do poprawy jakości powietrza oraz poprawy stanu wód powierzchniowych i podziemnych wpływać będą na minimalizowanie zagrożeń związanych z utratą walorów przyrodniczych na obszarach objętych prawnymi formami ochrony przyrody. Planowane inwestycje będą poddane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i w przypadku tych terenów, niezwykle istotne będzie zwrócenie uwagi na dokładne rozpoznanie możliwości prowadzenia działań oraz zaproponowanie najlepszych rozwiązań minimalizujących wszelkie nawet najmniejsze negatywne skutki.

Ze względu na ogólny charakter projektu Programu (nie wskazuje on dokładnego zakresu przedsięwzięć) analizę można przeprowadzić w oparciu o ogólne założenia. Należy pamiętać, że jeśli dojdzie do realizacji przedsięwzięć, będą one poddane także odpowiedniej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Projekt Programu zakłada realizację wielu inwestycji, które kwalifikują się do inwestycji celu publicznego. Wymienić tu można przede wszystkim zaplanowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu inwestycje drogowe, budowę sieci i urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków, jak również inwestycje związane z ochroną przeciwpowodziową.

Przedstawione poniżej problemy ochrony środowiska są wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska w ramach wyznaczonych obszarów interwencji. Zdiagnozowane problemy mają charakter wyłącznie informacyjny, a ich celem jest ukierunkowanie działań w taki sposób aby jest zminimalizować lub wyeliminować. Wskazane poniżej problemy dały podstawy do wyznaczenia w POŚ dla Gminy Zagnańsk odpowiednich celów i kierunków interwencji wraz z zadaniami, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie Gminy.

Szczególnie istotny z punktu widzenia projektu POŚ dla Gminy Zagnańsk jest problem występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń substancji w strefie świątokrzyskiej tj. pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} i benzo(a)pirenu. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma głównie emisja komunikacyjna oraz emisja indywidualna tzw. „niska emisja”, której źródłem są domowe systemy grzewcze oraz niewielkie kotłownie

pracujące na potrzeby zakładów produkcyjnych i budynków użyteczności publicznej, opalanych paliwami stałymi (koks, węgiel kamienny). Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony Gminy i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 24. Problemy w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie Gminy Zagnańsk

Słabe strony	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> → przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji tj. PM2,5, PM10 i benzo(a)pirenu w strefie świętokrzyskiej, w której znajduje się gmina Zagnańsk (za rok 2021), → wzrost liczby pojazdów samochodowych na drogach krajowych i wojewódzkich od 2010 r. do 2021 r., → duża liczba indywidualnych źródeł ciepła, wykorzystujących w celach grzewczych paliwa stałe niskiej jakości, → niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, → brak punktu monitoringu jakości powietrza (WIOŚ) na terenie Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> → komunikacyjnego, → rozwój zakładów przemysłowych, → pogłębiająca się zmiana klimatu, → zagrożenie dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu (w tym sektor rolnictwa), → brak funduszy na realizację działań związanych z poprawą jakości powietrza i zapobiegania zmianom klimatu, → likwidacja dofinansowań na OZE lub niekorzystne warunki prosumenckie, → napływ zanieczyszczeń z regionów sąsiednich, → zagrożenia gwałtownymi zjawiskami atmosferycznymi spowodowanymi zmianami klimatycznymi.

Kolejnym problemem jest emisja ponadnormatywnego hałasu do środowiska. Problemem jest stale zwiększający się ruch pojazdów (na co wskazują wyniki badań GPR) oraz stan techniczny nawierzchni. Na terenie gminy Zagnańsk, największy wpływ na klimat akustyczny ma komunikacja drogowa. Głównym źródłem hałasu jest droga ekspresowa S-7 i droga wojewódzka nr 750 Ćmińsk – Barcza. Na terenie Gminy Zagnańsk generalnym pomiarem ruchu zostało objętych 5 odcinków dróg krajowych (3 odcinki na drodze S7 i 2 odcinki na drodze DW 750). Analizując wyniki pomiarów natężenia ruchu na drodze krajowej nr 7 na odcinkach przebiegających przez teren Gminy Zagnańsk można stwierdzić ciągły, dynamiczny wzrost liczny pojazdów na wszystkich badanych odcinkach. Największy, bo aż niemalże 250 % wzrost liczby pojazdów miał miejsce na odcinku nr 21301 Kielce Obwodnica A. Analizując wyniki pomiarów natężenia ruchu na drodze wojewódzkiej nr 750 na odcinkach przebiegających przez teren Gminy Zagnańsk, na przestrzeni 10 lat, tj. od roku 2010 do 2020 można stwierdzić ogólny wzrost liczby pojazdów. Wzrost natężenia ruchu dotyczy zwłaszcza odcinka pomiarowego Ćmińsk – Zagnańsk. Reasumując w ciągu ostatnich 10 lat odnotowano rosnący ruch komunikacji drogowej. Na terenie Gminy Zagnańsk odcinkiem dla którego opracowano mapę akustyczną jest droga S7. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony Gminy i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem.

Tabela 25. Problemy w zakresie zagrożenia hałasem na terenie Gminy Zagnańsk

Słabe strony	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> → niewystarczająca liczba pomiarów wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych na terenie Gminy Zagnańsk. → przekroczone wartości dopuszczalne emisji hałasu komunikacyjnego przy drodze ekspresowej S7, przebiegającej przez Gminę Zagnańsk. 	<ul style="list-style-type: none"> → wzrost natężenia ruchu pojazdów związany z rozwojem gospodarczym i bogaceniem się ludności → wzrost udziału transportu indywidualnego prowadzący do przeciążenia szlaków komunikacji drogowej.

Kolejnym ważnym aspektem jest ochrona środowiska przed ponadnormatywnym poziomem promieniowania elektromagnetycznego. W Gminie Zagnańsk brak jest znaczących źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach wyższych od dopuszczalnych w otoczeniu anten stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzonej do tych anten i charakterystyk promieniowania tych anten. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony Gminy i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne.

Tabela 26. Problemy w zakresie promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Zagnańsk

Słabe strony	Zagrożenia
→ brak	→ zwiększająca się liczba źródeł PEM, → wzrost natężenia PEM, → nowe źródła PEM (technologia 5G)

Problemem ochrony środowiska istotnym z punktu widzenia POŚ dla Gminy Zagnańsk jest ochrona wód przed zanieczyszczeniami. Obszar Gminy w całości znajduje się w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych, których stan w większości oceniono jako zły i które w większości są zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego. Intensywne rolnictwo, długofalowy proces budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (niski wskaźnik gęstości zaludnienia – brak uzasadnienia ekonomicznego dla budowy kanalizacji) oraz stopień zanieczyszczenia wód spowodowany rodzajem użytkowania gruntów w zlewni spowodowały wprowadzenie derogacji czasowych do roku 2027. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony Gminy i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami.

Tabela 27. Problemy w zakresie gospodarowania wodami na terenie Gminy Zagnańsk

Słabe strony	Zagrożenia
→ zły stan wód dla prawie połowy JCWPrz na terenie gminy - cel środowiskowy przesunięty do 2027r. → mała liczba punktów monitoringu wód podziemnych – 1 punkt w miejscowości Ściegna	→ nieosiągnięcie celów środowiskowych RDW dla JCWPrz w kolejnym okresie programowania tj. 2021-2027, → trwałe zanieczyszczenie wód podziemnych (np. związkami azotu pochodzenia rolniczego) gruntowych i wglębnych, stanowiących ważne źródło zaopatrzenia w wodę pitną, → zagrożenie wystąpienia powodzi oraz straty wynikające z wystąpienia tego zjawiska.

Istotnym problemem z punktu ochrony środowiska w zakresie gospodarki wodno-ściekowej są problemy techniczne i ekonomiczne związane z rozwiązaniem gospodarki ściekowej na terenach o rozproszonej zabudowie, a przy tym nadmierne stosowanie i brak kontroli nad przydomowymi oczyszczalniami ścieków. Dodatkowo problemem jest niekontrolowany spływ wód opadowych i roztopowych z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni.

Tabela 28. Problemy w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Zagnańsk

Słabe strony	Zagrożenia
→ problemy techniczne i ekonomiczne związane z rozwiązaniem gospodarki ściekowej na terenach o rozproszonej zabudowie	→ przedostawanie się do wód lub gruntu nieoczyszczonych ścieków, w wyniku awarii kanalizacji sanitarnej lub nieszczelności bezodpływowych zbiorników na ścieki, → przyrost liczby RLM i brak odpowiedniej przepustowości oczyszczalni ścieków, → zrzut zanieczyszczeń z poza terenu gminy do wód powierzchniowych, → niewłaściwe zagospodarowanie nieczystości ciekłych przez mieszkańców, których posesje nie są podłączone do sieci kanalizacyjnej.

W zakresie zasobów geologicznych i ochrony powierzchni ziemi (gleb) głównymi problemami są: występowanie terenów poeksploatacyjnych (nie zrehabilitowanych), zaniechanie eksploatacji kopalni, niewystarczająca ilość punktów monitoringu gleb, występowanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi, ubytek terenów rolniczych, często o wysokich klasach bonitacyjnych przez niekontrolowany rozwój terenów zabudowanych. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony Gminy i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Zasoby geologiczne i Gleby.

Tabela 29. Problemy w zakresie zasobów geologicznych i gleb na terenie Gminy Zagnańsk

Słabe strony	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> → zaniechanie eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Sosnowica, → występowanie osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy, → przekształcenie powierzchni ziemi związane z eksploatacją → zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego, → duże obszary powydobywcze → brak punktów monitoringu gleb na terenie gminy, → występowanie antropogenicznych źródeł zanieczyszczeń -emisja z transportu i przemysłu, → niska świadomość proekologiczna: wypalanie traw, niszczenie zieleni, nielegalne składowiska tzw. „dzikie wysypiska” → gleby o małej przydatności rolniczej, ubogie w próchnicę i przyswajalne składniki pokarmowe. 	<ul style="list-style-type: none"> → nielegalne i niekontrolowane wydobywanie kopalin, → stale zmniejszające się zasoby, całkowite wyeksploatowanie, → brak rynku zbytu na wydobywaną kopalinę, → zmiana warunków gruntowo-wodnych w sąsiedztwie terenów górniczych → wzrost zanieczyszczenia metalami ciężkimi i WWA, → wzrost stężenia azotu w wyniku niewłaściwego stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, → zanieczyszczenie środowiska wodnego związkami azotu z nawozów sztucznych, → postępująca erozja powietrzno-wodna gleb, → niewłaściwie prowadzone zabiegi agrotechniczne – niedostosowanie ich zakresu i techniki do typu gleby, składu granulometrycznego oraz rzeźby.

Kolejnym ważnym obszarem w którym zdiagnozowano problemy jest gospodarka odpadami. Pomimo sukcesywnego wzrostu świadomości mieszkańców gminy Zagnańsk o prawidłowym gospodarowaniu odpadami i objęcia zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych 100% mieszkańców w dalszym ciągu występują problemy, które wymagają naprawy. Jednym z najistotniejszych problemów jest stale rosnąca ilość odpadów komunalnych. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony Gminy i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 30. Problemy w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy Zagnańsk

Słabe strony	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> → występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy – na terenie Gminy nadal występuje niski współczynnik usuwania wyrobów azbestowych w stosunku do zinwentaryzowanej ilości i terminu usunięcia do końca 2032 r. → wysokie koszty unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych (np. zawierających PCB, przeterminowane środki ochrony roślin) - mała ilość instalacji do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych na terenie województwa zmusza do transportowania odpadów na znaczne odległości, co podnosi koszty ich unieszkodliwienia, → rosnąca ilość zbieranych odpadów komunalnych 	<ul style="list-style-type: none"> → wzrost opłat dla mieszkańców za system gospodarowania odpadami na terenie gmin → nielegalne składowanie odpadów na tzw. „dzikich wysypiskach”, → skutki finansowe niedotrzymania wymaganych prawem poziomów redukcji, → brak środków finansowych na usuwanie azbestu.

W zakresie zasobów przyrodniczych istotną rolę odgrywa właściwa gospodarka leśna, gospodarka rolna (wdrażanie dobrych praktyk rolniczych) oraz ochrona terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo. Do najistotniejszych problemów Gminy należy postępujące zubażanie ekosystemów leśnych kosztem ekosystemów rolnych, niewielki procent roślinności pierwotnej, zmiana warunków biotycznych podczas regulacji cieków i rzek, przebudowy wałów. W zakresie uwarunkowań zabytkowych można obserwować degradację elementów historycznych poprzez lokalizację nowej zabytkowych oraz niewystarczająca ilość środków (w tym prywatnych) na modernizację/renowację obiektów zabytkowych. Poniżej w tabeli przedstawiono zdiagnozowane w toku analizy słabe strony Gminy i zagrożenia w ramach obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe.

Tabela 31. Problemy w zakresie zasobów przyrodniczych na terenie Gminy Zagnańsk

Słabe strony	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">→ ciągła potrzeba uzupełniania inwentaryzacji przyrodniczych,→ postępująca degradacja pojedynczych obiektów zabytkowych→ średnie oznakowanie atrakcji turystycznych i tras rekreacyjnych,→ brak wystarczających środków na opiekę nad zabytkami, skutkujący złym stanem zachowania niektórych zabytków.	<ul style="list-style-type: none">→ klęski żywiołowe (pożary, powódzie),→ zajęcie terenów cennych przyrodniczo pod realizację przedsięwzięć, które nie są objęte ochroną w formie obszarów chronionych,→ zmiana stosunków wodnych na terenach przyległych oraz niewłaściwie prowadzone zabiegi melioracyjne,→ ekspansja inwestycyjna w historyczne układy wsi,→ dewaloryzacja krajobrazu kulturowego, przez wprowadzanie nowej zabudowy lub wymianę starej na nową o obcych formach,→ brak dostatecznego oznakowania zabytków.

Na terenie gminy Zagnańsk nie ma zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR). Na przestrzeni ostatnich lat nie odnotowano na terenie gminy Zagnańsk zdarzeń o znamionach poważnej awarii. Pod względem wystąpienia zagrożenia poważną awarią na terenie gminy Zagnańsk nie zdiagnozowano żadnych problemów w tym zakresie.

8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUMOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE LUB BRAK ODDZIAŁYWANIA, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk cele, kierunki, działania i zadania są działaniami o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-funkcjonalnym), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, sportowo-rekreacyjnej, turystycznej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [18]*, dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w *Ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]*. W ramach omawianej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Program zawiera proponowane działania (zalecenia) i zadania zgłoszone przez samorząd Gminy, których realizacja przewidziana jest w perspektywie lat 2022-2025 z perspektywą do roku 2027. W POŚ dokonano podziału na wyznaczone proponowane priorytetowe działania (zalecenia) oraz konkretne zadania, co do których znane są w większości przypadków zakres, charakter oraz rodzaj przedsięwzięcia.

W przypadku wyznaczonych proponowanych działań (zaleceń) w tab. 51 rozdziału 6 POŚ działania te odnoszą się one do realizacji ogólnych koncepcji związanych ze zdiagnozowanymi na terenie gminy Zagnańsk problemami. Są to więc ogólne priorytety wyznaczone dla konkretnych kierunków interwencji jakie powinny być realizowane w okresie programowania POŚ, w celu poprawy środowiska na terenie gminy. Zatem przedstawione priorytety działań nie mają charakteru zadań inwestycyjnych lub nie inwestycyjnych, a jedynie są założeniami programowymi zakładającymi poprawę jakości środowiska w poszczególnych obszarach interwencji. Działania te to innymi słowy zalecenia jakie należy w miarę możliwości interesariuszy POŚ wdrażać, aby poprawiać i dbać o należyty stan środowiska. Przedstawione działania to jedynie propozycje ogólnych założeń (zaleceń), dla których nie określono w POŚ szczegółowego zakresu, charakteru, lokalizacji, stąd też ocena tych działań będzie dokonana w oparciu o ogólne potencjalne i możliwe do wystąpienia oddziaływania. Należy podkreślić, że tabela z działaniami zawieraj propozycje priorytetów działań, a konkretne zadania przedstawiono w tab. 52 i 53 rozdziału 7 POŚ, które są znane co do miejsca, czasu i zakresu realizacji.

W przypadku wyznaczonych konkretnych zadań w tab. 52 i 53 rozdziału 7 POŚ (Harmonogram rzeczowo-finansowy) zadania te należą częściowo do zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych dla których, w większości przypadków znany jest zakres, sposób i charakter ich realizacji. W związku z powyższym dla wyznaczonych konkretnych zadań w POŚ dokonano oceny oddziaływań mając na uwadze znana lokalizację i przedstawiono skutki środowiskowe ich realizacji dla poszczególnych komponentów środowiska. Należy zaznaczyć, że w przypadku zadań dotyczących rozbudowy/modernizacji infrastruktury wod-kan lub infrastruktury drogowej i kolejowej część z nich na wniosek inwestora może zostać uznana za inwestycje celu publicznego. Aby dana inwestycja mogła zostać uznana za inwestycję celu publicznego musi mieć określony zasięg (gminny,

powiatowy, wojewódzki, krajowy lub międzynarodowy), a przy tym realizować cel, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (dalej jako u.g.n.). Katalog celów publicznych ma charakter konkretny i zamknięty, tzn., że celem publicznym może być tylko cel wyraźnie wyrażony w art. 6 u.g.n. albo w innej ustawie jako publiczny.

Powyższy podział pozwala z jednej strony wyodrębnić w sposób ogólny grupy konkretnych priorytetów działań na rzecz poprawy środowiska oraz skoncentrować się na konkretnych zadaniach inwestycyjnych i nie inwestycyjnych, które są priorytetowe i znajdują pokrycie w strategiach i finansach samorządu gminnego i interesariuszy POŚ.

Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono **potencjalne** oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji POŚ dla Gminy Zagnańsk na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono **potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne** na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

Mając na uwadze rzetelność i jak największą wnikliwość dokonania oceny oddziaływania na środowisko w tabeli poniżej przedstawiono ogólne zakresy przyjętych w POŚ proponowanych działań oraz wyznaczonych konkretnych zadań do realizacji. Konkretnie zadania zawarte w POŚ (w harmonogramie rzeczowo-finansowym), dla których były znane: zakres, charakter i lokalizacja przedstawiono na **załączniku graficznym nr 1 do Prognozy**.

Tabela 32. Proponowane działania i wskazane zadania przyjęte w POŚ dla gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2027

Kod działania/zadania z POŚ	Nazwa działania/zadania	Zakres realizacji
OCHRONA POWIETRZA		
D.OP.1	Termomodernizacja obiektów i poprawa efektywności energetycznej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma za zadanie prowadzenie sukcesywnej termomodernizacji obiektów wraz z poprawą efektywności energetycznej w poszczególnych nieruchomościach gminy Zagnańsk. W możliwy zakres realizacji wchodzi m.in. ocieplenie budynku, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana i izolacja dachu, wymiana nieefektywnych i nieekologicznych źródeł ciepła.
D.OP.2	Wymiana/modernizacja systemów ogrzewania na proekologiczne w tym wdrażanie dotacji i dofinansowań z tym związanych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu sukcesywną wymianę źródeł ciepła na proekologiczne w tym wdrażanie dotacji i dofinansowań z tym związanych. Działanie ma charakter rozproszony i obejmuje wszystkich mieszkańców gminy Zagnańsk.
D.OP.3	Tworzenie systemów zachęt i wsparcia dla mieszkańców w celu wymiany i eksploatacji niskoemisyjnych źródeł ciepła	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu przyciągnięcie uwagi mieszkańców do ekologicznych form źródeł ciepła i energii oraz przekonanie do korzystania z niskoemisyjnych źródeł ciepła, w celu poprawy jakości powietrza i ograniczeniu emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do środowiska.

<i>D.OP.4</i>	Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu promowanie w szerokim spektrum (kampanie, ulotki, informacje, warsztaty) rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza.
<i>D.OP.5</i>	Modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne lub poprzez zakup lamp solarnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu sukcesywną modernizację istniejącego oświetlenia na oświetlenie energooszczędne lub oświetlenie działające w oparciu o OZE.
<i>D.OP.6</i>	Przebudowa, modernizacja i doposażenie lokalnych kotłowni	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu modernizację lokalnych kotłowni na paliwa stałe lub ich wymianę na systemy i instalacje bardziej ekologiczne zmniejszające emisje gazów i pyłów do powietrza.
<i>D.OP.7</i>	Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programów Ograniczenia Niskiej Emisji, Planów Gospodarki Niskoemisyjnej lub Gminnych Programów Ochrony Powietrza	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu kontynuowanie lokalnych polityk i strategii związanych z opracowaniem m.in. programów gospodarki niskoemisyjnej. Działanie to jest więc działaniem programowych, które nakreśla konieczność posiadania odpowiednich założeń w dokumentach lokalnych oraz określenia celów i priorytetów związanych z poprawą jakości powietrza.
<i>D.OP.8</i>	Realizacja gminnych oraz regionalnych i krajowych programów ekologicznych, związanych z wymianą źródeł ciepła oraz wsparciem dla odnawialnych źródeł energii	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu realizację gminnych oraz regionalnych i krajowych założeń związanych z wymianą źródeł ciepła oraz wsparcia rozwoju OZE. Działanie winno wypełniać zatem wymogi programowe i strategiczne oraz sukcesywnie wdrażać rozwiązania mające na celu zmniejszenie emisji gazów i pyłów do powietrza, głównie w zakresie tzw. „niskiej emisji”
<i>D.OP.9</i>	Realizacja ustaleń Wojewódzkiego Programu Ochrony Powietrza oraz działań naprawczych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu sukcesywną realizację założeń i ustaleń Wojewódzkiego Programu Ochrony Powietrza, w tym kierunkowych ustalonych działań naprawczych. Działanie ma na celu zatem wypełnienie przyjętych rozwiązań na szczeblu wojewódzkim, które to rozwiązania mają ograniczać emisję zanieczyszczeń do powietrza.
<i>D.OP.10</i>	Aktualizacja i inwentaryzacja źródeł niskiej emisji	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu rzetelną inwentaryzację źródeł ciepła oraz jej systematyczną aktualizację. Działanie ma na celu zatem stworzenie bazy danych o inwentaryzacji źródeł ciepła, aby podejmować nowe kierunki i formować nowe cele środowiskowe w tym zakresie.
<i>D.OP.11</i>	Rozwój infrastruktury gazowej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu sukcesywne dozbieranie terenów zurbanizowanych w infrastrukturę gazową. Działanie jest zaleceniem zmierzającym do zwiększenia stopnia gazyfikacji w gminie.

D.OP.12	Rozwój, utrzymanie i modernizacja systemu transportu publicznego (komunikacji autobusowej)	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu poprawę systemu zbiorowego transportu w tym rozwój systemu połączeń komunikacji zbiorowej, aby sukcesywnie zmniejszać ruch indywidualny kosztem ruchu komunikacji zbiorowej minimalizując tym samym kumulację negatywnych oddziaływań w zakresie emisji spalin.
D.OP.13	Rozwój i modernizacja sieci infrastruktury drogowej i pieszo-rowerowej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu dalsze polepszanie infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej w gminie poprzez wyznaczanie konkretnych zadań inwestycyjnych sprzyjających poprawie połączeń komunikacyjnych jak i ich standardów technicznych.
D.OP.14	Utrzymanie dróg w sposób ograniczający emisję wtórną poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu dbałość o stan nawierzchni dróg i możliwą eliminację lub minimalizację wtórnej emisji z sieci infrastruktury drogowej. Działanie więc ma na celu odpowiednie utrzymanie stanu dróg aby ograniczać emisję pyłów do powietrza.
D.OP.15	Promocja niskoemisyjnych środków transportu	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu promowanie rozwiązań ekologicznych w zakresie środków transportu oraz realizację zadań przyczyniających się do zmniejszenia emisji z sektora transportu drogowego.
D.OP.16	Monitoring i rozwój sieci pomiarowej jakości powietrza	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu stałe prowadzenie monitoringu jakości powietrza na terenie woj. świętokrzyskiego w ramach zatwierdzonego Programu Monitoringu Środowiska dla województwa.
D.OP.17	Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wiąże się z prowadzeniem dalszych w zależności od potrzeb kontroli planowych i pozaplanowych w zakresie przestrzegania standardów jakości powietrza i emisji gazów i pyłów z różnych źródeł.
D.OP.18	Rozwój systemu informowania o przekroczeniach jakości powietrza	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu wdrażanie i aktualizowanie systemu informowania mieszkańców o przekroczeniach jakości powietrza na terenie gminy.
D.OP.19	Uwzględnianie w MPZP zapisów dotyczących stosowania ekologicznego ogrzewania w tym OZE oraz zapisów zapewniających właściwe przewietrzanie terenów zurbanizowanych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu sukcesywne uzupełnianie mpzp o zapisy dotyczące stosowania ekologicznego ogrzewania w tym OZE oraz zapisów zapewniających właściwe przewietrzanie terenów zurbanizowanych.
D.OP.20	Rozwój systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu ciągły rozwój systemów wykorzystujących OZE na terenie gminy w sposób ograniczający emisję gazów i pyłów do powietrza. Działanie to jest działaniem kierunkowym wyznaczającym trend w którym w okresie programowania powinna zmierzać gmina Zagnańsk w zależności od potrzeb.

		Dodatkowo zakres działania obejmuje indywidualne systemy OZE ograniczone do zabudowy na nieruchomościach tj. kolektory słoneczne, pompy ciepła i panele fotowoltaiczne. Zakres działania nie przewiduje realizacji w okresie programowania farm fotowoltaicznych, elektrowni wiatrowych, elektrowni wodnych.
D.OP.21	Prowadzenie akcji promocyjnych dotyczących wykorzystania OZE	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu przekazywanie jak największej ilości informacji o OZE z punktu widzenia funkcjonalnego i poprawy jakości środowiska.
Z.OP.1	Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku	W zakres prac wchodzi m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • wymiana stolarki okiennej, • wymiana stolarki drzwiowej, • docieplenie stropodachów, • ocieplenie ścian zewnętrznych, • przebudowa kotłowni, • modernizacja instalacji centralnego ogrzewania, • modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej, • ocieplenie ścian zewnętrznych, • modernizacja oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne.
Z.OP.2	Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer	Zakres prac: <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie map dla celów projektowych • Opracowanie dokumentacji geotechnicznej • Wykonanie operatu i uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzenie wód opadowych z odwodnienia drogi • Wykonanie koncepcji projektu wraz z przebudową urządzeń technicznych kolidujących z zakresem zamówienia w przypadku zajścia takiej sytuacji • Opracowanie projektu budowlano - wykonawczego budowy: <ol style="list-style-type: none"> a) ciągu pieszo - rowerowego wraz z przebudową mostu, oraz innych projektów koniecznych do przebudowy wszystkich kolidujących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na odcinku od włączenia z drogi wojewódzkiej Nr 750 do włączenia z drogą wewnętrzną (zjazd na parking); b) ciągu pieszego (chodnika) oraz innych projektów koniecznych do przebudowy wszystkich kolidujących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w msc. Umer od skrzyżowania z drogą powiatową Nr 0467T do końca zabudowy drogi, oraz w msc. Kołomań od zjazdu na parking (drogi wewnętrznej) do końca zabudowy drogi. c) kanału technologicznego • Wykonanie projektu odwodnienia z uwzględnieniem odbioru wód z odwodnienia dróg wewnętrznych • Umocnienie rowów odprowadzających wody opadowe z odwodnienia drogi płytami chodnikowymi

		<ul style="list-style-type: none"> Regulacja studzienek kanalizacyjnych zlokalizowanych w pasie drogi Przebudowa ogrodzeń będących w kolizji z pasem drogowym Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej
Z.OP.3	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	<p>Zakres prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi powiatowej Nr 0296T o długości ok. 4,0 km o nawierzchni bitumicznej (asfalt), Budowa kładki dla rowerzystów w ciągu drogi powiatowej 0296T nad drogą krajową Nr 7 (S-7) wzdłuż istniejącego wiaduktu.
Z.OP.4	Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS	Opracowanie dokumentacji koncepcyjnej przebiegu tras rowerowych. Brak prac budowlanych – tylko dokumentacja.
Z.OP.5	Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej, tj.:	<p>Budynki objęte zadaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> Budynek Przedszkola w Samsonowie Budynek Sz. P w Chrustach Budynek Przedszkola i świetlicy w Zachełmiu <p>W ramach inwestycji wykonane zostanie: ocieplenie ścian zewnętrznych, wymiana okien i drzwi zewnętrznych oraz modernizacja instalacji c.o. Dodatkowo, w ramach projektu wymienione zostanie oświetlenie wewnętrzne oraz zainstalowane będą panele fotowoltaiczne do produkcji energii elektrycznej z OZE.</p>
Z.OP.6	Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk	<p>Zakres prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wymiana punktów oświetlenia ulicznego na bardziej energooszczędne.
Z.OP.7	Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk	<p>Etapy prac:</p> <ol style="list-style-type: none"> ścieżka rowerowa na odcinku drogi powiatowej Nr 0296T Kielce Zagnańsk w obrębie Jaworze od km 11+044 do km 8+383 na terenie gminy Zagnańsk (o długości ok. 2,6 km) ścieżka rowerowa na odcinku od Dęba „Bartka” wzdłuż drogi gminnej nr 400018T, dróg powiatowych Nr 0300T, 0296T (ul. Słoneczna, ul. Kielecka do ostatnich zabudowań) oraz od skrzyżowania ze ścieżką edukacyjną „Na królewskim szlaku” przy kopalni kamienia Sosnowica do miasta Kielce <p>Zakres prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonanie robót ziemnych, przebudowę i budowę instalacji teletechnicznej, przebudowę i budowę kanalizacji deszczowej, przebudowę i budowę oświetlenia ulicznego, wykonanie konstrukcji ciągów pieszo-rowerowych o nawierzchni bitumicznej, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego tablic drogowskazowych, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego

Z.OP.8	Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Utworzenie stanowiska i punktu konsultacyjnego w istniejącym budynku Urzędu Gminy Zagnańsk.
Z.OP.9	Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk	Zakres prac: <ul style="list-style-type: none"> instalacja lamp oświetleniowych w wybranych lokalizacjach gminy wzdłuż istniejących ciągów drogowych i w granicach pasa drogowego.
Z.OP.10	Budowa ciągu pieszo-rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów	Zakres prac: <ul style="list-style-type: none"> budowa ścieżki rowerowej, chodników, ciągów pieszo-rowerowych z poszerzeniem i wzmocnieniem konstrukcji jezdni i dostosowaniem parametrów geometrycznych do obowiązujących przepisów wraz z rozbudową istniejącej drogi wojewódzkiej nr 750 na odcinku: <ol style="list-style-type: none"> od km ok. 0+000 do km ok. 5+600,00 (około 5,6 km), od km ok. 12+800,00 do km ok. 13+654,92 dodatkowo należy przewidzieć ścieżkę rowerową dookoła ronda (3 wlot ronda kierunek m. Występa) – długość odcinka 0,85 km + 0,15 km = 1,0 km. <p>Łączna długość odcinków około 6,6 km. Inwestycja obejmuje budowę pełnego zakresu jednojezdniowej drogi klasy G. Zakres inwestycji nie obejmuje budowy obiektów mostowych. Dla zadania została wydana decyzja środowiskowa znak: WOO-I.420.7.2019.MK.49 z dnia 24 kwietnia 2020 r.</p>
Z.OP.11	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	Zadanie realizowane w ramach Państwowego Programu Monitoringu Środowiska przez WIOŚ Kielce na stacjach monitoringu jakości powietrza w woj. świętokrzyskim.
OCHRONA PRZED HAŁASEM		
D.ZH.1	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej i kolejowej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu dalsze polepszanie infrastruktury drogowej i kolejowej poprzez wyznaczanie konkretnych zadań inwestycyjnych sprzyjających poprawie połączeń komunikacyjnych jak i ich standardów technicznych. Działanie jest zatem zaleceniem do dalszej poprawy stanu infrastruktury komunikacyjnej na terenie gminy Zagnańsk w zakresie parametrów technicznych i użytkowych.
D.ZH.2	Udoskonalanie systemu zarządzania ruchem poprzez zwiększenie parametrów płynności ruchu, prędkości oraz bezpieczeństwa	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu wdrażanie rozwiązań poprawiających system zarządzania ruchem poprzez zwiększenie jego płynności, przestrzeganie prędkości i poprawę bezpieczeństwa. Działanie jest działaniem koncepcyjno-organizacyjnym i ma na celu poprawę i zwiększanie efektywności ruchu komunikacyjnego w obszarze gminy.
D.ZH.3	Stosowanie metod ograniczających emisję hałasu i drgań do środowiska	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu wdrażanie rozwiązań minimalizujących emisję hałasu oraz

		ograniczających emisję drgań z transportu drogowego i kolejowego. Założenie te ma przyczynić się do minimalizacji negatywnych oddziaływań akustycznych, w szczególności na terenach chronionych akustycznie.
D.ZH.4	Wyprowadzenie ruchu ciężkiego poza teren zabudowany (budowa obwodnicy)	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu poszukiwanie rozwiązań alternatywnych do budowy nowych dróg oraz koncepcji zakładających wyprowadzenie ruchu samochodowego spoza centrów miejscowości na obrzeża. Założenie realizowane przez to działanie ma na celu rozproszenie ruchu i zminimalizowanie emisji liniowej na terenach zurbanizowanych.
D.ZH.5	Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zakłada realizację i przestrzeganie wytycznych i ustaleń zawartych w Programach ochrony środowiska przed hałasem, a które to dotyczą administracyjnie gminy Zagnańsk.
D.ZH.6	Rozwój i integracja elementów systemu transportowego	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zakłada, aby zarządcy sieci zmierzali do integracji elementów systemu transportowego poprzez spójną realizację zadań dotyczących rozbudowy infrastruktury drogowej w granicach gminy Zagnańsk.
D.ZH.7	Monitoring hałasu powierzchniowego, liniowego i punktowego	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zakłada dalsze prowadzenie monitoringu hałasu na terenie woj. świętokrzyskiego z możliwą rozbudową systemu monitoringu o nowe punkty kontrolne.
D.ZH.8	Kontrola przestrzegania standardów akustycznych i decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zakłada sukcesywne przeprowadzanie kontroli w zakresie przestrzegania norm akustycznych oraz nałożonych standardów w decyzjach o dopuszczalnym poziomie hałasu.
D.ZH.9	Prowadzenie pomiarów natężenia ruchu (w ramach GPR)	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zakłada dalsze sukcesywne prowadzenie Generalnego Pomiaru Ruchu i publikowanie wyników w celu stałego i systematycznego monitoringu ilości pojazdów oraz odpowiedniego planowania rozwoju lub integracji sieci infrastruktury drogowej i kolejowej, w taki sposób aby minimalizować oddziaływania akustyczne w zakresie emisji liniowej.
D.ZH.10	Opracowanie strategicznych map hałasu i aktualizacja Programu ochrony przed hałasem	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zakłada ustawowy obowiązek opracowania strategicznych map akustycznych przez zarządców infrastruktury drogowej.
D.ZH.11	Uwzględnianie w MPZP zapisów ograniczających hałas z uwzględnieniem wyników opracowanych map akustycznych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania przewiduje sukcesywne wdrażanie do obowiązujących lub nowych mpzp zapisów ograniczających hałas z uwzględnieniem wyników opracowanych map akustycznych.
D.ZH.12	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania przewiduje wdrażanie w okresie programowania POŚ inicjatyw

	promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.	związanych z edukacją ekologiczną w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania transportu zbiorowego i form tj. jazda na rowerze czy ruch pieszcy.
Z.ZH.1	Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi powiatowej Nr 0300T w msc. Bartków na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową Nr 0296T do przejazdu kolejowego – długość ok. 1300 m oraz 3.2. Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w msc. Bartków oraz ONS na odcinku ok. 180 m. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania przebudowy drogi powiatowej Nr 0300T w msc. Bartków” i budowy kanalizacji sanitarnej w m. Bartków. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod przebudowę drogi i budowę kanalizacji.
Z.ZH.2	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych, a jedynie przekazaniem dotacji na realizację przebudowy drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie przez Powiat Kielecki.
Z.ZH.3	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych, a jedynie przekazaniem dotacji na realizację przebudowy drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty przez Powiat Kielecki.
Z.ZH.4	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi powiatowej w m. Gruszka od skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 750 do skrzyżowania do msc. Jaworza (od 0+800 km do 2+060 km). Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania przebudowy drogi powiatowej. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod przebudowę.
Z.ZH.5	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi powiatowej w m. Kajetanów wraz z budową chodnika od d 0+000 km do 1+450 km. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania przebudowy drogi powiatowej. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod przebudowę.
Z.ZH.6	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej

		przebudowy drogi powiatowej w m. Belno wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego od 1+000 km do 2+587 km. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania przebudowy drogi powiatowej. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod przebudowę.
Z.ZH.7	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi powiatowej do msc. Tumlin-Węgle wraz z chodnikiem od cmentarza w msc. Tumlin – Węgle do końca drogi powiatowej Nr 0293T (nowy numer 1286T) wraz z nawrotką na końcu (od 0+400 km do 1+850 km). Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania przebudowy drogi powiatowej. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod przebudowę.
Z.ZH.8	Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi gminnej w msc. Zabłocie – II linia zabudowy. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania drogi powiatowej. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę drogi.
Z.ZH.9	Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi gminnej w msc. Siodła – II linia zabudowy. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania drogi powiatowej. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę drogi.
Z.ZH.10	Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej budowy nowej drogi ul. Dębu Bartka (do Lewiatana) o długości ok. 614 mb z betonu asfaltowego od włączenia do drogi wojewódzkiej Nr 750(ul. Rzemieślnicza) w kierunku zachodnim z połączeniem do istniejącej drogi w ul. Dęba Bartka. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania budowy drogi. W okresie programowania POŚ

		przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę.
Z.ZH.11	Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła	Zakres prac: Budowa chodnika o długości 130 m, szerokości 1,5 m z kostki brukowej betonowej gr. 8 cm na podsypce z kruszywa gr. 5 cm;
Z.ZH.12	Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej budowy nowej drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje o długości ok. 867 mb wraz z chodnikiem jednostronnym i ul. Zielona o długości ok. 490 mb wraz z chodnikiem jednostronnym. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania budowy dróg. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę.
Z.ZH.13	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej budowy nowej drogi ul. Słoneczna – etap II o długości ok. 137 mb z betonu asfaltowego wraz z chodnikiem. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania budowy drogi. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę.
Z.ZH.14	Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ściegna (dz. ewid. 183/3)	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej budowy nowej drogi asfaltowej w msc. Ściegna (dz. ewid. 183/3), obręb Nr 4 Gruszka, gm. Zagnańsk o długości ok. 376 m i szerokości pasa 11 m wraz z jednostronnym chodnikiem. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania budowy drogi. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę.
Z.ZH.15	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek	Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy istniejącej drogi ul. Borek w Zagnańsku o długości ok. 244 m wraz z chodnikiem jednostronnym. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania przebudowy drogi. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod przebudowę.
Z.ZH.16	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej budowy nowej drogi asfaltowej wzdłuż ul.

		Krajobrazowej i Akacyjowej. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania budowy drogi. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę.
Z.ZH.17	Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej budowy nowej drogi gminnej asfaltowej 400014T Samsonów ul. Rurarnia, od km 0 + 000 do km 1 + 130 wraz z Włączeniem do drogi powiatowej Nr 0289T w msc. Tumlin – Osowa i chodnikiem jednostronnym. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania budowy drogi. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę.
Z.ZH.18	Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie dokumentacji projektowej budowy nowej drogi dla pieszych i rowerów o szer. 3,5 m o nawierzchni bitumicznej oraz jezdni o szerokości 6,0 m. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania budowy drogi. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę.
Z.ZH.19	Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych, a jedynie przekazaniem dotacji na realizację budowy przejść dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe przez Powiat Kielecki.
Z.ZH.20	Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych, a jedynie przekazaniem dotacji na realizację budowy przejść na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) przez Powiat Kielecki.
Z.ZH.21	Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych, a jedynie przekazaniem dotacji na realizację zbiorowego transportu mieszkańców gminy Zagnańsk przez Gminę Kielce. W ramach dotacji zapewnione są kursy autobusowe obsługujące mieszkańców.
Z.ZH.22	Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych, a jedynie przekazaniem dotacji na realizację przebudowy przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin przez Powiat Kielecki.
Z.ZH.23	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr	Zadanie polegać będzie na opracowaniu dokumentacji oraz wykonaniu 4 wyniesionych

	750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk	przejść dla pieszych wraz z ich aktywnym oznakowaniem oraz niezbędną infrastrukturą w ciągu drogi wojewódzkiej 750 na terenie gminy Zagnańsk. Realizacja przewidywać będzie dodatkowo niezbędną korektę wysokości chodników oraz wymianę kostki w obrębie przejścia na kostkę integracyjną zgodnie z PFU. Brak ustalonej lokalizacji.
Z.ZH.24	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 750 na odcinku Chrusty-Lekomín w km 11+300 do km 12+900	Zadanie zrealizowane i zakończone (rok 2022)
Z.ZH.25	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie	Zakres zadania obejmuje przebudowę drogi powiatowej nr 0306T Zachełmie-Wąsosz na odcinku od km: km 0+003,13 do km 2+470,62, długości 2467,49 mb, na terenie gminy Zagnańsk. Łączna długość do przebudowy 2467,49 m. W ramach zadania zaplanowano dodatkowo budowę chodnika, umocnienie pobocza, przebudowę skrzyżowań, przebudowę infrastruktury kolidującej itp.
Z.ZH.26	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty	Zakres zadania obejmuje budowę chodnika i przebudowę drogi powiatowej nr 0299T w miejscowości Chrusty na odcinku od km 0+762 do km 2+000. Zakres robót obejmuje w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • przebudowę nawierzchni – poszerzenie do szerokości 5,50m, • budowę chodnika jednostronnego, • budowę zatoki autobusowej • przebudowę systemu odwodnienia: rów otwarty oraz zakryty, przepusty drogowe, • budowę sieci kanalizacji deszczowej, • przebudowę sieci wodociągowej, • przebudowę sieci telekomunikacyjnej napowietrznej, • wykonanie oznakowania pionowego i poziomego.
Z.ZH.27	Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku	Przedmiotem zadania jest budowa chodnika przy ulicy Przemysłowej w miejscowości Zagnańsk w ciągu drogi powiatowej nr 0299T (nowa numeracja drogi: 1292T) Zagnańsk-Chrusty na odcinku od km 0+005,31 do km 0+377,95 długości 372,64 mb. Zakres zadania obejmuje roboty rozbiórkowe istniejących nawierzchni drogowych oraz wykonanie nowej nawierzchni wraz z robotami odwodnieniowymi.
Z.ZH.28	Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze	Projekt POIiŚ 5.1-30 „Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze” stanowi etap przygotowawczy realizacji przedsięwzięcia, którego efektem będzie modernizacja linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów od km 144,452 do km 263,200, to jest o długości 118,748 km. Bezpośrednim celem Projektu jest przygotowanie dokumentacji projektowej i materiałów przetargowych. Zadanie jest więc zadaniem związanym z przygotowaniem odpowiednich dokumentacji projektowych,

		kosztorysowych i przestrzennych. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji. Dla w/w przedsięwzięcia została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach znak: WOO-I.4210.6.2016.KT.52 z dn. 29.07.2022r.
Z.ZH.29	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	Zadanie realizowane w ramach Państwowego Programu Monitoringu Środowiska przez WIOŚ Kielce w zakresie pomiarów poziomu hałasu przemysłowego i komunikacyjnego.
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNYM		
D.PE.1	Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania przewiduje sukcesywną w zależności od potrzeb modernizację sieci elektroenergetycznej. Działanie jest zaleceniem do poprawy jakości i stanu technicznego infrastruktury elektroenergetycznej na terenie gminy. Nie przewidziano konkretnych inwestycji na terenie gminy w tym zakresie w okresie programowania POŚ.
D.PE.2	Monitorowanie oraz ocena poziomów pól elektromagnetycznych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania przewiduje dalsze prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych przez WIOŚ Kielce oraz publikację raportu o stanie środowiska w tym zakresie.
D.PE.3	Kontrola instalacji emitujących PEM i ograniczanie źródeł koncentracji PEM	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca sukcesywną ustawową kontrolę źródeł PEM oraz możliwie jak największe ograniczanie źródeł koncentracji PEM w przypadku realizacji tego typu inwestycji na terenie gminy.
D.PE.4	Prowadzenie rejestru i przyjmowanie zgłoszeń o instalacjach PEM	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca prowadzenie rejestru i przyjmowanie zgłoszeń o instalacjach emitujących PEM przez odpowiednie organy ustawowo zobowiązane do tego zakresu.
D.PE.5	Wprowadzenie do mpzp zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wiąże się z wdrażaniem odpowiednich zapisów do mpzp w zakresie ochrony przed PEM i ograniczaniu oddziaływań na zdrowie ludzi.
Z.PE.1	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	Zadanie realizowane w ramach Państwowego Programu Monitoringu Środowiska przez WIOŚ Kielce w zakresie pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych.
OCHRONA WÓD I GOSPODAROWANIE WODAMI		
D.GW.1	Modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń i rowów melioracyjnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje jedynie na sukcesywne i bieżące utrzymywanie systemów melioracyjnych na terenie gminy, aby w odpowiedni sposób regulować stosunki wodne na danym terenie. W okresie programowania POŚ nie wyznaczono konkretnych zadań do realizacji tego zakresu działań, zatem są to działania, które zalecają zachowanie odpowiedniej dbałości w zakresie urządzeń i systemów melioracji.

D.GW.2	Remonty, budowa i bieżące utrzymanie budowli przeciwpowodziowych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje jedynie na odpowiednie utrzymywanie i kontrole bieżącego stanu urządzeń ochrony przeciwpowodziowej. Jest to działanie mające na celu dążenie do racjonalnego gospodarowania wodami i zapobieganiu zjawiskom ekstremalnym jak powódź czy podtopienia. W okresie programowania POŚ nie wyznaczono konkretnych zadań związanych z budową, rozbudową lub przebudową infrastruktury przeciwpowodziowej.
D.GW.3	Zwiększanie retencji wodnej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca sukcesywne dążenie do zwiększania retencji wodnej obszaru gminy Zagnańsk. Jest to działanie mające na celu sukcesywną poprawę stosunków gruntowo-wodnych i zasobów wodnych danego terenu. W okresie programowania POŚ nie wyznaczono konkretnych zadań związanych m.in. z budową zbiorników wodnych na terenie gminy.
D.GW.4	Renaturyzacja cieków wodnych i odbudowa naturalnej retencji korytowej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca aby jakiegokolwiek inwestycje na terenie gminy Zagnańsk podejmowane na ciekach wodnych zmierzały do ich renaturalizacji i odbudowy naturalnej retencji korytowej. W okresie programowania POŚ nie wyznaczono konkretnych zadań związanych z renaturalizacją istniejących cieków wodnych.
D.GW.5	Rozwój systemu zagospodarowania wód opadowych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca aby wdrażać na terenie gminy rozwiązania sprzyjające zagospodarowaniu wód opadowych wewnątrz własnego terenu. Działanie to jest działaniem zmierzającym do promowania wykorzystania wód opadowych i zmniejszeniu zapotrzebowania na wodę na terenie gminy.
D.GW.6	Rozwój systemu ostrzegania przed zjawiskami ekstremalnymi	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca aby w dalszym ciągu udoskonalać system ostrzegania przed zjawiskami ekstremalnymi zarówno na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym, w tym odpowiednio korygować i aktualizować zapisy dokumentów związanych z zarządzaniem kryzysowym.
D.GW.7	Realizacja ustaleń KPOŚK	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania związany jest z sukcesywnym i pełnym wdrażaniem postanowień obowiązujących na daną chwilę zapisów Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Działanie to zaleca aby w okresie programowania dostosowywać zapisy i wdrażać konkretne ustalenia zawarte w KPOŚK na poziomie lokalnym/gminnym.
D.GW.8	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zmierza do dalszego utrzymywania sieci monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych przez WIOŚ Kielce. Działanie te również zaleca rozwój systemu monitoringu w ramach

		poszczególnych JCW, tak aby sieć monitoringu była jak najpełniejsza.
D.GW.9	Poprawa warunków biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych wód	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca aby wszelkie zadania inwestycyjne podejmowane na terenie gminy w okresie programowania zakładały dbałość i zmierzanie do poprawy warunków biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych wód. W okresie programowania POŚ nie wyznaczono konkretnych zadań inwestycyjnych mających poprawić w/w uwarunkowania wodne.
D.GW.10	Ograniczenie eutrofizacji poprzez redukcję biogenów pochodzenia rolniczego	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania skierowany jest głównie do rolników z terenu gminy i ma na celu stosowanie metod ograniczających eutrofizację wód przez prowadzącego gospodarstwo rolne.
D.GW.11	Kontrola podmiotów w zakresie warunków szczególnego korzystania z wód i odprowadzania ścieków	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wiąże się z dalszym ustawowym prowadzeniem kontroli przestrzegania przepisów w zakresie korzystania z wód i odprowadzania ścieków. Działanie ma na celu utrzymanie na terenie gminy systemu kontroli podmiotów w w/w zakresie.
D.GW.12	Realizacja działań naprawczych wskazanych w Planach gospodarowania wodami w celu osiągnięcia celu środowiskowego RDW	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wiąże się z wdrażaniem ustaleń i działań opisanych w Planach gospodarowania wodami w celu osiągnięcia przyjętych celów środowiskowych. Działanie to wskazuje na potrzebę realizacji działań naprawczych wskazanych w PGW. W okresie programowania POŚ nie wyznaczono zadań inwestycyjnych związanych z wdrażaniem działań naprawczych określonych w PGW.
D.GW.13	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych,	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu ciągłe informowanie rolników o kodeksie dobrych praktyk rolniczych. Działanie jest działaniem zmierzającym do zwiększania świadomości rolników w zakresie prawidłowej gospodarki rolnej, co przekładać się będzie na jakość i zasobność wód terenu gminy.
Z.GW.1	Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych	Zadanie obejmuje zagospodarowanie terenów przy zbiornikach wodnych w msc. Kaniów i Zachełmie, gm. Zagnańsk. Zadanie w trakcie realizacji. <u>Zakres prac:</u> Zbiornik Kaniów: <ul style="list-style-type: none"> • Budowa zjazdów • Budowa parkingu z kostki brukowej • Budowa ciągu pieszego z płyt betonowych • Budowa ogrodzenia • Montaż małej architektury • Humusowanie i obsianie trawą Zbiornik Zachełmie: <ul style="list-style-type: none"> • Budowa drogi wewnętrznej długości ok. 181 m • Budowa chodnika jednostronnego • Utwardzenie terenu z płyt betonowych

		<ul style="list-style-type: none"> • Oświetlenie • Montaż małej architektury • Nasadzenie drzew
Z.GW.2	Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie przewiduje jedynie Opracowanie kompletnej wielobranżowej dokumentacji projektowej zagospodarowania terenu przy zbiorniku w msc. Umer. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania zagospodarowania terenów wokół zbiornika w msc. Umer. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę.
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA		
D.GWŚ.1	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania związany jest z sukcesywną w zależności od potrzeb modernizacją i rozbudową infrastruktury wodociągowej. Działanie ma na celu poprawę systemu zaopatrzenia w wodę. W harmonogramie rzeczowo-finansowym wskazano konkretne inwestycje w latach programowania POŚ.
D.GWŚ.2	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania związany jest z sukcesywną w zależności od potrzeb modernizacją i rozbudową infrastruktury kanalizacyjnej. Działanie ma na celu poprawę systemu odprowadzania ścieków. W harmonogramie rzeczowo-finansowym wskazano konkretne inwestycje w latach programowania POŚ.
D.GWŚ.3	Modernizacja i konserwacja ujęć wód i oczyszczalni ścieków	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania związany jest z bieżącą konserwacją ujęć wody oraz oczyszczalni ścieków w stopniu zapewniającym prawidłowe funkcjonowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy.
D.GWŚ.4	Dotacje i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu dalsze udzielanie wsparcia finansowego na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w lokalizacjach o zabudowie rozproszonej tam gdzie nie jest możliwe podłączenie do sieci kanalizacyjnej.
D.GWŚ.5	Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodociągowej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania związany jest z sukcesywnym zmniejszaniem strat wody na sieci oraz optymalizacją zużycia poprzez działania bieżące jednostek zaopatrujących w wodę mieszkańców gminy Zagnańsk.
D.GWŚ.6	Monitoring i kontrola gospodarki wodno-ściekowej (badania i kontrola parametrów ilościowo-jakościowych wód oraz ścieków)	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wiąże się z dalszym sukcesywnym prowadzeniem kontroli planowych i pozaplanowych dotyczących przestrzegania norm prawnych w zakresie odprowadzania ścieków. Działanie ma na celu prewencję oraz kontrolę.

D.GWŚ.7	Ewidencja i kontrola stanu technicznego przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na dalsze prowadzenie kontroli stanu technicznego przydomowych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych przez organy posiadające odpowiednie uprawnienia zarówno na szczeblu gminnym jak i wojewódzkim.
Z.GWŚ.1	Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk	Zadanie związane z rozbudową systemu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w msc. Jaworze, Ściegna i Tumlin-Dąbrówka. Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Tumlin-Dąbrówka na chwilę obecną została zakończona. Budowa kanalizacji w msc. Ściegna będzie polegała na wykonaniu kanału grawitacyjnego o długości 183,30 m wraz z robotami towarzyszącymi w pasie drogowym. Budowa wodociągu i kanalizacji w msc. Jaworze będzie polegała na wykonaniu sieci wodociągu rozdzielczego o długości ok. 95 mb oraz kanalizacji sanitarnej o długości ok. 75 mb w obrębie pasa drogowego. Wszystkie powyższe budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej prowadzone będą w częściach zurbanizowanych i zagospodarowanych msc. Jaworze, Ściegna i Tumlin-Dąbrówka (prace zakończone).
Z.GWŚ.2	Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków	Zadanie polega na opracowaniu projektu budowlanego i kosztorysowego, a następnie wykonaniu sieci wodociągowej długości ok. 1200 mb i kanalizacji sanitarnej o długości 1200 mb w sołectwie Bartków w pasie drogi gminnej.
Z.GWŚ.3	Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas	Zadanie polegające na budowie kanalizacji sanitarnej tłocznej i kanalizacyjnej o łącznej długości ok. 10 km w msc. Długojów i Szałas Komorniki, Komorniki i Tuzy, Stary Szałas wraz z przykanalikami do każdej nieruchomości zabudowanej. Dodatkowo w ramach zadania przewidziano montaż pompowni ścieków.
Z.GWŚ.4	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk	Zadanie polegające zaprojektowaniu i wybudowaniu sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej (o długości ok 2115 mb) wraz z rurociągiem tłocznym (o długości ok. 2410 mb), obiektami towarzyszącymi, przykanalikami i pompowniami sieciowymi w msc. Kołomań i Długojów.
Z.GWŚ.5	Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna	Zadanie polegające na opracowaniu projektu wraz z budową kanalizacji sanitarnej o długości ok. 500 m w msc. Umer przy ul. Radosnej.
Z.GWŚ.6	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych, a jedynie opracowaniem dokumentacji projektowej i koncepcyjnej budowy kanalizacji sanitarnej w msc. Bartków. Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania budowy kanalizacji. W okresie programowania POŚ przewidziano jedynie opracowanie dokumentacji pod budowę kanalizacji w msc. Bartków – II etap.

Z.GWŚ.7	Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa	Zadanie związane z przekazaniem dotacji celowej dla Wodociągów Kieleckich obsługujących gminę Zagnańsk na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych do wybranych obiektów mieszkalnych. Zadanie jest zadaniem typowo finansowo-organizacyjnym mającym na celu partycypację Gminy Zagnańsk w kosztach wykonania przyłączy.
Z.GWŚ.8	Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków	Zadanie związane z przekazaniem dotacji z budżetu gminy Zagnańsk dla mieszkańców ubiegających się o dofinansowanie na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Lokalizacja budowy przydomowych oczyszczalni zależna od złożonego wniosku i na obecną chwilę nie do określenia.
Z.GWŚ.9	Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)	Zadanie polega na wykonaniu kanalizacji sanitarnej o długości ok. 1070 metrów w msc. Samsonów Piechotne (Kępa) wraz z wykonaniem przyłączy kanalizacyjnych.
Z.GWŚ.10	Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań	Zadanie polegające na wykonaniu sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej o łącznej długości ok. 2900 mb wraz z infrastrukturą towarzyszącą w msc. Kołomań na działkach drogowych o nr ew. 416/1 i 521/19
Z.GWŚ.11	Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk	Zadanie związane jest z modernizacją rurociągów (wymiana na mniejsze średnice), armatury pompowni głównej oraz kolektora tłoczego w granicach terenu ZUW Zagnańsk.
Z.GWŚ.12	Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)	Zadanie związane jest z modernizacją pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW Zagnańsk (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą).
Z.GWŚ.13	Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie	Zakres zadania: <ul style="list-style-type: none"> • demontaż istniejącej oraz dostawa i montaż nowej prasy do odwadniania osadu nadmiernego stabilizowanego tlenowo • modernizacja wanny na odcieki • wymiana szafy sterowniczej • modernizacja rurociągów
Z.GWŚ.14	Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny	Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny.
Z.GWŚ.15	Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)	Zadanie przewiduje jedynie opracowanie dokumentacji projektowej rozbudowy wodociągu i budowy kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb). Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania prac.
Z.GWŚ.16	Budowa sieci wodociągowej pomiędzy msc. Tumlin –Osowa a msc. Tumlin – Dąbrówka (dł. ca 590 m, wysięgniki 66 mb)	Zadanie zrealizowane i zakończone z końcem 2022r.
Z.GWŚ.17	Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)	Zadanie przewiduje jedynie opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji,

		ca 150 mb). Zadanie jest zadaniem typowo projektowym i koncepcyjnym oraz ma służyć opracowaniu koncepcji projektowo-kosztorysowo-budowlanej przyszłego wykonania prac.
Z.GWŚ.18	Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku	Zakres prac: <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
Z.GWŚ.19	Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody –Etap II (gm. Zagnańsk)	Zakres zadania obejmuje zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody na terenie wybranych nieruchomości zaopatrywanych w wodę przez Wodociągi Kieleckie. Typowa wymiana wodomierzy w budynkach.
Z.GWŚ.20	Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)	Zakres zadania obejmuje rozbudowę istniejącego wodociągu o nowy rurociąg o długości 820 mb w m. Zabłocie.
Z.GWŚ.21	Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)	Zakres zadania obejmuje budowę nowej kanalizacji o długości 1200 mb w m. Zabłocie.
Z.GWŚ.22	Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)	Zakres zadania obejmuje przebudowę i modernizację wybranych będących w złym stanie technicznym istniejących rurociągów wodociągowych o długości ok. 150 mb w msc. Samsonów-Ciągłe.
OCHRONA ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH		
D.ZG.1	Gromadzenie, przetwarzanie i archiwizowanie danych o zasobach geologicznych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na dalsze, stałe i sukcesywne gromadzenie, przetwarzanie i archiwizowanie danych o zasobach geologicznych przez jednostki do tego uprawnione. Działanie jest działaniem typowo organizacyjnym.
D.ZG.2	Rekultywacja i rewitalizacja terenów poeksploatacyjnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania ma na celu wskazanie potrzeby rekultywacji i rewitalizacji terenów poeksploatacyjnych. W okresie programowania POŚ nie wskazano terenów do rekultywacji poeksploatacyjnej oraz nie zamierza się prowadzić takich prac rekultywacyjnych. Działanie jest działaniem, które wskazuje potrzebę rekultywacji w przypadku zakończenia eksploatacji.
D.ZG.3	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na potrzebę ograniczania presji środowiskowych związanych z potencjalnym rozpoznawaniem, eksploatacją i przetwórstwem kopalin. Działanie ma na celu zalecenie ograniczenia presji w w/w sytuacjach.
D.ZG.4	Kontrola koncesji, pozwoleń oraz miejsc eksploatacji złóż, w tym ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na bieżącą kontrolę koncesji i pozwoleń w zakresie eksploatacji złóż. Jest to działanie typowo kontrole i organizacyjne realizowane przez odpowiednie jednostki nadzorujące.
D.ZG.5	Monitoring i prowadzenie rejestru terenów osuwiskowych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na potrzebę prowadzenia i aktualizowania rejestru o występowaniu osuwisk. W okresie programowania POŚ nie zaplanowano

		konkretnych zadań związanych z ochroną przeciwosuwiskową lub neutralizacją takich zagrożeń. Działanie jako działanie organizacyjne i administracyjne wskazuje na potrzebę stałej kontroli tych terenów.
OCHRONA GLEB		
D.G.1	Stosowanie dobrych praktyk rolniczych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na dalszą potrzebę stosowania i upowszechniania dobrych praktyk rolniczych w celu przeciwdziałania zagrożeniom na środowisko (w szczególności wód i ziemi) wywołanym przez rolnictwo.
D.G.2	Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na przestrzeganie zasad i ustaleń wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych. Jest to działanie typowo organizacyjne wskazujące na potrzebę ciągłego wdrażania stosownych zasad i ustaleń.
D.G.3	Zachowywanie i wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, krzewów, miedz, oczek wodnych oraz terenów zielonych w celu przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca wprowadzanie w zależności od potrzeb zadrzewień śródpolnych, krzewów, miedz oraz terenów zielonych w celu przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej. Działanie ma na celu zwrócenie uwagi na minimalizację skutków erozji glebowej.
D.G.4	Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca dalszą w zależności od potrzeb i możliwości zalesień gruntów w celu zwiększania wskaźnika lesistości.
D.G.5	Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na ciągłą potrzebę ochrony gleb przed degradacją i możliwym różnego rodzaju zanieczyszczeniem. Działanie zwraca uwagę na ochronę gleb, w celu dbania o ich jakość i zasobność niezależnie od lokalizacji i realizowanych przedsięwzięć.
D.G.6	Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje, aby zachowywać grunty rolne o wysokich klasach bonitacyjnych i chronić je przed nierolniczym wykorzystaniem.
D.G.7	Monitoring chemiczny gleb	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na prowadzenie i możliwe zwiększanie punktów monitoringu chemizmu gleb w ramach Państwowego Programu Monitoringu Gleb Ornych.
D.G.8	Rekultywacja i remediacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na potrzebę rekultywacji terenów zdewastowanych, zdegradowanych. Działanie ma na celu przywracanie do stanu pierwotnego funkcji terenu. W okresie programowania POŚ nie wyznaczono i nie przewiduje się prowadzenia konkretnych zadań rekultywacyjnych.
D.G.9	Prowadzenie rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz aktualizacja wykazów potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na dalsze aktualizowanie danych o terenach potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi.

GOSPODARKA ODPADAMI		
D.GO.1	Rozbudowa systemu gospodarki odpadami wraz z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na ciągłą modernizację systemu gospodarowania odpadami, w tym odbioru odpadów w celu prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami. W okresie programowania POŚ nie wskazano konkretnych inwestycji związanych z rozbudową systemu gospodarki odpadami.
D.GO.2	Minimalizacja składowania odpadów	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na minimalizację ilości składowanych odpadów kosztem zwiększenia ich odzysku i przetwarzania. Działanie ma na celu minimalizację ilości składowanych odpadów i jest działaniem typowo organizacyjnym.
D.GO.3	Osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu, odzysku i ponownego użycia odpadów	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na dbałość i dążenie do sukcesywnego zgodnie z wymogami prawnymi zwiększania poziomów odzysku, recyklingu i ponownego użycia odpadów.
D.GO.4	Opracowanie rocznych sprawozdań i analiz stanu gospodarki odpadami	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na konieczność opracowania rocznych analiz stanu gospodarki odpadami na terenie gminy.
D.GO.5	Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na modernizację PSZOK w tym jego doposażanie w zależności od potrzeb, tak by w jak najlepszym stopniu zracjonalizować gospodarowanie odpadami.
D.GO.6	Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na ciągłą poprawę systemu selektywnego zbierania na terenie gminy. Działanie ma na celu rozwój systemu selektywnego zbierania w sposób zrównoważony tak by jak największa ilość odpadów poddawana była procesom odzysku, przetwarzania i ponownego wykorzystania.
D.GO.7	Inwentaryzacja nielegalnych miejsc składowania odpadów	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na ciągłą inwentaryzację miejsc nielegalnego składowania odpadów i bieżące prowadzenie rozwiązań i napraw w tym zakresie.
D.GO.8	Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na sukcesywną realizację zapisów i celów przyjętych w obowiązującym Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Zagnańsk.
D.GO.9	Kontrole terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych oraz kontrole w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na bieżące w zależności od potrzeb prowadzenie kontroli prawidłowego gospodarowania odpadami przez organy do tego upoważnione.
D.GO.10	Edukacja społeczna w zakresie właściwego postępowania z odpadami	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami, w stopniu minimalizującym ryzyko powstawania nielegalnych składowisk oraz zwiększającym odzysk, selekcję i przetwarzanie odpadów.

D.GO.11	Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na zmierzanie na terenie gminy Zagnańsk do gospodarki odpadami w obiegu zamkniętym i poszukiwanie rozwiązań zapewniających przetwarzanie odpadów w obiegu zamkniętym.
Z.GO.1	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie nie jest zadaniem inwestycyjnym a typowo organizacyjnym związanym z wypełnieniem wymogów ustawowych związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od mieszkańców terenu gminy Zagnańsk. W zakres zadania wchodzi odbiór, transport i przetwarzanie odpadów, w tym ich składowanie. Dodatkowo zadanie obejmuje wszystkie koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w gminie.
Z.GO.2	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk	Inwestycja zrealizowana. PSZOK w msc. Kołomań został otwarty i oddany do użytkowania w listopadzie 2022r. Inwestycja nie wymagała uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
Z.GO.3	Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032	Zadanie polega na sukcesywnym usuwaniu wyrobów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się w gminie Zagnańsk. Zadanie realizowane przez mieszkańców gminy z możliwością ubiegania się o dofinansowanie. Demontaż, transport i składowanie wyrobów azbestowych wykonywane przez specjalne firmy posiadające stosowne uprawnienia w tym zakresie. Lokalizacja wykonywania zadania zależna od właścicieli nieruchomości, którzy wyrażą chęć i potrzebę usunięcia wyrobów azbestowych.
OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO		
D.ZP.1	Przywracanie właściwego stanu zagrożonych siedlisk przyrodniczych i czynna ochrona	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania związany jest z przywracaniem stanu właściwego siedlisk i ciągłą czynną ochroną. Działanie ma na celu wskazanie na konieczność dbania o stan siedlisk przyrodniczych i ich należyłą ochronę, w szczególności siedlisk zagrożonych.
D.ZP.2	Utrzymanie, pielęgnacja i ustanawianie form ochrony przyrody	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania związany jest z ciągłą pielęgnacją terenów form ochrony przyrody w tym indywidualnych pomników oraz ustanawianiem nowych w zależności od potrzeb i wartości przyrodniczych danego terenu.
D.ZP.3	Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na czynną ochronę siedlisk i gatunków w całym okresie programowania POŚ. Działanie jest zaleceniem aby dbałość o zasoby fauny i flory była zrównoważona z prowadzonym rozwojem społeczno-gospodarczym gminy Zagnańsk.
D.ZP.4	Zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych i zbiornikach wodnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na konieczność zachowania siedlisk przyrodniczych na terenach cennych jak m.in. tereny podmokłe,

		doliny rzeczne. Działanie ma na celu ochronę cennych przyrodniczo terenów i wskazanie, że każde przedsięwzięcie musi uwzględniać lokalne walory przyrodniczo-krajobrazowe.
D.ZP.5	Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych, a także prowadzenie i aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na prowadzenie w zależności od potrzeb inwentaryzacji cennych walorów fauny i flory oraz możliwej aktualizacji baz danych o tych walorach, w stopniu zapewniającym wykorzystanie tych danych do oceny i analizy stanu środowiska.
D.ZP.6	Rewitalizacja i utrzymanie terenów zielonych wraz z tworzeniem zielonej infrastruktury	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na dbałość o tereny zielone oraz w zależności od potrzeb prowadzenie prac rewitalizacyjnych w okresie programowania POŚ na obszarach które tych działań potrzebują najbardziej.
D.ZP.7	Realizacja Programu Zwiększania Lesistości i wykonywanie nowych nasadzeń/zalesień	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na potrzebę dbałości o gospodarkę leśną, w tym sukcesywne zwiększanie lesistości obszaru gminy.
D.ZP.8	Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na prowadzenie monitoringu rozwoju lasów i drzewostanów w zakresie zmian klimatycznych i zjawisk ekstremalnych.
D.ZP.9	Realizacja zieleni osłonowej, drogowej i izolacyjnej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na realizację zieleni osłonowej i drogowej, w sposób zapewniający m.in. izolację akustyczną i zmniejszenie fragmentacji obszarów z tytułu realizacji przedsięwzięć (głównie liniowych).
D.ZP.10	Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na ciągłe poszerzanie bazy zaplecza infrastruktury edukacyjnej, w stopniu pozwalającym na przekazywanie jak największej ilości informacji o zasobach przyrodniczych i sprawach ekologicznych obszaru gminy Zagnańsk.
D.ZP.11	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania zaleca aby w okresie programowania POŚ zwiększać działania edukacyjne, informacyjne w zakresie ochrony przyrody.
D.ZP.12	Wdrażanie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej oraz budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na sukcesywne wdrażanie rozwiązań i założeń oraz zasad udostępnienia walorów przyrodniczych gminy turystom. Działanie ma na celu wskazanie, aby w okresie programowania POŚ gmina Zagnańsk rozwijała ofertę turystyczną, ale z poszanowaniem ochrony przyrody i zasad związanych z obsługą ruchu turystycznego.
D.ZP.13	Rewitalizacja techniczno-przyrodnicza obszarów zabytkowych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje aby w okresie programowania POŚ w dalszym ciągu dbać o obszary zabytkowe zachowując lub przywracając ich potencjał zabytkowo-przyrodniczy.

D.ZP.14	Renowacja, odbudowa obiektów zabytkowych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje, aby w zależności od potrzeb i możliwości finansowych prowadzić prace restauratorskie i konserwatorskie przy zabytkach cennych przyrodniczo oraz w sposób indywidualny dbać o substancję zabytkową na terenie gminy Zagnańsk.
D.ZP.15	Ochrona zagrożonych zabytków ruchomych, nieruchomych i stanowisk archeologicznych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje aby w dalszym ciągu przestrzegać zasad i ustaleń ochrony zabytków, w tym ustaleń zawartych w lokalnym programie opieki nad zabytkami.
Z.ZP.1	Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk	W ramach projektu pozostały do realizacji dwa zadania: 1) Termomodernizacja ośrodka zdrowia w Zagnańsku (w trakcie realizacji). W zakres prac wchodzi m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • wymiana stolarki okiennej, • wymiana stolarki drzwiowej, • docieplenie stropodachów, • ocieplenie ścian zewnętrznych, • przebudowa kotłowni, • modernizacja instalacji centralnego ogrzewania, • modernizacja instalacji ciepłej wody użytkowej, • ocieplenie ścian zewnętrznych, • modernizacja oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne. 2) Tor rowerowy pumptruck wraz z altaną z grillem murowanym w msc. Zagnańsk. Dostęp na obiekt będzie pieszy lub rowerowy, z możliwością dojazdu samochodami. W skład koncepcji wchodzi asfaltowe place z elementami małej architektury takimi jak: ławki, stojaki na rowery, stacja napraw, tablica regulaminowa i kosze na śmieci. Place są usytuowane w pobliżu nitek toru z zachowaniem stref bezpieczeństwa i stwarza możliwość przygotowania do jazdy, odpoczynku oraz jest zorganizowanym miejscem spotkań młodzieży.
Z.ZP.2	Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk	Zadanie typowo inwestycyjne związane z wykonaniem prac budowlanych. Inwestycja w trakcie realizacji. Zadanie ma na celu kompleksowe utworzenie terenu inwestycyjnego, obejmującego zagospodarowanie przyległego terenu przy pomniku przyrody „Dąb Bartek” w Zagnańsku (po drugiej stronie drogi od „Dębu Bartka na działkach ew. 98/2 i 998/9 obręb geodezyjny Zagnańsk), gdzie zaprojektowano min. : rozbiórkę istniejącej altany, budowę ciągów pieszych, elementy małej architektury, urządzenia i tablice edukacyjne, tężnię solankową, mur oporowy, ogrodzony plac zabaw, urządzenia sprawnościowe dla seniorów, rzeźby, pomniki i remont

		istniejącego parkingu, wraz z wykonaniem uzbrojenia terenu i części instalacji, oraz przebudową kanału sanitarnego i przełożeniem sieci telekomunikacyjnej.
Z.ZP.3	Konkurs Mój piękny ogród	Zadanie nie związane z wykonaniem prac budowlanych. Zadanie społeczne związane z konkursem na najpiękniejszy ogród. Kryteria punktacji: aranżacja ogrodu, rośliny kwitnące przyjazne pszczołom, dobór roślin zdobiących ogród przez cały okres wegetacji, kwietniki, skalniaki, murki kwiatowe, pergole, racjonalne urządzenie części wypoczynkowej oraz warzywnika, ogólne wrażenie estetyczne, zagospodarowanie odpadów zielonych na terenie nieruchomości, stosowanie naturalnych nawozów i naturalna ochrona roślin. Lokalizacja realizacji zadania – cała gmina Zagnańsk, w zależności od zgłoszeń mieszkańców w konkursie.
Z.ZP.4	Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”	Zadanie polegające na zabezpieczeniu budynku przed wodami opadowymi poprzez budowę opaski szerokości 0,5 m z kostki granitowej przy zabytkowym budynku „Dróżniczówki” na działce ew. 477/1 w Zagnańsku.
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI		
D.A.1	Poprawa technicznego wyposażenia służb ratownictwa chemiczno-ekologicznego	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na bieżące i sukcesywne w zależności od potrzeb doposażanie służb ratownictwa w sprzęt ratownictwa chemiczno-ekologicznego.
D.A.2	Doskonalenie systemu ostrzegania o poważnych awariach oraz opracowanie planów na wypadek awarii,	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania na udoskonalanie i aktualizację procedur zarządzania systemem ostrzegania o poważnych awariach.
D.A.3	Informowanie społeczeństwa o sposobach postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożeń i zjawisk ekstremalnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na ciągłą i bieżącą kontrolę zasad informowania społeczeństwa o sytuacjach kryzysowych.
D.A.4	Usuwanie skutków poważnych awarii i zjawisk ekstremalnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje aby skutki poważnych awarii zostały zawsze bezwzględnie usuwane szybko, aby zminimalizować straty środowiskowe.
D.A.5	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na podnoszenie wiedzy i świadomości mieszkańców w sytuacjach wystąpienia zagrożeniami zjawiskami ekstremalnymi jak i zagrożeniami w związku z wystąpieniem poważnej awarii.
Z.A.1	Zakup samochodu strażackiego dla OSP	Zadanie związane z typowym zakupem samochodu strażackiego dla OSP.
Z.A.2	Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk	Zadanie związane z typowym doposażeniem w sprzęt jednostek OSP w celu utrzymania gotowości bojowej.
EDUKACJA EKOLOGICZNA		
D.E.1	Prowadzenie kampanii, szkoleń, warsztatów z ochrony środowiska	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na ciągłe, sukcesywne w zależności od potrzeb prowadzenie kampanii edukacyjnych z zakresu ochrony środowiska.

D.E.2	Publikacja materiałów z zakresu ochrony środowiska i ochrony przyrody	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na ciągłe, sukcesywne w zależności od potrzeb publikowanie materiałów edukacyjnych o ochronie przyrody.
D.E.3	Informowanie o prowadzonych postępowaniach wymagających udziału społeczeństwa	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na publikowanie w jak najpełniejszym możliwym zakresie informacji o planowanych przedsięwzięciach wymagających udziału społecznego na stronach internetowych gminy.
D.E.4	Budowa ścieżek edukacyjnych	Działanie/zalecenie ogólne. Wyznaczony priorytet działania wskazuje na budowę ścieżek edukacyjnych w zależności od potrzeb w sposób zapewniających przekazanie informacji o wartościach przyrodniczych danego obszaru.
Z.E.1	Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne	Zadanie związane z organizacją cykli spotkań i kampanii w zakresie edukacji ekologicznej dla mieszkańców gminy Zagnańsk.
POZOSTAŁE ZADANIA		
Z.PZ.1	Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk	Zadanie typowo planistyczne związane ze zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk.
Z.PZ.2	Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk	Zadanie typowo planistyczne związane ze zmianą lub opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W związku z powyższym w poniższej tabeli dokonano oceny potencjalnych możliwych oddziaływań na środowisko zaplanowanych priorytetowych proponowanych działań kierunkowych, jak i sprecyzowanych zadań wyznaczonych do realizacji w perspektywie lat programowania POŚ.

OZNACZENIA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie	S	Stałe
	Potencjalne neutralne oddziaływanie	Ch	Chwilowe
	Potencjalne negatywne oddziaływanie	W	Wtórne
B	Bezpośrednie	Sk	Skumulowane
P	Pośrednie		

Tabela 33. Potencjalne oddziaływania działań i zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na poszczególne komponenty środowiska

Kod działań (D)/ zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:														
		Powierznię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne				
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza																
D.OP.1	Termomodernizacja obiektów i poprawa efektywności energetycznej					Ch	P		P,W,S	P,W,S		B,W,S				
D.OP.2	Wymiana/modernizacja systemów ogrzewania na proekologiczne, w tym wdrażanie dotacji i dofinansowań z tym związanych			P,S,W	P,W	P,W			P,W,S	P,W,S		B,W,S				
D.OP.3	Tworzenie systemów zachęt i wsparcia dla mieszkańców w celu wymiany i dalszej eksploatacji niskoemisyjnych źródeł ciepła								P,W,S	P,W,S		B,W,S				
D.OP.4	Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń	P,W	P,W	P,S,W	P,W	P,W			P,W	P,W		B,W,S				
D.OP.5	Modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne lub poprzez zakup lamp solarnych								B,S	B,S		B,S				
D.OP.6	Przebudowa, modernizacja i doposażenie lokalnych kotłowni								B,S	B,S		B,S				
D.OP.7	Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programów Ograniczenia Niskiej Emisji, Planów Gospodarki Niskoemisyjnej lub Gminnych Programów Ochrony Powietrza								P,W,S	P,W,S		B,W,S				
D.OP.8	Realizacja gminnych oraz regionalnych i krajowych programów ekologicznych, związanych z wymianą źródeł ciepła oraz wsparciem dla odnawialnych źródeł energii								P,W,S	P,W,S		B,W,S				
D.OP.9	Realizacja ustaleń Wojewódzkiego Programu Ochrony Powietrza oraz działań naprawczych								P,W,S	P,W,S		B,W,S				
D.OP.10	Aktualizacja i inwentaryzacja źródeł niskiej emisji								P,W,S	P,W,S		B,W,S				
D.OP.11	Rozwój infrastruktury gazowej	Ch				Ch		Ch		P,W,S	Ch	P	Ch	P		B,W,S
D.OP.12	Rozwój, utrzymanie i modernizacja systemu transportu publicznego (komunikacji autobusowej)									P,W,S	P,W,S					B,W,S
D.OP.13	Rozwój i modernizacja sieci infrastruktury drogowej i pieszo-rowerowej	Ch	P, W	Ch	P			Ch	P, W	Ch	P, W					B,S
D.OP.14	Utrzymanie dróg w sposób ograniczający emisję wtórną poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni	P,W	P,W							P,W,S	P,W,S					B,W,S
D.OP.15	Promocja niskoemisyjnych środków transportu									B,S	B,S					B,S
D.OP.16	Monitoring i rozwój sieci pomiarowej jakości powietrza									P,W,S	B,S					B,S
D.OP.17	Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza									P,W,S	B,S					B,S

Kod działań (D)/ zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:																			
		Powierzchnię ziemi i krajobraz		Wody		Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne							
D.OP.18	Rozwój systemu informowania o przekroczeniach jakości powietrza													B,S			B,S				
D.OP.19	Uwzględnianie w MPZP zapisów dotyczących stosowania ekologicznego ogrzewania w tym OZE oraz zapisów zapewniających właściwe przewietrzanie terenów zurbanizowanych										P,W,S			P,W,S			B,S				
D.OP.20	Rozwój systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii	Ch	P,W					Ch						P,W,S			P,W,S				
D.OP.21	Prowadzenie akcji promocyjnych dotyczących wykorzystania OZE										P,W,S			P,W,S			P,W,S				
Z.OP.1	Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku	Ch									P,W,S	Ch	S	Ch			B,S				
Z.OP.2	Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer																				
Z.OP.3	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Ch	P,W	Ch	P			Ch	P	Ch	P	Ch		P,W,S	Ch	P	Ch	P			B,S
Z.OP.4	Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS													P,W,S		P,W,S					B,S
Z.OP.5	Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie Gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację trzech budynków użyteczności publicznej	Ch		Ch	P			Ch	P	Ch	P			P,W,S	Ch	S	Ch				B,S
Z.OP.6	Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk	Ch		Ch	P			Ch	P	Ch	P			P,W,S		P,W,S					B,S
Z.OP.7	Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk	Ch	P	Ch	P			Ch	P	Ch	P	Ch			Ch	P	Ch	P			B,S
Z.OP.8	Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach													P,W,S		P,W,S					B,S
Z.OP.9	Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk	Ch		Ch	P			Ch		Ch				P,W,S	Ch	P	Ch	P			B,S
Z.OP.10	Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów	Ch	P,W	Ch	P			Ch	P	Ch	P	Ch		P,W,S	Ch	P	Ch	P			B,S
Z.OP.11	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych							P,W		P,W				P,W,S		P,W,S					B,S

Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem

Kod działań (D)/zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:																					
		Powierzchnię ziemi i krajobraz		Wody		Różnorodność biologiczną		Rośliny		Zwierzęta		Formy ochrony przyrody		Zasoby naturalne		Powietrze atmosferyczne i klimat		Klimat akustyczny		Krajobraz kulturowy i zabytki		Ludzi i dobra materialne	
		Ch	P, S	Ch	P, S	Ch	P, S	Ch	P, S	Ch	P, S	Ch		P, S	Ch	P, S	Ch	P, S	B, S		B, S		
D.ZH.1	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej i kolejowej	Ch	P, S	Ch	P, S	Ch	P, S	Ch	P, S	Ch	P, S	Ch		P, S	Ch	P, S	Ch	P, S	B, S		B, S		
D.ZH.2	Udoskonalanie systemu zarządzania ruchem poprzez zwiększenie parametrów płynności ruchu, prędkości oraz bezpieczeństwa														P, W, S		P, W, S					P, W, S	
D.ZH.3	Stosowanie metod ograniczających emisję hałasu i drgań do środowiska											P, S, W					P, S, W					P, S, W	
D.ZH.4	Wyprowadzenie ruchu ciężkiego poza teren zabudowany														P, W		P, S, W					P, S, W	
D.ZH.5	Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem																B, S					B, S	
D.ZH.6	Rozwój i integracja elementów systemu transportowego														P, W, S		P, W, S					P, W, S	
D.ZH.7	Monitoring hałasu powierzchniowego, liniowego i punktowego																P, S, W					P, S, W	
D.ZH.8	Kontrola przestrzegania standardów akustycznych i decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu											P, S, W					P, S, W					P, S, W	
D.ZH.9	Prowadzenie pomiarów natężenia ruchu (w ramach GPR)																					P, S, W	
D.ZH.10	Opracowanie strategicznych map hałasu i aktualizacja Programu ochrony przed hałasem																	P, W				P, W	
D.ZH.11	Uwzględnianie w MPZP zapisów ograniczających hałas z uwzględnieniem wyników opracowanych map akustycznych																	B, S, W				B, S	
D.ZH.12	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.														P, W, S		P, W, S					P, W, S	
Z.ZH.1	Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków																						
Z.ZH.2	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego																						
Z.ZH.3	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego																						
Z.ZH.4	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka																						
Z.ZH.5	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)																						
Z.ZH.6	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)																						

Kod działań (D)/zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:																		
		Powierzchnię ziemi i krajobraz		Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne							
Z.ZH.7	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle																			
Z.ZH.8	Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy																			
Z.ZH.9	Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy																			
Z.ZH.10	Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)																			
Z.ZH.11	Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła	Ch	P	Ch				Ch	P	Ch	P	Ch		P,W,S	Ch	P	Ch	P		B,S
Z.ZH.12	Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona																			
Z.ZH.13	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap																			
Z.ZH.14	Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ścięgna (dz. ewid. 183/3)																			
Z.ZH.15	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek																			
Z.ZH.16	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa																			
Z.ZH.17	Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)																			
Z.ZH.18	Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk																			
Z.ZH.19	Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego																			
Z.ZH.20	Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego																			
Z.ZH.21	Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce																			
Z.ZH.22	Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego																			
Z.ZH.23	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr 750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk																			

Kod działań (D)/ zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:																	
		Powierzchnię ziemi i krajobraz		Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne						
Z.ZH.24	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 750 na odcinku Chrusty-Lekomin w km 11+300 do km 12+900	Zadanie zrealizowane i zakończone (rok 2022)																	
Z.ZH.25	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie	Ch	P	Ch			Ch	P	Ch	P	Ch		P,W,S	Ch	P	Ch	P		B,S
Z.ZH.26	Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty	Ch	P	Ch			Ch	P	Ch	P			P,W,S	Ch	P	Ch	P		B,S
Z.ZH.27	Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku	Ch	P	Ch			Ch	P	Ch	P			P,W,S	Ch	P	Ch	P		B,S
Z.ZH.28	Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze																		
Z.ZH.29	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku																		P,S,W
Obszar interwencji: Promieniowanie elektromagnetyczne																			
D.PE.1	Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej																		P,S,W
D.PE.2	Monitorowanie oraz ocena poziomów pól elektromagnetycznych																		P,S,W
D.PE.3	Kontrola instalacji emitujących PEM i ograniczanie źródeł koncentracji PEM																		P,S,W
D.PE.4	Prowadzenie rejestru i przyjmowanie zgłoszeń o instalacjach PEM																		P,S,W
D.PE.5	Wprowadzenie do mpzp zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi																		P,S,W
Z.PE.1	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych																		P,S,W
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami																			
D.GW.1	Modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń i rowów melioracyjnych				P,S,W		Ch		Ch										P,S,W
D.GW.2	Remonty i bieżące utrzymanie budowli przeciwpowodziowych	Ch		Ch			Ch		Ch				Ch		Ch				B,S,W
D.GW.3	Zwiększanie retencji wodnej	Ch	P,S	Ch	P,S	P,W,S	Ch	P,S	Ch	P,S		P,W,S	Ch		Ch				P,S,W
D.GW.4	Renaturyzacja cieków wodnych i odbudowa naturalnej retencji korytovej	Ch	P,S		B,S	P,W,S	P,W,S		P,W,S										P,W,S
D.GW.5	Rozwój systemu zagospodarowania wód opadowych		P,W,S		P,W,S		P,W,S		P,W,S			P,W,S							B,S,W
D.GW.6	Rozwój systemu ostrzegania przed zjawiskami ekstremalnymi																		B,S
D.GW.7	Realizacja ustaleń KPOŚK				B,S		P,S,W		P,S,W										P,S,W
D.GW.8	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych				B,S		P,S,W		P,S,W										P,S,W
D.GW.9	Poprawa warunków biologicznych, fizykochemicznych hydromorfologicznych wód				B,S	P,W,S	P,S,W		P,S,W										P,S,W
D.GW.10	Ograniczenie eutrofizacji poprzez redukcję biogenów pochodzenia		P,W,S		B,S	P,W,S	P,W,S		P,W,S										P,W,S

Kod działań (D)/ zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:																				
		Powierzchnię ziemi i krajobraz		Wody		Różnorodność biologiczną		Rośliny		Zwierzęta		Formy ochrony przyrody		Zasoby naturalne		Powietrze atmosferyczne i klimat		Klimat akustyczny		Krajobraz kulturowy i zabytki		Ludzi i dobra materialne
	rolniczego																					
D.GW.11	Kontrola podmiotów w zakresie warunków szczególnego korzystania z wód i odprowadzania ścieków	P,W,S		P,W										P,W,S								P,S,W
D.GW.12	Realizacja działań naprawczych wskazanych w Planach gospodarowania wodami w celu osiągnięcia celu środowiskowego RDW			B,S				P,S,W		P,S,W												P,S,W
D.GW.13	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych	P,W,S		B,S		P,W,S		P,W,S		P,W,S												P,W,S
Z.GW.1	Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych	Ch	P,W	Ch	P,W	P,W,S		P,W,S		P,W,S		Ch		P,W,S		Ch		Ch				B,S
Z.GW.2	Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer																					
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa																						
D.GWŚ.1	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej	Ch	P,S	Ch	P,S	Ch	P,S	Ch	P,S	Ch	P,S					Ch		Ch				B,S
D.GWŚ.2	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej	Ch	P,S	Ch	P,S	Ch	P,S	Ch	P,S	Ch	P,S					Ch		Ch				B,S
D.GWŚ.3	Modernizacja i konserwacja ujęć wód i oczyszczalni ścieków			P,S,W											Ch		Ch					B,S
D.GWŚ.4	Dotacje i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	B,S		B,S																		B,S
D.GWŚ.5	Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodociągowej			P,W,S										P,W,S								P,W,S
D.GWŚ.6	Monitoring i kontrola gospodarki wodno-ściekowej (badania i kontrola parametrów ilościowo-jakościowych wód oraz ścieków)	P,W		P,W				P,W		P,W												P,W
D.GWŚ.7	Ewidencja i kontrola stanu technicznego przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	P,W		B,S				P,W		P,W												P,W
Z.GWŚ.1	Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk	Ch	P,S	Ch	P,S			Ch		Ch		Ch		P,W,S		Ch		Ch				B,S
Z.GWŚ.2	Projekt sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków																					
Z.GWŚ.3	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szafas	Ch	P,S	Ch	P,S			Ch		Ch						Ch		Ch				B,S
Z.GWŚ.4	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów	Ch	P,S	Ch	P,S			Ch		Ch		Ch		P,W,S		Ch		Ch				B,S

Kod działań (D)/zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
		Powierzchnię ziemi i krajobraz		Wody		Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
Z.GWŚ.5	Opracowanie projektu kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna													
Z.GWŚ.6	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap													
Z.GWŚ.7	Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa													
Z.GWŚ.8	Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków													
Z.GWŚ.9	Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)	Ch	P, S	Ch	P, S		Ch	Ch	Ch	P,W,S	Ch	Ch		B,S
Z.GWŚ.10	Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań	Ch	P, S	Ch	P, S		Ch	Ch		P,W,S	Ch	Ch		B,S
Z.GWŚ.11	Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk				P,W,S					P,W,S				B,S
Z.GWŚ.12	Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikami i rozdzielnią sterowniczą)				P,W,S					P,W,S				B,S
Z.GWŚ.13	Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie		P,W,S		P,W,S									B,S
Z.GWŚ.14	Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny													
Z.GWŚ.15	Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)													
Z.GWŚ.16	Budowa sieci wodociągowej pomiędzy msc. Tumlin –Osowa a msc. Tumlin –Dąbrówka (dł. ca 590 m, wysięgniki 66 mb)	Zadanie zrealizowane i zakończone z końcem 2022r.												
Z.GWŚ.17	Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)													
Z.GWŚ.18	Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku													
Z.GWŚ.19	Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody – Etap II (gm. Zagnańsk)									B,S,W				B,S
Z.GWŚ.20	Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)	Ch	P, S	Ch	P, S		Ch	Ch	Ch	P,W,S	Ch	Ch		B,S
Z.GWŚ.21	Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)	Ch	P, S	Ch	P, S		Ch	Ch	Ch	P,W,S	Ch	Ch		B,S

Kod działań (D)/ zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:																				
		Powierzchnię ziemi i krajobraz		Wody		Różnorodność biologiczną		Rośliny		Zwierzęta		Formy ochrony przyrody		Zasoby naturalne		Powietrze atmosferyczne i klimat		Klimat akustyczny		Krajobraz kulturowy i zabytki		Ludzi i dobra materialne
Z.GWŚ.22	Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)	Ch	P, S	Ch	P, S			Ch		Ch				P,W,S	Ch		Ch					B,S
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne																						
D.ZG.1	Gromadzenie, przetwarzanie i archiwizowanie danych o zasobach geologicznych	B,S												P,S,W							P,S,W	
D.ZG.2	Rekultywacja i rewitalizacja terenów poeksploatacyjnych	Ch	B, S	Ch	P, S	Ch	P, S	Ch	P, S	Ch	P, S			P,S,W	Ch		Ch					P,S
D.ZG.3	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik	P,S		P,S,W				P,S,W		P,S,W				P,S,W							P,S,W	
D.ZG.4	Kontrola koncesji, pozwoleń oraz miejsc eksploatacji złóż, w tym ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji	P,S												P,S,W							P,S,W	
D.ZG.5	Monitoring i prowadzenie rejestru terenów osuwiskowych	P,S																			P,W,S	
Obszar interwencji: Gleby																						
D.G.1	Stosowanie dobrych praktyk rolniczych	P,S,W		P,S,W		P,S,W		P,S,W		P,S,W											P,S,W	
D.G.2	Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych	P,S,W		P,S,W		P,S,W		P,S,W		P,S,W											P,S,W	
D.G.3	Zachowywanie i wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, krzewów, miedz, oczek wodnych oraz terenów zielonych w celu przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej	P,S,W		P,S,W		P,S,W		P,S,W		P,S,W											P,S,W	
D.G.4	Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne	P,S,W		P,S,W		P,S,W		P,S,W		P,S,W											P,S,W	
D.G.5	Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem	B,S		P,S,W		P,S,W		P,S,W		P,S,W											P,S,W	
D.G.6	Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem	B,S				P,S,W		P,S,W		P,S,W												
D.G.7	Monitoring chemiczny gleb	P,S																			P,S,W	
D.G.8	Rekultywacja i remediacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych	P,S				P,S,W		P,S,W		P,S,W											P,S,W	
D.G.9	Prowadzenie rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz aktualizacja wykazów potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	P,S																			P,S	
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów																						

Kod działań (D)/ zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
D.GO.1	Rozbudowa i nadzór nad systemem gospodarki odpadami wraz z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów	P,W	P,W	P,W	P,W	P,W						B,S
D.GO.2	Minimalizacja składowania odpadów	P,W	P,W	P,W	P,W	P,W						B,S
D.GO.3	Osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu, odzysku i ponownego użycia odpadów	P,W	P,W	P,W	P,W	P,W						P,W
D.GO.4	Opracowanie rocznych sprawozdań i analiz stanu gospodarki odpadami											P,S,W
D.GO.5	Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych							Ch		Ch		B,S
D.GO.6	Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	P,W										B,S
D.GO.7	Inwentaryzacja nielegalnych miejsc składowania odpadów	B,S	P,W	P,W	P,W	P,W						B,S
D.GO.8	Realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest							P,W				B,S
D.GO.9	Kontrole terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych oraz prawidłowego gospodarowania odpadami	P,W	P,W	P,W	P,W	P,W						B,S
D.GO.10	Edukacja społeczna w zakresie właściwego postępowania z odpadami											B,S
D.GO.11	Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego	P,S,W						P,S,W				P,S,W
Z.GO.1	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami		W									B,S
Z.GO.2	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk	Inwestycja zrealizowana. PSZOK w msc. Kołomań został otwarty i oddany do użytkowania w listopadzie 2022r. Inwestycja nie wymagała uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.										
Z.GO.3	Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032		P,S,W						P,S,W			B,S
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe												
D.ZP.1	Przywracanie właściwego stanu zagrożonych siedlisk przyrodniczych i gatunków	P,W		B,S	B,S	B,S	P,W	P,W,S				P,W
D.ZP.2	Utrzymanie, pielęgnacja i ustanawianie form ochrony przyrody	P,W		B,S	B,S	B,S	B,S	P,W,S				P,W
D.ZP.3	Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną	P,W		B,S	B,S	B,S	B,S	P,W,S				P,S,W
D.ZP.4	Zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych i zbiornikach wodnych	P,W	P,W	B,S	B,S	B,S	B,S	P,W,S				P,S,W
D.ZP.5	Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych, a także prowadzenie i aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych	P,W	P,W	P,W	P,W	P,W	P,W	P,W,S				P,W

Kod działań (D)/ zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:															
		Powierzchnię ziemi i krajobraz		Wody		Różnorodność biologiczną	Rośliny		Zwierzęta		Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne	
D.ZP.6	Rewitalizacja i utrzymanie terenów zielonych wraz z tworzeniem zielonej infrastruktury	Ch	W			P,W	Ch	W	Ch	W		P,W,S				B,S	
D.ZP.7	Realizacja Programu Zwiększania Lesistości i wykonywanie nowych nasadzeń/zalesień		B,S	P,W		B,S	B,S		B,S		B,S	P,W,S				P,W	
D.ZP.8	Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne		P,W			P,S,W	B,S		P,S,W		P,S,W	P,W,S				P,S,W	
D.ZP.9	Realizacja zieleni osłonowej, drogowej i izolacyjnej		P,W,S			P,W,S	P,W,S		P,W,S		P,W,S					B,S	
D.ZP.10	Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych		P,S				P,S		P,S		P,W,S					P,S,W	
D.ZP.11	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody					P,W,S	P,W,S		P,W,S		P,W,S					P,W,S	
D.ZP.12	Wdrażanie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej oraz budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej		P,S				P,S		P,S							P,S,W	
D.ZP.13	Rewitalizacja techniczno-przyrodnicza obszarów zabytkowych								Ch	P		P,W,S			B,S	B,S	
D.ZP.14	Renowacja, odbudowa obiektów zabytkowych								Ch	P		P,W,S			B,S	B,S	
D.ZP.15	Ochrona zagrożonych zabytków ruchomych, nieruchomych i stanowisk archeologicznych														B,S	B,S	
Z.ZP.1	Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk	Ch		Ch	P	P,W,S	P,W,S			Ch		P,W,S	Ch		Ch	B,S	B,S
Z.ZP.2	Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk	Ch	P,S	Ch	P	P,W,S	P,W,S			Ch		P,W,S	Ch		Ch	B,S	B,S
Z.ZP.3	Konkurs Mój piękny ogród						P,W,S										B,S
Z.ZP.4	Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”														Ch	S	B,S
Obszar interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami																	
D.A.1	Poprawa technicznego wyposażenia służb ratownictwa chemiczno-ekologicznego		P,W	P,W		P,W	P,W		P,W								B,S
D.A.2	Doskonalenie systemu ostrzegania o poważnych awariach oraz opracowanie planów na wypadek awarii																B,S
D.A.3	Informowanie społeczeństwa o sposobach postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożeń																B,S

Kod działań (D)/ zadań (Z)	Priorytet działania (D) /Zadanie (Z)	Potencjalne oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:										
		Powierzchnię ziemi i krajobraz	Wody	Różnorodność biologiczną	Rośliny	Zwierzęta	Formy ochrony przyrody	Zasoby naturalne	Powietrze atmosferyczne i klimat	Klimat akustyczny	Krajobraz kulturowy i zabytki	Ludzi i dobra materialne
D.A.4	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku i zjawisk ekstremalnych	P,W	P,W	P,W	P,W	P,W						B,S
D.A.5	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców											B,S
Z.A.1	Zakup samochodu strażackiego dla OSP											B,S
Z.A.2	Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk											B,S
Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna												
D.E.1	Prowadzenie kampanii, szkoleń, warsztatów z ochrony środowiska	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S
D.E.2	Publikacja materiałów z zakresu ochrony środowiska	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S
D.E.3	Informowanie o prowadzonych postępowaniach wymagających udziału społeczeństwa	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S
D.E.4	Budowa ścieżek edukacyjnych	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S
Z.E.1	Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S
Pozostałe zadania												
Z.PZ.1	Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S
Z.PZ.2	Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S	P,S

Źródło: opracowanie własne

Tabela 34. Wnioski z matrycy logicznej

Komponent	Opis
Powierzchnia ziemi i krajobraz	<p>Wpływ w większości przypadków pozytywny lub neutralny, ponieważ inwestycje nie przekształcą znacząco powierzchni ziemi, naruszają ją jedynie w fazie budowy (dotyczy to głównie terenów niezurbanizowanych i inwestycji liniowych), a po przeprowadzeniu inwestycji teren zostanie przywrócony. Znaczne przekształcenia powierzchni ziemi mogą inwestycji związanych z zajęciem nowej powierzchni biologicznie czynnej, w tym jej utwardzenia, co może spowodować zmianę stosunków gruntowo-wodnych.</p> <p>Okresowy niekorzystny wpływ na krajobraz może wystąpić na etapie realizacji większości inwestycji (m.in. wykonywanie wykopów pod rury gazowe, sieć wod-kan, przebudowę dróg, obecność rusztowań przy obiektach termomodernizowanych, obecność maszyn budowlanych). Oddziaływania te będą mieć charakter przejściowy i ustąpią po zakończeniu etapu budowy. Pozytywny wpływ na krajobraz na etapie eksploatacji może występować w przypadku realizacji termomodernizacji budynków (odnowione obiekty potęgują wzrost estetyki przestrzeni publicznej).</p>
Wody	<p>Na etapie realizacji inwestycji, zwłaszcza związanych z pracami ziemnymi należy dbać o stan techniczny zaplecza budowy oraz wykorzystywanych maszyn celem zapobieżenia przedostania się substancji ropopochodnych do gruntu a następnie do wód. Należy unikać lokalizowania zapleczy budowy lub działań budowlanych w pobliżu cieków, bez odpowiedniego zabezpieczenia terenu. Żadne z zadań inwestycyjnych nie dotyczy bezpośredniej realizacji w otoczeniu cieków, zbiorników. Nie przewiduje się, aby jakiegokolwiek zadanie mogło wpłynąć negatywnie na zmiany charakterystyk biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Większość prac budowlanych zaplanowana została poza ternami dolin rzecznych, na terenach już przekształconych i zurbanizowanych. Zaplanowana realizacja zadań nie wiąże się z kontrolowanym wprowadzeniem zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.</p>
Różnorodność biologiczna	<p>Dla większości inwestycji brak wpływu, ponieważ inwestycje nie mają zbyt dużego zasięgu (najczęściej inwestycje ograniczają się do poszczególnych obiektów lub przestrzeni), aby znacząco wpłynąć na ograniczenie różnorodności biologicznej. Wpływ negatywny może wystąpić w chwili realizacji inwestycji na terenach o cennych wartościach przyrodniczych lub w ich najbliższym otoczeniu. Żadna z inwestycji nie narusza istniejących systemów przyrodniczych, a tym samym w konsekwencji nie wprowadza modyfikacji w danym ekosystemie w pobliżu prowadzonych prac. Nie przewiduje się aby jakiegokolwiek zadanie mogło doprowadzić do fragmentacji istniejących siedlisk lub obniżenia wartości ekosystemalnych świata przyrodniczego.</p>
Fauna	<p>Obecnie żyjące gatunki zwierząt na terenach zurbanizowanych, gdzie będzie przeprowadzana zdecydowana większość inwestycji, to gatunki synantropijne, czyli wykorzystujące bliskość siedzib ludzkich z korzyścią dla siebie. Po zakończeniu działań inwestycyjnych gatunki te mogą bez przeszkód egzystować dalej. Termomodernizacja budynków dotyczyć będzie obiektów już istniejących. Elementem podstawowym przed przystąpieniem do prac jest ekspertyza ornitologa i chiropterologa stwierdzająca obecność ptaków i nietoperzy lub ich brak w danym obiekcie. W sytuacji stwierdzenia obecności ptaków czy nietoperzy, należy dostosować terminy i sposób wykonywania prac do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji ptaków i nietoperzy, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem ich przez ptaki i nietoperze. Podczas prowadzenia prac inwestycyjnych w takich budynkach należy uzyskać (przed rozpoczęciem prac) zezwolenie, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody. Po zakończeniu prac należy umożliwić im dalsze gniazdowanie lub zapewnić siedliska zastępcze</p>

	Negatywne oddziaływanie dotyczą głównie inwestycji liniowych związanych z przebudową, modernizacją dróg i systemów ciągów komunikacyjnych, w szczególności na terenach poza miejscowościami (tereny leśne). Inwestycje drogowe, wodno-kanalizacyjne, związane z utwardzaniem powierzchni, budową zapleczy infrastruktury turystycznej mogą powodować zwiększenie emisji hałasu i płoszenie zwierząt, a sam teren prac może stanowić zagrożenie dla przemieszczania się zwierząt czy też w ostateczności ich śmierć. Będą to jednak głównie oddziaływania krótkoterminowe ograniczone do realizacji inwestycji. Natomiast eksploatacja zrealizowanych zadań nie będzie powodować degradacji świata zwierzęcego lub sukcesywnego uszczuplenia jego zasobów.
Flora	Okresowy, chwilowy niekorzystny wpływ na szatę roślinną może wystąpić na etapie realizacji inwestycji - zwłaszcza inwestycji liniowych. Z obecnego rozpoznania występujących siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych roślin wynika, że żadne z inwestycji nie spowoduje fragmentacji tych zasobów lub nieodwracalnego zniszczenia. Inwestycje prowadzone będą poza stwierdzonymi siedliskami przyrodniczymi i stanowiskami roślin. Inwestycje o charakterze liniowym dotyczą głównie terenów zurbanizowanych i ograniczone będą najczęściej do granic przekształconego pasa drogowego. Inwestycje punktowe lub liniowe w sąsiedztwie siedlisk będą wymagały zorganizowania planu budowy i jego zaplecza w sposób ograniczający wejście i zajęcie terenu cennego lub jego zniszczenie.
Formy ochrony przyrody	Oddziaływanie przedsięwzięć inwestycyjnych na siedliska objęte ochroną w ramach form ochrony przyrody na terenie gminy dla większości zadań nie będzie występowało. Z uwagi na specyfikę gminy (gmina prawie w całości objęta obszarowymi formami ochrony przyrody) realizowane przedsięwzięcia nie będą w sposób bezpośredni zagrażały celom ochrony i statusom ochronnym. Dla żadnej z planowanych inwestycji nie zdiagnozowano naruszenia obowiązujących zakazów w granicach form ochrony przyrody, ani pogłębienia istniejących zagrożeń określonych w planach zadań ochronnych lub planach ochrony. W przypadku przydrożnych drzew pomnikowych może dojść do negatywnych oddziaływań w związku z projektowanym prowadzeniem prac na DW 750, przez co konieczne jest aby na wysokości Dębu Bartka zabezpieczyć sąsiadujące drzewa pomnikowe w taki sposób, aby nie naruszyć stosunków gruntowo-wodnych, strefy korzeniowej oraz korony drzew. Większość zadań inwestycyjnych dotyczy terenów zurbanizowanych które pomimo występowania w granicach stwierdzonych obszarów chronionych, cechują się niską wartością przyrodniczą, a prowadzony zakres prac zaproponowanych w POŚ zadań nie narusza ich celów i działań ochronnych.
Zasoby naturalne	Brak wpływu zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji. Jedynie etap realizacji związany będzie z wykorzystywaniem paliw do zasilania maszyn i urządzeń. Skala inwestycji przewidzianych w projekcie dokumentu nie jest tak duża aby mogła negatywnie wpływać na stan zasobów naturalnych.
Powietrze i klimat	W trakcie realizacji przedsięwzięć zagrożenie dla stanu powietrza wynikać będzie głównie z pracy sprzętu budowlanego, powodującego emisję zanieczyszczeń (produkty spalania oleju napędowego). Niezorganizowana emisja zanieczyszczeń występować będzie podczas realizacji robót budowlanych. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Można stwierdzić, że powstające zanieczyszczenia powietrza w trakcie budowy będą miały zasięg lokalny. Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze ani w jego otoczeniu. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji ustaną uciążliwości w tym zakresie. Wpływ pozytywny na etapie eksploatacji inwestycji dotyczy większości inwestycji ujętych w "Programie...": <ul style="list-style-type: none"> • termomodernizacja budynków spowoduje wzrost oszczędności energii, redukcję strat ciepła

	<ul style="list-style-type: none"> poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej - realizacja tego zadania może wpłynąć (choć w niewielkim stopniu) na poprawę jakości powietrza w perspektywie długoterminowej. Zwiększy się płynność poruszania się pojazdów po drogach oraz średnią prędkość ruchu <p>W przypadku wpływu na klimat inwestycje nie mają na tyle szerokiego zasięgu, aby znacząco wpłynąć na zmiany klimatyczne.</p>
Klimat akustyczny	Realizacja zadań inwestycyjnych w perspektywie długoterminowej i porealizacyjnej nie spowoduje negatywnego wpływu na klimat akustyczny. Żadne z zadań nie spowoduje docelowo wzrostu emisji hałasu, w sposób przekraczający standardy akustyczne. Uciążliwości akustyczne dotyczyć będą w głównej mierze etapu realizacji i związane będą z ruchem samochodów, maszyn i pracą sprzętu i urządzeń związanych z realizacją inwestycji.
Krajobraz kulturowy	Wpływ pozytywny lub neutralny. Niektóre inwestycje mogą obejmować tereny, na których są obiekty zabytkowe oraz same obiekty lub być realizowane w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Niemniej jednak żadne ze wskazanych zadań nie narusza celów ochrony zabytków, a w przypadku działań termomodernizacyjnych przy obiektach zabytkowych będzie wymagana zgodna Konserwatora Zabytków.
Ludzie	Dla inwestycji realizowanych w budynkach brak wpływu na etapie realizacji inwestycji oraz znaczący wpływ pozytywny na etapie eksploatacji obiektów (po termomodernizacji). Inwestycje liniowe wiążą się z wykorzystaniem niezbędnych maszyn czy urządzeń. Hałas i zanieczyszczenia generowane przez wykorzystywany sprzęt będą mocno ograniczone i nie będą przekraczać dopuszczalnych, określonych przepisami prawa norm w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń, zatem nie będą powodować znaczących uciążliwości dla ludzi. Wpływ znaczący pozytywny na etapie eksploatacji, ponieważ w wyniku realizacji poszczególnych inwestycji nastąpi rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury, nastąpi wzrost standardu życia mieszkańców gminy a także poprawa stanu jakości powietrza w wyniku zmniejszenia emisji CO ₂ . Przy zachowaniu przepisów BHP oraz postępowania przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi. Dzięki planowanym inwestycjom powstanie infrastruktura techniczna i odnowione zostaną obiekty użyteczności publicznej, uzbrojone zostaną tereny inwestycyjne itp. Większość działań będzie prowadziła do zwiększenia standardu życia mieszkańców na terenie gminy. Efekty działań będą widoczne także w sferze ekonomicznej.
Dobra materialne	Wpływ znaczący pozytywny, ponieważ w wyniku realizacji przedsięwzięć wzrośnie jakość przestrzeni publicznej, niektóre obiekty zostaną odnowione, ocieplone i zmienią swoje funkcje, wzrośnie wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną oraz jakość zagospodarowania terenów. Wzrośnie atrakcyjność gminy dla przyszłych inwestorów oraz zwiększy się standard życia mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne

8.1. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura2000 oraz ich integralność

Na terenie Gminy Zagnańsk występuje 10 powierzchniowych form ochrony przyrody: Obszar Natura 2000 Lasy Suchedniowskie PLH260010, Obszar Natura 2000 Ostoja Barcza PLH260025, Obszar Natura 2000 Dolina Krasnej PLH260001, Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy, Suchedniowsko-Oblęgarski Obszar Chronionego Krajobrazu, Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu, Rezerwat przyrody „Zachełmie”, Rezerwat przyrody „Barcza”, Rezerwat przyrody „Górna Krasna” i Użytek ekologiczny (bagnó). Dodatkowo na terenie gminy Zagnańsk występuje 18 pomników przyrody. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych na terenie gminy Zagnańsk wynosi ok. 12480 ha, co stanowi 99 % ogólnej powierzchni gminy.

Wszystkie zaplanowane działania na terenie Gminy są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. Mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska w obszarach, gdzie ten stan jest dobry, a tam gdzie jakość poszczególnych komponentów jest niezadowolająca przedsięwzięcia zaplanowane są po to, by ten stan przywrócić do dobrego. Zatem zaplanowane działania nie wpłyną na integralność obszarów Natura 2000, ani na przedmiot ich ochrony.

Oddziaływanie na Obszary Natura 2000

Na obszarze gminy Zagnańsk znajdują się 3 Obszary Natura 2000: Obszar Natura 2000 Lasy Suchedniowskie PLH260010, Obszar Natura 2000 Ostoja Barcza PLH260025, Obszar Natura 2000 Dolina Krasnej PLH260001. Dla obszarów Natura 2000 nie ustanawia się zakazów, tak jak dla innych form ochrony przyrody. Ochrona na obszarach Natura 2000 opiera się przede wszystkim na ograniczaniu podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Dla obszarów Natura 2000 sporządza się i realizuje plany zadań ochronnych.

Dla Obszaru Lasy Suchedniowskie PLH260010 obowiązuje Plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014r. (Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z 2014r. Poz. 1458) wraz ze zmianą z dnia 24 listopada 2014r. (Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z 2014r. Poz. 3297). Dla w/w obszaru określono następujące zagrożenia dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, które w sposób szczególny mogą naruszyć system funkcjonowania ekosystemu obszaru. Do zagrożeń należą m.in.:

- Zaniechanie/brak koszenia (siedlisko 6410, Przeplatka aurinia)
- Porzucenie pasterstwa, brak wypasu (siedlisko 6410, Przeplatka aurinia)
- Modyfikowanie funkcjonowania wód i zmiany stosunków wodnych (siedlisko 6410, 7110, 7140, 91D0)
- Zmiana składu gatunkowego drzewostanu (siedlisko 6410, 6510, 7110, 7140, 91E0, Przeplatka aurinia, Poczwarówka zwężona)
- Nagromadzenie materii organicznej (siedlisko 6410, 6510, Przeplatka aurinia)
- Zmiana sposobu uprawy (siedlisko 6510)
- Intensyfikacja rolnictwa (siedlisko 6510)
- Intensywny wypas (siedlisko 6510)
- Nawożenie i nawozy sztuczne (siedlisko 6510, Przeplatka aurinia)
- Zalesienie terenów otwartych (siedlisko 6510)
- Eutrofizacja (siedlisko 7140, Przeplatka aurinia)
- Przerzedzenie warstwy drzew (siedlisko 9110, 9130, 9170, 91D0, 91E0, 91P0)

- Usuwanie martwych i umierających drzew oraz wycinanie starych drzewostanów (siedlisko 9110, 9130, 9170, 91D0, 91E0, 91P0, Ponurek Schneidera, Zagłębek bruzdkowany, Zgniotek cynobrowy)
- Odnawianie lasu po wycince – drzewa rodzime (siedlisko 9110, 9130)
- Zmiana sposobu uprawy (Przeplatka aurinia)

Dla Obszaru Dolina Krasnej PLH260001 obowiązuje Plan zadań ochronnych przyjęty Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014r. [Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z 2014r. Poz. 1450] ze zmianą z dnia 4 listopada 2014r. [Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z 2014r. Poz. 2948], zmianą z dnia 11 lutego 2016r. [Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z 2016r. Poz. 572] oraz zmianą z dnia 4 grudnia 2019r. [Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z 2016r. Poz. 4906]. Dla w/w obszaru określono następujące zagrożenia dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, które w sposób szczególny mogą naruszyć system funkcjonowania ekosystemu obszaru. Do zagrożeń należą m.in.:

- Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych (siedlisko 3150, Bóbr europejski, Wydra, Głowacz białopłetwy, Trzepla zielona)
- Zасыpywanie terenu, melioracje i osuszanie (siedlisko 3150)
- Eutrofizacja (siedlisko 3150, Głowacz białopłetwy, Czerwończyk nieparek)
- Zmiana składu gatunkowego drzewostanu (siedlisko 3150, 6230, 6410, 6510, 7110, 7140, Czerwończyk nieparek)
- Nawożenie i nawozy sztuczne (siedlisko 3150, 6230, 6410, 6510, 7110, Bóbr europejski, Wydra, Głowacz białopłetwy, Trzepla zielona, Przeplatka aurinia)
- Zmiana sposobu uprawy (podsiewanie obcych gatunków; zamiana łąk na pola uprawne (siedlisko 6230, 6510, Czerwończyk nieparek, Przeplatka aurinia)
- Zaniechanie/brak koszenia (siedlisko 6230, 6410, 6510, Czerwończyk nieparek, Przeplatka aurinia)
- Porzucenie pasterstwa, brak wypasu (siedlisko 6230, 6410, 6510, Czerwończyk nieparek, Przeplatka aurinia)
- Nagromadzenie materii organicznej (siedlisko 6230, 6410, 6510, Głowacz białopłetwy, Przeplatka aurinia)
- Zalesienie terenów otwartych (siedlisko 6230)
- Modyfikowanie funkcjonowania wód i zmiany stosunków wodnych (siedlisko 6410, 6510, 7110, 7140, 91D0, 91E0)
- Wydobywanie torfu (siedlisko 7110, 7140)
- Restrukturyzacja gospodarstw rolnych (siedlisko 7140)
- Przerzedzenie warstwy drzew (siedlisko 91E0)
- Obce gatunki inwazyjne (siedlisko 91E0)
- Odnawianie lasu po wycince (siedliska 91E0)
- Kłusownictwo (Bóbr europejski, Wydra)
- Regulowanie/prostowanie koryt rzecznych (Głowacz białopłetwy)

Dla Obszaru Ostoja Barcza PLH260025 nie ustanowiono Planu zadań ochronnych.

Jednakże należy zauważyć, iż dla wszystkich obszarów Natura 2000 zostały również określone zakazy, wynikające z Ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z zapisem art. 33 Ustawy o ochronie przyrody, na terenie obszaru Natura 2000 nie można prowadzić działań, które:

- pogorszą stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłyną negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub

- pogorszą integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Projekt POŚ uwzględnia zakazy, jakie obowiązują w stosunku do poszczególnych form ochrony przyrody, wynikające z ustawy o ochronie przyrody i w związku z tym nie planuje się działań, które mogłyby naruszać cele ochrony określone dla tych terenów, w miejscu ich lokalizacji:

- w stosunku do obszarów Natura 2000 – art. 33 i 36 *Ustawy o ochronie przyrody* [4],
- w stosunku do parków krajobrazowych – art. 17 *Ustawy o ochronie przyrody* [4],
- w stosunku do obszaru chronionego krajobrazu – art. 24 *Ustawy o ochronie przyrody* [4],
- w stosunku do rezerwatów przyrody – art. 15 *Ustawy o ochronie przyrody* [4],
- w stosunku do pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego i użytków ekologicznych – art. 45. *Ustawy o ochronie przyrody* [4].

W/w Obszary Natura 2000 obejmują północą w głównej mierze zalesioną część gminy Zagnańsk z dwoma ośrodkami zurbanizowanymi tj. msc Długojów i Szałas. Należy zaznaczyć, że wskazane w POŚ priorytety działań jak i zadania w harmonogramie rzeczowo-finansowym realizowane będą w większości poza Obszarami Natura 2000 leżącymi na terenie gminy Zagnańsk.

Priorytety działań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza”, „Zagrożenie hałasem”, „Pola elektromagnetyczne”, „Gospodarowanie wodami”, „Gospodarka wodno-ściekowa”, „Zasoby geologiczne”, „Gleby”, „Gospodarka odpadami”, „Zagrożenie poważnymi awariami” i „Edukacja ekologiczna” będą neutralne lub pozytywne wpływać na funkcjonowanie Obszarów Natura 2000 na terenie gminy Zagnańsk. Priorytety działań to pewne założenia i trendy którymi powinna podążać gmina Zagnańsk w okresie programowania POŚ. Priorytety działań wyznaczone w w/w obszarach interwencji formułują jedynie zalecenia ochronne jakie należy realizować bez podawania konkretnych zamierzeń inwestycyjnych i nie inwestycyjnych. Założenia te obejmują cały obszar gminy i są założeniami zgodnymi z zasadami ochrony przyrody, a także uwzględniają dbałość o cele i przedmioty ochrony Obszarów Natura 2000 na terenie gminy Zagnańsk. Oczywiście w przypadku działań ujętych w obszarze interwencji „Zagrożenie hałasem” największe ryzyko stwarzają priorytety działań związane z sukcesywną rozbudową, modernizacją sieci infrastruktury drogowej w tym budową ścieżek rowerowych. Z uwagi, iż jest to priorytet działania nie jest znana lokalizacja możliwej modernizacji lub rozbudowy dróg. Jest to jedynie zalecenie aby dbać o stan techniczny dróg który pośrednio i wtórnie docelowo przekłada się pozytywnie na funkcjonowanie form ochrony przyrody. W związku potencjalną możliwą realizacją działań drogowych negatywne oddziaływania jakie prawdopodobnie powstaną będą związane z prowadzonymi pracami budowlanymi, modernizacyjnymi i remontowymi. Może pojawić się nadmierna emisja hałasu, zwiększone zapylenie i powstawanie odpadów budowlanych bądź rozbiórkowych. Będą to jednak niedogodności związane jedynie z fazą realizacji inwestycji, co oznacza, że charakter oddziaływania będzie chwilowy i ustanie w momencie zakończenia prac. Dodatkowo podczas prowadzenia prac może dojść do niekontrolowanych wycieków smarów i paliw z maszyn budowlanych, które mogą zanieczyścić wody zarówno powierzchniowe jak i podziemne. Aby zminimalizować ryzyko powstania negatywnych oddziaływań pochodzących z ww. zadań należy zastosować działania ograniczające dostosowane do charakteru planowanej i realizowanej inwestycji. Dodatkowo należy zauważyć, iż za realizacją ww. zadań przemawia nadrzędny interes publiczny, ponieważ są to inwestycje celu publicznego. Priorytety działań związane z modernizacją systemu infrastruktury drogowej w okresie programowania POŚ uwzględniają w bardzo ogólny sposób wszelkie działania związane z poprawą parametrów technicznych dróg, ścieżek rowerowych i chodników na terenie Gminy. Wszelkie inwestycje drogowe zaplanowane przez Urząd Gminy będą prawdopodobnie dotyczyły krótkich odcinków, o długości nie większej niż 1 km. Szczególną uwagę należy zwrócić na odcinki dróg modernizowane lub budowane na obszarach Natura 2000, gdzie w sytuacji pojawienia się negatywnego oddziaływania konieczne jest spełnienie przesłanek zgodnie z art.34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tj. nadrzędny interes społeczny, wymogi o charakterze

społecznym i gospodarczym oraz brak rozwiązań alternatywnych, aby projekt dokumentu mógł zostać przyjęty. Przez obszar Natura 2000 na terenie gminy przebiegają drogi wzdłuż których potencjalnie w przyszłości mogą powstać ścieżki rowerowe lub zostać wykonane ich modernizacje. Niemniej jednak pomimo wyznaczonego priorytetu działania, żadne z zadań dotyczących przebudowy lub rozbudowy infrastruktury drogowej wskazanych w harmonogramie rzeczowo-finansowym nie będzie realizowane w granicach żadnego z Obszarów Natura 2000 na terenie gminy Zagnańsk.

Pozytywne bezpośrednio, pośrednie i wtórne oddziaływania wystąpią natomiast w przypadku realizacji priorytetów działań z obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe”, które zakładają m.in. zmierzanie do czynnej ochrony siedlisk, gatunków, przywracanie wartości przyrodniczych, inwentaryzacje zasobów przyrodniczych, utrzymanie i pielęgnację zasobów przyrody i zieleni, realizację nasadzeń, prowadzenie działań ochronnych związanych z obsługą ruchu turystycznego i wdrażanie ustaleń chroniących wartości przyrodnicze oraz zmierzaniem do ochrony i rewitalizacji terenów o cennych wartościach przyrodniczych.

Zadania jakie zostały w sposób konkretny wyznaczone w harmonogramie rzeczowo-finansowym realizowane będą w głównej mierze poza istniejącymi Obszarami Natura 2000 w gminie Zagnańsk. Zadania w większości będą miały więc charakter neutralny dla Obszarów Natura 2000. Możliwe potencjalne negatywne oddziaływania stwierdzono jedynie w przypadku realizacji zadania Z.GWŚ.3 „Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas i zadania Z.GWŚ.4 „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm. Zagnańsk”. W przypadku zadania Z.GWŚ.3 nie jest znany dokładny przebieg kanalizacji z uwagi, iż będzie on przedmiotem opracowania dokumentacji technicznej i na chwilę obecną realizacji sieci kanalizacyjnej ma w sposób ogólny objąć teren msc. Szałas i Długojów. W przypadku zadania Z.GWŚ.4 znany jest przebieg nowej sieci kanalizacyjnej o dotyczy on terenu głównej drogi, a więc terenu już przekształconego i nie mającego żadnej wartości przyrodniczej. W przypadku budowy kanalizacji sanitarnej w msc. Szałas całość prac budowlanych zamknie się w granicach pasa drogowego i terenu zurbanizowanego. Żadne z prac kanalizacyjnych nie będzie wiązało się z zajęciem dodatkowej powierzchni biologicznie czynnej. W przypadku budowy kanalizacji w m. Długojów i zaplanowanego rurociągu biegnącego w kierunku msc. Długojów prace obejmą również teren pasa drogowego, ale poza miejscowością będą prowadzone w bardzo bliskim sąsiedztwie lasu. Na odcinku leśnym mogą wystąpić negatywne oddziaływania na etapie realizacji związane m.in. z przemieszczaniem mas ziemnych, emisją hałasu i gazów i pyłów do powietrza (ruch maszyn budowlanych, działanie sprzętu i urządzeń), uszkodzeniem drzew w skrajni, płoszeniem zwierząt, zanieczyszczeniem gruntu (niekontrolowany wyciek substancji zanieczyszczających). Należy jednak zauważyć, że obszar prowadzenia robót zostanie w jak największym stopniu ograniczony do terenu przekształconego już pasa drogowego. Poza wystąpieniem potencjalnych w/w negatywnych oddziaływań, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań w stopniu zagrażającym celom ochronnym Obszaru Natura 2000 „Lasy Suchedniowskie”. Nie przewiduje się fragmentacji siedlisk, niszczenia siedlisk. Realizacja w/w sieci kanalizacji sanitarnej w obu przypadkach (msc. Szałas i Długojów) nie wiąże się również z pogłębieniem istniejących zagrożeń dla tego Obszaru Natura 2000. Zaplanowany zakres prac nie wpłynie na zaburzenie stosunków ekosystemalnych obszaru Natura 2000, ani w żaden sposób nie jest związany z wystąpieniem opisanych w Planie zadań ochronnych zagrożeń mogących powodować utratę wartości przyrodniczej tej części obszaru.

W przypadku pozostałych zadań, biorąc pod uwagę zakresy i lokalizację ich realizacji nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na funkcjonowanie Obszarów Natura 2000, przez co jak wspomniano na początku ocenia się ich neutralny wpływ.

Oddziaływanie na Parki Krajobrazowe i Obszary Chronionego Krajobrazu

Północna część obszaru gminy Zagnańsk znajduje się w granicach Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, zaś centralna i południowa część gminy w zasięgu otuliny tego Parku, dla których

zostały określone zasady ochrony w Uchwale Nr XLIX/872/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13.11.2014 ze zmianą Uchwałą Nr XXXIX/570/17 z dnia 21.12.2017r. Na obszarze Parku zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno – błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 7) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

Zakazy, o których mowa wyżej nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy raz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego

Dla otuliny Parku nie ustalono specjalnych zakazów lub ograniczeń związanych z realizacją przedsięwzięć.

Centralna i południowa część gminy Zagnańsk znajduje się w granicach Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a tym samym w granicach otuliny Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego. Dla Suchedniowsko-Oblęgarskiego OChK zasady ochrony zostały określone w Uchwale Nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13.11.2014r. Na obszarze OChK zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybactwo;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zakazy, o których mowa wyżej nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Południowo-wschodnia część gminy Zagnańsk położona jest w zasięgu Podkieleckiego OChK (POChK), dla którego zasady ochrony zostały określone w Uchwale Nr XIV/200/2015 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7.09.2015r. W ramach obszaru wyznaczono trzy strefy krajobrazowe A, B i C. Na terenie gminy Zagnańsk występują wszystkie z 3 stref: strefa krajobrazowa A obejmuje dolinę rzeki Lubrzanki, strefa krajobrazowa B obejmuje tereny leśne na wschód od miejscowości Barcza i Kajetanów, natomiast strefa krajobrazowa C obejmuje tereny miejscowości Gruszka, Ściegna, Zabłocie i Kajetanów. **Strefa A** to tereny dolin rzecznych i cieków pełniące funkcje korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łąkowe i olsy; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochronny. Strefa B to tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łąkowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny. Strefa C to obszary poza strefami A i B; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższymi rygorami ochronnymi, spośród wyznaczonych stref.

Na obszarze POChK **w strefie krajobrazowej A zakazuje się:**

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych; 6) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakazy, o których mowa wyżej nie dotyczą:

- 1) zadrzewień śródpolnych określonych w pkt. 3, występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych;
- 2) zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych nie dotyczy konieczności zapewnienia dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
- 3) zakazów określonych w pkt. 2 i 4, w przypadku realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;
- 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w pkt. 2, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Na obszarze POChK **w strefie krajobrazowej B zakazuje się:**

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zakazy, o których mowa wyżej nie dotyczą:

- 1) zadrzewień śródpolnych określonych w pkt. 3, występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych;
- 2) zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
- 3) realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki, określonych zakazem w pkt. 2
- 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, określonych zakazem w pkt. 2;

- 5) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Na obszarze POChK **w strefie krajobrazowej C nie ustalono zakazów.**

Dodatkowo dla Parków Krajobrazowych i Obszarów Chronionego Krajobrazu należy uwzględnić obowiązujące zakazy zapisane w Ustawie o ochronie przyrody [4] tj. w stosunku do parków krajobrazowych – art. 17 i w stosunku do obszaru chronionego krajobrazu – art. 24 w/w ustawy.

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania nie zidentyfikowano żadnych zadań i priorytetów działań, które będą odpowiadały działaniom zakazanym lub w jakikolwiek sposób naruszających zakazy obowiązujące na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, w tym jego otuliny oraz na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego i Podkieleckiego OChK.

Wśród przyjętych w POŚ priorytetów działań, które jedynie zakładają prawidłowy kierunek ochrony poszczególnych komponentów środowiska żadne z działań we wszystkich obszarach interwencji nie wykazuje negatywnego oddziaływania na środowisko. Należy zatem uznać, że działania te mają charakter neutralny. Pozytywne, pośrednie lub wtórne oddziaływania na OChK i Park Krajobrazowy będą miały działania z obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe”. Działania te bowiem zakładają dbałość o stan siedlisk przyrodniczych, ochronę gatunkową, zwiększanie lesistości, utrzymanie terenów zielonych, poprawę infrastruktury turystycznej z minimalizacją jej negatywnego oddziaływania na przyrodę oraz realizację działań edukacyjnych i informacyjnych propagujących ochronę przyrody. Wyznaczone w POŚ działania są zaleceniami zmierzającymi do poprawy stanu środowiska i nie mają charakteru działań inwestycyjnych, a jedynie działań kierunkowych lub organizacyjnych.

W przypadku przyjętych konkretnych zadań inwestycyjnych znaczna większość z uwagi na specyfikę gminy będzie realizowana w granicach w/w OChK-ów i Parku Krajobrazowego, w tym jego otuliny.

W granicach Suchedniowsko-Ogłębskiego Parku Krajobrazowego zaplanowano realizację zadań tj. Z.GWŚ.3 „Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas i Z.GWŚ.4 „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk”. W przypadku zadania Z.GWŚ.3 nie jest znany dokładny przebieg kanalizacji z uwagi, iż będzie on przedmiotem opracowania dokumentacji technicznej i na chwilę obecną realizacja sieci kanalizacyjnej ma w sposób ogólny objąć teren msc. Szałas i Długojów. Należy zaznaczyć, że specyfika zadania oraz założenia koncepcyjne zakładają budowę sieci na terenie zurbanizowanym, wzdłuż istniejących ciągów pieszych lub drogowych, a tym samym terenów, które z punktu ochrony krajobrazowej nie mają wielkiego znaczenia przyrodniczego. W przypadku zadania Z.GWŚ.4 znany jest przebieg nowej sieci kanalizacyjnej o dotyczy on terenu głównej drogi, a więc terenu już przekształconego i nie mającego żadnej wartości przyrodniczej. W przypadku budowy kanalizacji sanitarnej w msc. Szałas całość prac budowlanych zamknie się w granicach pasa drogowego i terenu zurbanizowanego. Żadne z prac kanalizacyjnych nie będzie wiązało się z zajęciem dodatkowej powierzchni biologicznie czynnej. W przypadku budowy kanalizacji w m. Długojów i zaplanowanego rurociągu biegnącego w kierunku msc. Długojów prace obejmą również teren pasa drogowego, ale poza miejscowością będą prowadzone w bardzo bliskim sąsiedztwie lasu. Na odcinku leśnym mogą wystąpić negatywne oddziaływania na etapie realizacji związane m.in. z przemieszczaniem mas ziemnych, emisją hałasu i gazów i pyłów do powietrza (ruch maszyn budowlanych, działanie sprzętu i urządzeń), uszkodzeniem drzew w skrajni, płoszeniem zwierząt, zanieczyszczeniem gruntu (niekontrolowany wyciek substancji zanieczyszczających). Należy jednak zauważyć, że obszar prowadzenia robót zostanie w jak największym stopniu ograniczony do terenu przekształconego już pasa drogowego. Poza wystąpieniem potencjalnych w/w negatywnych oddziaływań, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań w stopniu zagrażającym celom ochronnym Suchedniowsko-

Ogłęborskiego Parku Krajobrazowego. Nie przewiduje się fragmentacji siedlisk, niszczenia siedlisk lub zmian walorów i wartości krajobrazowych w rejonie inwestycji. Realizacja w/w sieci kanalizacji sanitarnej w obu przypadkach (mśc. Szałas i Długojów) nie wiąże się ze złamaniem jakichkolwiek zakazów ustanowionych dla Parku Krajobrazowego.

W granicach Podkieleckiego OChK zaplanowano realizację zadań tj.

- Z.OP.10 - Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów;
- Z.ZH.4 - Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w mśc. Gruszka
- Z.ZH.5 - Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w mśc. Kajetanów (chodnik)
- Z.ZH.8 - Opracowanie projektu drogi w mśc. Zabłocie druga linia zabudowy
- Z.ZH.14 - Opracowanie projektu budowy drogi w mśc. Ściegna (dz. ewid. 183/3)
- Z.ZH.28 - Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarzynsko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.14 - Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny
- Z.GWŚ.20 - Rozbudowa wodociągu w mśc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 - Budowa kanalizacji sanitarnej w mśc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)

Z realizacją powyższych zadań może wiązać się wystąpienie chwilowych, pośrednich i bezpośrednich negatywnych oddziaływań na środowisko, do których należą m.in.:

- płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji, wynikające z nadmiernej emisji hałasu
- nadmierna emisja pyłu pochodząca z prac prowadzonych podczas budowy
- zagrożenie wyciekami z maszyn budowlanych podczas modernizacji, jako zagrożenie dla gatunków wodnych bytujących w pobliżu,
- zwiększona śmiertelność małych zwierząt, ginących dla placu budowy,
- usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji,
- ograniczenie powierzchni gleb w związku z modernizacją sieci kanalizacyjnej - powierzchnia ziemi jako siedlisko życia niektórych gatunków
- przemieszczanie mas ziemnych i zaburzenie stosunków gruntowo-wodnych
- tymczasowe zajęcie terenów pod place budowy

Należy jednak zaznaczyć, że z zadań wymienionych powyżej tylko część ma charakter inwestycyjny i to dla tych zadań mogą wystąpić powyższe oddziaływania. Zadania związane z opracowaniem koncepcji, dokumentacji, projektów są neutralne dla Suchedniowsko-Ogłęborskiego Parku Krajobrazowego. W przypadku podziału na strefy krajobrazowe wszystkie zadania typowo inwestycyjne wskazane powyżej prowadzone będą w strefie krajobrazowej C, dla której nie wyznaczono zakazów, a która to strefa obejmuje większości tereny zabudowane z najmniejszą wartością przyrodniczą. Pozytywne oddziaływanie długoterminowe wystąpią po realizacji w/w inwestycji, z uwagi m.in. na poprawę gospodarki wodno-ściekowej, poprawę systemu połączeń drogowych i zmniejszenie emisji hałasu (wymiana nawierzchni), zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza (budowa ścieżki rowerowej) oraz realizację większości zadań inwestycyjnych w granicach terenu już przekształconego lub zurbanizowanego.

W granicach Suchedniowsko-Ogłęborskiego OChK zaplanowano pozostałą część zadań wymienionych w harmonogramie rzeczowo-finansowym. Obszar ten bowiem zajmuje centralną część gminy, a więc obejmuje swym zasięgiem w przewadze tereny zurbanizowane poszczególnych miejscowości gminy. Negatywne możliwe chwilowe, pośrednie i wtórne oddziaływania zdiagnozowano zdiagnozowano w przypadku zadań inwestycyjnych realizowanych głównie poza zwartą zabudową miejscowości, w szczególności na terenach leśnych o większych walorach przyrodniczych. Do zadań inwestycyjnych

realizowanych w granicach tego OChK, które mogą odznaczać się wystąpieniem negatywnych chwilowych, pośrednich i wtórnych oddziaływań można zaliczyć:

- Z.OP.3 - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Z.OP.7 - Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- Z.ZH.11 Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk

Specyfika powyższych zadań związana jest głównie z prowadzeniem prac budowlanych przy użyciu ciężkiego sprzętu budowlanego. Są to w większości przypadków standardowe prace drogowe, wodno-kanalizacyjne. Negatywne możliwe oddziaływania mogą być zatem związane z m.in.:

- płoszeniem zwierząt na terenach realizacji inwestycji, wynikające z nadmiernej emisji hałasu
- nadmierną emisją pyłu pochodząca z prac prowadzonych podczas budowy
- zagrożeniem wyciekami z maszyn budowlanych podczas modernizacji, jako zagrożenie dla gatunków wodnych bytujących w pobliżu,
- zwiększoną śmiertelność małych zwierząt, ginących dla placu budowy,
- usuwaniem drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji,
- ograniczeniem powierzchni gleb w związku z modernizacją sieci kanalizacyjnej - powierzchnia ziemi jako siedlisko życia niektórych gatunków
- przemieszczaniem mas ziemnych i zaburzenie stosunków gruntowo-wodnych
- tymczasowym zajęciem terenów pod place budowy
- utwardzeniem powierzchni (ścieżki rowerowe, zagospodarowanie terenu przy zbiornikach, zagospodarowanie przy pomniku „Dąb Bartek”)

Pozytywne długoterminowe oddziaływania na występujące w granicach gminy Parki Krajobrazowe i OChK dotyczą wszystkich przyjętych zadań do realizacji w okresie programowania. Realizacja poszczególnych zadań z harmonogramu w perspektywie długoterminowej będzie w konsekwencji związana z m.in.:

- poprawą funkcjonowania ekosystemów oraz wzrostem różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza,
- zmniejszeniem presji antropogenicznej na środowisko spowodowane spalaniem paliw nieekologicznych,
- zmniejszeniem presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową emisją ze źródeł punktowych,
- redukcją emisji gazów cieplarnianych,
- redukcją emisji hałasu, w wyniku wymiany lub zastosowania „cichych nawierzchni”,

- redukcją spływu zanieczyszczeń z dróg poprzez wykonanie odwodnień przy nowych lub modernizowanych drogach,
- zmniejszeniem śmiertelności zwierząt – możliwość wybudowana przejść dla zwierząt na modernizowanych odcinkach dróg (w szczególności DW 750) i linii kolejowych , zastosowania barier lub siatek przy drogach, wykorzystania sygnalizacji świetlnej informującej o trasach migracji zwierząt,
- zmniejszeniem zużycia zasobów naturalnych dzięki zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- poprawą jakości wód powierzchniowych oraz zwiększeniem atrakcyjności turystycznej wód powierzchniowych, dzięki poprawie jakości powietrza,
- lepszą jakością wody, ograniczeniem ilości ścieków trafiających do środowiska czy zbytniego zużycia wody, co jest istotne ze względu na fakt, iż woda jest nie tylko niezbędna do życia, ale stanowi również naturalne środowisko życia wielu gatunków,
- odpowiednio zaprojektowane i wykonane sieci wodociągowe zapobiegą niekorzystnym i niekontrolowanym przepływom ścieków do gleby a tym samym do wód podziemnych.

Oddziaływanie na Rezerваты przyrody i Użytki ekologiczne

Na obszarze gminy Zagnańsk znajdują się 3 Rezerваты Przyrody: Barcza, Górna Krasna i Zachełmie. Dla Rezerwatu przyrody „Barcza” został przyjęty Plan ochrony Rozporządzeniem Nr 56/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 18 listopada 2002 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody: Skały pod Adamowem, Barcza, Pieczyska. Plan ochrony został ustanowiony na okres od 01.01.2001r. do 31.12.2020 r. Dla Rezerwatu przyrody „Górna Krasna” nie ustanowiono planu ochrony. W dniu 30 września 2022r. zostało opublikowane Obwieszczenie znak WPN.I.6202.1.2022.EJP Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach o przystąpieniu do opracowania planu ochrony dla tego rezerwatu. Dla rezerwatu Przyrody „Zachełmie” został przyjęty plan ochrony Zarządzeniem Nr 2/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 27 marca 2013r. W planie ochrony dla Rezerwatu „Zachełmie” wymieniono następujące zagrożenia:

- Wpływ turystycznego i edukacyjnego użytkowania rezerwatu na ekosystemy, florę i faunę oraz tropy Tetrapoda
- Wietrzenie i erozja wyeksponowanych tropów
- Osypywanie się skarp wyrobiska
- Sukcesja wtórna (zarastanie)
- Palenie ognisk
- Degradacja zbiorowisk roślinnych i przyrody nieożywionej w wyniku niekontrolowanej penetracji wnętrza rezerwatu przez ludzi
- Wnikanie obcych florze Polski gatunków roślin
- Rozjeżdżanie przez motocyklistów
- Nielegalne pozyskiwanie okazów skał

Na obszarze gminy Zagnańsk znajduje się 1 Użytek ekologiczny (bez nazwy) – bagno, który został uznany za użytek Rozporządzeniem Nr 19/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 19.02.2022r. Dla użytku ustanowiono w rozporządzeniu następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości

- zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych
- budowy budynków, budowli obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu

Dodatkowo dla Rezerwatów Przyrody i Użytków ekologicznych należy uwzględnić obowiązujące zakazy zapisane w Ustawie o ochronie przyrody [4] tj. w stosunku do rezerwatów przyrody – art. 15 i w stosunku do użytków ekologicznych – art. 45 w/w ustawy.

Żadne z przyjętych priorytetów działań oraz konkretnych zadań z harmonogramu rzeczowo-finansowego POŚ nie będzie realizowane na terenach w/w rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych. Biorąc pod uwagę ich lokalizację nie przewiduje się również wystąpienia bezpośrednich ani pośrednich lub wtórnych oddziaływań na funkcjonowanie tych form. Żadne z przyjętych zadań inwestycyjnych w swoim zakresie i charakterze nie wchodzi w granice w/w form, ani w żaden możliwy sposób nie powoduje złamania istniejących zakazów obowiązujących dla tych terenów. Żadne z przyjętych działań i zadań nie będzie realizowane w tak bliskim sąsiedztwie tych form, które mogłoby zagrażać celom ochrony. W/W formy występują na terenach zwartych kompleksów leśnych i znacznie oddalonych od zaproponowanych zadań i działań do realizacji. Tym samym nie zdiagnozowano negatywnych oddziaływań na rezerваты przyrody i użytki ekologiczne, przyjmując że oddziaływania będą miały charakter neutralny zarówno w przypadku realizacji priorytetów działań jak i zadań.

Oddziaływanie na pomniki przyrody

Na terenie gminy występuje 18 pomników przyrody, w tym pomniki wieloobektowe (aleje drzew). Dla pomników przyrody obowiązują ogólnie przyjęte ustawowe zakazy zapisane w art. 45 Ustawy o ochronie przyrody, do których następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Wszystkie przyjęte w POŚ priorytety działań oraz zadania nie wykazują w fazie realizacji i eksploatacji negatywnych oddziaływań na najbliższe pomniki przyrody. Zadania typowo inwestycyjne

prorowadzone są w większości przypadków w znacznym oddaleniu od alei drzew lub pojedynczych obiektów uznanych za pomnik przyrody. Jedynie w przypadku realizacji zadania Z.OP.10 - Budowa ciągu pieszo-rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów, może się wiązać z bezpośrednim zagrożeniem i negatywnym oddziaływaniem na pomnik przyrody jakim jest „Aleja przydrożna” przy ul. Turystycznej w Zagnańsku. W związku z planowanym zakresem prac na DW 750 w zakresie budowy ścieżki rowerowej może dojść m.in. do niekontrolowanego uszkodzenia alei przydrożnej, wycieku substancji ropopochodnych z pracujących maszyn i zanieczyszczeniu środowiska gruntowo-wodnego, uszkodzenia mechanicznego drzew, niekontrolowanego uszkodzenia systemu korzeniowego. Prace budowlane na tym odcinku należy prowadzić ze szczególną ostrożnością i odpowiednim zabezpieczeniem alei drzew (m.in. poprzez ich odeskowanie i możliwe odizolowanie od terenu prac w pasie drogowym). Nie należy lokalizować zapleczy budowy oraz ograniczyć ruch ciężkiego sprzętu budowlanego. Należy unikać zmian morfologii terenu w stopniu mogącym zaburzyć stosunki gruntowo-wodne oraz ograniczyć przemieszczanie mas ziemnych, w tym wykonywanie wykopów lub pogłębień. Dodatkowo w tym rejonie przy tym pomniku przyrody może dojść do wystąpienia oddziaływań skumulowanych związanych z realizacją sąsiadujących zadań inwestycyjnych tj. Z.OP.3 - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – poprzez budowę ścieżki rowerowej wzdłuż DP Nr 0296T, której zakończenie zaprojektowano włączeniem do DW 750 na wysokości pomnika „Aleja przydrożna”. Dodatkowo w sąsiedztwie planuje się realizację zadania Z.OP.7 - Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk – poprzez budowę również ścieżki od Dębu Bartka. Należy jednak zaznaczyć, że na chwilę obecną nie są znane terminy realizacji w/w przedsięwzięć i ciężko oszacować, czy dojdzie do nałożenia i kumulacji oddziaływań, niemniej jednak mogące negatywne oddziaływania będą tożsame jak te opisane w związku z przebudową DW 750 w zakresie budowy ścieżki rowerowej. Pozytywnym oddziaływaniem na pomnik „Aleja przydrożna” będzie fakt, że w wyniku realizacji w/w przedsięwzięć powstaną wydzielone szlaki pieszo-rowerowe co w dużej mierze ureguluje ruch pieszo-rowerowy i turystyczny na tym odcinku tym bardziej mając na uwagę sąsiedztwo „Dębu Bartka”. Regulacja ruchu turystycznego i odpowiednie dbanie o szlaki pieszo-turystyczne pośrednio i bezpośrednio chroni najbliższy drzewostan oraz tereny cenne przyrodniczo przed niekontrolowanym ruchem mogącym uszkodzić siedliska lub lokalne ekosystemy danego obszaru.

Jak wspomniano wcześniej pozostałe pomniki przyrody oddalone są w znacznej odległości lub odległości zapewniającej stosowny bufor od prowadzonych prac inwestycyjnych, przez co nie przewiduje się wystąpienia ani pozytywnych ani negatywnych oddziaływań na pozostałe pomniki przyrody.

Oddziaływanie na Korytarze ekologiczne

Północne i wschodnie tereny gminy Zagnańsk znajdują się w zasięgu dwóch korytarzy ekologicznych: Południowo-Centralny Korytarz Ekologiczny Góry Świętokrzyskie i Dolina Wisły KPdC-3B oraz Główny Południowo-Centralny Korytarz Częstochowa-Wschód GKPdC-4. Korytarze ekologiczne przebiegają i dotyczą lokalizacji głównie niezurbanizowanych i obejmują przede wszystkim tereny leśne gminy. W północnej części zlokalizowany jest korytarz Częstochowa-Wschód GKPdC-4, który obejmuje również msc. Szałas i Długojów. Natomiast w części wschodniej występuje korytarz Góry Świętokrzyskie i Dolina Wisły KPdC-3B.

Biorąc pod uwagę zakres, charakter i lokalizację zadań przewidzianych do realizacji w ramach programowania POŚ można stwierdzić, że trzy z nich będą całościowo lub częściowo realizowane w granicach w/w korytarzy ekologicznych. Do zadań tych należą:

- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk

- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów (jedynie końcowy odcinek tj. od końca m. Lekomin do S7 znajduje się w granicach korytarza ekologicznego KPdC-8C Łysogóry)

Pozostałe działania i zadania dotyczą terenów centralnej części gminy i terenów zurbanizowanych poza korytarzami ekologicznymi, dlatego w pozostałych przypadkach niż wyżej wymienione ocenia się neutralne oddziaływanie na korytarze ekologiczne. W przypadku w/w zadań ich realizacja zamknie się w granicach istniejącego pasa drogowego, a więc wydzielonej już dawno antropogenicznej struktury, która wkomponowała się już w system przyrodniczy gminy Zagnańsk. Z uwagi na funkcje jakie pełnią korytarze ekologiczne na etapie realizacji powyższych zadań mogą powstać negatywne chwilowe oddziaływania do których mogą potencjalnie należeć:

- płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji, wynikające z nadmiernej emisji hałasu,
- nadmierna emisja pyłu pochodząca z prac prowadzonych podczas budowy,
- zagrożenie wyciekami z maszyn budowlanych podczas modernizacji, jako zagrożenie dla gatunków wodnych bytujących w pobliżu,
- zniszczenia siedlisk lub stanowisk gatunków, w wyniku realizowania budowy nowych ścieżek rowerowych lub przebudowy drogi
- duża śmiertelność szczególnie małych ssaków, płazów i gadów na placach budowy,
- likwidacja i fragmentacja ekosystemów wskutek rozbudowy sieci drogowej,
- zmiana granicy drogowo-leśnej i zajęcie dodatkowej powierzchni wraz z jej utwardzeniem
- wycięcie krzewów lub drzew znajdujących się na obszarze przewidzianych inwestycji, zmniejszy dostępność pokarmową zwierzętom roślinożernym, a w przypadku ptaków doprowadzi do zniszczenia ich naturalnych siedlisk.

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w na korytarze ekologiczne i ich funkcjonowanie to:

- redukcja emisji hałasu, w wyniku wymiany lub zastosowania „cichych nawierzchni”,
- redukcja spływu zanieczyszczeń z dróg poprzez wykonanie odwodnień przy nowych lub modernizowanych drogach,
- mniejszenie śmiertelności zwierząt – możliwość wykorzystania sygnalizacji świetlnej informującej o trasach migracji zwierząt,
- odpowiednio zaprojektowane i wykonane sieci kanalizacyjne zapobiegą niekorzystnym i niekontrolowanym przepływom ścieków do gleby a tym samym do wód podziemnych
- wydzielone trasy dla ruchu pieszego, rowerowego i samochodowego powodują mniejsze prawdopodobieństwo wtargnięcia na tereny zielone o cennych walorach przyrodniczych, co mogłoby się wiązać z nieświadomym niszczeniem siedlisk i stanowisk ważnych gatunków.

Podsumowanie oddziaływań na formy ochrony przyrody

Uwzględniając zakazy i ograniczenia wynikające bezpośrednio z Ustawy o ochronie przyrody [4] oraz statusów i celów ochrony wynikających z powołania form ochrony przyrody na terenie gminy Zagnańsk, założenia Programu ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk nie wpłyną na cele ochrony oraz integralność obszarów chronionych. Problemem związanym z ochroną różnorodności przyrodniczej jest silna antropopresja na tereny cenne przyrodniczo. Związane jest to z zajmowaniem tych terenów pod zabudowę mieszkaniową, jak również lokowanie terenów przemysłowych. Zagrożenie stanowią także elementy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej przecinające tereny cenne przyrodniczo. Infrastruktura taka w szczególności drogi stanowią barierę dla przemieszczających się zwierząt, zagrożenie dla ich życia lub powodują zmianę ich tras migracyjnych oraz fragmentację siedlisk. Planowane przebudowy i modernizacje odcinków dróg powinny być prowadzone w sposób eliminujący negatywne

oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub w uzasadnionych przypadkach w sposób minimalizujący tego rodzaju oddziaływania. Większość przewidzianych w POŚ zadań/działań dotyczących infrastruktury drogowej dotyczy modernizacji, przebudowy lub rozbudowy już istniejącej infrastruktury, a więc zadań prowadzonych na obszarach już przekształconych antropogenicznie i od lat wkomponowanych w system krajobrazowy, przestrzenny i przyrodniczy danego obszaru. Oddziaływanie przebudowanych układów drogowych na środowisko przyrodnicze będzie zbliżone do stanu istniejącego. Dodatkowo funkcjonowanie dróg potencjalnie może przyczynić się do wzrostu presji urbanizacyjnej oraz nasilenia presji turystycznej na obszar chroniony. Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego oraz na stan klimatu akustycznego i w sposób pośredni pozytywnie wpłynie na organizmy żywe.

Program Ochrony Środowiska zawiera w swoim harmonogramie realizacyjnym zapisy dotyczące odnawiania i przywracania do stanu właściwego składników przyrody. Będzie to skutkowało poprawą bioróżnorodności na tym obszarze i ochroną najbardziej cennych pod względem przyrodniczym i edukacyjnym obszarów, wiążąc je z terenami otaczającymi jednostkę i tworząc w ten sposób zwarte korytarze ekologiczne. Zalesianie i ograniczone odrolnienie gruntów oraz przeznaczanie ich na cele mieszkaniowe i produkcyjne pozwoli zachować spójność obszarów biologicznie czynnych.

Ogólne zapisy Programu wpłyną pozytywnie na obiekty prawnie chronione na tym terenie. Program nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające tym obszarom. Należy jednak kontrolować stan siedlisk przyrodniczych objętych sieciami Natura 2000, w celu zabezpieczenia ich przed pogarszaniem się ich stanu, integralności i spójności całej sieci. Dzięki odpowiednio prowadzonemu monitoringowi stanu siedlisk możliwe będzie w przypadku zaistnienia zagrożeń, podjęcie w odpowiednim czasie działań mających na celu jego ochronę. Monitoring ten prowadzony jest jednak na szczeblu centralnym, przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Należy zaznaczyć, iż zaplanowane w POŚ dla gminy Zagnańsk zadania inwestycyjne wymagają uwzględnienia rozpoznanych już stanowisk i siedlisk gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych. Nie wyklucza to jednak dodatkowego rozpoznania terenu przed realizacją inwestycji w stopniu zapewniającym minimalizację uszkodzenia siedliska i stanowiska gatunku.

Wszystkie działania proponowane w harmonogramie realizacyjnym POŚ mają na celu służyć ochronie przyrody, nawet jeżeli będzie konieczne krótkotrwałe przekształcenie jednego z komponentów środowiska, np. podczas prac inwestycyjnych, budowlanych. Będą one przeprowadzane z uwzględnieniem wszystkich zasad ustawy o ochronie przyrody.

Pozytywne stałe oddziaływania na formy ochrony przyrody wystąpią w wyniku realizacji zadań inwestycyjnych z zakresu: termomodernizacji, montażu odnawialnych źródeł energii (zmniejszenie emisji ze źródeł konwencjonalnych), rozwoju komunikacji publicznej (zmniejszenie znaczenie wysokoemisyjnego indywidualnego transportu kołowego), promowania oszczędności energii, modernizacji obiektów energetycznego spalania paliw, modernizacji sieci wodociągowo-kanalizacyjnych, montażu odnawialnych źródeł energii, przebudowy dróg i mostów, realizacji inwestycji ograniczających przenikanie hałasu do środowiska, opracowania planów zadań ochronnych, planów zarządzania i ograniczania ryzyka suszy i powodzi, prowadzenia kontroli w zakresie zagospodarowania odpadów (eliminacja dzikich wysypisk), zalesienia gruntów, zwiększania możliwości retencyjnych oraz prowadzenia kampanii edukacyjnych o formach ochrony przyrody i celach ich ochrony. Realizacja powyższych zadań ograniczy emisję gazów i pyłów do powietrza oraz emisję hałasu, co korzystnie wpłynie na najbliższe formy ochrony przyrody i status ich ochrony. Negatywne oddziaływania związane z realizacją powyższych zadań inwestycyjnych będą miały charakter krótkotrwały ograniczony do etapu realizacji. Realizacja poszczególnych zadań w zależności od ich lokalizacji może potencjalnie negatywnie wpłynąć na przedmiot ochrony obszaru lub spowodować naruszenie zakazów i nakazów danego obszaru. Niemniej jednak na obecnym etapie brak jest możliwości stwierdzenia, które z zadań inwestycyjnych będą realizowane na

terenie obszarów chronionych, a więc trudno jest wskazać jednoznacznie czy dojdzie do fragmentacji siedlisk, płoszenia zwierząt lub degradacji stanowisk i siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych.

Działania inwestycyjne prowadzone na terenach objętych formami ochrony przyrody muszą być tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tych obszarów. Każde działanie, które powodowałoby znaczący negatywny wpływ musi uwzględniać konieczność przeprowadzenia działań ograniczających.

8.2. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

W POŚ dla Gminy Zagnańsk w ramach ochrony powierzchni ziemi i krajobrazu wyznaczono cele, kierunki i zadania administracyjne jak i inwestycyjne. Większość zadań zapisanych w POŚ dla Gminy Zagnańsk będzie miała charakter neutralny lub potencjalnie pozytywny na powierzchnię ziemi i krajobraz. Realizacja niektórych zadań może spowodować wystąpienie potencjalnych oddziaływań bezpośrednich i chwilowych oraz pośrednich, stałych i wtórnych, w tym oddziaływań negatywnych. Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk zadania **nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu** na powierzchnię ziemi i krajobraz.

Do głównych czynników negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi należą: niewłaściwe wykorzystywanie nawozów i środków ochrony roślin, niewłaściwe zabiegi agrotechniczne, niewłaściwa gospodarka złożami surowców naturalnych, odpady składowane w miejscach do tego nieprzeznaczonych, duże nawodnienie lub przesuszenie gruntu (zjawisko erozji), roboty budowlane.

Do potencjalnych pozytywnych i stałych działań administracyjnych zalicza się odpowiednią gospodarkę złożami, kontrolę wydawanych przez Starostę koncesji, analizę dokumentacji geologicznych, kontrolę prawidłowego procesu rekultywacji oraz monitoring jakości gleb. Odpowiednia gospodarka złożami pozwoli zminimalizować negatywne skutki wydobywania surowców oraz umożliwi sprawną rekultywację terenu. Ważnym jest również stała kontrola w zakresie przestrzegania wydawanych decyzji administracyjnych na użytkowanie złoża oraz decyzji na rekultywację terenów zdewastowanych i poeksploatacyjnych. Badanie jakości gleby i ziemi prowadzone jest w celu monitorowania zmian różnych cech gleb, mających wpływ na jej użyteczność. Dopiero po zidentyfikowaniu terenów, na których występują przekroczenia standardów jakości gleby możliwe jest zaplanowanie oraz podjęcie odpowiednich działań naprawczych. Prowadzenie monitoringu jakości gleb zapewnia stałą kontrolę i pozwala na bieżąco reagować i dostosować postępowanie władz Gminy do zmieniającej się sytuacji.

Z działań administracyjnych i organizacyjnych pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi i gleby będzie miało opracowanie map glebowo-rolniczych oraz realizacja programu rolno-środowiskowego. Istotnym będzie również prowadzenie kontroli terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych, w celu wytypowania obszarów problemowych i podjęcia odpowiednich działań naprawczych.

Istotnym z punktu widzenia jakości gleb są tereny historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., a także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie [25], która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Rejestr historycznych zanieczyszczeń oraz rejestr bezpośrednich zagrożeń i szkód w środowisku, które wystąpiły na terenie kraju, jest prowadzony przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Prowadzenie i nadzorowanie spraw dotyczących działań remediacyjnych (naprawczych) powierzono Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska. Na podstawie rejestru prowadzonego przez GDOŚ na terenie Gminy Zagnańsk nie występują tereny, na których występuje historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.

Priorytety działań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” (D.OP.1 do D.OP.21), „Zagrożenie hałasem” (D.ZH.1 do D.ZH.12), „Pola elektromagnetyczne” (D.PE.1 do D.PE.5), „Gospodarowanie wodami” (D.GW.1 do D.GW.13), „Gospodarka wodno-ściekowa” (D.GWŚ.1 do D.GWŚ.7), „Zasoby geologiczne” (D.ZG.1 do D.ZG.5), Gospodarka odpadami” (D.GO.1 do D.GO.11), „Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe” (D.ZP.1 do D.ZP.15), „Zagrożenie poważnymi awariami” (D.A.1 do D.A.5), „Edukacja ekologiczna” (D.E.1 do D.E.4) oraz pozostałe obszary (D.PZ.1 i 2) będą neutralne lub pozytywne wpływać na powierzchnię ziemi i gleby. Priorytety działań to pewne założenia i trendy którymi powinna podążać gmina Zagnańsk w okresie programowania POŚ. Priorytety działań wyznaczone w w/w obszarach interwencji formułują jedynie zalecenia ochronne jakie należy realizować bez podawania konkretnych zamierzeń inwestycyjnych i nie inwestycyjnych. Założenia te obejmują cały obszar gminy i są założeniami zgodnymi z zasadami dbałości o jakość i zasobność gleb. Oczywiście w przypadku działań ujętych w obszarze interwencji „Zagrożenie hałasem”, „Ochrona klimatu i jakości powietrza”, „Gospodarka wodno-ściekowa” największe ryzyko stwarzają priorytety działań związane z sukcesywną rozbudową, modernizacją sieci infrastruktury drogowej, pieszo-rowerowej, wodno-kanalizacyjnej. Z uwagi, iż są to priorytety działań nie jest znana lokalizacja możliwej modernizacji lub rozbudowy dróg, czy też modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. W związku z potencjalną możliwą realizacją działań drogowych, infrastrukturalnych i wodno-kanalizacyjnych negatywne oddziaływania jakie prawdopodobnie powstaną będą związane z prowadzonymi pracami budowlanymi, modernizacyjnymi i remontowymi. Może dojść do przemieszczania mas ziemnych, zmiany płytko zalegających utworów profilu glebowego, zmian stosunków gruntowo-wodnych, zanieczyszczeniem gleb niekontrolowanym wyciekami substancji zanieczyszczających, zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby, zajęciem powierzchni biologicznie czynnej. Będą to jednak niedogodności związane jedynie z fazą realizacji inwestycji, co oznacza, że charakter oddziaływania będzie chwilowy i ustanie w momencie zakończenia prac. Aby zminimalizować ryzyko powstania negatywnych oddziaływań pochodzących z ww. zadań należy zastosować działania ograniczające, dostosowane do charakteru planowanej i realizowanej inwestycji. Dodatkowo należy zauważyć, iż za realizacją ww. zadań przemawia nadrzędny interes publiczny, ponieważ są to inwestycje celu publicznego. Priorytety działań związane z modernizacją systemu infrastruktury drogowej w okresie programowania POŚ uwzględniają w bardzo ogólny sposób wszelkie działania związane z poprawą parametrów technicznych dróg, ścieżek rowerowych i chodników oraz infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy.

Pozytywne bezpośrednie, pośrednie i wtórne oddziaływania wystąpią natomiast w przypadku realizacji priorytetów działań z obszaru interwencji „Gleby” (D.G.1 do D.G.9), które zakładają m.in. przestrzeganie dobrych praktyk rolniczych, wprowadzanie zadrzewień i zalesień, ochronę przed degradacją i zanieczyszczeniem, monitoring gleb, ochronę gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych oraz kontrolę możliwych terenów zdewastowanych i zdegradowanych poprzez przywrócenie im właściwego stanu.

W przypadku zaplanowanych konkretnych zadań do realizacji w harmonogramie rzeczowo-finansowym zadania te dzielą się na grupę zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych (organizacyjnych, administracyjnych, koncepcyjnych). Negatywne chwilowe, pośrednie lub wtórne oddziaływania wystąpią w wyniku realizacji następujących zadań inwestycyjnych:

- Z.OP.1 Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- Z.OP.3 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Z.OP.5 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej, tj.:
- Z.OP.6 Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Z.OP.7 Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk

- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo-rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- Z.ZH.11 Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.ZH.26 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- Z.GWŚ.20 Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.22 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk

Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych,
- przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z realizacją planowanych inwestycji drogowych i wodno-kanalizacyjnych
- przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej
- zmiana struktury gruntów, erozja oraz przekształcanie sposobu użytkowania gruntów rolnych i leśnych,
- może wystąpić zanieczyszczenie powierzchni ziemi substancjami ropopochodnymi.
- zmiana lub zaburzenie stosunków gruntowo-wodnych
- zajęcie powierzchni biologicznie czynnej i zabudowa tej powierzchni poprzez utwardzenie (parkingi, chodniki, ścieżki) – zmiana sposobu użytkowania
- potencjalna zmiana poziomu wód gruntowych

Wśród zadań mogących charakteryzować się pozytywnym lub neutralnym (w szczególności w zakresie opracowania dokumentacji projektowej) oddziaływaniem na powierzchnię ziemi można wymienić:

- Z.OP.2 Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer
- Z.OP.4 Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS
- Z.OP.8 Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach
- Z.OP.11 Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych
- Z.ZH.1 Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków

- Z.ZH.2 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.3 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.4 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka
- Z.ZH.5 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)
- Z.ZH.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)
- Z.ZH.7 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle
- Z.ZH.8 Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy
- Z.ZH.9 Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy
- Z.ZH.10 Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)
- Z.ZH.12 Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona
- Z.ZH.13 Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap
- Z.ZH.14 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ścięgna (dz. ewid. 183/3)
- Z.ZH.15 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek
- Z.ZH.16 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa
- Z.ZH.17 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)
- Z.ZH.18 Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk
- Z.ZH.19 Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.20 Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.21 Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce
- Z.ZH.22 Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.23 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr 750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk
- Z.ZH.28 Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarzysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze
- Z.ZH.29 Prowadzenie monitoringu poziomego hałasu w środowisku
- Z.PE.1 Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych
- Z.GW.2 Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer
- Z.GWŚ.2 Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- Z.GWŚ.5 Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna
- Z.GWŚ.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap
- Z.GWŚ.7 Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa
- Z.GWŚ.8 Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków
- Z.GWŚ.10 Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań
- Z.GWŚ.11 Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk
- Z.GWŚ.12 Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)
- Z.GWŚ.13 Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie
- Z.GWŚ.14 Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny

- Z.GWŚ.15 Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.17 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)
- Z.GWŚ.18 Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
- Z.GWŚ.19 Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody –Etap II (gm. Zagnańsk)
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GO.3 Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032
- Z.ZP.3 Konkurs Mój piękny ogród
- Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- Z.A.1 Zakup samochodu strażackiego dla OSP
- Z.A.2 Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk
- Z.E.1 Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne
- Z.PZ.1 Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk
- Z.PZ.2 Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające na powierzchnię ziemi to:

- poprawa jakości gleb wskutek zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza (minimalizacja emisji wtórnej),
- zapobieganie negatywnym wpływom na powierzchnię ziemi, poprzez prowadzenie działań poprawę stanu technicznego infrastruktury drogowej i pieszej
- uregulowanie ruchu turystycznego poprzez właściwe tworzenie miejsc (parkingów, ścieżek) i ciągów, które zapobiegą niekontrolowanemu penetrowaniu powierzchni biologicznie czynnej w miejscach do tego nieprzeznaczonych
- skanalizowanie terenów i podłączenie do zbiorczej sieci, co zminimalizuje niekontrolowane przedostawanie się ścieków do środowiska gruntowo-wodnego

Wśród w/w zadań neutralne oddziaływania wykazują wszystkie te związane z opracowaniem dokumentacji projektowej, koncepcyjnej i kosztorysowej czy też prowadzeniem monitoringu jakości środowiska dla różnych jego komponentów. Są to zadania typowo organizacyjne i koncepcyjne, których realizacja w żaden sposób nie wpłynie na jakość i zasobność środowiska gruntowego. Neutralne na środowiska gruntowe będą zadania związane z zagospodarowaniem przestrzennym (mpzp i studium), przeciwdziałaniu poważnym awariom. Zadania z zakresu ochrony powietrza wpłyną pozytywnie na powierzchnię ziemi z uwag na skupienie uwagi na problemie niskiej emisji i ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza, a co za tym idzie emisji wtórnej do gleb. Pozytywne oddziaływania wystąpią również w grupie zadań związanych z gospodarką wodno-ściekową, gdzie zostały wskazane głównie prace modernizacyjne bieżącej infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej, co przełoży się na zmniejszenie awaryjności, zwiększenie i polepszenie zakresu oczyszczania ścieków i mniejszym ryzykiem wystąpienia awarii w szczególności systemu kanalizacyjnego mogącego spowodować zanieczyszczenie gruntu. Zadania z zakresu gospodarki odpadami poprzez jej uporządkowanie, działanie punktu selektywnej zbiórki odpadów również wpłyną pozytywnie z uwagi na zorganizowanie odbioru i przetwarzania odpadów w miejscach do tego przeznaczonych. Pozytywnie na powierzchnię ziemi w sposób pośredni i wtórny wpłyną każde zadania prowadzone w ramach edukacji ekologicznej.

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na rozbudowie dróg, zwiększaniu retencji wodnej, budowie infrastruktury technicznej, drogowej, termomodernizacji oraz rewitalizacji terenów powodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko. Ponadto potencjalne pozytywne oddziaływanie będą miały zadania z zakresu likwidacji dzikich wysypisk odpadów. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii.

Zaplanowana modernizacja infrastruktury drogowej może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowych charakter dróg nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa obiektu inżynierskiego lub inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie może wystąpić z uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich” maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Działania z zakresu termomodernizacji budynków pozytywnie wpłyną na poprawę ich wyglądu estetycznego. Negatywne oddziaływanie na lokalny krajobraz i ład przestrzenny może wystąpić jedynie w sytuacji źle dobranego koloru i struktury elewacji.

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania, zidentyfikowano zadania, które mogą oddziaływać zarówno pozytywnie jak i negatywnie na krajobraz, a wśród nich można wymienić:

- Z.OP.1 Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- Z.OP.3 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Z.OP.5 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej, tj.:
- Z.OP.6 Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Z.OP.7 Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- Z.ZH.11 Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.ZH.26 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)

- Z.GWŚ.20 Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.22 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk

Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych,
- usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji,
- powstawanie odpadów budowlanych,
- zmiana walorów krajobrazowych wynikająca z montażu OZE na budynkach.

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające na krajobraz to:

- poprawa warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji,
- zachowanie walorów krajobrazowych poprzez ich ochronę,
- po zakończeniu działań inwestycyjnych odpowiednie dopasowanie powstających obiektów do krajobrazu może wywrzeć na niego pozytywny wpływ,
- zapobieganie negatywnym zmianom krajobrazowym, poprzez prowadzenie działań wspierających i edukacyjnych
- zwiększenie powierzchni zielonych terenów, dzięki bieżącym utrzymaniom i nowym nasadzeniom,
- zminimalizowanie pogorszenia stanu krajobrazu, dzięki właściwym działaniom w zakresie gospodarki odpadami.

Należy zaznaczyć, że w większości negatywne oddziaływanie na krajobraz będzie krótkotrwałe i wystąpi jedynie w czasie prowadzonych robót. W związku z realizacją nowych inwestycji mogą pojawić się obiekty budowlane, których wysokość lub gabaryty nie będą dostosowane do otoczenia mogą spowodować zaburzenie estetyki krajobrazu. Na obecnym etapie opracowania Prognozy i wyznaczonych w POŚ zadań/działań nie przewiduje się negatywnego trwałego, bezpośredniego oddziaływania na krajobraz, a tym samym zaburzenia uwarunkowań fizjonomicznych krajobrazu. Tym samym przyjęte rozwiązania i działania w POŚ nie wpłyną w sposób negatywny na wysokie walory krajobrazowe gminy Zagnańsk.

Na krajobraz mogą wpłynąć negatywnie działania mające na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska czy zdrowia człowieka. Lokalny krajobraz może zostać zaburzony budową ekranów akustycznych, remontami, posadowieniem nowych anten nadawczych, paneli słonecznych. Jest to jednak bardzo subiektywne odczucie. Właściwie przeprowadzone prace, projekty wkomponowane w lokalny krajobraz nie powinno negatywnie wpłynąć na wygląd estetyczny obszaru. Należy dążyć do takiego ustalania lokalizacji, aby ograniczyć do minimum negatywny wpływ nie tylko na zdrowie ludzi, ale także na krajobraz przyrodniczy i kulturowy (na zasadzie kompromisu pomiędzy racjami inwestorów, a subiektywnymi odczuciami mieszkańców). Szczegóły lokalizacji tego typu obiektów ustalane będą w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

8.3.Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, w tym jednolite części wód

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk zadania **nie będą mieć znaczącego wpływu** na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód. **Brak oddziaływania lub oddziaływanie pozytywne** zidentyfikowano w zadaniach o charakterze nie inwestycyjnym

(organizacyjnym) oraz zadaniach związanych z remontem, przebudową, adaptacją, termomodernizacją istniejących obiektów budowlanych.

Obszar gminy Zagnańsk położony jest w granicach 3 jednolitych części wód podziemnych PLGW200085, PLGW2000101 i PLGW2000102 (zgodnie z nowym podziałem na lata 2016-2021, PIG). Zgodnie z informacjami zawartymi w zaktualizowanym Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 85 i 102 ocenia się, jako dobry. W przypadku JCWPd nr 101 stan ilościowy oceniono na słaby, a chemiczny na dobry. Jedynie JCWPd nr 85 jest niezagrożona osiągnięciem celu środowiskowego. W cyklu planistycznym 2021-2027 dla w/w JCWPd celem środowiskowym będzie utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód.

W przypadku wód powierzchniowych Gmina Zagnańsk znajduje się w granicach 7 Jednolitych części wód powierzchniowych (JCWPrz). Zgodnie z informacjami zawartymi w zaktualizowanym Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016r.) dla 4 spośród 7 JCWPrz oceniono dobry stan wód. Dla 3 pozostałych JCWPrz oceniono zły stan wód i wyznaczono derogację z przesunięciem terminu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód. Wszystkie JCWPrz na terenie gminy Zagnańsk zostały poddane badaniom monitoringowym w latach 2014-2019. Jak wynika z analizy stanu wód za lata 2014-2019 sytuacja w zakresie stanu wód powierzchniowych w obrębie poszczególnych JCWP na terenie gminy Zagnańsk nie uległa poprawie, a wręcz pogorszeniu z uwagi na wykazanie złego stanu wód w obrębie wszystkich analizowanych JCPWrz na terenie gminy. Reasumując sytuacja w zakresie stanu wód powierzchniowych na terenie gminy Zagnańsk wymaga kontynuowania odpowiednich działań naprawczych i dalszego monitorowania osiągnięcia dobrego stanu wód w kolejnym okresie programowania IIaPGW na lata 2021-2027.

Przepisy krajowe i prawodawstwo unijne zabraniają realizowania przedsięwzięć, które mogą pogorszyć stan wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakościowym i ilościowym, jak również podejmowania działań, które mogłyby ograniczyć ich funkcje ekologiczne. Jednolite części wód, dla których w Planie gospodarowania wodami określono zły stan lub wskazano jako zagrożone osiągnięciem celów środowiskowych, należy traktować jako szczególnie wrażliwe w kontekście generowanych przez poszczególne przedsięwzięcia oddziaływań. Należy podkreślić, że ocena wpływu konkretnego przedsięwzięcia na JCW jest dokonywana na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Prawidłowo przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko skutecznie wskazuje możliwości eliminacji potencjalnych negatywnych oddziaływań na cele ochrony JCW.

W projekcie II aktualizacji Planu gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły (IIaPGW) na lata 2021-2027 zostały wyznaczone nowe cele środowiskowe z terminem ich osiągnięcia do końca 2027r. z kilkoma wyjątkami dla JCWPrz, w których stwierdzono odstępstwa w zakresie przesunięcia czasu ich osiągnięcia lub złagodzenia celu środowiskowego.

Działania przewidziane do realizacji w ramach Programu są w większości ukierunkowane pośrednio lub bezpośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych. Bezpośrednio największe korzyści dla stanu wód powierzchniowych przyniesie realizacja działań polegających na budowie, rozbudowie i modernizacji sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, jak również infrastruktury towarzyszącej, które służą ochronie wód. Podobne oddziaływanie niosą ze sobą działania związane z racjonalnym zużyciem wody. Pozytywnie oddziaływać na wody będą działania związane z przeciwdziałaniem występowania powodzi i suszy. W sposób bezpośredni pozytywnie na wody powierzchniowe wpływać będą ewentualne działania związane z renaturyzacją i rewitalizacją cieków, w przypadku wystąpienia takich potrzeb. Swobodny przepływ rzeki możliwość meandrowania sprzyja naturalnemu oczyszczaniu się wód płynących, a okresowe zalewanie dolin rzecznych sprzyja rozwojowi naturalnych siedlisk nadrzecznych tj. lasy łęgowe, które charakteryzują się bogactwem flory i fauny. Planowane działania w ramach gospodarki wodnej oraz ochrony przeciwpowodziowej będą, więc prowadziły nie tylko do ograniczenia ryzyka oraz skutków wywołanych ponadnormatywnymi

wezbraniami prowadzącymi do powodzi, ale także do poprawy jakości wód. Pośrednie i bezpośrednie zwiększanie zasobów wodnych będzie przeciwdziało występowaniu i negatywnym skutkom suszy.

Priorytety działań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” tj, D.OP.1 do D.OP.21 będą miały neutralny lub pozytywny pośredni wpływ na wody powierzchniowe i podziemne. W przyjętych priorytetach działań dotyczących rozwoju systemów OZE, rozwoju transportu zbiorowego, ograniczaniu energochłonności, ograniczaniu emisji gazów i pyłów z tzw. źródeł niskiej emisji, modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne, utrzymania dróg w sposób ograniczających emisję pyłu, działania te będą zmierzać w kierunku poprawy jakości powietrza, a ich realizacja nie jest związana z jakąkolwiek ingerencją w środowisko wód podziemnych i powierzchniowych. Wręcz przeciwnie wymieniona wyżej grupa działań wpłynie wtórnie pozytywnie na wody powierzchniowe i podziemne z uwagi na zmniejszenie emisji gazów i pyłów do powietrza, wtórnej emisji pyłów do gleby, a następnie depozycji tych zanieczyszczeń w środowisku gruntowo-wodnym. Priorytety działań o kodach D.ZH.1 do D.ZH.12 wiążą się z poprawą klimatu akustycznego i częściowo mogą oddziaływać pozytywnie lub neutralnie na jakość wód podziemnych i powierzchniowych w tym JCW. Działania ukierunkowane na udoskonalanie infrastruktury drogowej i transportowej, rozwoju integracji transportu zbiorowego, kontroli i monitoringu hałasu oraz opracowaniu koncepcji związanych z pomiarem ruchu i mapami akustycznymi wpłyną neutralnie na zasoby wodne gminy Zagnańsk. W przypadku działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury drogowej należy realizować lub planować takie rozwiązania, które w jak największym stopniu ograniczą ingerencją w środowisko wodne, w tym przy obiektach mostowych w środowisko wód płynących i morfologii dolin rzecznych. Żadne z działań z tego obszaru nie zawiera konkretnych zadań inwestycyjnych wskazanych co do czasu i miejsca, a jedynie wskazuje na potrzebę dbania o klimat akustyczny w różnych aspektach jego źródeł i występowania. Priorytety o kodach działań D.PE.1 do D.PE.5, D.A.1 do D.A.5, D.E.1 do D.E.4 będą neutralne dla środowiska wodnego w tym JCW, z uwagi iż skupiają one uwagę na działaniach związanych z ograniczaniem promieniowania elektromagnetycznego, poważnych awarii oraz edukacji ekologicznej. W przypadku priorytetów działań z obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” (działania D.GWŚ.1 do D.GWŚ.7) oraz obszaru „Gospodarowanie wodami” (działania D.GW.1 do D.GW.13) zaproponowane zalecenia dotyczące wdrażania poszczególnych działań wpłyną w perspektywie długoterminowej pozytywnie na wody powierzchniowe i podziemne. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej wraz z modernizacją infrastruktury, prowadzeniem kontroli, monitoringu, ograniczaniem zużycia wody pośrednio i wtórnie wpłynie pozytywnie, z uwagi że sprawnie działający system odprowadzania ścieków, zmniejsza ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do wód. W przypadku działań dotyczących racjonalnej gospodarki wodnej zakładają one dbałość o zasoby wodne i zwiększanie zasobności tych zasobów poprzez kierunkowanie realizacji ochrony środowiska w gminie Zagnańsk na retencje wody, melioracje wodne, kontrole podmiotów, monitoring wód i realizację działań naprawczych wskazanych w Planie Gospodarowania Wodami. Działanie z zakresu gospodarowania wodami są pozytywne na wody z uwagi na wskazanie dbałości o te zasoby i ochronę stosunków wodnych. Działania z obszaru interwencji „Gleby” (D.G.1 do D.G.9) i „Zasoby geologiczne” (D.ZP.1 do D.ZP.15) pośrednio pozytywnie wpłyną na wody powierzchniowe, a w szczególności wody podziemne. Działania te zakładają skupienie uwagi w okresie programowania na kontroli i monitoringu w zakresie eksploatacji, ograniczaniu presji eksploatacyjnej, stosowaniu dobrych praktyk rolniczych, zwiększaniu lesistości, zachowaniu gleb o najwyższych klasach i monitoringu gleb. Spowoduje to pośrednio ochronę wód i przeciwdziałanie infiltracji zanieczyszczeń wgłąb profilu glebowego i spływaniu zanieczyszczeń, w szczególności pochodzenia rolniczego do lokalnego systemu hydrograficznego. Priorytety działań z obszaru „Gospodarka odpadami” (D.GO.1 do D.GO.11) pośrednio wpłyną na jakość wód, ponieważ uporządkowany system odbioru i przetwarzania odpadów zmniejsza ryzyko niekontrolowanej depozycji odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, skąd mogłyby trafiać zanieczyszczenia do wód gruntowych i płynących. Priorytety działań z obszaru „Zasoby przyrodnicze” (D.ZP.1 do D.ZP.15), związane z utrzymywaniem odpowiedniego stanu siedlisk, ochroną przyrody, inwentaryzacją przyrody, możliwą rewitalizacją terenów, realizacją

zieleni wtórnie wpłyną na wody powierzchniowe, z uwagi m.in. na fakt, że tereny zielone mają zdolności do samooczyszczania wód, a przede wszystkim na tych terenach nie jest prowadzona działalność antropogeniczna.

W przypadku zaplanowanych konkretnych zadań do realizacji w harmonogramie rzeczowo-finansowym zadania te dzielą się na grupę zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych (organizacyjnych, administracyjnych, koncepcyjnych). Negatywne chwilowe, pośrednie lub wtórne oddziaływania wystąpią w wyniku realizacji następujących zadań inwestycyjnych, których realizacja będzie blisko wód płynących lub stojących lub będzie się wiązała z prowadzeniem wykopów i możliwą niekontrolowaną (awaryjną) infiltracją zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego:

- Z.OP.3 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Z.OP.7 Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.ZH.26 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- Z.GWŚ.20 Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.22 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk

Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- wzrost zapylenia oraz podwyższone stężenie zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w maszynach budowlanych i pojazdach,
- niekontrolowane (awaryjne) przedostanie się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego (praca maszyn, samochodów, sprzętu budowlanego)
- zmiana stosunków gruntowo-wodnych związanych z utwardzeniem terenu
- spływ zanieczyszczeń do wód płynących z dróg i ścieżek objętych przebudową w miejscach przecięcia z ciekami powierzchniowymi, które mogą powodować lokalną zmianę parametrów fizyko-chemicznych ścieku (zamulenie, zmętnienie, zanieczyszczenie, pogorszenie warunków tlenowych, wzrost substancji biogennej oraz materii organicznej)
- brak prawidłowego zabezpieczenia cieku przed pracami budowlanymi prowadzonymi na obiekcie mostowym
- niekontrolowana awaria systemu kanalizacyjnego i przedostanie się ścieków do wód lub do ziemi
- obniżenia poziomu wód na skutek odwodnienia wykopów, jak i zanieczyszczenia wód na skutek spływów wód zanieczyszczonych, zawierających wyerodowane gleby, jak też zanieczyszczenia budowlane,

- niewłaściwe zagospodarowanie odpadów i powstających osadów ściekowych,
- niewłaściwie zorganizowana gospodarka paliwami i smarami tworząca możliwości ich przedostania się do wód podziemnych,

Wśród zadań mogących charakteryzować się pozytywnym lub neutralnym (w szczególności w zakresie opracowania dokumentacji projektowej) oddziaływaniem na powierzchnię ziemi można wymienić:

- Z.OP.1 Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- Z.OP.2 Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer
- Z.OP.4 Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS
- Z.OP.5 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej, tj.:
- Z.OP.6 Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Z.OP.8 Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.11 Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych
- Z.ZH.1 Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków
- Z.ZH.2 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.3 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.4 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka
- Z.ZH.5 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)
- Z.ZH.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)
- Z.ZH.7 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle
- Z.ZH.8 Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy
- Z.ZH.9 Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy
- Z.ZH.10 Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)
- Z.ZH.12 Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona
- Z.ZH.13 Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap
- Z.ZH.14 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ściągna (dz. ewid. 183/3)
- Z.ZH.15 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek
- Z.ZH.16 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa
- Z.ZH.17 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)
- Z.ZH.18 Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk
- Z.ZH.19 Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.20 Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.21 Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce
- Z.ZH.22 Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego

- Z.ZH.23 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr 750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.ZH.28 Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarzysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze
- Z.ZH.29 Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku
- Z.PE.1 Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych
- Z.GW.2 Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer
- Z.GWŚ.2 Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- Z.GWŚ.5 Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna
- Z.GWŚ.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap
- Z.GWŚ.7 Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa
- Z.GWŚ.8 Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków
- Z.GWŚ.10 Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań
- Z.GWŚ.11 Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk
- Z.GWŚ.12 Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)
- Z.GWŚ.13 Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie
- Z.GWŚ.14 Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny
- Z.GWŚ.15 Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.17 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)
- Z.GWŚ.18 Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
- Z.GWŚ.19 Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody –Etap II (gm. Zagnańsk)
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GO.3 Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032
- Z.ZP.3 Konkurs Mój piękny ogród
- Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- Z.A.1 Zakup samochodu strażackiego dla OSP
- Z.A.2 Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk
- Z.E.1 Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne
- Z.PZ.1 Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk
- Z.PZ.2 Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające wody powierzchniowe i podziemne, w tym JCW to:

- poprawa jakości środowiska gruntowo-wodnego wskutek zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza (minimalizacja emisji wtórnej),
- zapobieganie negatywnym wpływom wody powierzchniowe i podziemne, poprzez prowadzenie działań wpływających na poprawę stanu technicznego infrastruktury drogowej i pieszej

- uregulowanie ruchu turystycznego poprzez właściwe tworzenie miejsc (parkingów, ścieżek) i ciągów, które są powierzchniami utwardzonymi, co zmniejsza ryzyko bezpośredniego przedostania się zanieczyszczeń ropopochodnych do środowiska gruntowo-wodnego
- skanalizowanie terenów i podłączenie do zbiorczej sieci, co zminimalizuje niekontrolowane przedostawanie się ścieków do środowiska gruntowo-wodnego
- lepsza jakość wody, ograniczenie ilości ścieków trafiających do środowiska czy zbytniego zużycia wody,
- kontrola stanu wód podziemnych oraz powierzchniowych poprzez prowadzony monitoring,
- minimalizacja spływów z dróg, poprzez wykonanie nowych odwodnień przy trasach,

Wśród w/w zadań neutralne oddziaływania wykazują wszystkie te związane z opracowaniem dokumentacji projektowej, koncepcyjnej i kosztorysowej czy też prowadzeniem monitoringu jakości środowiska dla różnych jego komponentów. Są to zadania typowo organizacyjne i koncepcyjne, których realizacja w żadne sposób nie wpłynie na jakość i zasobność środowiska wodnego. Neutralne dla wód powierzchniowych i podziemnych będą zadania związane z zagospodarowaniem przestrzennym (opracowanie mpzp i studium), przeciwdziałaniu poważnym awariom. Zadania z zakresu ochrony powietrza wpłyną pozytywnie na powierzchnię ziemi z uwag na skupienie uwagi na problemie niskiej emisji i ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza, a co za tym idzie emisji wtórnej do gleb. Pozytywne oddziaływania wystąpią również w grupie zadań związanych z gospodarką wodno-ściekową, gdzie zostały wskazane głównie prace modernizacyjne bieżącej infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej, co przełoży się na zmniejszenie awaryjności, zwiększenie i polepszenie zakresu oczyszczania ścieków i mniejszym ryzykiem wystąpienia awarii w szczególności systemu kanalizacyjnego mogącego spowodować zanieczyszczenie wód. Zadania z zakresu gospodarki odpadami poprzez jej uporządkowanie, działanie punktu selektywnej zbiórki odpadów również wpłyną pozytywnie z uwagi na zorganizowanie odbioru i przetwarzania odpadów w miejscach do tego przeznaczonych. Pozytywnie na powierzchnię ziemi w sposób pośredni i wtórny wpłyną każde zadania prowadzone w ramach edukacji ekologicznej.

W zakresie oddziaływania na wody podziemne i główne zbiorniki wód podziemnych stwierdzono dla większości przypadków brak oddziaływania lub oddziaływanie pozytywne, wtórne lub pośrednie. Teren gminy Zagnańsk położony jest w zasięgu dwóch GZWP 414 – Zbiornik Zagnańsk oraz GZWP 415 – Zbiornik rzeka Górna Kamienna. Prawie wszystkie wyznaczone w POŚ zadania w harmonogramie rzeczowo-finansowym realizowane będą w granicach GZWP 414 – Zbiornik Zagnańsk, który swym zasięgiem obejmuje centralną i południową część gminy, a więc większości terenów zurbanizowanych. Jedynymi zadaniami realizowanymi poza granicami w/w GZWP będą Z.GWŚ.3 – Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas oraz częściowo zadania Z.GWŚ.4 – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, Z.ZH.5 - Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik), Z.GWŚ.14 - Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny i Z.OP.10 - Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów. W tych przypadkach w miejscach poza granicami GZWP nie przewiduje się wystąpienia żadnych oddziaływań na wody podziemne. Zbiornik GZWP 414 na Mapie obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony (Kleczkowski, 1990) został wskazany jako zbiornik wymagający szczególnej ochrony. Pozostałe zadania z harmonogramu rzeczowo-finansowego realizowane będą w granicach GZWP 414, niemniej jednak z uwagi na uwarunkowania geologiczne, charakter ośrodka wodonośnego, morfologie terenu, a przede wszystkim zakres prac poszczególnych zadań, należy stwierdzić że żadne z nich nie będzie w sposób negatywny oddziaływać na jakość i zasobność wód GZWP. Prace inwestycyjne dotyczą przypowierzchniowych struktur, a żadne zadanie nie wiąże się z wykonywaniem znacznych pogłębień, wykopów czy odwiertów, które mogłyby zaburzyć warunki hydrogeologiczne obszaru. Zadania inwestycyjne w szczególności z

obszaru „Ochrona powietrza” i „Zagrożenie hałasem” dotyczące przebudowy i modernizacji układu ciągów komunikacyjnych mogą wiązać się z wystąpieniem chwilowym negatywnych oddziaływań (niekontrolowane wycieki substancji z maszyn i samochodów, przemieszczanie mas ziemnych, wykopy pod odwodnienie, wykopy pod nowe utwardzenie), niemniej jednak ten zakres oddziaływań dotyczy struktur przypowierzchniowych i pomimo ich możliwego wystąpienia nie będzie miało to wpływu na zasobność ośrodka wodonośnego zbiornika GZWP.

Podsumowując, realizacja zadań przewidzianych w Programie nie spowoduje pogorszenia stanu wód i nie będzie miała negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych ww. jednolitych części wód określonych w powyższym Planie. Program nie przewiduje również zadań, które wpłyną negatywnie na zasoby najbliższych GZWP, a planowane zadania nie będą naruszać zakazów obowiązujących w strefach ochrony wód. Zaplanowane działania takie jak dalsza rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej, podłączanie do sieci kanalizacyjnej, likwidacja zbiorników bezodpływowych, kontrola zbiorników bezodpływowych oraz ewidencja przydomowych oczyszczalni ścieków, racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów, właściwe nawożenie gleb za pomocą płynnych nawozów naturalnych i inne przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, a tym samym będą wypełnieniem celów środowiskowych dla JCW określonych w projekcie aktualizacji IIaPGW oraz zadań określonych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

8.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk priorytety działań jak i zadania **nie będą mieć znaczącego wpływu** na zasoby przyrodnicze Gminy. **Brak oddziaływania lub oddziaływanie pozytywne** zidentyfikowano w zadaniach o charakterze nie inwestycyjnym (organizacyjnym) oraz zadaniach związanych z przebudową dróg (istniejące ciągi komunikacyjne) oraz sieci wod-kan. Wszystkie działania w Programie z zakresu ochrony przyrody mają na celu poprawę stanu przyrody na terenie analizowanego obszaru poprzez zachowanie bioróżnorodności, ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz powstrzymanie systematycznie postępującej fragmentacji ekosystemów.

Obszar gminy Zagnańsk należy do obszarów dość cennych przyrodniczo pod względem występowania chronionych gatunków fauny i flory oraz ważnych siedlisk przyrodniczych. Żadne z zaplanowanych priorytetów działań i zadań w harmonogramie rzeczowo-finansowym nie uwzględnia w swoim zakresie realizacji prac w miejscu występowania stwierdzonych (literaturowo) stanowisk chronionych gatunków fauny i flory i siedlisk przyrodniczych. W POŚ oraz Prognozie przeanalizowano występujące gatunki i siedliska przyrodnicze na podstawie dostępnych danych literaturowych, a lokalizacje stwierdzonych ważnych zasobów przyrodniczych przedstawiono na **załączniku graficznym nr 1 do POŚ**. Zestawiając miejsca występowania osobliwości przyrodniczych ze znanymi zakresami i lokalizacjami realizacji zadań zaplanowanych w POŚ można stwierdzić, że żadne zadanie lokalizacyjnie nie będzie realizowane w bezpośrednim miejscu występowania stanowisk roślin, zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych. Należy tutaj zaznaczyć, że realizacja konkretnych inwestycji w większości przypadków będzie wymagała uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a w przypadku braku takiego wymagania zaleca się przeprowadzenie wizji i inwentaryzacji terenu przyszłego prowadzenia prac, w celu rozpoznania osobliwości przyrodniczych i wprowadzenia odpowiednich zabiegów minimalizujących i kompensujących ewentualne szkody w środowisku.

Priorytety działań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” tj, D.OP.1 do D.OP.21 będą miały neutralny lub pozytywny pośredni wpływ na faunę i florę omawianego obszaru, w tym jego bioróżnorodność. W przyjętych priorytetach działań dotyczących rozwoju systemów OZE, rozwoju transportu zbiorowego, ograniczaniu energochłonności, ograniczaniu emisji gazów i pyłów z tzw. źródeł niskiej emisji, modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne, utrzymania dróg w sposób

ograniczających emisję pyłu, działania te będą zmierzać w kierunku poprawy jakości powietrza, a ich realizacja nie jest związana z jakąkolwiek ingerencją w miejsca występowania chronionej fauny i flory. Dodatkowo działania te określają zalecenia, które dotyczą realizacji na terenach głównie zurbanizowanych, gdzie w większości przypadków mamy do czynienia z roślinnością synantropijną. Wymieniona wyżej grupa działań wpłynie wtórnie pozytywnie na bioróżnorodność obszaru i świat przyrodniczy z uwagi na zmniejszenie emisji gazów i pyłów do powietrza, wtórnej emisji pyłów do gleby, a następnie depozycji tych zanieczyszczeń w środowisku gruntowo-wodnym, z którego korzystają rośliny jak i zwierzęta. W POŚ jednym z działań jest rozwój systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii. Nie zaplanowano budowy elektrowni wiatrowych, małych elektrowni wodnych, w związku z tym nie prognozuje się oddziaływań w tym zakresie. POŚ skupia uwagę na rozwoju punktowych źródeł OZE jak panele fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej, pompy ciepła, kolektory słoneczne. Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. jerzyki, jaskółki, wróble, kopciuszki). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 15 października, aby nie płoszyć gniazdujących ptaków.

Priorytety działań o kodach D.ZH.1 do D.ZH.12 wiążą się z poprawą klimatu akustycznego i częściowo mogą oddziaływać pozytywnie lub neutralnie na walory przyrodnicze gminy. Działania ukierunkowane na udoskonalanie infrastruktury drogowej i transportowej, rozwoju integracji transportu zbiorowego, kontroli i monitoringu hałasu oraz opracowaniu koncepcji związanych z pomiarem ruchu i mapami akustycznymi wpłyną pozytywnie nie nieznaczająco negatywnie na zasoby przyrodnicze gminy Zagnańsk. Nieznaczające negatywne oddziaływanie na przyrodę może wystąpić w przypadku realizacji działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury komunikacyjnej, dlatego należy realizować lub planować takie rozwiązania, które w jak największym stopniu ograniczą ingerencją w cenne obszarowo miejsca występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt. Nieznaczające negatywne oddziaływania w przypadku rozwoju infrastruktury komunikacyjnej zostały opisane szerzej poniżej w aspekcie konkretnych zadań z harmonogramu rzeczowo-finansowego sprecyzowanych co do miejsca i zakresu. Żadne z działań z tego obszaru nie zawiera konkretnych zadań inwestycyjnych wskazanych co do czasu i miejsca, a jedynie wskazuje na potrzebę dbania o klimat akustyczny w różnych aspektach jego źródeł i występowania. Priorytety o kodach działań D.PE.1 do D.P.5, D.A.1 do D.A.5, D.E.1 do D.E.4 będą neutralne dla świata roślin i zwierząt, z uwagi iż skupiają one uwagę na działaniach związanych z ograniczaniem promieniowania elektromagnetycznego, poważnych awarii oraz edukacji ekologicznej. W przypadku priorytetów działań z obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” (działania D.GWŚ.1 do D.GWŚ.7) oraz obszaru „Gospodarowanie wodami” (działania D.GW.1 do D.GW.13) zaproponowane zalecenia dotyczące wdrażania poszczególnych działań wpłyną w perspektywie długoterminowej pozytywnie na środowisko gruntowo-wodne i związane z nimi stanowiska i siedliska roślin oraz zwierząt. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej wraz z modernizacją infrastruktury, prowadzeniem kontroli, monitoringu, ograniczaniem zużycia wody pośrednio i wtórnie wpłynie pozytywnie, z uwagi że sprawnie działający system odprowadzania ścieków, zmniejsza ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do wód, ziemi oraz powietrza. W przypadku działań dotyczących racjonalnej gospodarki wodnej zakładają one dbałość o zasoby wodne i zwiększanie zasobności tych zasobów poprzez kierunkowanie realizacji ochrony środowiska w gminie Zagnańsk na retencje wody, melioracje wodne, kontrole podmiotów, monitoring wód i realizację działań naprawczych wskazanych w Planie Gospodarowania Wodami. Działanie z zakresu gospodarowania wodami są pozytywne na wody z uwagi na wskazanie dbałości o te zasoby i ochronę stosunków wodnych, a co za tym idzie polepszenie warunków funkcjonowania siedlisk i roślin oraz bytowania zwierząt. Działania z obszaru interwencji „Gleby” (D.G.1 do D.G.9) i „Zasoby geologiczne” (D.ZG.1 do D.ZG.5) wpłyną bezpośrednio lub pośrednio pozytywnie na rośliny i zwierzęta. Działania te zakładają skupienie uwagi w okresie programowania na kontroli i monitoringu w zakresie eksploatacji, ograniczaniu

presji eksploatacyjnej, stosowaniu dobrych praktyk rolniczych, zwiększaniu lesistości, zachowaniu gleb o najwyższych klasach, monitoringu gleb oraz stosowaniu dobrych praktyk rolniczych. Pośrednio ochrona gleb i ograniczanie wpływu infiltracji zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, przełoży się na lepsze funkcjonowanie roślin i zwierząt dając stabilne warunki ich rozwoju. Dodatkowo właściwa gospodarka złożami powinna być prowadzona z uwzględnieniem miejsc występowania cennych stanowisk i siedlisk przyrodniczych, w taki sposób aby nie powodować ich niszczenia lub fragmentacji. Żadne z działań ukierunkowanych na poprawę jakości gleb oraz prawidłową gospodarkę złożami nie zawiera planów inwestycyjnych, które mogłyby spowodować zajęcie powierzchni biologicznie czynnej z cennymi stanowiskami i siedliskami roślin i zwierząt. Priorytety działań z obszaru „Gospodarka odpadami” (D.GO.1 do D.GO.11) będą neutralne z punktu widzenia świata roślin i zwierząt, gdyż dotyczą one działań realizowanych na terenach zurbanizowanych związanych z odbiorem jak i przetwarzaniem odpadów w specjalnych miejscach przeznaczonych do tego celu. Priorytety działań z obszaru „Zasoby przyrodnicze” (D.ZP.1 do D.ZP.15), związane z utrzymywaniem odpowiedniego stanu siedlisk, ochroną przyrody, inwentaryzacją przyrody, możliwą rewitalizacją terenów, realizacją zieleni wtórnie wpłyną w jak największym stopniu pozytywnie na świat zwierzęcy i roślinny gminy Zagnańsk. Priorytety działań w dalszym ciągu zawierają zalecenia dotyczące ciągłym, sukcesywnym pielęgnacji terenów zielonych, ochrony cennych siedlisk oraz wspieraniu ochrony przyrody na terenie gminy Zagnańsk.

W przypadku zaplanowanych konkretnych zadań do realizacji w harmonogramie rzeczowo-finansowym zadania te dzielą się na grupę zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych (organizacyjnych, administracyjnych, koncepcyjnych). Dodatkowo zestawiając lokalizację rozpoznanych do tej pory (literaturowo) stanowisk i siedlisk przyrodniczych z konkretnymi zamierzeniami inwestycyjnymi można wydzielić zadania, które zlokalizowane w znacznej, niezagrażającej odległości od tych elementów przyrody oraz stanowiska i siedliska, które występują w bezpośrednim sąsiedztwie realizacji inwestycji. Do zadań najbliższej sąsiadujących ze stwierdzonymi stanowiskami roślin i zwierząt oraz siedliskami przyrodniczymi należą:

- Z.GWŚ.3 - Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas (projektowana kanalizacja w sąsiedztwie siedliska o kodzie 6510 oraz stanowisk zwierząt tj. *Heterocapillus tigripes*, *Przeplątka aurinia* – siedliska i stanowiska poza pasem drogowym w obrębie którego zaplanowano prace kanalizacyjne)
- Z.ZH.28 Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarzyno Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze (linii kolejowa w gminie Zagnańsk przebiega przez tereny leśne, gdzie w bezpośrednim sąsiedztwie (ok. 60-70 m) od linii znajdują się siedliska przyrodnicze o kodach: 9110 i 9410 oraz stanowiska następujących roślin i zwierząt: *Rosiczka okrągłolistna*, *Iglica mała*, *Jaszczurka zwinka*, *Kompleksu żab zielonych*, *Traszki zwyczajnej*, *Zalotki większej*, *Zaskrońca zwyczajnego* i *Żaby trawnej*. Siedliska i gatunki roślin i zwierząt nie wchodzi na tereny zamknięte, a zakres prowadzonych prac nie wymaga w zasięgu ich występowania zajęcia dodatkowej powierzchni biologicznie czynnej, skutkującej fragmentacją lub zniszczeniem siedlisk. Zadanie jest zadaniem związanym z przygotowaniem dokumentacji i studium wykonalności i do zadania została wydana decyzja środowiskowa Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach znak: WOO-I.4210.6.2016.KT.52 z dn. 29.07.2022r.)
- Z.ZH.12 - Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona (koniec ul. Zielonej i OS. Knieje przylega do siedliska 91P0. Zadanie w okresie programowania POŚ polega jedynie na opracowaniu dokumentacji projektowej i kosztorysowej, a więc wpływ będzie neutralny, niemniej jednak w przypadku realizacji należy mieć na uwadze bliskie sąsiedztwo siedliska, aczkolwiek prace związane z budową drogi obejmą teren już przekształcony i zagospodarowany w kierunku zabudowy mieszkaniowej. Inwestycja jeśli dojdzie do skutku według wstępnych założeń nie wiąże się z zajęciem powierzchni biologicznie czynnej występującego siedliska 91P0)

- Z.OP.10 - Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów (w końcowym odcinku inwestycji tj. od msc. Lekomin do drogi S7 występują w bliskim sąsiedztwie stanowiska zwierząt: Zaskroniec zwyczajny, Żmija zygzakowata. Inwestycja obejmie realizację w obrębie istniejącego pasa drogowego i nie wskazuje się na danym etapie rozpoznania aby na tym odcinku doszło do zajęcia nowych terenów biologicznie czynnym, w tym miejsc występowania stwierdzonych literaturowo w/w stanowisk zwierząt.)
- Z.OP.3 - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (inwestycja związana z budową ścieżki rowerowej wzdłuż DP nr 0296T o dł. 4 km. W południowym odcinku inwestycji na wysokości msc. Siodła w najbliższym sąsiedztwie wzdłuż pasa drogowego występuje siedlisko 9110 na długości ok. wzdłuż drogi ok. 1 km. Inwestycja zamknie się w granicach istniejącego przekształconego pasa drogowego i będzie realizowana na granicy drogowo-leśnej)
- Z.OP.7 - Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk (inwestycja zbieżna z zadaniem Z.OP.3 i stanowiąca jego kontynuację od msc. Siodła do włączenia z DW 750. Na tym odcinku poza siedliskami i stanowiskami chronionych gatunków roślin i zwierząt)

W przypadku w/w zadań najbliższej zlokalizowanych co do miejsc występowania cennych siedlisk i stanowisk roślin i zwierząt mogą wystąpić następujące potencjalne negatywne oddziaływania:

- płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji, wynikające z nadmiernej emisji hałasu,
- nadmierna emisja pyłu pochodząca z prac prowadzonych podczas budowy,
- zagrożenie wyciekami z maszyn budowlanych podczas modernizacji, jako zagrożenie dla gatunków wodnych bytujących w pobliżu,
- zniszczenia siedlisk lub stanowisk gatunków, w wyniku realizowania budowy nowych ścieżek rowerowych lub przebudowy drogi
- duża śmiertelność szczególnie małych ssaków, płazów i gadów na placach budowy,
- likwidacja i fragmentacja ekosystemów wskutek rozbudowy sieci drogowej,
- zmiana granicy drogowo-leśnej i zajęcie dodatkowej powierzchni wraz z jej utwardzeniem
- wycięcie krzewów lub drzew znajdujących się na obszarze przewidzianych inwestycji, zmniejszy dostępność pokarmową zwierzętom roślinożernym, a w przypadku ptaków doprowadzi do zniszczenia ich naturalnych siedlisk.

Pozostałe zadania inwestycyjne i nieinwestycyjne wg wstępnego ich zakresu realizacji znajdują się w znacznej odległości od stwierdzonych (literaturowo) siedlisk i stanowisk roślin i zwierząt, więc nie przewiduje się negatywnych oddziaływań w tym zakresie. Część inwestycji (znacząca większość) będzie prowadzona na terenach mocno zurbanizowanych gdzie dominuje roślinność synantropijna, a pozostała część na terenach leśnych lub rolnych, gdzie występują również miejsca bytowania roślin i zwierząt, choć o mniejszej wartości przyrodniczej niż gatunki chronione. Niemniej jednak poniżej znajdują się zadania, podczas których w fazie realizacji mogą wystąpić negatywne chwilowe pośrednie negatywne oddziaływania na faunę i florę:

- Z.OP.1 Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- Z.OP.5 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej, tj.:
- Z.OP.6 Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.ZH.11 Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła

- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.ZH.26 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- Z.GWŚ.20 Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.22 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk

Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- wzrost zapylenia oraz podwyższone stężenie zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w maszynach budowlanych i pojazdach,
- niekontrolowane (awaryjne) przedostanie się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego (praca maszyn, samochodów, sprzętu budowlanego)
- zmiana stosunków gruntowo-wodnych związanych z utwardzeniem terenu i zajęcie powierzchni biologicznie czynnej (ścieżki rowerowe, parkingi)
- spływ zanieczyszczeń do wód płynących z dróg i ścieżek objętych przebudową w miejscach przecięcia z ciekami powierzchniowymi, które mogą powodować lokalną zmianę parametrów fizyko-chemicznych cieku (zamulenie, zmętnienie, zanieczyszczenie, pogorszenie warunków tlenowych, wzrost substancji biogennych oraz materii organicznej), a tym samym pogorszenie warunków bytowania zwierząt
- brak prawidłowego zabezpieczenia cieku przed pracami budowlanymi prowadzonymi na obiekcie mostowym
- niekontrolowana awaria systemu kanalizacyjnego i przedostanie się ścieków do wód lub do ziemi
- obniżenia poziomu wód na skutek odwodnienia wykopów, jak i zanieczyszczenia wód na skutek spływów wód zanieczyszczonych, zawierających wyerodowane gleby, jak też zanieczyszczenia budowlane, które mogą zniszczyć lub osłabić warunki przyrodnicze
- niewłaściwe zagospodarowanie odpadów i powstających osadów ściekowych,
- niewłaściwie zorganizowana gospodarka paliwami i smarami tworząca możliwości ich przedostania się do wód podziemnych
- płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji, wynikające z nadmiernej emisji hałasu,
- duża śmiertelność szczególnie małych ssaków, płazów i gadów na placach budowy,
- zagrożenie zniszczenia lub zamurowywania siedlisk ptaków (jerzyków zwyczajnych *Apus apus* oraz wróbla *Passer domesticus*) i nietoperzy podczas termomodernizacji budynków,
- zwiększone prawdopodobieństwo wnikania i rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych, które stanowią zagrożenie dla lokalnych siedlisk,
- wycięcie krzewów lub drzew znajdujących się na obszarze przewidzianych inwestycji, zmniejszy dostępność pokarmową zwierzętom roślinożernym, a w przypadku ptaków doprowadzi do zniszczenia ich naturalnych siedlisk,

- ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową kanalizacji i wodociągu - powierzchnia ziemi jako siedlisko życia niektórych gatunków, w szczególności poza terenami zurbanizowanymi i przekształconych pasów drogowych.

Wśród zadań mogących charakteryzować się pozytywnym lub neutralnym (w szczególności w zakresie opracowania dokumentacji projektowej) oddziaływaniem na faunę i florę oraz bioróżnorodność można wymienić:

- Z.OP.2 Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer
- Z.OP.4 Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS
- Z.OP.8 Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.11 Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych
- Z.ZH.1 Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków
- Z.ZH.2 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.3 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.4 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka
- Z.ZH.5 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)
- Z.ZH.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)
- Z.ZH.7 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle
- Z.ZH.8 Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy
- Z.ZH.9 Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy
- Z.ZH.10 Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)
- Z.ZH.12 Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona
- Z.ZH.13 Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap
- Z.ZH.14 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ścięgna (dz. ewid. 183/3)
- Z.ZH.15 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek
- Z.ZH.16 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa
- Z.ZH.17 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)
- Z.ZH.18 Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk
- Z.ZH.19 Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.20 Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.21 Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce
- Z.ZH.22 Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.23 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr 750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk
- Z.ZH.28 Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze
- Z.ZH.29 Prowadzenie monitoringu poziomego hałasu w środowisku

- Z.PE.1 Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych
- Z.GW.2 Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer
- Z.GWŚ.2 Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- Z.GWŚ.5 Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna
- Z.GWŚ.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap
- Z.GWŚ.7 Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa
- Z.GWŚ.8 Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków
- Z.GWŚ.10 Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań
- Z.GWŚ.11 Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk
- Z.GWŚ.12 Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)
- Z.GWŚ.13 Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie
- Z.GWŚ.14 Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny
- Z.GWŚ.15 Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.17 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)
- Z.GWŚ.18 Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
- Z.GWŚ.19 Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody –Etap II (gm. Zagnańsk
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GO.3 Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032
- Z.ZP.3 Konkurs Mój piękny ogród
- Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- Z.A.1 Zakup samochodu strażackiego dla OSP
- Z.A.2 Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk
- Z.E.1 Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne
- Z.PZ.1 Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk
- Z.PZ.2 Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające faunę i florę oraz bioróżnorodność to:

- poprawa funkcjonowania ekosystemów oraz wzrost różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane spalaniem paliw nieekologicznych,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową emisją ze źródeł punktowych,
- redukcja emisji gazów cieplarnianych,
- redukcja emisji hałasu, w wyniku wymiany lub zastosowania „cichych nawierzchni”,
- redukcja spływu zanieczyszczeń z dróg poprzez wykonanie odwodnień przy nowych lub modernizowanych drogach,
- mniejsze śmiertelności zwierząt – możliwość wykorzystania sygnalizacji świetlnej informującej o trasach migracji zwierząt,

- zmniejszenie zużycia zasobów naturalnych dzięki zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- lepsza jakość wody, ograniczenie ilości ścieków trafiających do środowiska czy zbytniego zużycia wody, co jest istotne ze względu na fakt, iż woda jest nie tylko niezbędna do życia, ale stanowi również naturalne środowisko życia wielu gatunków,
- odpowiednio zaprojektowane i wykonane sieci kanalizacyjne zapobiegą niekorzystnym i niekontrolowanym przepływom ścieków do gleby a tym samym do wód podziemnych.
- planowanie przestrzenne (opracowanie mpzp u studium) uwzględniające obszary cenne przyrodniczo i miejsca występowania stwierdzonych siedlisk i chronionych stanowisk roślin lub zwierząt, co bezpośrednio będzie przekładało się na odpowiedni wybór zagospodarowania przestrzeni w zgodzie z warunkami przyrodniczymi

Wśród w/w zadań neutralne oddziaływania wykazują wszystkie te związane z opracowaniem dokumentacji projektowej, koncepcyjnej i kosztorysowej czy też prowadzeniem monitoringu jakości środowiska dla różnych jego komponentów. Są to zadania typowo organizacyjne i koncepcyjne, których realizacja w żadne sposób nie wpłynie na jakość i zasobność środowiska wodnego. Zadania z zakresu ochrony powietrza wpłyną pozytywnie wtórnie lub pośrednio na faunę i florę omawianego obszaru, z uwagą na skupienie uwagi na problemie niskiej emisji i ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza, a co za tym idzie zmniejszeniem zanieczyszczeń deponowanych w ekosystemach roślinnych i zwierzęcych. Pozytywne oddziaływania wystąpią również w grupie zadań związanych z gospodarką wodno-ściekową, gdzie zostały wskazane głównie prace modernizacyjne bieżącej infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej, co przełoży się na zmniejszenie awaryjności, zwiększenie i polepszenie zakresu oczyszczania ścieków i mniejszym ryzykiem wystąpienia awarii w szczególności systemu kanalizacyjnego mogącego spowodować zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego i ewentualne uszkodzenie najbliższych siedlisk i stanowisk fauny i flory. Zadania z zakresu gospodarki odpadami poprzez jej uporządkowanie, działanie punktu selektywnej zbiórki odpadów również wpłyną pozytywnie z uwagi na zorganizowanie odbioru i przetwarzania odpadów w miejscach do tego przeznaczonych. Pozytywnie na powierzchnię ziemi w sposób pośredni i wtórny wpłyną każde zadania prowadzone w ramach edukacji ekologicznej.

Podsumowując, realizacja zadań przewidzianych w Programie nie spowoduje pogorszenia stanu lub zniszczenia istniejących siedlisk przyrodniczych i stanowisk roślin oraz zwierząt. Program nie przewiduje zadań, które w sposób rażący bezpośredni spowodują długotrwałe lub nieodwracalne zmiany w istniejącej sieci przyrodniczej gminy Zagnańsk. W toku analizy zdiagnozowano inwestycje które bezpośrednio przylegają do miejsc cennych stanowisk lub siedlisk i to przy tych inwestycjach należy zastosować odpowiednie działania minimalizujące oddziaływania o których wspomniano w rozdz. 10 niniejszej prognozy. Pozostałe zadania z uwagi na znaczne oddalenie od miejsc stanowisk i siedlisk nie stwarzają zagrożenia ich zniszczenia lub nie naruszają zakazów dla gatunków objętych ochroną ścisłą i częściową. Przedsięwzięcia termomodernizacyjne powinny być dostosowane do terminów rozrodu zwierząt oraz uwzględniać zapisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183 z późn. zm.) oraz zakazy określone w art. 52 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z par. 6 ust. 1 pkt 6 i 7 rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową obowiązuje zakaz niszczenia ich siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania oraz zakaz niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk, lub innych schronień. W związku powyższym przed wykonaniem prac związanych m.in. z termomodernizacją budynków, należy przeprowadzić ich inwentaryzację pod kątem występowania ptaków, w tym jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. W razie stwierdzenia

występowania ww. gatunków, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych i rozrodczych.

8.5. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Oceniono, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych w POŚ dla Gminy Zagnańsk będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopalin, drewno. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową nowej infrastruktury drogowej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalnych charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne **nie przewiduje się znaczącego oddziaływania** na ten komponent środowiska.

Priorytety działań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” tj, D.OP.1 do D.OP.21 będą miały neutralny lub pozytywny pośredni wpływ na zasoby naturalne. W przyjętych priorytetach działań dotyczących rozwoju systemów OZE, rozwoju transportu zbiorowego, ograniczaniu energochłonności, ograniczaniu emisji gazów i pyłów z tzw. źródeł niskiej emisji, modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne, utrzymania dróg w sposób ograniczających emisję pyłu, działania te będą z jednej strony wymagały zużycia zasobów naturalnych, z drugiej zaś strony ograniczą ich zużycie m.in. poprzez ukierunkowanie na rozwój OZE, wymianę kotłów na bardziej efektywne czy w konsekwencji poprzez termomodernizację obiektów i zmniejszenie energochłonności. Dodatkowo rozwój infrastruktury drogowej, a w szczególności rowerowej wraz z ograniczaniem emisji z transportu pozytywnie wpłyną na zużycie zasobów, z uwagi na ograniczenie nie tyle emisji, co możliwości przemieszczania na krótkich dystansach bez środków transportu spalinowego. Priorytety działań o kodach D.ZH.1 do D.ZH.12 wiążą się z poprawą klimatu akustycznego i częściowo mogą oddziaływać pozytywnie lub neutralnie zasoby naturalne. Działania ukierunkowane na udoskonalanie infrastruktury drogowej i transportowej, rozwoju integracji transportu zbiorowego, kontroli i monitoringu hałasu oraz opracowaniu koncepcji związanych z pomiarem ruchu i mapami akustycznymi wpłyną neutralnie na zasoby naturalne gminy Zagnańsk. W przypadku działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury drogowej należy realizować lub planować takie rozwiązania, aby ograniczyć energochłonność i materiałochłonność. Żadne z działań z tego obszaru nie zawiera konkretnych zadań inwestycyjnych wskazanych co do czasu i miejsca, a jedynie wskazuje na potrzebę dbania o klimat akustyczny w różnych aspektach jego źródeł i występowania. Priorytety o kodach działań D.PE.1 do D.P.5, D.A.1 do D.A.5, D.E.1 do D.E.4 będą neutralne dla zasobów naturalnych, z uwagi iż skupiają one uwagę na działaniach związanych z ograniczaniem promieniowania elektromagnetycznego, poważnych awarii oraz edukacji ekologicznej. Jedynie w przypadku poważnych awarii przyjęte priorytety działań wskazują na doposażanie jednostek w sprzęt, przeciwdziałanie zagrożeniom i możliwe usuwanie skutków zagrożeń co jest pozytywne względem zasobów naturalnych i minimalizuje straty względem ich zasobności i jakości. W przypadku priorytetów działań z obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” (działania D.GWŚ.1 do D.GWŚ.7) oraz obszaru „Gospodarowanie wodami” (działania D.GW.1 do D.GW.13) zaproponowane zalecenia dotyczące wdrażania poszczególnych działań wpłyną w perspektywie długoterminowej pozytywnie na zasoby naturalne. Rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej ograniczą awaryjność, zmniejszą zużycie wody, a w przypadku gospodarowania wodami rozwiązania te przyczynią się do polepszenia jakości i zasobności wód z jednoczesnym uporządkowaniem gospodarki wodnej. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej wraz z modernizacją infrastruktury, prowadzeniem kontroli, monitoringu, ograniczaniem zużycia wody pośrednio i wtórnie wpłynie

pozytywnie, z uwagi że sprawnie działający system odprowadzania ścieków, zmniejsza ryzyko przedostania się zanieczyszczeń do wód. W przypadku działań dotyczących racjonalnej gospodarki wodnej zakładają one dbałość o zasoby wodne i zwiększanie zasobności tych zasobów poprzez kierunkowanie realizacji ochrony środowiska w gminie Zagnańsk na retencje wody, melioracje wodne, kontrole podmiotów, monitoring wód i realizację działań naprawczych wskazanych w Planie Gospodarowania Wodami. Działania z obszaru interwencji „Gleby” (D.G.1 do D.G.9) i „Zasoby geologiczne” (D.ZG.1 do D.ZG.5) pośrednio pozytywnie wpłyną na zasoby naturalne. Działania te zakładają skupienie uwagi w okresie programowania na kontroli i monitoringu w zakresie eksploatacji, ograniczaniu presji eksploatacyjnej, stosowaniu dobrych praktyk rolniczych, zwiększaniu lesistości, zachowaniu gleb o najwyższych klasach i monitoringu gleb. Spowoduje to pośrednio ochronę gleb, ale również ochronę i nadzór nad eksploatacją złóż, a więc racjonalną gospodarkę w zakresie wykorzystania zasobów naturalnych. Priorytety działań z obszaru „Gospodarka odpadami” (D.GO.1 do D.GO.11) wpłyną neutralnie na zasoby naturalne. Priorytety działań z obszaru „Zasoby przyrodnicze” (D.ZP.1 do D.ZP.15), związane z utrzymywaniem odpowiedniego stanu siedlisk, ochroną przyrody, inwentaryzacją przyrody, możliwą rewitalizacją terenów, realizacją zieleni wtórnie wpłyną na zasoby naturalne, poprzez dbałość o ich stan i odpowiednie zachowanie.

W przypadku zaplanowanych konkretnych zadań do realizacji w harmonogramie rzeczowo-finansowym zadania te dzielą się na grupę zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych (organizacyjnych, administracyjnych, koncepcyjnych). W przypadku zadań inwestycyjnych faza realizacji wiązać się będzie w przypadku wykonywania typowych prac budowlanych ze zużyciem zasobów naturalnych (kruszywa, paliwa, woda, ziemia, energia, drewno itp.), natomiast efektem końcowym i pozytywnym w perspektywie długoterminowej będzie polepszenie zasobów naturalnych i ich ochrona m.in. poprzez udoskonalanie infrastruktury, ograniczanie emisji do powietrza, zmniejszenie emisji hałasu, polepszenie stanu wód, ochronę gleb i zasobów geologicznych. W związku z powyższym można mówić o pozytywnym długoterminowym jak i negatywnym chwilowym oddziaływaniu na zasoby naturalne następujących zadań inwestycyjnych:

- Z.OP.1 Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- Z.OP.3 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Z.OP.5 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej, tj.:
- Z.OP.6 Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Z.OP.7 Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- Z.ZH.11 Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.ZH.26 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas

- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- Z.GWŚ.20 Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.22 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk

Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- wzrost wydobycia surowców budowlanych,
- utrudniona dostępność do złóż w wyniku prowadzonych inwestycji,
- płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji, wynikające z nadmiernej emisji hałasu,
- nadmierna emisja pyłu pochodząca z prac prowadzonych podczas budowy,
- zagrożenie wyciekami z maszyn budowlanych podczas modernizacji, jako zagrożenie dla gatunków wodnych bytujących w pobliżu,
- duża śmiertelność szczególnie małych ssaków, płazów i gadów na placach budowy,
- likwidacja i fragmentacja ekosystemów wskutek rozbudowy sieci drogowej,
- zwiększone prawdopodobieństwo wnikania i rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych, które stanowią zagrożenie dla lokalnych siedlisk,
- wycięcie krzewów lub drzew znajdujących się na obszarze przewidzianych inwestycji, zmniejszy dostępność pokarmową zwierzętom roślinożernym, a w przypadku ptaków doprowadzi do zniszczenia ich naturalnych siedlisk,

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające na zasoby naturalne to:

- poprawa jakości gleb wskutek zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza,
- zmniejszenie wydobycia paliw kopalnych dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na nie w efekcie termomodernizacji budynków,
- oprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony,
- poprawa warunków dla rozwoju roślin,
- wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb,
- poprawa warunków bytowania zwierząt,
- mniejsze presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej złą gospodarką odpadami,
- ograniczenie negatywnego zanieczyszczenia powietrza dzięki zmniejszeniu emisji pochodzącej z transportu drogowego,
- poprawa jakości środowiska w związku z ograniczeniem emisji szkodliwych substancji,
- poprawa funkcjonowania ekosystemów oraz wzrost różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza, wód i gleb.

Wśród zadań mogących charakteryzować się neutralnym oddziaływaniem na zasoby naturalne można wymienić:

- Z.OP.2 Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer
- Z.OP.4 Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS

- Z.OP.8 Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.11 Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych
- Z.ZH.1 Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków
- Z.ZH.2 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.3 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.4 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka
- Z.ZH.5 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)
- Z.ZH.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)
- Z.ZH.7 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle
- Z.ZH.8 Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy
- Z.ZH.9 Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy
- Z.ZH.10 Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)
- Z.ZH.12 Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona
- Z.ZH.13 Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap
- Z.ZH.14 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ściegna (dz. ewid. 183/3)
- Z.ZH.15 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek
- Z.ZH.16 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa
- Z.ZH.17 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)
- Z.ZH.18 Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk
- Z.ZH.19 Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.20 Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.21 Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce
- Z.ZH.22 Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.23 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr 750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk
- Z.ZH.28 Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarzynsko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze
- Z.ZH.29 Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku
- Z.PE.1 Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych
- Z.GW.2 Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer
- Z.GWŚ.2 Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- Z.GWŚ.5 Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna
- Z.GWŚ.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap
- Z.GWŚ.7 Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa
- Z.GWŚ.8 Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków
- Z.GWŚ.10 Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań

- Z.GWŚ.11 Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk
- Z.GWŚ.12 Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)
- Z.GWŚ.13 Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie
- Z.GWŚ.14 Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny
- Z.GWŚ.15 Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.17 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)
- Z.GWŚ.18 Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
- Z.GWŚ.19 Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody –Etap II (gm. Zagnańsk
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GO.3 Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032
- Z.ZP.3 Konkurs Mój piękny ogród
- Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- Z.A.1 Zakup samochodu strażackiego dla OSP
- Z.A.2 Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk
- Z.E.1 Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne
- Z.PZ.1 Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk
- Z.PZ.2 Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk

Reasumując, realizacja Programu nie będzie miała negatywnego wpływu na zasoby naturalne, gdyż wszystkie inwestycje zostaną docelowo dostosowane do lokalnych warunków środowiskowych uwzględniając ich odporność i chłonność. Oddziaływań na środowisko nie da się jednak uniknąć, jednak wszelkie działania i przedsięwzięcia będą prowadzone w sposób minimalizujący lub zabezpieczający (prewencyjny) przed negatywnymi oddziaływaniami, w szczególności tymi znaczącymi, długotrwałymi, czy też skumulowanymi i nieodwracalnymi, mogącymi zdegradować zasoby naturalne tej jednostki. Dodatkowo przewidziane do realizacji konkretne zadania inwestycyjne będą prowadzone z poszanowaniem zasobów w kwestii ich wykorzystania.

8.6. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk zadania **nie będą mieć znaczącego wpływu** na jakość powietrza atmosferycznego i klimat. Ograniczając emisję zanieczyszczeń, także niską, która jest najważniejszym problemem, spowoduje się również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w ramach oddziaływania ponadlokalnego. Planowane działania zmierzające do zmniejszenia niskiej emisji i jej uciążliwości będą zdecydowanie pozytywnie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska. Największy nacisk powinien być położony na działania jednostek wskazanych w programie naprawczym określonym w Programie Ochrony Powietrza.

Wpływ realizacji ustaleń projektu Programu ochrony środowiska należy również przeanalizować w kontekście zmian klimatu, który niewątpliwie wpłynie na poszczególne komponenty środowiska. Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie

wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030” i „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” zostały przygotowane z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk związanych ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy.

Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). Produkcja biomasy będzie także podlegać takim samym ograniczeniom jak cała produkcja rolna ze względu na zmniejszenie dostępności wody, ograniczenie wydajności produkcji. Jedynie w przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku.

Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii. Istotne będzie także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii: energii słonecznej, wiatrowej, biomasy i energii wodnej.

Transport drogowy ze względu na przestrzenny charakter jest szczególnie wrażliwy na zmieniające się zjawiska klimatyczne. Silne wiatry powodujące m.in. tarasowanie dróg i zniszczenia infrastruktury drogowej i pojazdów mogą się w przyszłych latach nasilać. Analogiczne zmiany będzie można zaobserwować w przypadku gwałtownych opadów zarówno deszczu, jak i śniegu, których występowanie zaburza płynność transportu. Problemy związane z nasilającym się występowaniem wysokich temperatur również oddziałują negatywnie zarówno na pojazdy jak i na elementy infrastruktury drogowej.

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego. Miasta zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu.

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo

występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Przewidywane zmiany klimatyczne i związane z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Geograficznie problem ten może w większym stopniu dotknąć województwa świętokrzyskiego. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu ma na celu usprawnienie funkcjonowania sektora w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody.

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów.

Część działań ujętych w Programie będzie charakteryzowała się zarówno oddziaływaniami pozytywnymi lub neutralnymi, jak i negatywnymi w odniesieniu na zmiany klimatu. Działanie obejmujące modernizację dróg, obok ogólnej poprawy stanu powietrza w zakresie ilości emitowanych zanieczyszczeń (na skutek upłynnienia ruchu, skutkującego mniejszym spalaniem paliw) powodują z reguły przeniesienie negatywnego oddziaływania z jednego miejsca w inne (z terenów zabudowanych na tereny zlokalizowane poza terenami zabudowanym (które wcześniej charakteryzowały się o wiele lepszymi warunkami aerosanitarnymi). Ponadto zmiany pokrycia powierzchni ziemi wpływają na mikroklimat. Ich zwiększenie pogarsza lokalnie mikroklimat, tworząc tzw. wyspy ciepła.

Obszar gminy Zagnańsk położony w strefie świętokrzyskiej dla której zgodnie z prowadzonym monitoringiem jakości powietrza przez GIOŚ odnotowano za rok 2021 przekroczenia wartości dopuszczalnych w zakresie PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu dla kryterium ochrony zdrowia. Mając na uwadze powyższe w POŚ w obszarze interwencji „Ochrona powietrza i klimatu” zaproponowano priorytety działań, mające sukcesywnie poprawić jakość powietrza atmosferycznego na terenie gminy. Priorytety działań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” tj, D.OP.1 do D.OP.21 będą miały neutralny lub pozytywny pośredni wpływ na powietrze atmosferyczne. W przyjętych priorytetach działań dotyczących rozwoju systemów OZE, rozwoju transportu zbiorowego, ograniczaniu energochłonności, ograniczaniu emisji gazów i pyłów z tzw. źródeł niskiej emisji, modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne, utrzymania dróg w sposób ograniczających emisję pyłu, działania te będą zmierzać w kierunku poprawy jakości powietrza, a ich realizacja będzie miała pozytywny długoterminowy wpływ na powietrze i klimat lokalny. Wymieniona wyżej grupa działań wpłynie pozytywnie pośrednio lub bezpośrednio na jakość powietrza z uwagi na zmniejszenie emisji gazów i pyłów do powietrza. Opracowanie lub realizacja polityk w zakresie ochrony powietrza, w tym inwentaryzacja źródeł ciepła będą cechowały się neutralnymi oddziaływaniami. Zalecenie dotyczące rozwoju i modernizacji infrastruktury komunikacyjnej w tym ścieżek pieszo-rowerowych ma za zadanie polepszać stan tej infrastruktury poprzez wyznaczanie w latach programowania POŚ konkretnych zamierzeń inwestycyjnych w zależności od potrzeb. Konkretnie wyznaczone zadania dotyczące rozbudowy i modernizacji dróg zostały wpisane w harmonogram rzeczowo-finansowym i poddane ocenie w dalszej części rozdziału. Priorytety działań o kodach D.ZH.1 do D.ZH.12 wiążą się z poprawą klimatu akustycznego i częściowo mogą oddziaływać

pozytywnie lub neutralnie na powietrze atmosferyczne. Działania ukierunkowane na udoskonalanie infrastruktury drogowej i transportowej, rozwoju integracji transportu zbiorowego wpłyną pozytywnie na jakość powietrza. W przypadku działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury drogowej należy realizować lub planować takie rozwiązania, które w jak największym stopniu ograniczą emisje gazów i pyłów do powietrza. Żadne z działań z tego obszaru nie zawiera konkretnych zadań inwestycyjnych wskazanych co do czasu i miejsca, a jedynie wskazuje na potrzebę dbania o klimat akustyczny w różnych aspektach jego źródeł i występowania. Neutralne oddziaływania dla tej grupy działań zdiagnozowano w przypadku realizacji priorytetów w zakresie kontroli hałasu, monitoringu oraz opracowania koncepcji związanych z pomiarem ruchu i strategicznymi mapami akustycznymi. Priorytety o kodach działań D.PE.1 do D.P.5, D.A.1 do D.A.5, D.E.1 do D.E.4 będą neutralne dla powietrza i klimatu, z uwagi iż skupiają one uwagę na działaniach związanych z ograniczaniem promieniowania elektromagnetycznego, poważnych awarii oraz edukacji ekologicznej. W przypadku priorytetów działań z obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” (działania D.GWŚ.1 do D.GWŚ.7) oraz obszaru „Gospodarowanie wodami” (działania D.GW.1 do D.GW.13) zaproponowane zalecenia dotyczące wdrażania poszczególnych działań wpłyną w perspektywie długoterminowej pozytywnie wtórnie i pośrednio na jakość powietrza i klimatu. Negatywne oddziaływania mogą wystąpić w przypadku realizacji działań związanych z ciągłą w zależności od potrzeb modernizacją systemu wod-kan w związku z prowadzonymi pracami ziemnymi i użyciem sprzętu budowlanego emitującego gazy i pyły do powietrza. Zmodernizowany system wod-kan, prowadzenie kontroli, monitoring, ograniczanie zużycia wody będą neutralne dla jakości powietrza i klimatu. W przypadku działań dotyczących racjonalnej gospodarki wodnej zakładają one dbałość o zasoby wodne i zwiększanie zasobności tych zasobów poprzez kierunkowanie realizacji ochrony środowiska w gminie Zagnańsk na retencje wody, melioracje wodne, kontrole podmiotów, monitoring wód i realizację działań naprawczych wskazanych w Planie Gospodarowania Wodami. Działanie z zakresu gospodarowania wodami są pozytywnie wtórnie lub neutralne dla jakości powietrza i klimatu. Działania z obszaru interwencji „Gleby” (D.G.1 do D.G.9) i „Zasoby geologiczne” (D.ZG.1 do D.ZG.5), pośrednio i wtórnie pozytywnie wpłyną na powietrze atmosferyczne i klimat. Działania te zakładają skupienie uwagi w okresie programowania na kontroli i monitoringu w zakresie eksploatacji, ograniczaniu presji eksploatacyjnej, stosowaniu dobrych praktyk rolniczych, zwiększaniu lesistości, zachowaniu gleb o najwyższych klasach i monitoringu gleb. Spowoduje to pośrednio ochronę powietrza przed m.in. emisją z prowadzenia prac eksploatacyjnych, emisją rolniczą, a zamierzenie dotyczące zwiększenia lesistości spowoduje polepszenie warunków tlenowych i zwiększenie zdolności buforowej systemu przyrodniczego. Priorytety działań z obszaru „Gospodarka odpadami” (D.GO.1 do D.GO.11) będą neutralne dla powietrza atmosferycznego, z uwagi iż działania te dotyczą utrzymania racjonalnego systemu gospodarowania odpadami i realizacji priorytetowych związanych z modernizacją, rozwojem systemu, aby odpady w większym stopniu były przetwarzane niż składowane. Priorytety działań z obszaru „Zasoby przyrodnicze” (D.ZP.1 do D.ZP.15), związane z utrzymywaniem odpowiedniego stanu siedlisk, ochroną przyrody, inwentaryzacją przyrody, możliwą rewitalizacją terenów, realizacją zieleni wtórnie wpłyną na jakość powietrza, z uwagi m.in. na fakt, że tereny zielone mają zdolności buforowe, izolacyjne i stwarzając możliwość polepszania lokalnych warunków tlenowych i topoklimatycznych.

W przypadku zaplanowanych konkretnych zadań do realizacji w harmonogramie rzeczowo-finansowym zadania te dzielą się na grupę zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych (organizacyjnych, administracyjnych, koncepcyjnych). Negatywne chwilowe, pośrednie lub wtórne oddziaływania wystąpią w wyniku realizacji następujących zadań inwestycyjnych, których realizacja głównie wiąże się z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w okresie ich realizacji, w związku z użyciem maszyn i ciężkiego sprzętu budowlanego oraz przemieszczaniem materiałów budowlanych. Natomiast z realizacją poniższych zadań wiąże się równocześnie pozytywne długoterminowe bezpośrednie i pośrednie oddziaływania na jakość powietrza. Do zadań tych należą:

- Z.OP.1 Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku

- Z.OP.3 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Z.OP.5 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej
- Z.OP.6 Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Z.OP.7 Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.8 Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- Z.ZH.11 Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.ZH.26 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- Z.GWŚ.20 Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.22 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)
- Z.GO.3 Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk
- Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- Z.E.1 Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne

Prawdopodobne negatywne chwilowe oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- emisja zanieczyszczeń do powietrza z wykorzystywanego sprzętu, w tym emisja ze spalania paliw kopalnych w silnikach maszyn budowlanych,
- zapylenie wynikające z transportu materiałów oraz wykonywanych robót,
- emisja włókien azbestowych do powietrza, powstających podczas kruszenia płyt.
- emisja węglowodorów i pyłów w czasie układania i utwardzania nawierzchni bitumicznych
- emisja z miejsc stanowiących zaplecza budowy (wytwórnie betonu, mas bitumicznych, składowiska kruszywa są źródłem emisji pyłów, fenolu, formaldehydów, naftalenu)

Prawdopodobne pozytywne długoterminowe oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- zmniejszenie wielkości emisji gazów i pyłów powstających podczas spalania paliw,
- poprawa jakości powietrza,
- zmniejszenie niskiej emisji poprzez zmianę systemów ogrzewania budynków,
- ograniczenie emisji w związku ze zmniejszeniem zapotrzebowania na energię cieplną uzyskiwaną ze spalania paliw kopalnych dzięki termomodernizacji budynków, zwiększeniu efektywności energetycznej i zastosowaniu alternatywnych źródeł ciepła,
- poprawa jakości środowiska w związku z ograniczeniem emisji szkodliwych substancji,
- poprawa jakości powietrza wskutek nowych nasadzeń,
- zachowanie i zwiększenie warunków oczyszczania powietrza, w szczególności absorpcji CO₂,
- zmniejszeniu ulegną zapotrzebowanie na energię użytkową, końcową i nieodnawialną energię pierwotną,
- w przypadku przebudowy dróg, powiązanej z modernizacją nawierzchni, może nastąpić zmniejszenie ilości pyłu wprowadzanego do powietrza,
- poprawa funkcjonowania ekosystemów oraz wzrost różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane spalaniem paliw nieekologicznych,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową emisją ze źródeł punktowych,
- redukcja emisji gazów cieplarnianych
- zwiększenie dostępności komunikacyjnej pieszej i rowerowej co przekłada się na możliwość krótkiego przemieszczania się z wykorzystaniem roweru i pieszo, bez konieczności używania samochodu lub autobusu

Wśród zadań, które będą neutralnie oddziaływać na środowisko wyróżniono te związane z głównie z opracowaniem dokumentacji, a więc zadania typowo projektowe, programowe itp., do których należą:

- Z.OP.2 Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer
- Z.OP.4 Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS
- Z.OP.11 Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych
- Z.ZH.1 Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków
- Z.ZH.2 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.3 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.4 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka
- Z.ZH.5 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)
- Z.ZH.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)
- Z.ZH.7 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle
- Z.ZH.8 Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy
- Z.ZH.9 Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy
- Z.ZH.10 Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)
- Z.ZH.12 Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona
- Z.ZH.13 Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap
- Z.ZH.14 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ścięgna (dz. ewid. 183/3)
- Z.ZH.15 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek

- Z.ZH.16 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa
- Z.ZH.17 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)
- Z.ZH.18 Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk
- Z.ZH.19 Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.20 Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.21 Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce
- Z.ZH.22 Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.23 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr 750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.ZH.28 Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarzysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze
- Z.ZH.29 Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku
- Z.PE.1 Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych
- Z.GW.2 Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer
- Z.GWŚ.2 Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- Z.GWŚ.5 Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna
- Z.GWŚ.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap
- Z.GWŚ.7 Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa
- Z.GWŚ.8 Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków
- Z.GWŚ.10 Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań
- Z.GWŚ.11 Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk
- Z.GWŚ.12 Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)
- Z.GWŚ.13 Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie
- Z.GWŚ.14 Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny
- Z.GWŚ.15 Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.17 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)
- Z.GWŚ.18 Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
- Z.GWŚ.19 Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody –Etap II (gm. Zagnańsk)
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.ZP.3 Konkurs Mój piękny ogród
- Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- Z.A.1 Zakup samochodu strażackiego dla OSP
- Z.A.2 Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk
- Z.PZ.1 Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk
- Z.PZ.2 Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk

Wśród w/w zadań neutralne oddziaływania wykazują wszystkie te związane z opracowaniem dokumentacji projektowej, koncepcyjnej i kosztorysowej czy też prowadzeniem monitoringu jakości środowiska dla różnych jego komponentów. Są to zadania typowo organizacyjne i koncepcyjne, których realizacja w żadne sposób nie wpłynie na jakość powietrza i klimatu. Do potencjalnych neutralnych lub wtórnie pozytywnych działań nie inwestycyjnych (organizacyjnych) zaliczyć można zadania związane z wdrażaniem lokalnych polityk ograniczania emisji gazów i pyłów do powietrza poprzez realizację m.in. programu „Czyste Powietrze” oraz działań wskazanych w Programie Ochrony Powietrza dla województwa świętokrzyskiego. Pośrednio na poprawę jakości powietrza będą oddziaływać również zadania z zakresu monitoringu jakości powietrza, kontroli źródeł emisji oraz stosowania odpowiednich zapisów umożliwiających ograniczenie emisji pyłu PM10 i PM2,5 w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące np. układu zabudowy, stosowania zieleni ochronnej oraz ustalenia sposobu zaopatrzenia w ciepło. Pozytywne oddziaływania wystąpią również w grupie zadań związanych z gospodarką wodno-ściekową, gdzie zostały wskazane głównie prace modernizacyjne bieżącej infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej, co przełoży się na zmniejszenie awaryjności, zwiększenie i polepszenie zakresu oczyszczania ścieków i mniejszym ryzykiem wystąpienia awarii w szczególności systemu kanalizacyjnego. Zadania z zakresu gospodarki odpadami poprzez jej uporządkowanie, działanie punktu selektywnej zbiórki odpadów również wpłyną pozytywnie z uwagi na zorganizowanie odbioru i przetwarzania odpadów w miejscach do tego przeznaczonych. Pozytywnie na powierzchnię ziemi w sposób pośredni i wtórny wpłyną każde zadania prowadzone w ramach edukacji ekologicznej.

Podsumowując, realizacja zadań przewidzianych w Programie nie spowoduje pogorszenia stanu wód i nie będzie miała negatywnego wpływu na jakość powietrza w perspektywie długoterminowej, w stopniu mogącym wpływać na niedotrzymanie standardów jakości powietrza.

8.7. Oddziaływanie na klimat akustyczny

W POŚ dla Gminy Zagnańsk w ramach ochrony klimatu akustycznego wyznaczono cele, kierunki i zadania administracyjne jak i inwestycyjne. Większość działań i zadań zapisanych w POŚ dla Gminy Zagnańsk będzie miała charakter neutralny lub potencjalnie pozytywny stały na klimat akustyczny w perspektywie długoterminowej. Realizacja niektórych zadań może spowodować wystąpienie potencjalnych oddziaływań bezpośrednich i chwilowych oraz pośrednich, stałych i wtórnych, w tym oddziaływań negatywnych. Oceniono, że wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk zadania **nie będą mieć docelowo znaczącego negatywnego wpływu** na klimat akustyczny i nie pogorszą jego stanu w stosunku do stanu istniejącego.

Priorytety działań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” tj. D.OP.1 do D.OP.21 będą miały neutralny lub pozytywny pośredni wpływ na klimat akustyczny. W przyjętych priorytetach działań dotyczących rozwoju systemów OZE, rozwoju transportu zbiorowego, ograniczaniu energochłonności, ograniczaniu emisji gazów i pyłów z tzw. źródeł niskiej emisji, modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne, utrzymania dróg w sposób ograniczających emisję pyłu, działania te będą zmierzać w kierunku poprawy jakości powietrza, a ich realizacja będzie miała raczej w większości neutralny wpływ na klimat akustyczny. Większość działań dotyczy istniejących terenów zabudowy i ograniczenia emisji gazów i pyłów. Opracowanie lub realizacja polityk w zakresie ochrony powietrza, w tym inwentaryzacja źródeł ciepła będą cechowały się również neutralnymi oddziaływaniami. Zalecenie dotyczące rozwoju i modernizacji infrastruktury komunikacyjnej w tym ścieżek pieszo-rowerowych ma za zadanie polepszać stan tej infrastruktury poprzez wyznaczanie w latach programowania POŚ konkretnych zamierzeń inwestycyjnych w zależności od potrzeb. Konkretnie wyznaczone zadania dotyczące rozbudowy i modernizacji dróg zostały wpisane w harmonogram rzeczowo-finansowy i poddane ocenie w dalszej części rozdziału. Priorytety działań o kodach D.ZH.1 do D.ZH.12 wiążą się z poprawą klimatu akustycznego

i częściowo mogą oddziaływać pozytywnie lub neutralnie jakość klimatu akustycznego. Działania ukierunkowane na udoskonalanie infrastruktury drogowej i transportowej, rozwoju integracji transportu zbiorowego wpłyną pozytywnie na lokalny klimat akustyczny. W przypadku działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury drogowej należy realizować lub planować takie rozwiązania, które w jak największym stopniu ograniczą emisje hałasu, w szczególności na terenach chronionych akustycznie. Żadne z działań z tego obszaru nie zawiera konkretnych zadań inwestycyjnych wskazanych co do czasu i miejsca, a jedynie wskazuje na potrzebę dbania o klimat akustyczny w różnych aspektach jego źródeł i występowania. Neutralne oddziaływania dla tej grupy działań zdiagnozowano w przypadku realizacji priorytetów w zakresie kontroli hałasu, monitoringu oraz opracowania koncepcji związanych z pomiarem ruchu i strategicznymi mapami akustycznymi. Priorytety o kodach działań D.PE.1 do D.P.5, D.A.1 do D.A.5, D.E.1 do D.E.4 będą neutralne dla powietrza i klimatu, z uwagi iż skupiają one uwagę na działaniach związanych z ograniczaniem promieniowania elektromagnetycznego, poważnych awarii oraz edukacji ekologicznej. W przypadku priorytetów działań z obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” (działania D.GWŚ.1 do D.GWŚ.7) oraz obszaru „Gospodarowanie wodami” (działania D.GW.1 do D.GW.13) zaproponowane zalecenia dotyczące wdrażania poszczególnych działań wpłyną w perspektywie długoterminowej neutralnie na klimat akustyczny. Priorytety działań z tych obszarów interwencji skupiają się na ciągłym udoskonalaniu sieci wod-kan i jej rozwoju, opracowaniu dokumentacji projektowych, udzielaniu dotacji na przydomowe oczyszczalnie ścieków, modernizacji infrastruktury w obrębie budynków służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Negatywne oddziaływania mogą wystąpić w przypadku realizacji działań związanych z ciągłą w zależności od potrzeb modernizacją systemu wod-kan w związku z prowadzonymi pracami ziemnymi i użyciem sprzętu budowlanego emitującego hałas do środowiska. Zmodernizowany system wod-kan, prowadzenie kontroli, monitoring, ograniczanie zużycia wody będą neutralne dla klimatu akustycznego gminy Zagnańsk. W przypadku działań dotyczących racjonalnej gospodarki wodnej zakładają one dbałość o zasoby wodne i zwiększanie zasobności tych zasobów poprzez kierunkowanie realizacji ochrony środowiska w gminie Zagnańsk na retencje wody, melioracje wodne, kontrole podmiotów, monitoring wód i realizację działań naprawczych wskazanych w Planie Gospodarowania Wodami. Działanie z zakresu gospodarowania wodami są więc neutralne dla klimatu akustycznego, ponieważ skupiają uwagę na sprawach wodnych zmierzających do polepszenia warunków jakościowych wód, zmniejszenia zużycia wody oraz ochrony wód. Działania z obszaru interwencji „Gleby” (D.G.1 do D.G.9) i „Zasoby geologiczne” (D.ZP.1 do D.ZP.15) neutralnie wpłyną na klimat akustyczny. Działania te zakładają skupienie uwagi w okresie programowania na kontroli i monitoringu w zakresie eksploatacji, ograniczaniu presji eksploatacyjnej, stosowaniu dobrych praktyk rolniczych, zwiększaniu lesistości, zachowaniu gleb o najwyższych klasach i monitoringu gleb. Spowoduje to pośrednio ochronę przed hałasem m.in. przed emisją hałasu z prowadzenia prac eksploatacyjnych. Priorytety działań z obszaru „Gospodarka odpadami” (D.GO.1 do D.GO.11), będą neutralne dla klimatu akustycznego, z uwagi iż działania te dotyczą utrzymania racjonalnego systemu gospodarowania odpadami i realizacji priorytetowych związanych z modernizacją, rozwojem systemu, aby odpady w większym stopniu były przetwarzane niż składowane. Przetwarzanie i składowanie odbywać się będzie w obrębie istniejących instalacji, a w okresie Programowania POŚ nie przewiduje się realizacji nowych przedsięwzięć (instalacji), a jedynie sukcesywny odbiór odpadów, zmniejszanie ilości odpadów składowanych i sukcesywną eliminację odpadów niebezpiecznych (azbest). Priorytety działań z obszaru „Zasoby przyrodnicze” (D.ZP.1 do D.ZP.15), związane z utrzymywaniem odpowiedniego stanu siedlisk, ochroną przyrody, inwentaryzacją przyrody, możliwą rewitalizacją terenów, realizacją zieleni neutralnie wpłyną na klimat akustyczny, z uwagi m.in. na fakt, że założenia związane z dbałością o tereny zielone wymagają prowadzenia w większości przypadków działań organizacyjnych, kontrolnych oraz monitoringowych. W grupie działań z tego obszaru wskazano konkretne inwestycje w zakresie zasobów przyrodniczych, których zakres oddziaływania został opisany w dalszej części rozdziału.

W przypadku zaplanowanych konkretnych zadań do realizacji w harmonogramie rzeczowo-finansowym zadania te dzielą się na grupę zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych (organizacyjnych, administracyjnych, koncepcyjnych). Negatywne chwilowe, pośrednie lub wtórne oddziaływania wystąpią w wyniku realizacji następujących zadań inwestycyjnych, których realizacja głównie wiąże się z emisją hałasu chwilowego w okresie ich realizacji, w związku z użyciem maszyn i ciężkiego sprzętu budowlanego oraz przemieszczaniem materiałów budowlanych. Natomiast z realizacją tych samych poniższych zadań wiążą się równocześnie pozytywne długoterminowe bezpośrednie i pośrednie oddziaływania na klimat akustyczny. Do zadań tych należą:

- Z.OP.1 Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- Z.OP.3 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Z.OP.5 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej
- Z.OP.6 Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Z.OP.7 Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- Z.ZH.11 Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.ZH.26 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- Z.GWŚ.10 Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań
- Z.GWŚ.11 Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk
- Z.GWŚ.12 Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)
- Z.GWŚ.13 Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie
- Z.GWŚ.20 Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.22 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk
- Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- Z.E.1 Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne

Prawdopodobne negatywne chwilowe oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- emisja hałasu do środowiska z wykorzystywanego sprzętu i maszyn budowlanych,
- emisja hałasu z miejsc stanowiących zaplecza budowy
- płoszenie zwierzyny

Prawdopodobne pozytywne długoterminowe oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- zmniejszenie wielkości emisji hałasu do środowiska poprzez wymianę nawierzchni i stosowanie tzw. cichych nawierzchni
- poprawa jakości środowiska w związku z ograniczeniem emisji hałasu ze źródeł liniowych (drogi)
- poprawa jakości klimatu akustycznego wskutek nowych nasadzeń,
- poprawa funkcjonowania ekosystemów oraz wzrost różnorodności biologicznej dzięki poprawie klimatu akustycznego
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane emisją hałasu
- zwiększenie dostępności komunikacyjnej pieszej i rowerowej co przekłada się na możliwość krótkiego przemieszczania się z wykorzystaniem roweru i pieszo, bez konieczności używania samochodu lub autobusu
- poprawa stanu technicznego dróg pozwoli upłynnić ruch, co będzie pozytywnie oddziaływało na klimat akustyczny, a tym samym na zdrowie człowieka,

Wśród zadań, które będą neutralnie oddziaływać na środowisko akustyczne wyróżniono te związane z głównie z opracowaniem dokumentacji, a więc zadania typowo projektowe, programowe itp., do których należą:

- Z.OP.2 Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer
- Z.OP.4 Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS
- Z.OP.8 Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach
- Z.OP.11 Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych
- Z.ZH.1 Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków
- Z.ZH.2 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.3 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.4 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka
- Z.ZH.5 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)
- Z.ZH.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)
- Z.ZH.7 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle
- Z.ZH.8 Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy
- Z.ZH.9 Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy
- Z.ZH.10 Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)
- Z.ZH.12 Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona
- Z.ZH.13 Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap
- Z.ZH.14 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ścięgna (dz. ewid. 183/3)
- Z.ZH.15 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek

- Z.ZH.16 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa
- Z.ZH.17 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)
- Z.ZH.18 Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk
- Z.ZH.19 Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.20 Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.21 Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce
- Z.ZH.22 Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.23 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr 750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk
- Z.ZH.28 Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze
- Z.ZH.29 Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku
- Z.PE.1 Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych
- Z.GW.2 Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer
- Z.GWŚ.2 Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- Z.GWŚ.5 Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna
- Z.GWŚ.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap
- Z.GWŚ.7 Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa
- Z.GWŚ.8 Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków
- Z.GWŚ.14 Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny
- Z.GWŚ.15 Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.17 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)
- Z.GWŚ.18 Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
- Z.GWŚ.19 Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody –Etap II (gm. Zagnańsk
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GO.3 Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032
- Z.ZP.3 Konkurs Mój piękny ogród
- Z.A.1 Zakup samochodu strażackiego dla OSP
- Z.A.2 Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk
- Z.PZ.1 Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk
- Z.PZ.2 Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk

Do stosowania odpowiednich środków technicznych w celu zmniejszenia hałasu zalicza się m.in. poprawę standardów technicznych dróg, a także wszelkie zabezpieczenia przeciwhałasowe, które mogą być stosowane w środowisku np. ekrany akustyczne. Oprócz funkcji bariery chroniącej przed hałasem ekrany stanowią również zaporę przed pyłami i gazami. Bezpośredni i długoterminowy wpływ ekranów

akustycznych na środowisko oraz zdrowie ludzi jest ogólnie rzecz biorąc pozytywny. Ujemnym aspektem zastosowania ekranów jest zaburzenie harmonii krajobrazu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów miejskich, gdzie ekrany mogą wpływać na zatracenie się miejskiego charakteru. Ekran akustyczny powodują wprowadzenie bariery optycznej i dają efekt rozdarcia obszaru na dwie części. Wpływ na dobra materialne jest zarówno pozytywny, jak i negatywny. Z jednej strony ma miejsce ograniczenie oddziaływania hałasu oraz wzrost wartości nieruchomości, z drugiej jednak ekrany zasłaniają obiekty i mogą przez to ograniczać ich użytkowanie (np. przydrożnych przedsiębiorstw). Negatywne oddziaływanie może uwidocznić się także na etapie prac wykonawczych, w postaci przekształceń powierzchni ziemi oraz niszczenia bytującej tam flory lub płoszenia fauny. Oddziaływania te będą miały jednak charakter chwilowy.

W perspektywie długofalowej wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk zadania przyczynią się do ograniczenia emisji i drgań wprowadzanych do środowiska m.in. poprzez: poprawę stanu nawierzchni, zastosowanie ekranów akustycznych w miejscach szczególnego narażenia na ponadnormatywny poziom hałasu, realizacja i promowanie centrów przesiadkowych na komunikację miejską, budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych. Ocenia się, że realizacja celów, kierunków i zadań wyznaczonych w POŚ nie będzie przyczyniać się do pogłębiania obszarów problemowych w zakresie klimatu akustycznego na terenie Gminy Zagnańsk.

8.8. Oddziaływanie na krajobraz kulturowy i zabytki

Priorytety działań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” tj. D.OP.1 do D.OP.21 będą miały neutralny lub pozytywny pośredni wpływ na zabytki i krajobraz kulturowy gminy Zagnańsk. W przyjętych priorytetach działań dotyczących rozwoju systemów OZE, rozwoju transportu zbiorowego, ograniczaniu energochłonności, ograniczaniu emisji gazów i pyłów z tzw. źródeł niskiej emisji, modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne, utrzymania dróg w sposób ograniczających emisję pyłu, działania te będą zmierzać w kierunku poprawy jakości powietrza, co przełoży się pośrednio i wtórnie pozytywnie na stan zachowania zabytków i zmniejszenie stopnia ich degradacji związanej m.in. z opadami kwaśnych deszczy. POŚ skupia uwagę na rozwoju punktowych źródeł OZE jak panele fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej, pompy ciepła, kolektory słoneczne. Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych na budynkach zabytkowych będzie wymagała zgody Konserwatora Zabytków. Pozostałe działania dotyczą infrastruktury nie zabytkowej, niemniej jednak część prac może być prowadzona w strefach ochrony konserwatorskiej i wówczas należy przestrzegać zasad zagospodarowania terenu określonych dla tych stref m.in. w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Z uwagi na liniowy i punktowy, zwykle powierzchniowy charakter działań nie należy się spodziewać wystąpienia negatywnych oddziaływań na zabytki i krajobraz kulturowy obszaru gminy Zagnańsk. Priorytety działań o kodach D.ZH.1 do D.ZH.12 wiążą się z poprawą klimatu akustycznego i będą oddziaływać w sposób neutralny na zabytki i krajobraz kulturowy. Działania ukierunkowane na udoskonalanie infrastruktury drogowej i transportowej, rozwoju integracji transportu zbiorowego, kontroli i monitoringu hałasu oraz opracowaniu koncepcji związanych z pomiarem ruchu i mapami akustycznymi wpłyną neutralnie lub wtórnie pozytywnie na zabytki znajdujące się w zasięgu zamierzonych działań. Pozytywne będzie sukcesywna modernizacja infrastruktury komunikacyjnej, co przełoży się m.in. na zmniejszenie emisji drgań, co w bliskim sąsiedztwie zabytków może powodować ich stopniową degradację i osłabienie substancji budowlanej. Nieznaczące chwilowe negatywne oddziaływanie na zabytki może pojawić się w przypadku realizacji działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury komunikacyjnej, dlatego należy realizować lub planować takie rozwiązania, które w jak największym stopniu ograniczą ingerencją w najbliższe obiekty zabytkowe m.in. poprzez ruch ciężkiego sprzętu powodującego drganie. Nieznaczące negatywne oddziaływania w przypadku rozwoju infrastruktury komunikacyjnej zostały opisane szerzej poniżej w aspekcie konkretnych zadań z

harmonogramu rzeczowo-finansowego sprecyzowanych co do miejsca i zakresu. Żadne z działań z tego obszaru nie zawiera konkretnych zadań inwestycyjnych wskazanych co do czasu i miejsca, a jedynie wskazuje na potrzebę dbania o klimat akustyczny w różnych aspektach jego źródeł i występowania. Priorytety o kodach działań D.PE.1 do D.P.5, D.A.1 do D.A.5, D.E.1 do D.E.4 będą neutralne dla zabytków i krajobrazu kulturowego, z uwagi iż skupiają one uwagę na działaniach związanych z ograniczaniem promieniowania elektromagnetycznego, poważnych awarii oraz edukacji ekologicznej. W przypadku priorytetów działań z obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” (działania D.GWŚ.1 do D.GWŚ.7) oraz obszaru „Gospodarowanie wodami” (działania D.GW.1 do D.GW.13) zaproponowane zalecenia dotyczące wdrażania poszczególnych działań wpłyną w sposób neutralny (obojętny) na zabytki i krajobraz kulturowy. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej wraz z modernizacją infrastruktury, prowadzeniem kontroli, monitoringu, ograniczaniem zużycia wody są działaniami, które nie są związane z zabytkami i nie wiążą się z ingerencją w ich stan i stopień zachowania. W przypadku działań dotyczących racjonalnej gospodarki wodnej zakładają one dbałość o zasoby wodne i zwiększanie zasobności tych zasobów poprzez kierunkowanie realizacji ochrony środowiska w gminie Zagnańsk na retencje wody, melioracje wodne, kontrole podmiotów, monitoring wód i realizację działań naprawczych wskazanych w Planie Gospodarowania Wodami. Działanie z zakresu gospodarowania wodami są również neutralne dla zabytków, gdyż w swoich zaleceniach nie dotyczą zabytkowych części gminy Zagnańsk. Działania z obszaru interwencji „Gleby” (D.G.1 do D.G.9) i „Zasoby geologiczne” (D.ZG.1 do D.ZG.5), wpłyną również neutralnie na zabytki i krajobraz. Działania te zakładają skupienie uwagi w okresie programowania na kontroli i monitoringu w zakresie eksploatacji, ograniczaniu presji eksploatacyjnej, stosowaniu dobrych praktyk rolniczych, zwiększaniu lesistości, zachowaniu gleb o najwyższych klasach, monitoringu gleb oraz stosowaniu dobrych praktyk rolniczych. Działania te również nie dotyczą bezpośrednio zabytkowych części gminy Zagnańsk i nie wiążą się z realizacją, która mogłaby zniszczyć/uszkodzić dobra kultury. Priorytety działań z obszaru „Gospodarka odpadami” (D.GO.1 do D.GO.11) będą neutralne z punktu widzenia zabytków, gdyż dotyczą one działań realizowanych na terenach zurbanizowanych związanych z odbiorem jak i przetwarzaniem odpadów w specjalnych miejscach przeznaczonych do tego celu. Priorytety działań z obszaru „Zasoby przyrodnicze” (D.ZP.1 do D.ZP.15), związane z utrzymywaniem odpowiedniego stanu siedlisk, ochroną przyrody, inwentaryzacją przyrody, możliwą rewitalizacją terenów, realizacją zieleni wtórnie wpłyną w jak największym stopniu pozytywnie na zabytki i krajobraz kulturowy. Priorytety działań z tego obszaru zawierają zalecenia dotyczące ciągłej, sukcesywnej pielęgnacji terenów zielonych, ochrony cennych siedlisk oraz wspieraniu ochrony przyrody na terenie gminy Zagnańsk. Należy zaznaczyć że pozytywne oddziaływania wystąpią dlatego, że świat przyrodniczy jest silnie związany ze światem zabytkowym.

W przypadku zaplanowanych konkretnych zadań do realizacji w harmonogramie rzeczowo-finansowym zadania te dzielą się na grupę zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych (organizacyjnych, administracyjnych, koncepcyjnych). Dodatkowo zestawiając lokalizację rozpoznanych miejsc występowania zabytków nieruchomości z konkretnymi zamierzeniami inwestycyjnymi można wydzielić zadania, które dotyczą bezpośrednio elementów zabytkowych. Tylko jedno zadanie dotyczy prac przy obiekcie zabytkowym tj. Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”, które będzie wiązało się z wykonaniem zabezpieczenia budynku przed wodami opadowymi poprzez budowę opaski szerokości 0,5 m z kostki granitowej przy zabytkowym budynku „Dróżniczówki” na działce ew. 477/1 w Zagnańsku. Negatywne chwilowe oddziaływania jakie mogą wystąpić to:

- wystąpienie drgań, w związku z użyciem sprzętu budowlanego,
- możliwe niekontrolowane uszkodzenie budynku (elewacji, fundamentów)

Pozytywne oddziaływania jakie wystąpią w związku z realizacją tego zadania to:

- poprawa stanu technicznego obiektu zabytkowego
- ochrona przed wodami opadowymi i podsiąkaniem wód pod fundamenty

- izolacja obiektu od wód opadowych, które mogłyby uszkodzić substancję obiektu

Pozostałe zadania inwestycyjne i nieinwestycyjne wg wstępnego ich zakresu realizacji znajdują się w znacznej odległości od stwierdzonych obiektów zabytkowych i nie są związane z wykonaniem prac na obiektach zabytkowych. Dlatego pozostałe zadania za wyjątkiem powyższego będą odznaczały się neutralnym lub pozytywnym pośrednim lub wtórnym oddziaływaniem na zabytki i krajobraz kulturowy. Do zadań tych należą:

- Z.OP.1 Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- Z.OP.2 Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer
- Z.OP.3 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Z.OP.4 Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS
- Z.OP.5 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej, tj.:
- Z.OP.6 Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Z.OP.7 Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.8 Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- Z.OP.11 Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych
- Z.ZH.1 Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków
- Z.ZH.2 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.3 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.4 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka
- Z.ZH.5 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)
- Z.ZH.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)
- Z.ZH.7 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle
- Z.ZH.8 Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy
- Z.ZH.9 Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy
- Z.ZH.10 Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)
- Z.ZH.11 Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- Z.ZH.12 Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona
- Z.ZH.13 Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap
- Z.ZH.14 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ściegna (dz. ewid. 183/3)
- Z.ZH.15 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek
- Z.ZH.16 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa
- Z.ZH.17 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)

- Z.ZH.18 Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk
- Z.ZH.19 Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.20 Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.21 Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce
- Z.ZH.22 Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.23 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr 750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk
- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.ZH.26 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.ZH.28 Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarzysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze
- Z.ZH.29 Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku
- Z.PE.1 Prowadzenie monitoringu natężenia pól elektromagnetycznych
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GW.2 Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.2 Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.5 Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna
- Z.GWŚ.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap
- Z.GWŚ.7 Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa
- Z.GWŚ.8 Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- Z.GWŚ.10 Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań
- Z.GWŚ.11 Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk
- Z.GWŚ.12 Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)
- Z.GWŚ.13 Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie
- Z.GWŚ.14 Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny
- Z.GWŚ.15 Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.17 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)
- Z.GWŚ.18 Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
- Z.GWŚ.19 Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody –Etap II (gm. Zagnańsk)
- Z.GWŚ.20 Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)

- Z.GWŚ.22 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GO.3 Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk
- Z.ZP.3 Konkurs Mój piękny ogród
- Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- Z.A.1 Zakup samochodu strażackiego dla OSP
- Z.A.2 Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk
- Z.E.1 Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne
- Z.PZ.1 Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk
- Z.PZ.2 Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające zabytki i krajobraz kulturowy to:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
- poprawa stanu technicznego dróg
- poprawa estetyki krajobrazowej na terenach zurbanizowanych
- opracowanie mpzp uwzględniających zasady ochrony zabytków
- poprawa stanu przyrody
- poprawa stanu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej
- ograniczenie takich zagrożeń jak: zanieczyszczenia gruntowe, odpady itp.

Podsumowując, realizacja zadań przewidzianych w Programie nie spowoduje pogorszenia stanu lub zniszczenia istniejących walorów krajobrazu kulturowego i chronionych obiektów zabytkowych. Program nie przewiduje zadań, które w sposób rażący bezpośredni spowodują długotrwałe lub nieodwracalne zmiany w istniejącym krajobrazie kulturowym gminy Zagnańsk. W toku analizy przeanalizowano, które zadania znajdują się w jakiej odległości od zabytków oraz czy ich zakres realizacji prac związany jest z jakąkolwiek ingerencją w obiekty zabytkowe. Dlatego tak jak powyżej wyodrębniono te zadania oraz pozostałej grupy zadań, która charakteryzuje się neutralnym lub pośrednio i wtórnie pozytywnym oddziaływaniem na zabytki.

8.9. Oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi oraz dobra materialne

Priorytety działań z obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” tj, D.OP.1 do D.OP.21 będą miały pozytywny długoterminowy wpływ na zdrowie ludzi i dobra materialne. W przyjętych priorytetach działań dotyczących rozwoju systemów OZE, rozwoju transportu zbiorowego, ograniczaniu energochłonności, ograniczaniu emisji gazów i pyłów z tzw. źródeł niskiej emisji, modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne, utrzymania dróg w sposób ograniczających emisję pyłu, działania te będą zmierzać w kierunku poprawy jakości powietrza, co bezpośrednio przełoży się na warunki życia i zdrowia mieszkańców gminy Zagnańsk. Większość działań dotyczy istniejących terenów zabudowy i ograniczenia emisji gazów i pyłów. Opracowanie lub realizacja polityk w zakresie ochrony powietrza, w tym inwentaryzacja źródeł ciepła będą cechowały się również pośrednio i wtórnie pozytywnymi

oddziaływaniami, ponieważ będą to polityki, plany, programy, które będą zawierały działania naprawcze i poprawiające jakość powietrza na terenach, na których doszło do przekroczeń standardów. Zalecenie dotyczące rozwoju i modernizacji infrastruktury komunikacyjnej w tym ścieżek pieszo-rowerowych ma za zadanie polepszać stan tej infrastruktury poprzez wyznaczenie w latach programowania POŚ konkretnych zamierzeń inwestycyjnych w zależności od potrzeb. Konkretnie wyznaczone zadania dotyczące rozbudowy i modernizacji dróg zostały wpisane w harmonogram rzeczowo-finansowym i poddane ocenie w dalszej części rozdziału. Priorytety działań o kodach D.ZH.1 do D.ZH.12 wiążą się z poprawą klimatu akustycznego i będą oddziaływać pozytywnie na warunki życia, zdrowia ludzi oraz dobra materialne. Działania ukierunkowane na udoskonalanie infrastruktury drogowej i transportowej, rozwoju integracji transportu zbiorowego wpłyną pozytywnie na lokalny klimat akustyczny. W przypadku działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury drogowej należy realizować lub planować takie rozwiązania, które w jak największym stopniu ograniczą emisje hałasu, w szczególności na terenach chronionych akustycznie, co będzie bezpośrednio miało przełożenie na warunki życia mieszkańców. Żadne z działań z tego obszaru nie zawiera konkretnych zadań inwestycyjnych wskazanych co do czasu i miejsca, a jedynie wskazuje na potrzebę dbania o klimat akustyczny w różnych aspektach jego źródeł i występowania. Pośrednio pozytywne i wtórne oddziaływania dla tej grupy działań zdiagnozowano w przypadku realizacji priorytetów w zakresie kontroli hałasu, monitoringu oraz opracowania koncepcji związanych z pomiarem ruchu i strategicznymi mapami akustycznymi. Priorytety o kodach działań D.PE.1 do D.P.5, D.A.1 do D.A.5, D.E.1 do D.E.4 będą również pozytywnie pośrednio oddziaływać na warunki życia i dobra materialne, z uwagi iż skupiają one uwagę na działaniach związanych z ograniczaniem promieniowania elektromagnetycznego, poważnych awarii oraz edukacji ekologicznej. W przypadku priorytetów działań z obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” (działania D.GWŚ.1 do D.GWŚ.7) oraz obszaru „Gospodarowanie wodami” (działania D.GW.1 do D.GW.13) zaproponowane zalecenia dotyczące wdrażania poszczególnych działań wpłyną w perspektywie długoterminowej pozytywnie na jakości9 warunki życia oraz polepszenie zdrowia mieszkańców gminy Zagnańsk. Priorytety działań z tych obszarów interwencji skupiają się na ciągłym udoskonalaniu sieci wod-kan i jej rozwoju, opracowaniu dokumentacji projektowych, udzielaniu dotacji na przydomowe oczyszczalnie ścieków, modernizacji infrastruktury w obrębie budynków służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Negatywne oddziaływania mogą wystąpić w przypadku realizacji działań związanych z ciągłą w zależności od potrzeb modernizacją systemu wod-kan w związku z prowadzonymi pracami ziemnymi i użyciem sprzętu budowlanego emitującego hałas do środowiska. Zmodernizowany system wod-kan, prowadzenie kontroli, monitoring, ograniczanie zużycia wody będą również pozytywne dla ludzi. W przypadku działań dotyczących racjonalnej gospodarki wodnej zakładają one dbałość o zasoby wodne i zwiększanie zasobności tych zasobów poprzez kierunkowanie realizacji ochrony środowiska w gminie Zagnańsk na retencje wody, melioracje wodne, kontrole podmiotów, monitoring wód i realizację działań naprawczych wskazanych w Planie Gospodarowania Wodami. Działania z zakresu gospodarowania wodami są więc pośrednio i wtórnie pozytywne dla ludzi, ponieważ skupiają uwagę na sprawach wodnych zmierzających do polepszenia warunków jakościowych wód, zmniejszenia zużycia wody oraz ochrony wód, co powoduje że mieszkańcy gminy Zagnańsk będą żyć w środowisku o dobrej jakości. Działania z obszaru interwencji „Gleby” (D.G.1 do D.G.9) i „Zasoby geologiczne” (D.ZG.1 do D.ZG.5), wpłyną również pozytywnie na warunki życia i dobra materialne. Działania te zakładają skupienie uwagi w okresie programowania na kontroli i monitoringu w zakresie eksploatacji, ograniczaniu presji eksploatacyjnej, stosowaniu dobrych praktyk rolniczych, zwiększaniu lesistości, zachowaniu gleb o najwyższych klasach i monitoringu gleb. Spowoduje to ochronę gleb i zasobów naturalnych, co sprawi że mieszkańcy będą korzystać ze środowiska o coraz lepszych parametrach co do jego jakości i zasobności. Priorytety działań z obszaru „Gospodarka odpadami” (D.GO.1 do D.GO.11), będą pozytywne dla mieszkańców, z uwagi iż działania te dotyczą utrzymania racjonalnego systemu gospodarowania odpadami i realizacji priorytetowych związanych z modernizacją, rozwojem systemu, aby odpady w większym stopniu były przetwarzane niż składowane. Przetwarzanie i składowanie odbywać się będzie w obrębie istniejących instalacji, a w okresie Programowania POŚ nie

przewiduje się realizacji nowych przedsięwzięć (instalacji), a jedynie sukcesywny odbiór odpadów, zmniejszanie ilości odpadów składowanych i sukcesywną eliminację odpadów niebezpiecznych (azbest), które są szkodliwe dla ludzi i środowiska. Priorytety działań z obszaru „Zasoby przyrodnicze” (D.ZP.1 do D.ZP.15), związane z utrzymywaniem odpowiedniego stanu siedlisk, ochroną przyrody, inwentaryzacją przyrody, możliwą rewitalizacją terenów, realizacją zieleni neutralnie wpłyną na klimat akustyczny, z uwagi m.in. na fakt, że założenia związane z dbałością o tereny zielone wymagają prowadzenia w większości przypadków działań organizacyjnych, kontrolnych oraz monitoringowych. W grupie działań z tego obszaru wskazano konkretne inwestycje w zakresie zasobów przyrodniczych, których zakres oddziaływania został opisany w dalszej części rozdziału.

W przypadku zaplanowanych konkretnych zadań do realizacji w harmonogramie rzeczowo-finansowym zadania te dzielą się na grupę zadań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych (organizacyjnych, administracyjnych, koncepcyjnych). Zadania inwestycyjne będą wiązać się z wystąpieniem zarówno pozytywnych długoterminowych i stałych oddziaływań, jak i chwilowych negatywnych oddziaływań związanych z etapem ich realizacji. Do zadań tych należą:

- Z.OP.1 Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- Z.OP.3 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Z.OP.5 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację 3 budynków użyteczności publicznej
- Z.OP.6 Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Z.OP.7 Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.9 Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.OP.10 Budowa ciągu pieszo rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- Z.ZH.11 Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- Z.ZH.25 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Z.ZH.26 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Z.ZH.27 Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- Z.GW.1 Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- Z.GWŚ.1 Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GWŚ.3 Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- Z.GWŚ.4 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów, gm, Zagnańsk
- Z.GWŚ.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- Z.GWŚ.10 Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań
- Z.GWŚ.11 Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk
- Z.GWŚ.12 Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)
- Z.GWŚ.13 Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie
- Z.GWŚ.20 Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- Z.GWŚ.21 Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.22 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)

- Z.GO.3 Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032
- Z.ZP.1 Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- Z.ZP.2 Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk
- Z.ZP.4 Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- Z.E.1 Realizacja programów edukacyjnych propagujących zachowania ekologiczne

Prawdopodobne negatywne chwilowe oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- wzrost zapylenia oraz podwyższone stężenie zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w maszynach budowlanych i pojazdach
- zagrożenie wyciekami z maszyn budowlanych podczas modernizacji, jako zagrożenie dla ujęć wód dostarczających wodę przeznaczoną do spożycia,
- emisja spalin samochodowych, która pojawi się w miejscu nowo powstałych ciągów dróg będzie negatywnie wpływała na zdrowie ludzi,
- nadmierna emisja hałasu wywołana prowadzonymi pracami, jak również pochodząca z odcinków dróg,
- konieczność czasowego wyłączenia modernizowanych dróg z użytku – zmiana organizacji ruchu,
- sporadycznie wysiedlenia z miejsc planowanych inwestycji mogące być powodem konfliktów społecznych,
- utrudnienia w ruchu drogowym związane z budową i rozbudową sieci kanalizacyjnych i wodociągowych
- czasowe przerwy w dostawie wody, wynikające z prowadzonych prac na sieci wod.-kan.,
- odczuwanie wibracji pochodzących od ciężkiego sprzętu budowlanego,
- utrata wartości obiektów zlokalizowanych w pobliżu zrealizowanych przedsięwzięć.

Prawdopodobne pozytywne długoterminowe oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- zmniejszenie wielkości emisji hałasu do środowiska poprzez wymianę nawierzchni i stosowanie tzw. cichych nawierzchni
- poprawa stanu technicznego dróg pozwoli upłynnić ruch, co będzie pozytywnie oddziaływało na klimat akustyczny, a tym samym na zdrowie człowieka,
- poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej wód powierzchniowych, dzięki poprawie jakości powietrza,
- lepsza jakość wody, ograniczenie ilości ścieków trafiających do środowiska czy zbytniego zużycia wody, co jest istotne ze względu na fakt, iż woda jest nie tylko niezbędna do życia,
- zmodernizowane lub nowo powstałe odcinki dróg pozwolą odciążać trasy charakteryzujące się wzmożonym ruchem, co będzie w sposób pozytywny oddziaływało na zdrowie ludzi (poprzez zmniejszenie liczby wypadków),
- zmniejszenie zachorowań powodowanych złą jakością powietrza atmosferycznego,
- poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek poprawy jakości powietrza atmosferycznego,
- wzrost efektywności zarządzania środowiskiem,
- poprawa stanu zdrowia dzięki ograniczeniu hałasu związanego z transportem,
- poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia wód oraz gleb,
- poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami i azbestem,
- poprawa świadomości ekologicznej,

- możliwość wykorzystania nowopowstałej przestrzeni rekreacyjnej na zbiornikach
- wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w przypadku wystąpienia poważnych awarii.

Wśród zadań, które będą neutralnie oddziaływać na środowisko akustyczne wyróżniono te związane z głównie z opracowaniem dokumentacji, a więc zadania typowo projektowe, programowe itp., do których należą:

- Z.OP.2 Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer
- Z.OP.4 Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS
- Z.OP.8 Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach
- Z.OP.11 Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych
- Z.ZH.1 Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków
- Z.ZH.2 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.3 Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.4 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka
- Z.ZH.5 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)
- Z.ZH.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)
- Z.ZH.7 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle
- Z.ZH.8 Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy
- Z.ZH.9 Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy
- Z.ZH.10 Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)
- Z.ZH.12 Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona
- Z.ZH.13 Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap
- Z.ZH.14 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ściągna (dz. ewid. 183/3)
- Z.ZH.15 Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek
- Z.ZH.16 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa
- Z.ZH.17 Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)
- Z.ZH.18 Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk
- Z.ZH.19 Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.20 Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa) – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.21 Transport zbiorowy mieszkańców gminy Zagnańsk – dotacja celowa dla Gminy Kielce
- Z.ZH.22 Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin – dotacja dla Powiatu Kieleckiego
- Z.ZH.23 Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drodze wojewódzkiej nr 750 poprzez budowę wyniesionych przejść dla pieszych na terenie gminy Zagnańsk
- Z.ZH.28 Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze
- Z.ZH.29 Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku
- Z.PE.1 Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych

- Z.GW.2 Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer
- Z.GWŚ.2 Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- Z.GWŚ.5 Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna
- Z.GWŚ.6 Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap
- Z.GWŚ.7 Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie gm. Zagnańsk – dotacja celowa
- Z.GWŚ.8 Dotacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków
- Z.GWŚ.14 Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny
- Z.GWŚ.15 Rozbudowa wodociągu i budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (opracowanie dokumentacji; wodociąg ca 820 mb, kanalizacja ca 1200 mb)
- Z.GWŚ.17 Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (opracowanie dokumentacji, ca 150 mb)
- Z.GWŚ.18 Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
- Z.GWŚ.19 Zakup i montaż systemu oraz urządzeń do zdalnego zużycia wody –Etap II (gm. Zagnańsk
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.1 Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Z.GO.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Z.GO.3 Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zagnańsk na lata 2007-2032
- Z.ZP.3 Konkurs Mój piękny ogród
- Z.A.1 Zakup samochodu strażackiego dla OSP
- Z.A.2 Utrzymanie w gotowości bojowej jednostek OSP na terenie gminy Zagnańsk
- Z.PZ.1 Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk
- Z.PZ.2 Opracowanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk

W perspektywie długofalowej wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk zadania przyczynią się do poprawy jakości środowiska, a tym samym warunków życia mieszkańców. Pomimo wystąpienia chwilowych negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji zadań inwestycyjnych, ocenia się, że zadania programowe będą miały pozytywny wpływ na warunki życia w gminie i dobra materialne.

9. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na lokalizację obszaru gminy Zagnańsk w znacznej odległości od granic Państwa nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko zgodnie z *Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]*. Zaplanowane w POŚ cele, kierunki i zadania dotyczą obszaru gminy Zagnańsk, a wszelkie możliwe oddziaływania stałe, chwilowe, krótkoterminowe, długoterminowe, bezpośrednie, pośrednie i wtórne zamkną się w większości w jej granicach administracyjnych.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W rozdziale 8 niniejszej Prognozy wskazano konkretne działania i zadania przewidziane do realizacji w okresie programowania POŚ wraz z oceną skutków ich realizacji i możliwością wystąpienia oddziaływań. W rozdziale wyodrębniono działania i zadania mające pozytywne, negatywne i neutralne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. W tym rozdziale skupiono uwagę na przedstawieniu rozwiązań ograniczających lub minimalizujących stwierdzono w rozdziale 8 oddziaływania negatywne. Wyszczególniono wszystkie możliwe rozwiązania dla oddziaływań negatywnych, które pogrupowano na poszczególne komponenty środowiska przedstawione w poniższych podrozdziałach. Takie przedstawienie rozwiązań daje dużo większą możliwość zastosowań i przedstawia wszelkie możliwe i przeanalizowane rozwiązania dla każdego działania i zadania, dla którego stwierdzono negatywne oddziaływania.

10.1. Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu

W zakresie ochrony powierzchni ziemi wskazuje się na przestrzeganie zapisów *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych* [5] oraz *Rozporządzenia sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi* [13]. Aby zminimalizować negatywne oddziaływania realizacji zadań i działań, dla których stwierdzono negatywne oddziaływania w zakresie powierzchni ziemi i krajobrazu należy:

- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących z terenami rolnymi,
- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę gleb,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosować hermetyzację oraz techniki przeciwpyłowe (np. zraszania),
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowo – kanalizacyjne, aby zminimalizować ryzyko naruszenia pokrywy glebowej,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gleb,
- ograniczać do minimum strefy bezpośredniej ingerencji robót remontowo-budowlanych,
- minimalizować tereny przeznaczone dla obiektów zaplecza budowy i zabezpieczać powierzchnię składowe i postojowe przed awaryjnym wyciekiem paliwa i smarów,
- odpowiednio przygotować materiały neutralizujące na wypadek ewentualnych wycieków lub awarii zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji,
- odpowiednio przygotować szczelne miejsca do czasowego gromadzenia odpadów wytwarzanych w wyniku prac rozbiórkowych i podczas prac budowlanych,
- poruszać się maszynami budowlanymi i środkami transportowymi po ściśle wytyczonych drogach dojazdowych,
- odpowiednio składować grunty zanieczyszczone, warstwy ziemi i humusu,
- rekultywować miejsca zdegradowane w czasie prowadzonych robót,
- wykorzystać zabezpieczoną w czasie budowy wierzchnią warstwę gleby,

- stosować technologię ograniczającą zasięg prowadzonego odwodnienia roboczego,
- odpowiednio wyposażyć drogi asfaltowe i betonowe oraz place w urządzenia do przechwytywania zanieczyszczeń ze spływów opadowych i wód roztopowych
- prowadzić utrzymanie dróg wodnych z uwzględnieniem zapobiegania i zwalczania zanieczyszczeń powierzchni ziemi
- właściwe zagospodarowanie mas ziemnych, gromadzenie oddzielnie gruntu oraz warstwy próchniczej (humusu)
- zabezpieczyć teren wokół inwestycji (ochrona drzew i krzewów poprzez odeskowanie i osiatkowanie)
- zarządzać terenami zielonymi wzdłuż dróg transportu kołowego, w tym stosować pasy zieleni izolacyjnej z wykorzystaniem gatunków zimozielonych,
- chronić zieleń, szczególnie miejską,
- uwzględniać w projekcie budowlanym efekt wizualnego odcięcia trasy komunikacyjnej/obiektu towarzyszącego od obiektów dóbr kultury przez zastosowanie osłon krajobrazowych w postaci skarp, wałów ziemnych lub zieleni izolacyjnej w celu ochrony wartości ekscypcyjnych,
- ze względu na ochronę krajobrazu przyrodniczego i kulturowego stosować jak najmniej ingerujące w otoczenie rozwiązania ochrony akustycznej,
- uregulować sposób postępowania z odpadami przed rozpoczęciem prac budowlanych,
- zapewniać możliwie najwyższy udział odpadów poddawanych odzyskowi w ogólnej ilości wytwarzanych odpadów oraz maksymalizację ilości odpadów poddawanych odzyskowi w miejscu powstania.

10.2. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

W związku ograniczeniem wpływu ewentualnych nowych inwestycji na wody powierzchniowe i podziemne wskazuje się na właściwe zagospodarowanie i oczyszczanie generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu, w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Konieczność ochrony wód przed zanieczyszczeniami i warunki korzystania z wód określają przepisy *Ustawy Prawo Wodne* [9]. Ścieki odprowadzane do wód i gruntu muszą spełniać zapisy *Rozporządzenia w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych* [23].

Aby zminimalizować negatywne oddziaływania realizacji zadań i działań, dla których stwierdzono negatywne oddziaływania w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych należy:

- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących ze strefami ochronnymi bezpośrednich ujęć wody,
- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę wód,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- etap planowania i eksploatacji planowanej inwestycji powinien uwzględniać rozwiązania oszczędzające wodę,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosować hermetyzację oraz techniki przeciwpyłowe (np. zraszania),
- wykonywać „głośne prace” poza porą nocną,
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowe – kanalizacyjne, aby zminimalizować ryzyko naruszenia warstw wodonośnych,

- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód (dotyczy inwestycji nad ciekami wodnymi)
- dostosować zakres prac do wymogów ochrony przyrody – szczególnie w odniesieniu do ekosystemów wodnych, wykorzystując możliwość przeprowadzenia konsultacji przyrodniczych oraz przez zachowanie zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną,
- substancje niebezpieczne powinny być składowane w bazach sprzętowo – magazynowych,
- zwiększenie bezpieczeństwa przy przeładunku niebezpiecznych substancji płynnych przez zastosowanie zapór przeciwozlewowych,
- wykonać zabezpieczenia zbiorników na paliwo i terenu dystrybucji paliw,
- stosować pogłębiarki ssące z mechanicznym lub hydraulicznym odpajaniem urobku,
- na etapie projektu budowlanego wykonać symulację określającą rzeczywistą miąższość czwartorzędowego poziomu wodonośnego, zmienność litologiczną, a także uwzględnić okresowe zmniejszenie zasilania warstwy wodonośnej i eksploatację najbliższych ujęć wody podziemnej.
- w przypadku realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków: realizacja tylko w przypadku korzystnych warunków gruntowo-wodnych, minimalizujących możliwość oddziaływania na wody; w celu kontroli parametrów jakościowych ścieków, każdy indywidualny system oczyszczania ścieków wyposażać w stałe i dostępne miejsca poboru próbek ścieków nieoczyszczonych dopływających do instalacji oraz odprowadzanych z niej do ziemi bezpośrednio po oczyszczeniu; monitoring pracy przydomowych oczyszczalni ścieków - okresowe kontrole jakości ścieków oczyszczonych wprowadzanych do środowiska.

10.3. Ochrona różnorodności biologicznej, roślin i zwierząt oraz obszarów podlegających ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody*

W zakresie Ochrony różnorodności biologicznej, roślin i zwierząt oraz obszarów podlegających ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie przyrody* [4], w tym obszarów *Natura 2000* wskazuje się na przestrzeganie zakazów i nakazów przyjętych w dokumentach powołujących daną formę lub wskazanych w rozdziale 8 ustaleń w planach ochrony i planach zadań ochronnych. W zakresie ochrony bioróżnorodności, flory i fauny wskazuje się na ochroną gatunkową zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie ochrony gatunkowej roślin, ochrony gatunkowej zwierząt i ochrony gatunkowej grzybów* [19] [20] [21] oraz gatunków rzadki i ginących wymieniony w *Polskiej Czerwonej Księdze Roślin i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt*.

W przypadku, gdy w wyniku realizacji przedsięwzięcia może dojść do naruszenia zakazów gatunków chronionych, konieczne jest uzyskanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów na podstawie art. 56 ust. 1-2b w związku z art. 52 *Ustawy o ochronie przyrody* [4]. W sytuacji kiedy realizacja inwestycji będzie szkodliwa dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, występują rozwiązania alternatywne oraz nie jest spełniona jedna z przesłanek w art. 56 ust. 4 *Ustawy o ochronie przyrody* [4] zezwolenie może nie zostać wydane.

W przypadku stwierdzenia występowania gatunków zwierząt w obiektach przeznaczonych do remontu, adaptacji, termomodernizacji, usuwania pokryć azbestowych itp. należy stwierdzić czy gatunki podlegają ochronie prawnej. Istotnym jest zatem przeprowadzenie przeglądu budynków najlepiej we współpracy z chiropterologiem oraz ornitologiem i dostosowanie terminów oraz zakresu prac do zaleceń i wskazówek tych specjalistów. W sytuacji wystąpienia siedlisk gatunków chronionych może zajść konieczność uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazu niszczenia siedlisk chronionych, które wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach. Ww. zezwolenie określa warunki, zgodnie z którymi należy wykonać prace na obiektach, na których stwierdzono występowanie chronionych gatunków. Dodatkowo zezwolenie określa konieczność przeprowadzenia prac pod nadzorem ornitologa lub chiropterologa oraz określa szereg czynności w ramach działań ograniczających. Należy tutaj zaznaczyć, że

konsultacja z ornitologiem lub chiropterologiem wraz z określeniem właściwych terminów i sposobów prowadzenia prac należy do obowiązków Wykonawcy robót. Po przeprowadzeniu prac należy w miarę możliwości zachować możliwość gniazdowania i schronienia obecnych w obiekcie gatunków zwierząt. W przypadku braku takiej możliwości należy zapewnić zwierzętom schronienie zastępcze w miejscu bytowania (budki, boksy itp.).

Każde prowadzenie robót budowlanych i robót ziemnych z użyciem sprzętu mechanicznego wymaga właściwego zabezpieczenia terenu wokół inwestycji (ochrona drzew i krzewów) oraz właściwe zagospodarowanie i oczyszczanie generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu oraz właściwe zagospodarowanie odpadów w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Ponadto przeglądy pojazdów, wymiana płynów hydraulicznych i chłodniczych oraz tankowanie paliwa wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/budowlanych będzie sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz spełniać będzie inne wymagania określone w *Kodeksie o ruchu drogowym* oraz w *Rozporządzeniu w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy* [24].

W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach. Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane.

W przypadku przecięcia przez inwestycje (głównie drogowe) kompleksów leśnych zagrożeniem jest odsłonięcie drzewostanu bez wytworzonej ściany ochronnej w postaci strefy przejściowej, jak również wprowadzenie zanieczyszczeń powietrza bezpośrednio w drzewostan, w którym znajdują się gatunki mniej odporne na zanieczyszczenia. W takiej sytuacji należy zastosować nasadzenia na styku droga-las. W ten sposób zostanie utworzona strefa ekotonowa. Do nasadzeń powinny być wykorzystane rodzime gatunki drzew i krzewów odporne na zanieczyszczenia. W przypadku każdej z inwestycji indywidualnie należy dobierać skład gatunkowy na podstawie składu gatunkowego występującego powszechnie na obszarach przez które droga ma przebiegać.

W przypadku wycinki drzew i krzewów wymaganych przy realizacji inwestycji zezwolenie na usunięcie drzew w obrębie pasa drogowego dróg publicznych wydaje się po uzgodnieniu z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska zgodnie z art. 83 ust. 2a *Ustawy o ochronie przyrody* [4]. Jeśli usunięcie drzew lub krzewów dotyczy nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków zezwolenie wydaje wojewódzki konserwator zabytków zgodnie z art. 83 ust. 2 *Ustawy o ochronie przyrody* [4]. W przypadku wycinki drzew i krzewów wskazuje wykonać nowe nasadzenia.

Minimalizacja negatywnego oddziaływania prac związanych z usuwaniem azbestu na gatunki chronione obejmuje następujące działania:

- przynajmniej na rok przed planowanymi pracami rozbiórkowymi należy przeprowadzić inwentaryzację w celu sprawdzenia czy w budynku znajdują się miejsca lęgowe ptaków lub schroniska nietoperzy;
- należy powstrzymać się od prowadzenia prac budowlanych i remontowych w sezonie lęgowym, czyli najczęściej od początku marca do końca sierpnia;
- w przypadku prowadzenia prac budowlanych mogących zagrozić ptakom bytującym na terenie inwestycji lub ich siedliskom, organ nadzoru budowlanego zobowiązany jest do wstrzymania przeprowadzanych prac budowlanych, pod groźbą odpowiedzialności karnej;
- prowadzenie prac remontowo-budowlanych obiektów, w których znajdują się siedliska ptaków (w tym jerzyków) wymaga uzyskania zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Ten po zasięgnięciu opinii eksperta ornitologa określa termin i warunki wykonywania prac remontowo-budowlanych. W razie utraty w czasie remontu miejsc gniazdowych określa sposób naprawy szkód (m.in. ilość budek lęgowych);

- rozwieszane skrzynki lęgowe powinny być specjalnej konstrukcji dostosowanej do gatunków ptaków, (dla jerzyków wymiary skrzynek są następujące: 34 x 18 x 20 cm, z owalnym wlotem 6,5 x 3,5 cm umieszczonym na środku wysokości ścianki);
- tam, gdzie to możliwe należy unikać zamykania otworów w stropodachach, z wyjątkiem przypadków, gdy stropodach ocieplono materiałami sypkimi, które są niebezpieczne dla ptaków. Wówczas należy doprowadzić do zamknięcia otworów i wywieszenia budek. Stosowane powszechnie materiały sypkie do izolacji stropodachów, takie jak granulaty wełny mineralnej, granulaty styropianu i fibry celulozowa stanowią niebezpieczną pułapkę dla ptaków

Reasumując, aby zminimalizować negatywne oddziaływania realizacji zadań i działań, dla których stwierdzono negatywne oddziaływania w zakresie obszarów chronionych oraz stanowisk i siedlisk roślin i zwierząt należy:

- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących z cennymi obiektami geologicznymi i krajobrazowymi,
- wyznaczać i rozbudowywać korytarze ekologiczne na omawianym obszarze (dotyczy korytarzy lokalnych),
- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę wód,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- etap planowania i eksploatacji planowanej inwestycji powinien uwzględniać rozwiązania oszczędzające wodę,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- zraszać materiały pyłące,
- wykonywać „głośne prace” poza porą nocną,
- zminimalizować ilości drzew i krzewów koniecznych do wycinki, a następnie uwzględnić nowe nasadzenia,
- stosować „czasowe” przejścia dla zwierząt na etapie budowy,
- tworzyć siedliska zastępcze np. budki dla ptaków, na czas trwania inwestycji,
- uwzględniać ochronę wartości przyrodniczych przy planowaniu inwestycji,
- dostosować termin przeprowadzania prac do okresów lęgowych ptaków oraz rozrodu,
- ograniczyć do minimum strefę bezpośredniej ingerencji,
- materiał ziemny wykorzystywany przy pracach wykończeniowych powinien być pochodzenia lokalnego, tak aby nie zawierał bazy nasion gatunków obcych temu regionów,
- stosować zbiorniki podczyszczające wody spływające z dróg
- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- materiał ziemny wykorzystywany przy pracach wykończeniowych powinien być pochodzenia lokalnego, tak aby nie zawierał bazy nasion gatunków obcych temu regionów,
- stosować zbiorniki podczyszczające wody spływające z dróg,
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowe – kanalizacyjne, aby zminimalizować konieczność naruszania powierzchni ziemi i wycinki drzew oraz krzewów,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleby.

10.4. Ochrona zasobów naturalnych

Wskazuje się na ochronę zasobów naturalnych poprzez racjonalne ich wykorzystywanie. Istotne jest również właściwe oszacowanie wielkości zapotrzebowania na zasoby naturalne. Działalność gospodarcza winna być prowadzona z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik (BAT). Istotnym jest prowadzenie technologii innowacyjnych ograniczających w znacznym stopniu wodochłonność i materiałochłonność gospodarki.

Aby zminimalizować negatywne oddziaływania realizacji zadań i działań, dla których stwierdzono negatywne oddziaływania w zakresie zasobów naturalnych należy:

- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących z terenami o bogatej różnorodności,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosować hermetyzację oraz techniki przeciwpyłowe (np. zraszania),
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowo – kanalizacyjne, aby zminimalizować ryzyko naruszenia pokrywy glebowej,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gleb, wód i powietrza,
- ograniczać do minimum strefy bezpośredniej ingerencji robót remontowo-budowlanych,
- minimalizować tereny przeznaczone dla obiektów zaplecza budowy i zabezpieczać powierzchnię składowe i postojowe przed awaryjnym wyciekiem paliwa i smarów,
- odpowiednio przygotować materiały neutralizujące na wypadek ewentualnych wycieków lub awarii zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji,
- odpowiednio przygotować szczelne miejsca do czasowego gromadzenia odpadów wytwarzanych w wyniku prac rozbiórkowych i podczas prac budowlanych,
- poruszać się maszynami budowlanymi i środkami transportowymi po ściśle wytyczonych drogach dojazdowych,
- odpowiednio składować grunty zanieczyszczone, warstwy ziemi i humusu,
- rekultywować miejsca zdegradowane w czasie prowadzonych robót,
- wykorzystać zabezpieczoną w czasie budowy wierzchnią warstwę gleby,
- stosować technologię ograniczającą zasięg prowadzonego odwodnienia roboczego,
- odpowiednio wyposażać drogi asfaltowe i betonowe oraz place w urządzenia do przechwytywania zanieczyszczeń ze spływów opadowych i wód roztopowych
- prowadzić utrzymanie dróg wodnych z uwzględnieniem zapobiegania i zwalczania zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

10.5. Ochrona powietrza atmosferycznego i zapobieganie zmianom klimatu

W zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami w ramach realizacji inwestycji wskazuje się na stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), prowadzenie działalności wewnątrz obiektów budowlanych, wychwytywanie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, a następnie ich oczyszczanie na filtrach/separatorach itp. przed wprowadzeniem do powietrza atmosferycznego, prowadzenie przerw w pracy pojazdów mechanicznych, eliminowanie pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym.

Aby zminimalizować negatywne oddziaływania realizacji zadań i działań, dla których stwierdzono negatywne oddziaływania w zakresie powietrza atmosferycznego i klimatu należy:

- systematycznie sprzątać place budów,
- zraszać wodą place budów (zależnie od potrzeb),
- ograniczyć do minimum czas pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym,
- uważnie ładować materiały sypkie na samochody
- przykrywać plandekami skrzynie ładunkowe samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów),
- ograniczyć prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy,
- stosować do podbudowy gotowe mieszanki wytwarzane w wytwórniach, aby ograniczyć do minimum operacje mieszania kruszywa ze spoiwem na miejscu budowy;
- transport mas bitumicznych wywrotkami wyposażonymi w opony ograniczające emisję oparów
- prowadzić roboty nawierzchniowe, o ile to możliwe, w okresie letnim, kiedy temperatura mas bitumicznych może być niższa, a przez to mniejsze będzie odparowywanie substancji odorotwórczych,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- czyszczenie kół pojazdów przez wyjazd z placu budowy na drogę w celu ograniczenia wtórnego unosu,
- zarządzać terenami zielonymi wzdłuż dróg transportu kołowego, w tym stosować pasy zieleni izolacyjnej z wykorzystaniem gatunków zimozielonych,
- chronić zieleń, szczególnie miejską ,
- wybierać rozwiązania niskoemisyjne np. w zakresie transportu,
- stosować najlepsze dostępne technologie BAT w odniesieniu do realizowanych projektów, a szczególnie w zakresie źródeł energii dla ciepłownictwa (w tym na biomasę i kogeneracyjnych),
- minimalizować emisję zanieczyszczeń na etapie realizacji prac budowlanych poprzez ekonomiczne użytkowanie pojazdów i maszyn: wyłączanie silników podczas załadunku i rozładunku materiałów oraz innych przerw w pracy,
- zakładać pasy zieleni izolacyjnej,
- prowadzić drogi na estakadach, wiaduktach, wysokich nasypach, co wpływa korzystnie na przewietrzenie terenów sąsiadujących z drogą.

10.6. Ochrona klimatu akustycznego

W zakresie ograniczenia wpływu na klimat akustyczny wskazuje się na stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), utrzymanie odpowiedniego stanu technicznego urządzeń emitujących hałas, utrzymanie dróg w dobrym stanie technicznym, eliminowane pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym, prowadzenie działalności wyłącznie w porze dziennej, prowadzenie działalności wewnątrz obiektów budowlanych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/budowlanych będzie sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz spełniać będzie inne wymagania określone w Kodeksie o ruchu drogowym oraz w *Rozporządzeniu w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy* [24]. W zakresie ochrony środowiska przed hałasem wskazuje się na dotrzymanie standardów akustycznych określone w *Rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* [17], dla terenów chronionych akustycznie.

Aby zminimalizować negatywne oddziaływania realizacji zadań i działań, dla których stwierdzono negatywne oddziaływania w zakresie emisji hałasu należy:

- ograniczenie propagacji hałasu poprzez zastosowanie obudów, ekranów akustycznych itp.,
- stosowanie pasów zieleni,
- stosowanie materiałów dźwiękochłonnych w celu zmniejszenia odbić dźwięku,

- organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas,
- stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas.
- stosowanie tzw. cichych nawierzchni,
- ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- stosowanie sprzętu, który powoduje jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska
- usuwanie azbestu powinny realizować wyłącznie firmy, które dysponują odpowiednim wyposażeniem technicznym: narzędzia wyposażone w odciągi pyłów, odkurzacze przemysłowe z filtrami Hepa, namioty i przesłony foliowe do izolacji od otoczenia miejsc pracy, oraz zatrudniają pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy z azbestem,
- przed rozpoczęciem usuwania azbestu, należy odpowiednio oznakować strefę pracy, aby uniknąć pojawienia się tam osób postronnych,
- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących z obiektami mieszkalnymi,
- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne.

10.7. Ochrona krajobrazu kulturowego i zabytków

W przypadku realizacji inwestycji przy obiektach zabytkowych lub w ich sąsiedztwie, na terenach ochrony zgodnie z *Ustawą o ochronie zabytków [8]* wskazuje się na potrzebę analizy wpływu inwestycji na obszary i obiekty cenne kulturowo. Ponadto na podstawie cytowanej wyżej ustawy konieczne będzie uzgodnienie z właściwym organem ochrony konserwatorskiej zakresu i realizacji prac. Jednocześnie wskazuje się właściwy dobór technik konserwacyjnych przy prowadzeniu inwestycji (prac remontowo-budowlanych, adaptacyjnych, rewitalizacyjnych) przy zabytkach lub w ich sąsiedztwie. Należy również przestrzegać zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i kierunków określonych w Studium uwarunkowań gminy. Realizacja przedsięwzięć w zakresie ochrony dóbr kultury powinna zakładać wykorzystanie materiałów naturalnych (ogrodzenia drewniane zamiast betonowych, dostosowanie kolorystyki, maskowanie zielenią elementów dysharmonijnych itp.)

Aby zminimalizować negatywne oddziaływania realizacji zadań i działań, dla których stwierdzono negatywne oddziaływania w zakresie zabytków i krajobrazu kulturowego należy:

- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących z zabytkami,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosować hermetyzację oraz techniki przeciwpyłowe (np. zraszania),
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowo – kanalizacyjne, aby zminimalizować ryzyko powstania tąpnięć,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do powietrza,
- ograniczać do minimum strefy bezpośredniej ingerencji robót remontowo-budowlanych,
- poruszać się maszynami budowlanymi i środkami transportowymi po ściśle wytyczonych drogach dojazdowych,
- prowadzić nowe szlaki komunikacyjne z pominięciem terenów zabudowanych, a także rolniczych o dużym potencjale produkcyjnym,
- ograniczyć liczbę kolizji z istniejącą infrastrukturą sieciową,

- przeprowadzić analizę wariantową i wybór optymalnej lokalizacji inwestycji oraz odpowiedni dobór technologii i zabezpieczeń na etapie studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego, którego elementem jest m.in. raport o oddziaływaniu na środowisko,
- stosować środki ograniczające wpływ drgań na znajdujące się w pobliżu realizowanych obiektów zabytki,
- unikać zasłaniania zabytków przez nowe inwestycje oraz nieutrudnianie dostępu do nich.

10.8. Ochrona zdrowia i warunków życia ludzi i dóbr materialnych

W zakresie *ochrony zdrowia i życia ludzi* wskazuje się na rozwiązania ochrony przed hałasem omówione w pkt. 10.6 i ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu omówione w pkt.10.5. Wybór właściwej lokalizacji w kwestii prowadzenia działalności gospodarczej pozwoli w znacznym stopniu zminimalizować zagrożenie na zdrowie i życie ludzi. Dodatkowo istotnym jest przestrzeganie przepisów określonych w prawie budowlanym i przepisów BHP. Ponadto zastosowanie najnowszych dostępnych technologii (BAT) przy prowadzeniu inwestycji, stosowanie się do zasad bhp, ogrodzenie obszaru przed wtargnięciem osób trzecich pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia bezpieczeństwa dla ludzi. Wskazuje się również na właściwe zabezpieczenie każdej inwestycji pod względem ochrony dóbr materialnych osób trzecich.

Aby zminimalizować negatywne oddziaływania realizacji zadań i działań, dla których stwierdzono negatywne oddziaływania w zakresie zdrowia, warunków życia i dóbr materialnych należy:

- usuwanie azbestu powinny realizować wyłącznie firmy, które dysponują odpowiednim wyposażeniem technicznym: narzędzia wyposażone w odciągi pyłów, odkurzacze przemysłowe z filtrami Hepa, namioty i przesłony foliowe do izolacji od otoczenia miejsc pracy, oraz zatrudniają pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy z azbestem,
- przed rozpoczęciem usuwania azbestu, należy odpowiednio oznakować strefę pracy, aby uniknąć pojawienia się tam osób postronnych,
- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących z obiektami mieszkalnymi,
- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę wód, powietrza, gleb,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- etap planowania i eksploatacji planowanej inwestycji powinien uwzględniać rozwiązania oszczędzające wodę,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosować hermetyzację oraz techniki przeciwpyłowe (np. zraszania),
- wykonywać „głośne prace” poza porą nocną,
- prowadzić prace poza sezonem lęgowym ptaków, tarłem ryb, a także migracjami zwierząt,
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowo – kanalizacyjne, aby zminimalizować niegodności związane z prowadzonymi pracami,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleby,
- właściwie oznakować miejsca prowadzenia robót.

11. METODY ANALIZY SKUTÓW REALIZACJI POSTANOWIEN PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

System wdrażania Programu Ochrony Środowiska powinien podlegać na regularnej ocenie poprzez odpowiednio zaplanowane działania monitorujące. Sprawne monitorowanie Programu Ochrony Środowiska wymaga okresowej wymiany informacji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań. Celem monitoringu jest zatem zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych o środowisku i zachodzących w nim zmian, w sposób zapewniający zwiększenie efektywności zaplanowanej polityki środowiskowej. Monitoring jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza on informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska.

Monitorowanie wdrażania postanowień Programu Ochrony Środowiska polegać będzie głównie na działaniach organizacyjno-kontrolnych, do których należą:

- 1) ocena stopnia wykonania zadań (ocena efektywności wykonania zadań)
- 2) ocena zidentyfikowanych problemów oraz podjętych działań w celu ich rozwiązania lub minimalizacji
- 3) ocena rozbieżności pomiędzy założonymi celami, kierunkami i zadaniami, a ich wykonaniem (ocena przyczynowo-skutkowa)

W celu prawidłowego nadzoru nad realizacją opracowanego Programu wyznaczono wskaźniki monitorowania, które zostały ujęte w rozdziale 6 POŚ w tabeli „6. Cele, kierunki interwencji i działania zaplanowane na lata 2022 – 2025 z perspektywą do 2027 roku”. Dla każdego z wyznaczonych wskaźników dla poszczególnych celów i kierunków interwencji określono wartość bazową i docelową, które będą podstawą do opracowania Raportów oraz przyszłych aktualizacji Programu. Przy ustalaniu wskaźników monitorowania wzięto pod uwagę istniejące uwarunkowania środowiskowe, wyznaczone cele i kierunki interwencji oraz dostępność danych ilościowych i jakościowych. Dlatego dla każdego z przedstawionych wskaźników monitorowania podano jego źródło, co znacznie ułatwi proces kontroli i weryfikacji założonych efektów środowiskowych. Zestawienie wszystkich wskaźników monitorowania przyjętych na potrzeby weryfikacji realizacji POŚ zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 35. Wskaźniki monitorowania POŚ dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		
		Nazwa	Wartość bazowa [źródło] (2021 rok)	Wartość docelowa planowana/szacowana (2025 rok)
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Liczba złożonych wniosków w ramach Programu „Czyste Powietrze”	125 szt [UG]	200 szt
		Liczba udzielonych dotacji na OZE dla mieszkańców z budżetu gminy	154 szt [UG]	200 szt
		Ludność korzystająca z sieci gazowej	7606 os. [GUS]	7700 os.
		Długość dróg rowerowych	b.d, km [GUS]	2 km
		Czynne przystanki autobusowe	161 szt. [GUS]	170 szt.
		Liczba zanieczyszczeń dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie	3 PM10, PM2,5, (B(a)P), [GIOŚ]	0
		Liczba bud. użyt. Publicznej wykorzystujących OZE	5** [UG]	8 szt.
		Długość dróg gminnych	56,114 [UG]	w zależności od potrzeb

Zagrożenia hałasem	Poprawa stanu klimatu akustycznego	Liczba punktów monitoringu hałasu	0 [GIOŚ]	>1
		Liczba obowiązujących decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	0 [SP]	0
		Drogi i linie kolejowe objęte mapami akustycznymi	1 [Zarządcy dróg]	0
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed PEM	Liczba punktów monitoringu PEM	1 [GIOŚ]	w zależności od potrzeb
Gospodarowanie wodami	Racjonalne i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Długość wałów przeciwpowodziowych	0 km [PGWWP]	0 km
		Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi	Gmina: 4 [UG] GIOŚ: 0 [GIOŚ]	w zależności od potrzeb/zgłoszeń
		Liczba JCWP o stanie dobrym i złym	dobry: 0 zły: 7 [GIOŚ]	dobry: 7 zły: 0
		Liczba JCWPd o stanie dobrym i złym	dobry: 3 zły: 0 [GIOŚ]	dobry: 3 zły: 0
Gospodarka wodno-ściekowa	Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa	Długość sieci kanalizacyjnej	129,7 km [UG]	140 km
		Długość sieci wodociągowej	151,39 km [UG]	160 km
		Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	10 722 os. [GUS]	wzrost
		Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	12 536 os. [GUS]	wzrost
		Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	szamba – 349 szt. oczyszczalnie – 100 szt. [UG]	w zależności od potrzeb i uwarunkowań technicznych
Zasoby geologiczne	Racjonalna gospodarka zasobami złóż	Liczba złóż/ wydobyć	6 złóż/ 0 tys. ton [PIG]	3 złoża / w zależności od potrzeb
		Liczba przeprowadzonych rekultywacji	0 [SP, UM]	3
		Liczba terenów osuwiskowych/terenów zagrożonych ruchami masowymi	Osuwiska: 4 TZRM: 2 [SP]	Osuwiska: 0 TZRM: 0
Gleby	Ochrona i właściwe użytkowanie powierzchni ziemi	Liczba punktów monitoringu gleb	0 [GIOŚ]	1
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalna gospodarka odpadami	Ilość zebranych komunalnych odpadów zmieszanych/w sposób selektywny	1426 Mg / 1811 Mg [UG]	wzrost udziału odpadów selektywnie zebranych
		Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania	35,31% [UG]	>55%
		Poziom składowania odpadów komunalnych	35,62 % [UG]	<16%
		Powierzchnia dzikich wysypisk	0 m ² [GUS]	0 m ²
		Ilość pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych	2 880,336 Mg [UMG]	2 500 Mg
Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe	Ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych	Wykonanie nowych nasadzeń drzew	3 szt. [GUS]	100 szt.
		Liczba form ochrony przyrody	27 szt. [CRFOP, UG]	utrzymanie lub wzrost
		Powierzchnia gruntów leśnych / lesistość	7572 ha /60,7% [GUS]	>7572 ha / 63%
		Liczba zabytków wpisanych do GEZ	26 [UG]	wzrost/utrzymanie
Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed poważnymi awariami	Liczba miejscowych zagrożeń	49* [GUS]	spadek
		Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii	0 [GIOŚ]	0
		Liczba zakładów ZZR i ZDR	0[GIOŚ]	0
Edukacja ekologiczna	Podnoszenie świadomości ekologicznej	Liczba przeprowadzonych działań w zakresie edukacji ekologicznej	ok. 5 [UG]	5

* - dane z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej dotyczą zarejestrowanej działalności Państwowej Straży Pożarnej w zakresie podjętych interwencji nad usuwaniem miejscowych zagrożeń spowodowanych: silnym wiatrem, opadem śniegu, opadem deszczu, zdarzeniem komunikacyjnym, zdarzeniem medycznym.

** - dane dotyczące budynków gminnych zlokalizowanych administracyjnie na terenie miasta Zagnańsk

Źródło: opracowanie własne

Ponadto jako główne narzędzie służące analizie skutków realizacji zadań POŚ dla Gminy Zagnańsk należy wskazać system Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska [2]* stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zbierane są dane i wyniki analiz dotyczących takich komponentów środowiska jak: jakość powietrza, jakość wód powierzchniowych i podziemnych, jakość gleb, monitoring przyrody, jakość klimatu akustycznego, pola elektromagnetyczne i promieniowanie jonizujące. Monitoring i jego wyniki prowadzone są w cyklu rocznym, a Raporty z wynikami udostępniane są na stronie GIOŚ. Należy zaznaczyć, że analiza i ocena stanu poszczególnych komponentów środowiska, w tym ocena skutków realizacji POŚ w oparciu o wyniki państwowego monitoringu środowiska powinna dotyczyć obszaru objętego projektem Programu, a więc Gminy Zagnańsk.

Oprócz monitoringu państwowego, jako narzędzie służące monitorowaniu skutków funkcjonowania obiektów i urządzeń w środowisku należy wskazać analizę (monitoring) porealizacyjny - instrument mający na celu praktyczną weryfikację ustaleń/zaleceń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ocena skutków realizacji postanowień przyjętych w POŚ dla Gminy Zagnańsk będzie wykonywana co dwa lata, z uwagi iż zgodnie z art. 18 *Ustawy Prawo ochrony środowiska [2]* z wykonania programów ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i Gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie Gminy. W Raporcie dokonuje się weryfikacji i oceny stopnia realizacji poszczególnych zadań/działań wskazując termin realizacji, nazwę zadania, jego zakres oraz ewentualne koszty. Dodatkowo w każdym Raporcie dokonuje się zestawienia wartości przyjętych wskaźników porównując rezultaty z wartością bazową określoną w POŚ.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Alternatywą dla rozwiązań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk jest tzw. wariant zerowy czyli brak realizacji działań wynikających z przyjętego dokumentu. Skutki takiego rozwiązania wskazane zostały w pkt. 5 niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko.

Warunkiem realizacji założeń przyjętych w POŚ dla Gminy Zagnańsk jest zachowanie określonych terminów realizacji oraz zarezerwowanie i pozyskanie środków finansowych na realizację wskazanych zadań. Zaproponowane w POŚ dla Gminy Zagnańsk cele, kierunki interwencji i zadania wynikają bezpośrednio z przeprowadzonej oceny stanu poszczególnych elementów środowiska. Wynikiem przeprowadzonej diagnozy było wskazanie obszarów problemowych, w tym ocena mocnych/słabych stron oraz szans/zagrożeń dla Gminy Zagnańsk. Należy zaznaczyć, że zaproponowane zadania mogą być realizowane w oparciu o różne warianty techniczne, technologiczne, środowiskowe, społeczne, gospodarcze itp., które wymagają indywidualnego podejścia na etapie prac koncepcyjnych. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnych uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych. Dlatego przed przystąpieniem do konkretnych działań należy rozważać warianty alternatywne tak, aby możliwy był wybór takiego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawa prawna i cel sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko

Przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest projekt „Programu ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022 – 2025 z perspektywą do 2027 roku”. Konieczność oceny oddziaływania na środowisko dokumentu wymagana jest przez Ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [1]. Ocena oddziaływania dokumentu polega na przeanalizowaniu wpływu realizacji zapisów dokumentu na poszczególne komponenty środowiska tj. na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, obszary chronione, powierzchnię ziemi i krajobraz, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, zabytki, dobra materialne i ludzi.

Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

POŚ dla Gminy Zagnańsk realizując lokalną politykę ochrony środowiska sporządzony został z uwzględnieniem celów zawartych w strategiach i programach wynikających z *Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* [15]. Ponadto wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu krajowego, regionalnego i lokalnego. Dodatkowo POŚ jest zgodny z zapisami Polityki Ekologicznej Państwa 2030. Zgodność założeń POŚ dla Gminy Zagnańsk z dokumentami wyższego szczebla gwarantuje, że podejmowane działania będą uporządkowane i spójne na poziomie lokalnym i regionalnym. Nawiązanie do celów strategicznych wyższego poziomu powoduje, że zaplanowane w POŚ działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów długoterminowych będących kontynuacją jednorodnej polityki strategicznej i ekologicznej.

Ocena stanu środowiska na terenie Gminy Zagnańsk

Oceny stanu środowiska dokonano w ramach 11 obszarów interwencji, które są kluczowe do podjęcia działań strategicznych zmierzających do poprawy stanu poszczególnych elementów środowiska. Ocenie poddano następujące obszary/komponenty środowiska:

1) Ochrona klimatu i jakości powietrza – ocenę jakości powietrza na terenie Gminy Zagnańsk oparto o wyniki pomiarów przeprowadzanych przez Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Jako, że na terenie gminy nie ustanowiono punktów monitoringu jakości powietrza, dane ukazujące aktualny stan zanieczyszczenia powietrza to szacunki immisji. Według szacunkowych obliczeń imisji na podstawie modelowania matematycznego na terenie Gminy Zagnańsk odnotowano przekroczenia w zakresie benzo(a)pirenu w obrębach Zagnańsk, Samsonów oraz Kajetanów. Teren Gminy Zagnańsk przynależy do strefy świętokrzyskiej, w której, w zakresie kryterium ochrony zdrowia w 2021 r. odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji: PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu. Na terenie Gminy Zagnańsk emisja powierzchniowa pochodzi głównie z lokalnych kotłowni i palenisk domowych. Emisja liniowa kształtowana jest natomiast przez zanieczyszczenia pochodzące z terenów szlaków komunikacyjnych.

W ramach „Programu Ochrony Powietrza dla województwa świętokrzyskiego” zostały określone działania naprawcze dla województwa świętokrzyskiego, w tym wszystkich jego gmin, celem poprawy jakości powietrza i minimalizacji przekroczeń dopuszczalnych. Na terenie Gminy Zagnańsk występują instalacje odnawialnych źródeł energii. W gminie funkcjonują zakłady, które posiadają udzielone pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Od dnia 24 lipca 2020 r. na terenie województwa świętokrzyskiego obowiązuje tzw. „uchwała antysmogowa”, a więc podjęta przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego uchwała w sprawie wprowadzenia na terenie

województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Głównym celem podjęcia uchwały jest wyeliminowanie nieekologicznych kotłów opalanych paliwem stałym, jak również ograniczenie spalania niskiej jakości paliw. Działania te są konieczne do osiągnięcia normatywnych stężeń szkodliwych dla zdrowia pyłów PM10 i PM2,5 oraz kancerogennego benzo(a)pirenu.

2) Zagrożenia hałasem – z danych źródłowych bazy danych EHALAS prezentujących lokalizację punktów pomiarowych, wynika, iż na terenie gminy Zagnańsk brak jest punktów pomiarowych hałasu przemysłowego, tym samym nie dokonywano na jej terenie pomiarów poziomu tego typu hałasu. W gminie brak jest zakładów, dla których zostały wydane decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Na terenie Gminy Zagnańsk głównym źródłem hałasu o charakterze liniowym jest komunikacja drogowa. Przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 7 i droga wojewódzka nr 750. System drogowy uzupełniają dodatkowo liczne drogi powiatowe i gminne. W wyniku przeprowadzanych pomiarów natężenia ruchu stwierdzono, iż w ciągu ostatnich 10 lat odnotowano rosnący ruch komunikacji drogowej, zarówno na odcinkach drogi krajowej jak i dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Zagnańsk, co w sposób bezpośredni przekłada się na wzrost natężenia hałasu komunikacyjnego.

Dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przygotowywała do momentu zmian przepisów w Ustawie Prawo ochrony środowiska cyklicznie mapy akustyczne. Na terenie gminy Zagnańsk podczas III edycji mapowania (lata 2017-2018) wyznaczono jeden odcinek do opracowania mapy akustycznej – odcinek o nazwie WĘZEŁ BARCZA-WĘZEŁ KIELCE PŁN. Odcinek ten został objęty tzw. Programem ochrony środowiska przed hałasem. To na tym odcinku drogi krajowej stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu (przekroczenia rzędu 5 – 15 dB, zarówno w porze dziennej jak i nocnej).

3) Pola elektromagnetyczne – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach ostatnie badania poziomów pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Zagnańsk prowadził w 2020 roku. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów pól elektromagnetycznych dla lokalizacji położonej w gminie Zagnańsk nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego.

4) Gospodarowanie wodami – Obszar gminy Zagnańsk położony jest w granicach 3 jednolitych części wód podziemnych PLGW200085, PLGW2000101 i PLGW2000102. Stan ilościowy i chemiczny tych jednostek w granicach gminy Zagnańsk ocenia się jako dobry. Na obszarze gminy Zagnańsk występują 2 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: GZWP 414 (Zbiornik Zagnańsk) oraz GZWP 415 (Zbiornik rzeka górna Kamienna).

Pod względem uwarunkowań hydrologicznych obszar gminy Zagnańsk położony jest w granicach 7 Jednolitych części wód powierzchniowych (JCWPrz). Zgodnie z informacjami zawartymi w zaktualizowanym Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016r.) dla 4 spośród 7 JCWPrz oceniono dobry stan wód. Dla 3 pozostałych JCWPrz oceniono zły stan wód i wyznaczono derogację z przesunięciem terminu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód. Wszystkie JCWPrz na terenie gminy Zagnańsk zostały poddane badaniom monitoringowym w latach 2014-2019. Jak wynika z analizy stanu wód za lata 2014-2019 sytuacja w zakresie stanu wód powierzchniowych w obrębie poszczególnych JCWP na terenie gminy Zagnańsk nie uległa poprawie, a wręcz pogorszeniu z uwagi na wykazanie złego stanu wód w obrębie wszystkich analizowanych JCPWrz na terenie gminy. Reasumując sytuacja w zakresie stanu wód powierzchniowych na terenie gminy Zagnańsk wymaga kontynuowania odpowiednich

działań naprawczych i dalszego monitorowania osiągnięcia dobrego stanu wód w kolejnym okresie programowania IIaPGW na lata 2021-2027.

- 5) Gospodarka wodno-ściekowa** – woda przeznaczona do zaopatrzenia mieszkańców Gminy Zagnańsk pochodzi z ujęć wód podziemnych. Według stanu na koniec 2021r. 98% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej. Z kolei ścieki bytowo – gospodarcze z terenu gminy zbierane są siecią kanalizacyjną i kierowane na oczyszczalnię ścieków – obsługa następuje poprzez oczyszczalnię w Bartkowie i w Barczy. Liczba mieszkańców korzystająca z sieci kanalizacyjnej na przestrzeni lat ciągle się zwiększa przy jednoczesnym wzroście długości sieci kanalizacyjnych. Wzrost liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej to zwiększenie liczby przyłączy jak i ilości ścieków odprowadzonych z gospodarstw domowych.

Gmina Zagnańsk posiada wyznaczoną aglomerację Barcza jak również aglomerację Zagnańsk. Obszar aglomeracji Barcza tworzą miejscowości: Barcza, Gruszka, Jaworze, Kajetanów, Lekomin Siodła i Zabłocie. Równoważna liczba mieszkańców aglomeracji wynosi: 2 792. Ścieki komunalne z obszaru aglomeracji odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Barcza. Obszar aglomeracji Zagnańsk tworzą miejscowości: Bartków, Belno, Borowa Góra, Chrusty, Goleniawy, Janaszów, Jasiów, Kaniów, Kołomań, Samsonów, Samsonów – Ciągłe, Samsonów – Dudków, Samsonów – Komorniki, Samsonów – Piechotne, Ściegna, Tumlin – Dąbrówka, Tumlin – Osowa, Tumlin – Węgle, Tumlin – Zacisze, Umer, Zachełmie i Zagnańsk. Równoważna liczba mieszkańców aglomeracji wynosi: 10 444. Ścieki komunalne z obszaru aglomeracji odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Bartków.

- 6) Zasoby geologiczne** – na obszarze Gminy Zagnańsk występuje 6 udokumentowanych złóż kruszywa naturalnych i surowców ilastych ceramiki budowlanej. Na terenie gminy nie prowadzi się obecnie eksploatacji złóż surowców naturalnych.

- 7) Gleby** – na terenie gminy Zagnańsk znaczny procent gleb powstał z ubogich skał macierzystych w procesie wietrzenia piaskowców i iłupków. Występuje tu znaczne zróżnicowanie pod względem glebowym, dominują gleby pseudobielicowe, brunatne, czarne ziemie zdegradowane, mady, gleby glejowe, murszowate oraz torfowe.

Prawie wszystkie gleby terenu gminy posiadają wadliwe stosunki wodne, tzn. są okresowo za suche lub podmokłe. Są to gleby o małej przydatności rolniczej, ubogie w próchnicę i przyswajalne składniki pokarmowe. Około 75% gleb zaliczonych jest do gleb słabych i bardzo słabych (klasy V i VI). Kompleksy gleb chronionych na terenie gminy Zagnańsk to gleby mineralne IIIa i b oraz IVa i b klasy bonitacyjnej. Największe kompleksy tych gleb zajmują południowo-wschodnią część terenów rolniczych tej gminy (Kajetanów, Zabłocie, Lekomin) oraz wschodnią – sołectwo Belno. Znaczne powierzchnie gleb chronionych znajdują się również w południowej części sołectwa Samsonów oraz we wsi Jasiów. W obrębie użytków zielonych występują większe i mniejsze płaty chronionych gleb organicznych, do których należą gleby torfowe, torfowo-mułowe, mułowo-torfowe. Na nich występują kompleksy użytków zielonych – dobre oraz słabe i bardzo słabe. Tak wykształcone gleby nie sprzyjają rozwojowi rolnictwa.

- 8) Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów** – na terenie Gminy Zagnańsk funkcjonuje system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. System oparty jest na zbiórce odpadów „u źródła” lub poprzez cykliczne akcje odbioru z terenu nieruchomości. Na terenie gminy Zagnańsk został wybudowany stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Kołomani, którego uruchomienie zaplanowano na listopad 2022r. Selektywną zbiórką odpadów komunalnych są objęte wszystkie nieruchomości położone na terenie gminy.

Na terenie gminy brak jest składowisk odpadów. Na terenie Gminy Zagnańsk nie znajdują się żadne instalacje do odzysku, przetwarzania odpadów. Gmina obsługiwana jest przez Składowisko Odpadów Komunalnych Promnik w Gminie Strawczyn, zarządzanego przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Kielcach.

W ciągu trzech lat, tj. od roku 2019 do 2021 zauważalny był sukcesywny wzrost ilości odbieranych odpadów komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk. W latach tych widoczny był również wzrost udziału odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów, co jest zjawiskiem niewątpliwie korzystnym.

System gospodarki odpadami na terenie gminy funkcjonuje prawidłowo i działa zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ponadto, prowadzona przez mieszkańców Gminy Zagnańsk coraz lepsza, prawidłowa segregacja odpadów komunalnych powoduje systematyczne zmniejszanie ilości odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przekazywanych do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz zapewnia odpowiedni strumień odpadów segregowanych, który musi spełniać wymogi ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz normy unijne.

Celem priorytetowym gminy na najbliższe lata jest ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, zwiększenie masy odpadów segregowanych ze strumienia odpadów komunalnych, a także prawidłowe zagospodarowanie odpadów poprzez poddanie ich procesom recyklingu w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku.

Wśród odpadów niebezpiecznych wyróżnia się odpady zawierające azbest. Gmina Zagnańsk posiada opracowany „Program usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Zagnańsk na lata 2007-2032” przyjęty Uchwałą Nr 1/2007 Rady Gminy Zagnańsk z dnia 26.02.2007r. W 2017r. została przeprowadzona aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Zagnańsk. Gmina Zagnańsk na bieżąco wprowadza i aktualizuje dane o miejscach występowania wyrobów zawierających azbest w Bazie Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Wg stanu na wrzesień 2022r. zgodnie z ewidencją Bazy Azbestowej na terenie Gminy Zagnańsk zinwentaryzowano do tej pory 4 851,289 Mg wyrobów azbestowych u osób fizycznych i prawnych, z czego usunięto 1 970,953 Mg tych wyrobów. Pozostało do unieszkodliwienia 2 880,336 Mg wyrobów zawierających azbest.

9) Zasoby przyrodnicze – w gminie Zagnańsk lasy i grunty leśne zajmują ok. 60,7 % powierzchni gminy. Wskaźnik lesistości gminy jest dwukrotnie wyższy od przeciętnej lesistości województwa (27,5%) i kraju (29,6 % w 2018 r.). Obszary prawnie chronione obejmują niemalże całą gminę – stanowią 99 % jej ogólnej powierzchni. Przez teren gminy przechodzą dwa korytarze ekologiczne o randze krajowej – korytarz „Łysogóry” oraz „Puszcza Świętokrzyska”. Na terenie Gminy Zagnańsk występują następujące formy ochrony przyrody: Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy, Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu, Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu, rezerwat przyrody: „Górna Krasna”, „Zachełmie”, „Barcza”, jeden użytek ekologiczny, Obszary Natura 2000 „Lasy Suchedniowskie”, „Ostoja Barcza” oraz 18 pomników przyrody. Na terenie gminy znajdują się liczne zabytki niematerialne, objęte prawną ochroną.

Spośród wszystkich siedlisk zinwentaryzowanych na terenie Gminy Zagnańsk występują siedliska priorytetowe zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 [20] tj. Kwaśne buczyny (9110), Bory i lasy bagienne i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne (91D0) oraz Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe (91E0).

Spośród zinwentaryzowanych na terenie gminy gatunków roślin, 8 gatunków jest objętych ochroną ścisłą i 8 gatunków ochroną częściową.

Spośród zinwentaryzowanych na terenie gminy gatunków zwierząt, 27 gatunków objętych jest ochroną ścisłą i 25 ochroną częściową zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

10) Zagrożenie poważnymi awariami – jak wynika z informacji przekazanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach od 2016 r. na terenie Gminy Zagnańsk nie miały miejsca poważne awarie, ani też zdarzenia o znamionach poważnej awarii. Na terenie gminy nie znajdują się również zakłady zakwalifikowane do grupy zakładów zwiększonego (ZZR) lub dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii (ZDR).

11) Edukacja ekologiczna- we wszystkich placówkach oświatowych prowadzona jest odpowiednia międzyprzedmiotowa ścieżka edukacyjna: edukacja ekologiczna. Projekty edukacji ekologicznej są na bieżąco prowadzone również przez Gminę Zagnańsk.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Odstąpienie od wdrażania zapisów przedmiotowego dokumentu oznaczać będzie odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. W przypadku braku realizacji Programu, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu środowiska pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska.

Istniejące problemy ochrony środowiska na terenie Gminy Zagnańsk

Na terenie Gminy Zagnańsk występują zdiagnozowane w toku analizy problemy ochrony środowiska w zakresie m.in. gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki wodami, jakości powietrza, klimatu akustycznego i gospodarki odpadami. Wyznaczone problemy ochrony środowiska dały podstawę do wyznaczenia konkretnych działań i zadań w poszczególnych kierunkach interwencji zmierzających do poprawy tego stanu.

Potencjalne oddziaływania na środowisko zapisów POŚ dla Gminy Zagnańsk

Wyznaczone POŚ dla Gminy Zagnańsk cele, kierunki priorytety działań i zadania mają charakter zarówno inwestycyjny jak i nie inwestycyjny (organizacyjno-funkcjonalny), które ujmuje ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, sportowo-rekreacyjnej, turystycznej itp. Niektóre zadania wyznaczone w POŚ dla Gminy Zagnańsk mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji POŚ dla Gminy Zagnańsk na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie *bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne* na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

Uwzględniając wszystkie zakazy i ograniczenia określone w planach ochronnych, zarządzeniach i obowiązujących przepisach ochrony przyrody, założenia Programu ochrony środowiska nie wpłyną na integralność obszarów chronionych. Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie

potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy. Analiza wpływu realizacji Programu nie wykazała znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze zaplanowanych przedsięwzięć ograniczać się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze. Na etapie eksploatacji oddziaływanie na środowisko będzie znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego.

Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu

Z uwagi na lokalizację obszaru Gminy Zagnańsk w znacznej odległości od granic Państwa nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko. Zaplanowane w POŚ cele, kierunki i zadania dotyczą obszaru Gminy Zagnańsk, a wszelkie możliwe oddziaływania stałe, chwilowe, krótkoterminowe, długoterminowe, bezpośrednie, pośrednie i wtórne zamkną się w większości w jej granicach administracyjnych i nie wyjdą poza terytorium kraju.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań

W zakresie ochrony bioróżnorodności, flory i fauny wskazuje się na potrzebę ochrony gatunków, które są chronione. W przypadku realizacji inwestycji, które mogą oddziaływać na bioróżnorodności, flory i fauny wskazuje się na potrzebę przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczych stwierdzających występowanie chronionych siedlisk i gatunków. W przypadku, gdy w wyniku realizacji przedsięwzięcia może dojść do naruszenia zakazów dotyczących gatunków chronionych, konieczne jest uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom wydawanego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach. W przypadku stwierdzenia występowania gatunków zwierząt w obiektach przeznaczonych do remontu, adaptacji, termomodernizacji itp. należy stwierdzić czy gatunki podlegają ochronie prawnej. W sytuacji występowania siedlisk gatunków chronionych wskazuje się na potrzebę uzyskania zezwolenia na odstępowanie od zakazu niszczenia takich siedlisk, które wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach. Ww. zezwolenie określa warunki prowadzenia prac na obiektach na których stwierdzono występowanie chronionych gatunków oraz określa konieczność prowadzenia prac pod nadzorem ornitologa lub chiropterologa. Dodatkowo w zezwoleniu zostają określone warunki i sposoby wykonania czynności kompensacji przyrodniczej.

Każde prowadzenie robót budowlanych i robót ziemnych z użyciem sprzętu mechanicznego wymaga właściwego zabezpieczenia terenu wokół inwestycji (ochrona drzew i krzewów) oraz właściwe zagospodarowanie i oczyszczanie ścieków przed wprowadzeniem do gruntu oraz właściwe zagospodarowanie odpadów w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Ponadto przeglądy pojazdów, wymiana płynów hydraulicznych i chłodniczych oraz tankowanie paliwa wykonywane wyłącznie na terenach utwardzonych. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/budowlanych będzie sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi oraz spełniać odpowiednie normy prawne. W sytuacji wycieku substancji szkodliwych z pracującego sprzętu mechanicznego do gruntu lub wód gruntowych należy podjąć działania mające na celu oczyszczenie miejsca skażenia.

W przypadku konieczności usunięcia drzew i krzewów kolidujących z realizacją poszczególnych inwestycji należy uzyskać stosowne zezwolenie wydawane w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody.

Podczas prowadzenia robót ziemnych i prac budowlanych wskazuje się na właściwe zagospodarowanie mas ziemnych, gromadzenie oddzielnie gruntu oraz warstwy próchniczej (humusu) oraz ponowne ich wykorzystanie w miejscu inwestycji lub w razie potrzeby w innej lokalizacji (np. W celu rekultywacji terenów). Przeznaczenie terenów pod inwestycje należy prowadzić w sposób racjonalny, wykorzystując w pierwszej kolejności tereny przekształcone, zabudowane. Wskazuje się również na właściwe zachowanie proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną i powierzchnią biologicznie czynną.

W zakresie gospodarki odpadami (odpady budowlane, przemysłowe, komunalne) inwestor/właściciel zobligowany jest uregulować sposób gromadzenia i odbioru wytworzonych odpadów. Zatem odpady będą przekazywane specjalistycznym firmom prowadzącym działalność w zakresie gospodarowania odpadami, posiadającym wymagane prawem zezwolenia.

W przypadku realizacji inwestycji, które kwalifikować się będą jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko konieczna jest właściwa ocena oddziaływania na powierzchnię ziemi i krajobraz obszaru. Jeśli jest to wymagane prawem, wskazuje się na potrzebę oceny wpływu inwestycji na krajobraz.

W związku ograniczeniem wpływu ewentualnych nowych inwestycji na wody powierzchniowe i podziemne wskazuje się na właściwe zagospodarowanie i oczyszczanie generowanych ścieków przed wprowadzeniem do gruntu, w trakcie realizacji inwestycji oraz na etapie eksploatacji. Właściwa gospodarka wodnościekowa powinna opierać się o system kanalizacyjny zapewniający zbieranie całości generowanych ścieków i ich oczyszczanie. Stosowanie zbiorników bezodpływowych traktuje się jako rozwiązanie tymczasowe np. na etapie realizacji inwestycji lub w sytuacji braku technicznych i ekonomicznych możliwości na budowę sieci kanalizacyjnych. Wskazuje się również na właściwe zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych w oparciu o system kanalizacji deszczowej i oczyszczanie ścieków przed wprowadzeniem do wód i gruntu.

Wskazuje się na ochronę zasobów naturalnych poprzez racjonalne ich wykorzystywanie. Istotne jest również właściwe oszacowanie wielkości zapotrzebowania na zasoby naturalne. Działalność gospodarcza winna być prowadzona z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik (BAT). Istotnym jest prowadzenie technologii innowacyjnych ograniczających w znacznym stopniu wodochłonność i materiałochłonność gospodarki.

Warunki korzystania ze środowiska winny wskazywać wydane decyzje/pozwolenia, koncesje. Istotna jest tutaj weryfikacja i kontrola wydanych dokumentów przez odpowiednie jednostki.

W zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami i oddziaływaniem hałasu w ramach realizacji inwestycji wskazuje się na stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT), prowadzenie działalności wewnątrz obiektów budowlanych, wychwytywanie zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, a następnie ich oczyszczanie na filtrach/separatorach itp. przed wprowadzeniem do powietrza atmosferycznego, utrzymanie odpowiedniego stanu technicznego urządzeń emitujących hałas, prowadzenie przerw w pracy pojazdów mechanicznych, utrzymanie dróg w dobrym stanie technicznym, eliminowanie pracy maszyn i urządzeń na biegu jałowym. Sprzęt mechaniczny wykorzystywany przy pracach ziemnych/budowlanych będzie sprawny technicznie, użytkowany zgodnie z ich dokumentacjami techniczno-ruchowymi

Warunki wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, wielkość emisji i źródła emisji określone są w decyzje/pozwolenia. Istotna jest również weryfikacja i kontrola wydanych dokumentów (pozwoleń) przez odpowiednie jednostki.

W zakresie ochrony środowiska przed hałasem wskazuje się na dotrzymywanie standardów, dla terenów chronionych akustycznie m.in. zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej.

W przypadku realizacji inwestycji przy obiektach zabytkowych lub w ich sąsiedztwie, wskazuje się na potrzebę analizy wpływu inwestycji na obszary i obiekty cenne kulturowo. Ponadto na podstawie cytowanej wyżej ustawy konieczne będzie uzgodnienie z właściwym organem ochrony konserwatorskiej zakresu i realizacji prac. Jednocześnie wskazuje się właściwy dobór technik konserwacyjnych przy

prowadzeniu inwestycji (prac remontowo-budowlanych, adaptacyjnych, rewitalizacyjnych) przy zabytkach lub w ich sąsiedztwie.

W zakresie ochrony zdrowia i życia ludzi wskazuje się na rozwiązania ochrony przed hałasem i ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu. Wybór właściwej lokalizacji w kwestii prowadzenia działalności gospodarczej pozwoli w znacznym stopniu zminimalizować zagrożenie na zdrowie i życie ludzi. Ponadto zastosowanie najnowszych dostępnych technologii (BAT) przy prowadzeniu inwestycji, stosowanie się do zasad bhp, ogrodzenie obszaru przed wtargnięciem osób trzecich pozwoli na wyeliminowanie zagrożenia bezpieczeństwa dla ludzi. Wskazuje się również na właściwe zabezpieczenie każdej inwestycji pod względem ochrony dóbr materialnych osób trzecich.

Rozwiązania alternatywne

Alternatywą dla rozwiązań zawartych w POŚ dla Gminy Zagnańsk jest tzw. wariant zerowy czyli brak realizacji działań wynikających z przyjętego dokumentu. Skutki takiego rozwiązania wskazane zostały w pkt. 6 niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko.

Zaproponowane zadania mogą być realizowane w oparciu o różne warianty techniczne, technologiczne, środowiskowe, społeczne, gospodarcze itp., które wymagają indywidualnego podejścia na etapie prac koncepcyjnych. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnych uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych. Dlatego przed przystąpieniem do konkretnych działań należy rozważać warianty alternatywne tak, aby możliwy był wybór takiego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Ze wstępnych ustaleń niniejszej Prognozy wynika, że większość wyznaczonych w POŚ dla Gminy Zagnańsk działań będzie miała charakter pozytywny i długoterminowy. Założeniem POŚ było wskazanie takich działań i wyznaczenie takich celów i kierunków interwencji, aby stopniowo rozwiązywać zdiagnozowane problemy środowiskowe i wprowadzać środki zaradcze i naprawcze.

14. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

- [1] Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 1029 ze zm.)
- [2] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 1973 ze zm.)
- [3] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2021r., poz. 741 ze zm.)
- [4] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 916 ze zm.)
- [5] Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2021r., poz. 1326 e zm.)
- [6] Ustawa z dnia 28 września 1991r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 672 ze zm.)
- [7] Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 485 ze zm.)
- [8] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 840 ze zm.)
- [9] Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 2233 ze zm.)
- [10] Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 699 ze zm.)
- [11] Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymania czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2022r. poz. 1297 ze zm.)
- [12] Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2022r., poz. 1066 ze zm.)
- [13] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016, poz. 1395)
- [14] Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2022 poz. 559 ze zm.)
- [15] Ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2021r., poz. 1057)
- [16] Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021r., poz. 845)
- [17] Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014r., poz. 112 ze zm.)
- [18] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019r., poz. 1839)
- [19] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochronie gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r., poz. 1409)
- [20] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)
- [21] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016r., poz. 2183)
- [22] Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014r., poz. 1713)
- [23] Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019, poz. 1311).
- [24] Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz. U. z 2010r., nr 138, poz. 931)
- [25] Ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020, poz. 2187)

15. BIBLIOGRAFIA

- 1) Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, Ministerstwo Środowiska, 2015r./2020
- 2) Długookresowa strategia rozwoju kraju „Polska 2030”. Trzecia fala nowoczesności, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, 2013r.
- 3) Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) (Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020)
- 4) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 2014r.
- 5) Program Wodno – Środowiskowy Kraju, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa, 2010r.
- 6) Polityka energetyczną Polski do 2030 roku, Ministerstwo Gospodarki, 2009r.
- 7) Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”, Ministerstwo Gospodarki, 2013r.
- 8) Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku;
- 9) Polityka Ekologiczna Państwa 2030;
- 10) Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, 2013r.
- 11) Krajowy Program Ochrony Powietrza w Polsce
- 12) Krajowy plan gospodarki odpadami 2014, Warszawa, 2015r.
- 13) Aktualizacja Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły, 2016
- 14) Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2014–2020, Ministerstwo Środowiska, 2014r.
- 15) Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego
- 16) Raport o stanie środowiska w województwie świętokrzyskim w zakresie powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego, WIOŚ Kielce
- 17) Program Ochrony Środowiska Województwa Świętokrzyskiego;
- 18) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego;
- 19) Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa świętokrzyskiego;
- 20) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego;
- 21) Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego.;
- 22) Program ochrony środowiska dla Powiatu Kieleckiego;
- 23) Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Zagnańsk
- 24) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zagnańsk
- 25) Raport o stanie Gminy za lata 2019-2021
- 26) Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Zagnańsk za lata 2019-2021
- 27) Dane Generalnego Inspektoratu Ochrony środowiska w zakresie monitoringu powietrza, wód, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego za lata 2014-2020

ZAŁĄCZNIK TEKSTOWY NR 1

Uzgodnienie zakresu Prognozy – RDOŚ Kielce

ZAŁĄCZNIK TEKSTOWY NR 2

Uzgodnienie zakresu Prognozy – PWIS Kielce

ZAŁĄCZNIK TEKSTOWY NR 3

Oświadczenie autora Prognozy

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH**

Kielce, dnia 18 lipca 2022 r.

WOO-III.411.16.2022.KW

**Wójt Gminy Zagnańsk
- za pośrednictwem pełnomocnika
Pana Mariusza Orzechowskiego
ekoLogika Mariusz Orzechowski
ul. Paryska 7, 45-402 Opole**

W odpowiedzi na wniosek znak: EL/235/2022/01 z dnia 15 czerwca 2022 r. (data wpływu 16.06.2022 r.) w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „**Programu ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku**”, na podstawie art. 53 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.) po przeanalizowaniu przedstawionych materiałów **uzgadniam** następujący zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Treść prognozy powinna być zgodna ze wskazaniami zawartymi w art. 51 ww. ustawy. Żaden z elementów zawartych w tym artykule nie może zostać pominięty w treści opracowywanej prognozy. W przypadku, gdy którykolwiek ze składników zakresu prognozy wymienionych przez ustawodawcę nie dotyczy projektowanego dokumentu, autor prognozy powinien zawrzeć informację w tym zakresie wraz z jej uzasadnieniem. Lokalizację planowanych zadań wskazane jest przedstawić na załączniku graficznym w celu umożliwienia zidentyfikowania skali planowanych do realizacji zadań.

Analizie należy poddać w szczególności następujące kwestie:

1. W prognozie należy scharakteryzować zasoby przyrodnicze i ocenić aktualny stan środowiska na terenie objętym opracowaniem projektu dokumentu. Na tej podstawie należy określić aktualne uwarunkowania środowiskowe w kontekście możliwości realizacji proponowanych zadań inwestycyjnych, mając na uwadze zasadę zrównoważonego rozwoju, w tym konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.
2. Dokonać analizy i oceny wpływu realizacji założeń projektu dokumentu na wszystkie elementy środowiska ze wskazaniem, w jaki sposób i w jakiej skali przyjęte rozwiązania przekształcą środowisko oraz czy i w jakim stopniu mogą spowodować negatywne oddziaływania na środowisko zwłaszcza, gdy ustalenia projektu Programu będą wyznaczać ramy

dla późniejszej realizacji przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1893 ze zm.). W przypadku planowanych zadań, w stosunku do których zostały już przeprowadzone (lub są w trakcie) postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko na etapie procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wskazane jest odpowiednie wykorzystanie wyników tych ocen w prognozie. Należy także przeanalizować oddziaływania skumulowane, biorąc pod uwagę istniejące i planowane działania inwestycyjne oraz zaproponować stosowne rozwiązania chroniące środowisko. W przypadku gdy nie jest znana szczegółowa lokalizacja planowanych zamierzeń, w prognozie należy uwzględnić zapisy stosowne do specyfiki danego przedsięwzięcia, w tym działania minimalizujące negatywne oddziaływania na środowisko, które powinny być odpowiednio uwzględnione w projekcie dokumentu.

3. W przypadku, gdy planowane zadania dotyczyć będą realizacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii (oze) zapisy prognozy oraz projektu dokumentu powinny jednoznacznie wskazać rodzaj dopuszczonych instalacji (np. geotermia, elektrownie wiatrowe, systemy fotowoltaiczne, biogazownie, elektrownie wodne). W prognozie należy ocenić wpływ realizacji instalacji oze (każdego rodzaju) na środowisko, w tym na migrację ptaków i innych gatunków zwierząt, drożność korytarzy ekologicznych oraz zdrowie ludzi. Ponadto jeżeli w ramach projektu dokumentu dopuszcza się budowę farm fotowoltaicznych, należy przeanalizować wpływ tych obiektów związany z przekształceniem terenu, wycinką drzew i krzewów oraz oddziaływanie farm na świat zwierząt (przekształcenie warunków siedliskowych, bariery migracyjne, efekt lustra, efekt termiczny itp.). W odniesieniu natomiast do farm wiatrowych należy wziąć pod uwagę m.in. uwarunkowania wynikające z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (tekst jedn. Dz. U. 2021 r. poz. 724), dotyczące minimalnych odległości lokalizacji elektrowni wiatrowych od form ochrony przyrody, leśnych kompleksów promocyjnych oraz od budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa.
4. Należy dokonać analizy i oceny wpływu realizacji zadań inwestycyjnych, wskazanych w projekcie dokumentu, na stan i funkcjonowanie form ochrony przyrody, w rozumieniu art. 6 ust 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 916) występujących na terenie gminy Zagnańsk, takich jak: obszary Natura 2000: Lasy Suchedniowskie PLH260010, Dolina Krasnej PLH260001, Ostoja Barcza PLH260025, a także Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy (S-OPK), Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu (S-OOChK) położony na otulinie w/w Parku, Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (POChK), rezerwaty przyrody: Zachelmie, Barcza i Górna Krasna, pomniki przyrody oraz użytek ekologiczny "Bagno". W analizie i ocenie dotyczącej w/w form ochrony przyrody należy uwzględnić obowiązujące warunki ochrony wynikające z ustawy o ochronie przyrody oraz stosownych aktów prawa miejscowego. W odniesieniu do parku krajobrazowego oraz obszarów chronionego krajobrazu – należy przeanalizować czy i w jakim stopniu realizacja projektu dokumentu będzie oddziaływać na te formy ochrony przyrody, w kontekście celów ochrony parków krajobrazowych, a w przypadku obszarów chronionego krajobrazu działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów, a także obowiązujących zakazów w tych obszarach oraz możliwości zastosowania odstępstw od zakazów w sytuacji kolizji planowanych w projekcie Programu zadań z zakazami. Zastosowanie odstępstw może mieć miejsce jedynie w przypadku braku

znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego czy też obszaru chronionego krajobrazu i powinno być w prognozie w sposób wyczerpujący uzasadnione.

Dla obszarów Natura 2000 w prognozie należy ocenić wpływ założeń projektu dokumentu na stan i funkcjonowanie obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów i powiązania z innymi obszarami. Przy analizach dotyczących wpływu na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, koniecznym jest wskazanie nie tylko samego charakteru oddziaływań, ale również określenie czy są one znaczące. Ponadto informuje się, że dla obszarów Natura 2000 Lasy Suchedniowskie i Dolina Krasnej obowiązują plany zadań ochronnych ustanowione zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach: z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Suchedniowskie PLH260010 (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1458 z późn. zm.) oraz z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Krasnej PLH260001 (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 1450 z późn. zm.). Natomiast dla obszaru Natura 2000 Ostoja Barcza PLH260025 plan zadań ochronnych jest w trakcie opracowywania, obecnie sporządzone są ekspertyzy przyrodnicze dot. występowania i rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, co należy uwzględnić przy analizie oraz ocenie realizacji planowanych zadań na obszarach Natura 2000.

Zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy o oś projekt dokumentu nie może zostać przyjęty, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że jego realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, a nie zostaną spełnione łącznie wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody. W przypadku stwierdzenia takich oddziaływań należy zatem zbadać i opisać w prognozie kwestię wypełnienia ww. przesłanek.

W odniesieniu do rezerwatów przyrody należy wskazać czy zadania ujęte w projekcie dokumentu będą realizowane na tych obszarach, ocenić ich wpływ na cele ochrony rezerwatu przyrody oraz określić czy w związku z realizacją planowanych inwestycji może dojść do naruszenia zakazów, o których mowa w art. 15 ustawy o ochronie przyrody.

Ponadto w prognozie oddziaływania na środowisko należy również ocenić czy i w jakim stopniu realizacja założeń powyższego dokumentu będzie oddziaływać na pozostałe formy ochrony przyrody takie jak użytek ekologiczny oraz pomniki przyrody.

Dane w zakresie obowiązujących przepisów dotyczących form ochrony przyrody dostępne są m.in. na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, w zakładce Co robimy, Ochrona przyrody, Formy ochrony przyrody, a także w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (<http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>). Dane natomiast dotyczące m.in. występowania i rozmieszczenia przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, a także dotyczące pozostałych form ochrony przyrody, można również uzyskać na wniosek o udostępnieniu informacji o środowisku na zasadach przewidzianych przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...).

5. Wymagana jest także analiza i ocena skutków realizacji projektu dokumentu na środowisko szczególnie w kwestiach:
 - ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, w szczególności biorąc pod uwagę zapewnienie ciągłości istnienia tych gatunków wraz z ich siedliskami. Przeanalizować należy

wpływ realizacji projektu dokumentu m.in. w zakresie prowadzenia prac termomodernizacyjnych na gatunki ptaków i nietoperzy, ich miejsca lęgowe, uwzględniając rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183 z późn. zm.) oraz zakazy określone w art. 52 ustawy o ochronie przyrody. Ponadto informuję, że na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dostępne są wytyczne w zakresie prowadzenia prac budowlanych z uwzględnieniem ochrony ptaków i nietoperzy, co powinno być uwzględnione w zapisach projektu dokumentu;

- ochrony różnorodności biologicznej, w tym ochrony dolin cieków powierzchniowych, ekosystemów wodno-błotnych, ekosystemów leśnych, terenów zieleni;
 - ochrony drożności korytarzy ekologicznych, w tym Południowo-Centralny Korytarz Ekologiczny Góry Świętokrzyskie i Dolina Wisły KPdC-3B oraz Główny Południowo-Centralny Korytarz Częstochowa-Wschód GKPdC-4 przebiegające przez teren opracowania;
 - ochrony zdrowia ludzi oraz jakości życia mieszkańców;
 - ochrony gleb i rzeźby terenu;
 - ochrony wód powierzchniowych, w tym m. in. rzeki Bobrza, Czarna Nida, Sufraganiec, Krasna;
 - ochrony wód podziemnych, w tym GZWP Nr 4014 Zbiornik Zagnańsk położony na terenie gminy oraz ujęć wód i ich stref ochronnych;
 - ochrony przed powodzią i podtopieniami;
 - ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi;
 - ochrony krajobrazu;
 - ochrony klimatu, m.in. w zakresie analizy założeń projektu dokumentu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do tych zmian (dotyczące np: wdrażania tzw. infrastruktury zielonej i błękitnej na terenach zurbanizowanych, ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem zwłaszcza niską emisją i podnoszenia efektywności energetycznej obiektów);
 - zasad odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych lub roztopowych, a także wymogu ich oczyszczania biorąc pod uwagę sposób, rodzaj terenu oraz jakość wód odprowadzanych do odbiornika;
 - gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku;
 - ochrony przed ryzykiem wystąpienia poważnych awarii dla ludzi i środowiska.
6. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 2 lit d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), w prognozie należy przeanalizować i ocenić czy projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Między innymi, istotne jest przeprowadzenie analizy czy i w jaki sposób w projekcie dokumentu zostały uwzględnione cele środowiskowe określone w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 z późn. zm.).
7. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) w prognozie należy przedstawić:

- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie jak również kompensację przyrodniczą w przypadku prognozowanych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na przyrodę, mogących być rezultatem realizacji dokumentu, zaproponowane działania muszą być poprzedzone szczegółowymi analizami i poparte wnioskami z tych analiz,
 - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku takich rozwiązań.
8. Prognoza powinna zawierać rzetelnie sporządzone streszczenie w języku niespecjalistycznym, w celu przedstawienia każdemu kto jest zainteresowany, a nie posiada specjalistycznej wiedzy z zakresu ochrony środowiska, informacji na temat ustaleń projektu dokumentu i prognozy, a przede wszystkim dotyczących ewentualnych skutków dla środowiska jakie mogą wynikać z realizacji postanowień dokumentu.
 9. Informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane m.in. do zawartości i stopnia szczegółowości projektu dokumentu. Ponadto, zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.
 10. Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), organ opracowujący projekt dokumentu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko. Przedstawione w prognozie metody i częstotliwość monitoringu powinny być opracowane w sposób pozwalający na ocenę rzeczywistego wpływu realizacji założeń dokumentu na środowisko oraz na ocenę skuteczności zaproponowanych działań minimalizujących. Zatem w projekcie należy uwzględnić ustalenia wynikające z prognozy, które określają warunki realizacji dokumentu pozwalające na uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. g ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) powinna zawierać datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów. W oparciu o art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ww. ustawy prognoza powinna również zawierać oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 tej ustawy. Oświadczenie, które stanowi załącznik do prognozy, powinno zawierać klauzulę, o której mowa w art. 74a ust. 3 cyt. ustawy oraz być opatrzone stosownym podpisem autora prognozy lub kierującego zespołem autorów prognozy.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ww. ustawy, organ opracowujący projekt dokumentu poddaje projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **opiniowaniu** przez właściwe organy, w tym przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W celu zaopiniowania projekt

dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko należy przedłożyć w wersji papierowej oraz w wersji elektronicznej (plyta CD).

Aldona Sobolak
Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Kielcach
/-podpisany cyfrowo/

Otrzymują:

1. Adresat - przedłożenie elektroniczne ePUAP
2. aa.

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Zagnańsk - przedłożenie elektroniczne ePUAP

Informacja administratora o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwanej dalej RODO) i art. 61 §5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.) informujemy, że:

1/ Administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach, ul. Karola Szymanowskiego 6, 25-361 Kielce,

2/ dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych: adres e-mail: iod@kielce.rdos.gov.pl

3/ Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Kielcach w celu prowadzenia postępowania administracyjnego, zgodnie z art. 6 ust.1 lit c) RODO,

Podanie Pana/Pani danych osobowych jest dobrowolne, ale niezbędne do realizacji obowiązku prawnego w postaci rozpatrzenia sprawy,

4/ dane Pana/Pani mogą być udostępniane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach podmiotom upoważnionym do uzyskania informacji na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa,

5/ podane przez Pana/Panią dane osobowe będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa,

6/ posiada Pan/Pani prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz prawo ich sprostowania, ograniczenia ich przetwarzania oraz prawo do przenoszenia danych,

7/ w związku z przetwarzaniem Pana/Pani danych osobowych ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi

do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Więcej informacji dotyczących Polityki Prywatności może Pan/Pani uzyskać na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rdos-kielce>.

ŚWIĘTOKRZYSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY

ul. Jagiellońska 68, 25 – 734 Kielce
tel: 41 3655400, e-mail: sekretariat.wsse.kielce@sanepid.gov.pl, www: gov.pl/wsse-kielce

Kielce, dnia 19-10-2022

NZ.9022.5.105.2022

EkoLogika
Pracownia analiz przestrzennych i środowiskowych
Mariusz Orzechowski
45-402 Opole, ul. Paryska 7

Odpowiadając na pismo z dn. 06.10.2022r., znak: EL/235/2022/02a przekazane za pomocą platformy e-PUAP (data wpływu do WSSE Kielce 06.10.2022r.) dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022 – 2025 z perspektywą do 2027”, data opracowania: wrzesień 2022r. –

Stosownie do art. 53 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022r., poz. 1029, ze zm.) –

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022 – 2025 z perspektywą do 2027”

1. Przedmiotowa prognoza winna spełniać wymogi określone w art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2, 3 ustawy z dn. 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
2. Informacje zawarte w prognozie winny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz uwzględniać przewidywane znaczące oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi, z uwzględnieniem ochrony powietrza, wód gruntowych i podziemnych, ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym oraz w zakresie ochrony przed szkodliwym wpływem wyrobów zawierających azbest na etapie realizacji przewidzianych zadań inwestycyjnych.

Przedmiotowy program ochrony środowiska dla gminy Zagnańsk zawiera charakterystykę gminy, pod względem położenia i uwarunkowań przyrodniczych oraz uwarunkowań społeczno – gospodarczych. Przedstawia ocenę stanu środowiska przyrodniczego w następujących obszarach: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno – ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami.

Na podstawie przeprowadzonych analiz i zdefiniowania zagrożeń i problemów, wyznaczono następujące obszary interwencji:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza
- Zagrożenie hałasem
- Gospodarowanie wodami

- Gospodarka wodno - ściekowa
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
- Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe
- Działalność edukacyjna

W ramach każdego z powyższych obszarów zostały wyznaczone cele, kierunki interwencji i zadania przewidziane do realizacji, które mają służyć poprawie stanu środowiska w podziale na zadania własne i zadania koordynowane.

Zadania koordynowane

W zakresie obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza”

Cel: Poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu

Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie emisji z sektora komunalno-bytowego

Zadania m.in.:

- Termomodernizacja obiektów i poprawa efektywności energetycznej
- Wymiana/modernizacja systemów ogrzewania na proekologiczne, w tym wdrażanie dotacji i dofinansowań z tym związanych
- Modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne lub poprzez zakup lamp solarnych
- Przebudowa, modernizacja i doposażenie lokalnych kotłowni

Kierunek: Ograniczenie emisji z sektora transportowego

- Rozwój i modernizacja sieci infrastruktury drogowej i pieszo-rowerowej
- Utrzymanie dróg w sposób ograniczający emisję wtórną poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni
- Promocja niskoemisyjnych środków transportu

Kierunek: Monitoring i kontrola jakości powietrza

Kierunek: Rozwój energetyki odnawialnej

- Rozwój systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii

W zakresie obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem”

Cel: Poprawa stanu klimatu akustycznego

Kierunek: Ograniczanie emisji hałasu i poprawa standardów klimatu akustycznego

Zadania m.in.:

- Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej i kolejowej
- Wyprowadzenie ruchu ciężkiego poza teren zabudowany (budowa obwodnicy)

Kierunek: Monitoring i kontrola emisji hałasu

Kierunek: Zarządzanie jakością klimatu akustycznego

W zakresie obszaru interwencji „Pole elektromagnetyczne”

Cel: Ochrona przed PEM

Kierunek: Monitoring oraz ograniczenie emisji PEM

Zadania m.in.:

- Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarowanie wodami”

Cel: Racjonalne i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

Kierunek: Ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych, w tym ochrona przed powodzią i suszą

Zadania m.in.:

- Modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń i rowów melioracyjnych
- Remonty, budowa i bieżące utrzymanie budowli przeciwpowodziowych
- Zwiększanie retencji wodnej, w tym realizacja zbiorników małej retencji

Kierunek: Monitoring i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarka wodno - ściekowa”

Cel: Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa

Kierunek: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej

Zadania m.in.:

- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej
- Modernizacja i konserwacja ujęć wód i oczyszczalni ścieków
- Dotacje i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Kierunek: Monitoring i kontrola wód i ścieków

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunek: Doskonalenie i utrzymanie systemu gospodarki odpadami

Zadania m.in.:

- Rozbudowa systemu gospodarki odpadami wraz z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów
- Rekultywacja nieczynnych składowisk i miejsc nielegalnego składowania odpadów
- Modernizacja, budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Kierunek: Wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów

Zadania m.in.:

- Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych
- Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest

Kierunek: Wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym.

Ponadto przewiduje się działania w zakresie obszaru interwencji:

- ✓ „Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe”
- ✓ „Działalność edukacyjna i zagadnienia horyzontalne”
- ✓ „Zasoby geologiczne”
- ✓ „Gleby”
- ✓ „Zagrożenia poważnymi awariami”

Zadania własne

W zakresie obszaru interwencji: „Ochrona klimatu i jakości powietrza”

Zadania m.in.:

- Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- Opracowanie projektu budowlanego dla budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudową drogi w msc. Umer
- Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej tras rowerowych na terenie gmin ZGGS
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie Gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację trzech budynków użyteczności publicznej
- Poprawa efektywności energetycznej poprzez modernizację oświetlenia ulicznego w Gminie Zagnańsk
- Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu „Czyste powietrze” przez WFOŚiGW w Kielcach
- Budowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Zagnańsk

W zakresie obszaru interwencji: „Zagrożenia hałasem”

Zadania m.in.:

Opracowanie projektu dla:

- Przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków, drogi powiatowej w msc. Gruszka, drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik), drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)

Opracowanie projektu dla:

- drogi: w msc. Zabłocie druga linia zabudowy, w msc. Siodła druga linia zabudowy, ul. Dęba Bartka (do Lewiatana), w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona, ul. Słoneczna - II etap, w msc. Ściegna (dz. ewid. 183/3), ul. Krajobrazowa i Akacyjowa, w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa), a także dla przebudowy ulicy Borek

ponadto:

- Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachełmie
- Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, Gmina Zagnańsk
- Budowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 0298T w msc. Gruszka i 0437T w msc. Samsonów Ciągłe
- Przebudowa przejść dla pieszych na drodze powiatowej 0437T w msc. Samsonów Ciągłe i 0296T w msc. Zagnańsk (ul. Spacerowa)
- Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 0289T w msc. Tumlin

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarowanie wodami”

Zadania m.in.:

- Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiorników wodnych
- Opracowanie projektu zagospodarowania zbiornika wodnego w msc. Umer

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa”

Zadania m.in.:

- Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- Opracowanie projektu dokumentacji sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- Opracowanie dokumentacji projektowej budowy kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas, w m. Umer ul. Radosna, w m. Bartków - II etap
- Budowa przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa), na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań, w msc. Kołomań i Długojów

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”

Zadania m.in.:

- Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców gminy wraz z utrzymaniem systemu gospodarki odpadami
- Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zagnańsk na lata 2007-2032.

Ponadto przewiduje się działania w zakresie obszaru interwencji:

- ✓ „Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe”
- ✓ „Zagrożenia poważnymi awariami”
- ✓ „Edukacja ekologiczna”
- ✓ „Pola elektromagnetyczne”

Z uwagi na to, iż przedmiotowy projekt będzie długoterminowo wytyczał cele i metody postępowania Gminy Zagnańsk w zakresie ochrony środowiska, zasadnym jest określenie

w opracowywanej prognozie przewidywanego oddziaływania na życie i zdrowie ludzi, uznając iż ww. informacje są niezbędne do zajęcia stanowiska w trybie art. 54 ustawy z dn. 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022r., poz. 1029, ze zm.) –

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zajął stanowisko jak na wstępie.

Jarosław Ciura
ŚPWIS, Dyrektor

Otrzymuje:

Adresat (e-PUAP)

Otrzymuje do wiadomości:

aa

KK/KK

pieczęć firmowa Wykonawcy

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że jako autor opracowujący Prognozę oddziaływania na środowisko projektu „Programu ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku” spełniam wymagania wprowadzone art. 74a Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 1029 ze zm).

EkoLogika

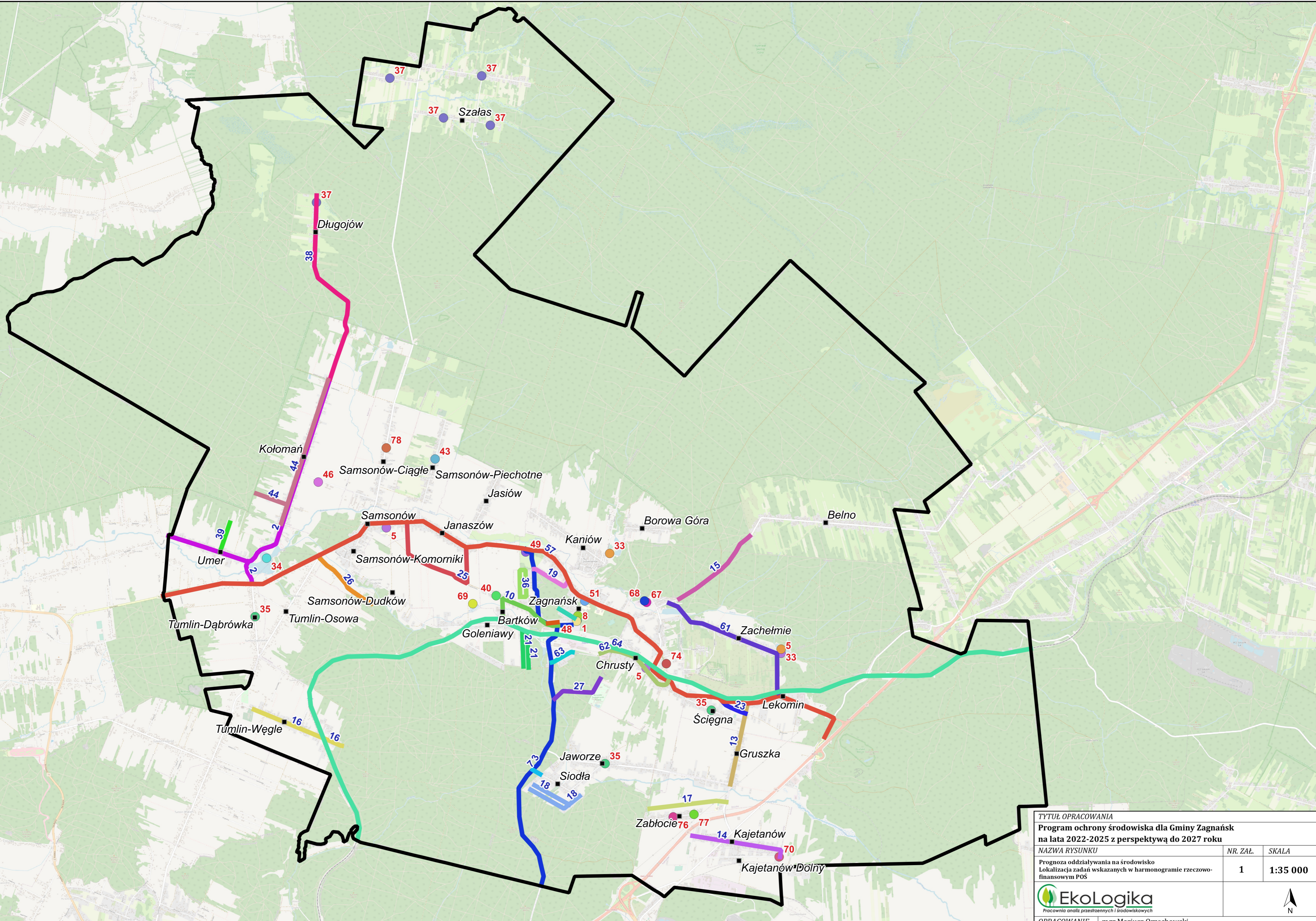
Mariusz Orzechowski
ul. Paryska 7, 45-402 Opole
tel. 792-103-880, e-mail: biuro@e-ekologia.pl
NIP: 754-273-79-99

Mariusz Orzechowski

(podpis i pieczęć)

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY NR 1

Lokalizacja zadań wskazanych w harmonogramie
rzeczowo-finansowym POŚ

TYTUŁ OPRACOWANIA		
Program ochrony środowiska dla Gminy Zagnańsk na lata 2022-2025 z perspektywą do 2027 roku		
NAZWA RYSUNKU	NR. ZAŁ.	SKALA
Prognoza oddziaływania na środowisko Lokalizacja zadań wskazanych w harmonogramie rzeczowo-finansowym POŚ	1	1:35 000
		
OPRACOWANIE mgr Mariusz Orzechowski		

LEGENDA

 Gmina Zagnańsk

Wykaz zadań z harmonogramu rzeczowo-finansowego POŚ

- 1 - kod zadania Z.OP.1 - Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Zagnańsku
- 5 - kod zadania Z.OP.5 - Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym na terenie Gminy Zagnańsk poprzez termomodernizację trzech budynków użyteczności publicznej
- 8 - kod zadania Z.OP.8 - Uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego związanego z realizacją programu "Czyste powietrze" przez WFOŚiGW w Kielcach
- 33 - kod zadania Z.GW.1 - Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych poprzez zagospodarowanie terenów zbiornikach wodnych
- 34 - kod zadania Z.GW.2 - Opracowanie projektu zagospodarowania zbiorników wodnych w msc. Umer
- 35 - kod zadania Z.GWŚ.1 - Budowa kanalizacji i sieci wodociągowej na terenie Gminy Zagnańsk
- 37 - kod zadania Z.GWŚ.3 - Opracowanie dokumentacji projektowej i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Długojów i Szałas
- 40 - kod zadania Z.GWŚ.6 - Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Bartków - II etap
- 43 - kod zadania Z.GWŚ.9 - Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Samsonów Piechotne (Kępa)
- 46 - kod zadania Z.GO.2 - Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Zagnańsk
- 48 - kod zadania Z.ZP.1 - Rewitalizacja Zagnańska szansą na rozwój – poprawa estetyczności msc. Zagnańsk
- 49 - kod zadania Z.ZP.2 - Zagospodarowanie terenu przy pomniku przyrody "Dąb Bartek" w Gminie Zagnańsk
- 51 - kod zadania Z.ZP.4 - Poprawa stanu technicznego zabytkowej „Dróżniczówki”
- 67 - kod zadania Z.GWŚ.11 - Modernizacja rurociągów i armatury w Pompowni głównej ZUW Zagnańsk
- 68 - kod zadania Z.GWŚ.12 - Modernizacja pompowni wody (wiejskiej) APW2 na terenie ZUW (zakup i montaż zestawu hydroforowego 4-pompowego wraz z falownikiem i rozdzielnią sterowniczą)
- 69 - kod zadania Z.GWŚ.13 - Modernizacja linii odwadniania osadu na oczyszczalni w Bartkowie
- 70 - kod zadania Z.GWŚ.14 - Wymiana szafy sterowniczej na pompowni ścieków PS.Z-5 Kajetanów Dolny
- 74 - kod zadania Z.GWŚ.18 - Wykonanie i wymiana rozdzielni SN oraz transformatora na ujęciu nr 3 w Zagnańsku
- 76 - kod zadania Z.GWŚ.20 - Rozbudowa wodociągu w msc. Zabłocie (realizacja ca 820 mb)
- 77 - kod zadania Z.GWŚ.21 - Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Zabłocie (realizacja ca 1200 mb)
- 78 - kod zadania Z.GWŚ.22 - Przebudowa odcinków przewodów wodociągowych w msc. Samsonów Ciągłe (realizacja ca 150 mb przewodów wodociągowych)
- 2 - kod zadania Z.OP.2 - Opracowanie projektu budowlanego budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg powiatowych w msc. Umer-Kołomań wraz z przebudowa drogi w msc. Umer
- 3 - kod zadania Z.OP.3 - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę ścieżek rowerowych w ramach programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- 7 - kod zadania Z.OP.7 - Rozwijanie infrastruktury niskoemisyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych na terenie Gminy Zagnańsk
- 10 - kod zadania Z.ZH.1 - Opracowanie projektu przebudowy drogi powiatowej nr 0300T w msc. Bartków
- 13 - kod zadania Z.ZH.4 - Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Gruszka
- 14 - kod zadania Z.ZH.5 - Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Kajetanów (chodnik)
- 15 - kod zadania Z.ZH.6 - Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej w msc. Belno (ścieżka)
- 16 - kod zadania Z.ZH.7 - Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej do msc. Tumlin Węgle
- 17 - kod zadania Z.ZH.8 - Opracowanie projektu drogi w msc. Zabłocie druga linia zabudowy
- 18 - kod zadania Z.ZH.9 - Opracowanie projektu drogi w msc. Siodła druga linia zabudowy
- 19 - kod zadania Z.ZH.10 - Opracowanie projektu budowy drogi ul. Dęba Bartka (do Lewiatana)
- 20 - kod zadania Z.ZH.11 - Budowa chodnika przy drodze gminnej w msc. Siodła - odcinek od drogi powiatowej na Kielce do pierwszego zabudowania w msc. Siodła
- 21 - kod zadania Z.ZH.12 - Opracowanie projektu budowy drogi w sołectwie Bartków - Os. Knieje i ul. Zielona
- 22 - kod zadania Z.ZH.13 - Opracowanie dokumentacji projektowej budowy drogi ul. Słoneczna - II etap
- 23 - kod zadania Z.ZH.14 - Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Ściegna (dz. ewid. 183/3)
- 24 - kod zadania Z.ZH.15 - Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Borek
- 25 - kod zadania Z.ZH.16 - Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę dróg ul. Krajobrazowa i Akacyjowa
- 26 - kod zadania Z.ZH.17 - Opracowanie projektu budowy drogi w msc. Samsonów ul. Rurarnia (specustawa)
- 27 - kod zadania Z.ZH.18 - Budowa drogi do Osiedla Chrusty wraz z budową ronda, gmina Zagnańsk
- 36 - kod zadania Z.GWŚ.2 - Projekt i wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sołectwie Bartków
- 38 - kod zadania Z.GWŚ.4 - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z obiektami towarzyszącymi w msc. Kołomań i Długojów
- 39 - kod zadania Z.GWŚ.5 - Opracowanie projektu i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Umer ul. Radosna
- 44 - kod zadania Z.GWŚ.10 - Budowa kanalizacji sanitarnej na działkach nr ewid. 416/1 i 521/19 w msc. Kołomań
- 57 - kod zadania Z.OP.10 - Budowa ciągu pieszo-rowerowego przy DW 750 na odcinku od km 0+000 do km 13+919 wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej i wykupem gruntów
- 61 - kod zadania Z.ZH.25 - Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0306T w msc. Zachelmie
- 62 - kod zadania Z.ZH.26 - Budowa chodnika i przebudowa drogi powiatowej nr 0299T w msc. Chrusty
- 63 - kod zadania Z.ZH.27 - Budowa chodnika przy ul. Przemysłowej w Zagnańsku
- 64 - kod zadania Z.ZH.28 - Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarzysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze